

དབྱུང་འཚོལ་དང་སྐྱེ་ཚུལ།

མཁུ་ལྷན་པོ་བཀའ་མཁུ་བཀའ་མཁུ།

作家出版社

དཀར་ཆག

《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ》 བསྐྱར་དུ་བཞགས་པ།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ། /9

བཤད་བྱ་དངོས།

གཅིག་གང་ལ་འཇུག་སའི་དབུ་མ། /23

གཉིས། མཚོན་བཅོད་ཀྱི་ཐུག་དོན། /34

གསུམ། སར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྷ་ལས་བསམ་གཏན་སྒྲིབ་པ། /50

བཞི། ལྷོད་ཉིད་གང་ལྷུང་དུ་སྒྲོན་མི་རིགས་པའི་དགོངས་པ། /70

ལྔ། ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་ལྷུང་པ། /82

དྲུག་ རྒྱུ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད། /104

བདུན། ཐལ་བསྐྱོག་གི་རྒྱབ་ཀྱི་དོན། /129

བརྒྱུད། ཐལ་ཆེན་གྱི་སྒྲོག་བདེན་པ་གཉིས། /136

དགུ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོགས་དཔྱོད། /154

བརྒྱུ་ ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་འཐད་པ། /182

བརྒྱུ་གཅིག་ གྲང་དེས་དང་ཐལ་ཆེན་གྱི་སྒྲོག་རྒྱུ། /197

མཇུག་བྱང་། /207

སྐྱེག་ཅུམ་ཁོད་ཀྱི་བཅེད་བྱང་།

《གྲོས་ཚོད་ཡི་གེ》 དང་དའི་ཚུམ་གསུམ།

གཅིག་ ལ་ཞིག་མི་གྲགས་ཀ་མེད་བྱང་མོད། /219

གཉིས། དབང་མེད་ཐབས་མེད་དུ་སྤུལ་བའི་གྲེས་ལྷག་ /245

གསུམ། གསལ་བཤད་བྱང་ཅུ། /262

མཇུག་མཐའི་སྐྱེ་བ། /268

མི་ཚོ། /274

སེམས་གཏམ་བྱང་ཅུ་ཞིག་ /275

ཞལ་ཆེམས་གལ་བོ་ཆེ། /277

—མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱུལ་སྐྱའི་ལམ་ལུགས་སྒྲིབ་པ།

གཅིག་ རང་སྤོང་ནས་མགོ་བརྒྱམས་པ། /279

གཉིས། ཁོང་ལ་སྤུལ་སྐྱེ་མ་བཙལ་བའི་ཕན་འབྲས། /285

གསུམ། སྤུལ་སྐྱའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ། /289

བཞི། ལམ་ལུགས་འདི་མེད་ཀྱང་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་འཇུང་བྱུག་ /296

འདི་ལ་ཉན་མཁན་མེད་ཀྱང་བཤད་པར་འདོད། /300

འགྲུར་ཚོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁྲལ། /305

དམངས་གཙོ་དང་སྲིམས་སྐྱོང་། /312

སློབ་དཔུག་སེམས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱ།

དགོན་ལཱེའི་འཛིན་སྐྱོང་ཐད་ཀྱི་རྒྱུན་ཤེས་གསུམ། /323

གཅིག་ནང་པའི་དགོན་པ་ཞིག་གནས་པའི་དོན་སྤྱིང་གང་ཡིན། /329

གཉེས། དགོན་པའི་སློབ་སྲིམས་གང་ཞིག་ལེགས་མིན་གྱི་ཚད་གཞི། /331

གསུམ། བརྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པའི་དགོས་པ། /334

བཞི། རྒྱ་བྲིས་ལན། /339

འགྲུར་ཚོམ་གནད་བསྐྱེས།

རྒྱུང་དུས་དམ་པའི་བྱིས་དང་མ་མཇལ་ན། /353

གཅིག་མི་ཚོ་ལ་ལུགས་འདུན་སྐྱུན་མཁན། /355

གཉེས། རྒྱགས་ལེན་འདུལ་ཆས་སྤྱིང་གི་གཙུག་གཟེངས། /359

གསུམ། འབྱུང་སྐྱེས་སློབ་གསོས་ཀྱང་རྒྱགས་སློབ་ལ་གདོང་ལེན་བྱ་ལུས། /365

པ་ར་སི་ཀ་ཡི་འདམ་ག། /373

མཇུག་གི་གཏམ། /384

《དབྱུང་མ་ལ་འཇུག་པ》 བསྐྱར་དུ་བསྐྱེད་པ།

— 《དབལ་རྒྱལ་རྒྱུ་རིག་གནས་སྤྱིང་སྟོབས》 ཀྱི་རྩམ་སྐབས་གཉེས་པ།

སྒྲིབ་མཁུ་བ།

གཅིག

མོ་དྲུ་མའི་ཡར་སྐྱོན་ནས་བཟུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་གྲུབ་སྦྱིང་དང་། བྱི་བྲག་ཏུ་དབུ་མ་པའི་ལྷ་གྲུབ་སྦྱོར་གྱི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་ངེས་པར་གྱི་དགོས་ཨང་
སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་དག་པོ་ཞིག་དེའི་ཡིད་ལ་འགོག་མེད་དུ་སྦྱེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་གྱིན་བསམ་གྱིན་བརྟམ་བརྟམ་རིག་རིག་ལ། ཉི་མས་ཞལ་དེད། ལྷ་
བས་ལོ་དེད་དེ། བགང་བྱ་བཞི་ལྔ་ཞིག་གི་གོམ་འགྲོས་མཉམ་གསལ་མོ་ནི་མིག་རྗེས་ཡུན་ཅམ་ལ་ཤོར་སོང་།

དུས་རྟག་ཏུ་ལས་སུ་བྱ་བ་པལ་མོ་ཆེ་བྱི་བཤོལ་དང་ལེ་ལོའི་གཞན་དབང་དུ་ཤོར་ཞིང་འཚོར་གྱིན་པའི་བདག་མི། བསམ་རྒྱ་མང་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱ་དཀོན་
པའི་གཤེས་ཀ་འདི་ལས་གྲོལ་མི་ཐུབ་པས། རྒྱུག་གཤེས་མ་རུང་བ་འདིས་དའི་མི་ཆེའི་ཕྱིད་ཀ་འཕྲོ་བརྟམ་ཏུ་བཏང་སོང་ཞེས་སྐྱེས་རུང་ཐལ་མི་ཆེ་སྟེ། དབུ་མའི་ལྷ་
གྲུབ་སྦྱོར་གྱི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་འབྲི་འདོད་པ་དེ་ཡང་། ད་ལོ་སྟེ། རང་ལོ་སོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐེམ་པ་མ་བཟུལ་བའི་བར་དུ་བྱི་བཤོལ་གྱིས་ཁྱེད་ཉེ་ལུས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་།
གཡོ་སྤོ་ཞིང་འཇིག་སྐྱེན་པའི་ཚོ་ཐག་མར་མེ་ཕྲ་མོ་འཆེ་བདག་རྒྱུང་དམར་གྱིས་མ་བཅོམ་སྐྱོན་དུ། བྱི་འདོད་སེམས་ལ་ཤར་ཡང་མ་བྱིས་ཡུན་རིང་ལུས་པའི་ཡི་གའི་
འདུ་བྱེད་འདི་འབྲི་བའི་སྦྱར་བ་ལ་འཇུག་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནི། རེ་ཞིག་རང་སེམས་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཞིག་ཏུ་མི་བརྟེན་མེད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ》 ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་བརྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་བརྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་འདི་ལ། ལྷ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སོ་སོའི་མཁས་
པ་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཆོག་འབྲེལ་དང་། རྟོན་འབྲེལ། དཀའ་འབྲེལ། ལྷ་ཆེར་འབྲེལ་སོགས་འབྲེལ་པ་རྣམས་གངས་དུ་མ་ཞིག་སྤར་ནས་མཚན་བཟང་བཟང་བསྟན་པས། དེ་དག་གི་
སྤོང་ལ་ཡང་བསྐྱར་འབྲེལ་པ་ཞིག་སྦྱོན་མི་ཐུབ་ཅམ་ལ་སོ་བོས་བརྟེན་གྱིན་པ་ལས་ནས་མིན། འོ་ན། ཅིའི་བྱིར་འདི་བྲིས་སམ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་
ཆེན་དེར་ཇི་སྟེ་གཏུན་ལ་པལ་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ཤེས་བྱའི་བདེན་དོན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཚོ་སྤྱོད་གི་གྲུབ་ཚུལ། ལྷོ་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་
གཞག་ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ། བདེ་སྤྱོད་གི་འབྲུང་ཚད་དེ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་སྤངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མི་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་
ཉེན་རེའི་འཚོ་བ་དང་། འཚར་ཅན་གྱི་ལས་ཀ་མི་ཚོ་ཡི་དོན་སྤོང་འཚོལ་ཚུལ་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་དག་གོ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་གིས་དོ་སྤྱོད་
དེ། གཞུང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རི་ཁོང་དུ་སྤོང་མཁན་ཚོའི་ལ་བཏོན་ཅམ་དང་། ཚྱོད་སྤྱོད་ལུགས་མཁན་ཚོའི་ཉེར་མཁོ་ཅམ་དུ་ངོས་འཛིན་མི་རུང་བར། ཤེས་
བྱའི་དེ་ཉིད་དེ་དོན་པའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་ལྷ་རིན་ཡོད་པ་དང་། སྤུང་རིན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངེས་རྟོགས་ཤིག་འབྲེལ་དུ་རེ་བས་ཡིན།

སྦྱེ་བོ་ལ་ཅིག་འདི་རྒྱུད་དུ། 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ》 སོགས་ནི་གྲུ་བ་ཚོའི་སྤུང་བྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གོང་བ་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་མི་མཁོའོ་སོགས་ཟེར་
ལས་ཆེ་ལ། དེ་སྤར་སེམས་ཤིང་སྤོང་བ་ནི་རང་མོས་རང་དབང་ཡིན་པ་ལྷ་ཅི་སྦྱོས་དུ། ཤེས་བྱ་གཞིའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་དོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུངས་གཞུག་སྤོང་
པོར་སྤོང་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་བརྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་དང་དོན་སྤོང་ཡང་ཚོས་ལ་དང་དང་མི་དང་དང་། ལྷ་བ་ཡིན་མེན་
སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབྲེད་རུང་བ་ཞིག་གཏུན་ནས་མིན་ནའང་། རང་རེའི་རིགས་པའི་བརྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དག་གི་འབྲིན་ལས་ཀྱི་ཞིང་ས་ནི། དགོན་པ་ཚོའི་
ལུགས་རིའི་ནང་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤོང་མམ་པའི་གནས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ལྷ་ལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ལྷ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རང་པའི་མཚན་
ཉིད་རིག་པ་དང་། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་གཉེས་ཀ་རྗེད་བྱེད་བརྗོད་བྱེད་བཅས་པ་སྤྱོད་ཚོས་སོ་སོར་བཀའ་ན་དགོས་པ་ཆེ་ཞེས་ལན་གཅིག་མེན་པར་གདམས་
ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་ལས་གཞི་དེ་དངོས་སུ་སྦྱབ་ཀྱིན་ཡོད་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ལོ། །

ཤེས་བྱ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་པ་རགས་ལ་དེ་དོན་པའི་སྐབས་སུ། མཁས་དབང་དགོ་ཚོས་ཀྱིས། “གཞན་གྱི་སྦྱོར་དང་
འགལ་གྱིས་དོགས་པའི་ཞུས་པ་ཆེར་བྱས་ཚེ། ཤེས་རབ་འབྲེལ་རུས་པའི་གོ་བ་ཡང་མི་སྦྱེད་ཅིང་།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་བྲག་པ་
ཞིག་གསལ། ཡང་ན་ཡིག་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལུང་ཚོགས་ཇི་སྟེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ལས་ལེན་དགོས་པའི་བྲིམས་སྐྱོན་དུ་བཏང་སྟེ། དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་
དེ་དོན་པའི་ལས་སུ་ལུགས་ཀྱང་རིགས་པ་སྤོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ལས་མེད་པས་ན། རང་སྦྱོར་སྦྱོགས་ཚོད་ཀྱིས་དབྱེད་པ་དང་པོ་ཞིག་གཏོང་མ་ཐུབ་ལ་འབད་
པའི་དམ་བཅའ་ནམ་ཡང་འདོར་གྱི་མེད།

ལས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བྱི་རང་སྤོང་བརྟེན་གཉེས་ཀའི་རྟེན་འབྲུང་གི་དོ་མཚན་ལ་མཐའ་མེད་པས་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་དང་རྣམ་གངས་མི་གཅིག་
པའི་བདེ་སྤྱོད་ཆགས་སྤང་གི་ཚོར་སྤང་གངས་མ་དམིགས་པས་གང་བ་དང་། ཁེ་སན་གྱི་དམིགས་ལུས་ཐ་དང་པའི་ཚྱོད་རྟོག་དང་འགལ་འདུ་ཚད་མ་མཚེས་པས་
དགོས་པ་དང་། ལྷ་གྲུབ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་གཞུག་ལག་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དད་པ་ཏུ་མེད་པས་ཁྱེད་པ་དང་། མཐའ་དང་དབུས་མ་དམིགས་པའི་ཤེས་བྱའི་

གསང་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོས་བསྐྱོར་ཡོད་པས། འདི་འདྲའི་ཕྱ་རགས་ཤེས་བྱའི་མུ་ཁྲུང་རིང་མོ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་དུ་གནས་པའི་འུ་ཚེས་ནི། ཡུན་རྒྱུ་མི་ཚེད་ལྷོང་
ཐག་སྒྲིམ་མོ་འདི་ཙམ་གྱི་རིང་ལ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཐུབ་པས། གནའ་བོའི་ཀེ་རི་སིའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཡབ་ཚེན་སོ་ཁི་ར་ཐེས་
ཀྱང་། “ངས་ཤེས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་རྟོགས་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཁོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེའོ།” ཞེས་མཐའ་ལྷན་པའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་བོའི་
ཐུན་ན། སྐྱེ་བོ་སྐྱེར་གཅིག་གི་སྐོ་གྲོས་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་རུས་པའི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་རང་རེ་དག་གིས་ཀྱང་མིག་རྩོམ་རིམ་འདིས་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་མེད་པ་དང་། རྣ་གཤོག་ལེབ་མོ་འདིས་མ་ཐོས་པའི་སྐྱེ་མེད་པ་དང་།
རྣམ་རྟོག་ཡན་གར་བ་འདིས་མ་དཔྱད་པའི་དོན་མེད་པ་སོགས་སུ་སྐྱོན་ན་དེ་ལས་སྟག་པའི་རྣོངས་རྟོགས་དང་། དེ་ལས་སྟ་བའི་རྣོངས་དང་ཅིག་ཡོད་མི་སྲིད་དེ།
དབང་པོས་ཅི་ཙམ་སྟོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་ཤིག་རང་རེས་མཐོང་གི་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་འདི་ལས་སྟག་པའི་དབང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ལྷན་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་
ཀྱང་མང་དུ་མཐོང་ངེས་པ་ནི། ད་ལྟ་མཐོང་རྒྱ་ཤེལ་སོགས་ཚན་རིག་ཡོ་ཚས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་དང་དུལ་གྱི་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་
གསར་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིན་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་བ་ཕྱིར། རང་རེ་ལ་སྟན་སྐྱེས་སུ་འཛོམས་པའི་སྐོ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་མཐའ་རྒྱ་ཚོད་ཀྱི་མེད་པའི་རྒྱལ་མཁའ་རྒྱ་
རབ་ཏུ་གལ་ཆེ།

དེ་ལ་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྐོ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེད་གང་ཡིན་ཡང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐོ་ཉེ་ཚོ་བའི་ངེས་རྟོགས་ཙམ་གྱིས་ཡིད་མི་ཚོམ་པར། རྒྱ་
མཚན་དང་། གཏན་ཚགས་དང་། རིགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོར་བརྟེན་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ནི་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐུན་པའི་
སོག་ཆགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བརྩོམ་ལ། གལ་ཏེ་《དབུ་མར་འཇུག་པ》 ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་
བྱས་ན། དེས་ནི་ཁྱེད་ཉིད་རང་གི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐོའི་གཞུང་བྱའི་ཁྲབ་ཁོངས་སུ་ཡོད་མ་ཚོང་བའི་ཤེས་བྱའི་འཛིན་རྟེན་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲིང་པར་ངེས་ལ། ཤེས་
བྱའི་འཛིན་རྟེན་གསར་བ་དེ་ནས་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་གི་ཚོ་སོག་དང་། མི་ཚོ་སྐྱེ་འཚེ། འཚོ་བའི་རིན་ཐང་བཅས་ལ་ངེས་རྟོགས་གསར་བ་ཞིག་ཀྱང་རྟེན་སྲིད་དོ། །

གཉེས།

དེང་གི་དུས་སུ། ཚན་རིག་ལག་རྩལ་ཤུགས་ཚར་འཕེལ་བའི་རྒྱབ་རྒྱ་དང་འགྲོགས་ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འཕུལ་ཆས་ཅན་དུ་
ལྷུར་ཏེ། འཚོ་བའི་མཐུན་རྟེན་མང་པོ་ཞིག་སྟབས་ཇ་བདེ་དང་ཟོར་ཇ་ཡང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་མོད། རྒྱབ་སེལ་ལ་ལར། མིས་འཕུལ་ཆས་ལ་དབང་བསྐྱར་མ་རུས་
པར་འཕུལ་ཆས་ཀྱིས་མི་ལ་དབང་བསྐྱར་པས། མི་མང་པོ་ཞིག་ནི་འཕུལ་ཆས་འདྲ་མིན་ལ་གཡེངས་ནས་ཕྱིར་ཕྱོགས་མ་ཐུབ་པའི་“འཕུལ་འབྱུང་” རྒྱ་འབྱུར་བཞིན་ཡོད་
དེ། གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་མི་རྣམས་སྟེ་ལ་འའི་ལྷག་རྩི་ཚུན་ཆད་དང་། དབའ་དགོན་གྱི་གྲ་བ་ཡན་ཆད་ཁ་པར་ལ་བརྟེན་རྟོགས་ལུང་ཙམ་ཆད་ན་ཡང་ཅི་ཞིག་མ་ཚང་བ་
ལྟ་བུས་པར་འགྲོ་ཚར་འགྲོ་བྱེད་ཀྱིན་པར་མ་ཟད། རྒྱན་དུ་སྐྱེད་འཕྱིན་དང་། བོད་འཕྱིན། རོལ་རྩེད་སོགས་སུ་གཡེང་དྲགས་ནས་ལན་རེར་ཁྱིམ་གྱི་འགྲུལ་པ་ལ་ཇ་
ལུང་རྒྱ་ཡང་བརྟེན་གྱིན་པའི་ཚད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དཔལ་ཡོན་གྱི་དུས་རབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དེང་གི་སྐབས་འདིར། རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་བར། ས་ཁྲུལ་དང་ས་ཁྲུལ་བར། མི་ཚང་
དང་མི་ཚང་བར། མི་སྐྱེར་དང་མི་སྐྱེར་གྱི་བར་བཅས་སུ། སྐོ་ཀུན་ནས་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་འགྲུན་ཚོད་ཀྱི་སེམས་ཁུར་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་མ་ཟད། གྲོང་ཁྲིམ་དུ་
འཚོ་བའི་སྐྱེ་བོ་པོས་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་སྤོང་ཁང་ཞིག་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇ། ལྷན་འཁོར་ཞིག་ཉོ་བའི་ཚད་དུ་དང་། ས་མ་དང་གཟུང་ལྷེད་ཕྱིར་རམ། བུ་སྐྱུག་དང་
ཚ་བོའི་དོན་དུ་སོགས་གང་སྟར་འཚོ་བའི་གཞོན་ཤུགས་ཆེས་ཆེར་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས། སྐྱེ་སྐྱེར་ཐམས་ཅད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྱུང་འགྲོད་བར་མི་ཚང་བའི་སྐྱོད་ན་
ཐེལ་ཐེལ་ཟང་ཟང་གིས་དུས་འདས་ཏེ། ཚོ་སྐོན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཁྱིམ་མི་རྣམས་སྟན་འཛོམས་རེ་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་ཙམ་ཡང་ཇེ་ཉུང་ནས་ཇེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད་སྟེ།

འདི་འདྲའི་ཚ་ཆ་འུར་འུར་གྱི་སྐྱེ་ཚོགས་ཤིག་གི་ནང་དུ། མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་གཞིགས་གཏོང་
ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཅིང་། གཏོང་བའི་དུས་ཚོད་ཀྱང་དགོན་པོར་ཆགས་ཡོད། དཔལ་ན། ང་ནི་ཡང་སྤོང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ངའི་བདེ་སྐྱུག་གི་འབྱུང་རྩ་གང་དུ་ཡོད་དམ།
ང་ཅིའི་ཕྱིར་འཚོ་བཞིན་ཡོད་དམ། ང་འདི་ལྟར་འཚོ་བའི་དོན་སྤོང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ང་ཤི་རྩིས་ཇེ་ལྷར་འབྱུར་གྲིད་དམ་སོགས་ལ་ནི། མི་སལ་མོ་ཆེས་དྲགས་པ་
ཙམ་ཡང་མི་སྐོང་བར་ལ་མ་ཡུན་གྱི་ངང་འཚེ་བའི་ཉེན་མོ་སྐྱུག་བཞིན་པ་རེད།

ནམ་ཞིག་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཉེན་སྦྱང་སྦྱང་དུ་ལྷུར་ཏེ་འཚེ་ལ་ཉེ་སྐབས། ཆ་མེད་རྒྱས་མེད་ཀྱི་བསྐྱོད་ལམ་དེའི་པ་རོལ་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟེ་ལ་དུ་
དྲོགས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ། དང་ངས་སྐྱག་ཅིག་ཡིད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རང་དབང་སུ་ལའང་མེད་རུང་། དེ་ལ་གདོང་མི་གཏོད་པའི་འདམ་ག་ཡོད་པ་ནི་རྟེན་གཅིག་ཀྱང་
མེད་ན། ད་ལྟ་ནས་བཟུང་གོང་གི་གནད་དོན་དེ་རིགས་ནི་ཅིས་ཀྱང་བསམ་ཁིང་དབྱེད་ནས་རང་ཉིད་འཕྲད་ངེས་པའི་བདེ་སྐྱུག་གི་བརྒྱུད་རིམ་སྐྱེ་གུར་ལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། གལ་ཏེ་རང་གི་ཕྱགས་ཀྱི་གཏང་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་དེ་རིགས་ལ་བསམ་སྐོ་ཙམ་ཡང་འཁོར་མི་
ཐུབ་པའི་ངང་ནས་མི་ཚོ་རྟོགས་པར་ལྷུར་ན་ནི། མིའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་འདིའི་སྐོ་པམ་ཆེ་ཤོས་སུ་འདྲུང་ངེས་སོ། །

དབྱིན་ལྷའི་མཚན་ཉིད་མཁན་པོ་རོ་སོ་(Bertrand Russell 罗素)ཡིས་《རུབ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་》 ལྟ།

“ཉེ་དུས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་འདི་དང་། ལྷན་འདས་ཀྱི་དུས་རབས་སོ་སོ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱེད་པར་སལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གཙོ་བོ་ཚན་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།” ཞེས་ཇི་
སྐད་བཤད་ཚུང་བ་ལྟར། འཛམ་གླིང་འདིར་ཚན་རིག་ཤུགས་ཚར་དར་བའི་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྐྱེ་ཚོགས་ལ་འབྱུར་ཕྱོགས་སོང་བའི་དབང་གིས།
མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚན་རིག་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐོ་ན་མཐོ་བ་བྱས་པས། སྐྱེ་ཚོགས་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ཁྲབ་ཁོངས་སུ་ཚན་རིག་གི་བེལ་ཤུགས་ནི་ཏེ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་
ཆགས་པར་མ་ཟད། དེང་གི་མི་སལ་མོ་ཆེས། དོན་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་“ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ་རེད” ཅེས་པ་དང་། དེ་“གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་རེད” ཅེས་

གསུམ།

དང་དུང་དྲི་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་གྲང་ཡོང་སྲིད་དེ། དབུ་མའི་ཉླ་གྲུབ་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་ཐག་མང་པོ་ཡོད་པས། རྩོད་ཀྱིས་ཚྲོམ་འདི་
འབྲི་སྐབས་ཅིའི་ཕྱིར་ 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།》 གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཙམ་སྤྲོ་བར་འདོད་དེ། དང་པོ། དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསམས་ན།
《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།》 བྱི་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་བསྟན་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་དུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དར་བའི་ཅེ་མོར་སོན་ནས་སྤར་རྒྱུད་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་
སྐབས་སུ་བརྒྱམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གཞུང་དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཐོག་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་བྱུང་རིམ་ལྡེ་བྱུང་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་གསལ་བར་མངོན་པས་དང་། གཉིས་
པ། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།》 ཟུ། དབུ་སེམས་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་པོར་ཐོན་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་དབུ་མའི་ཉླ་
གྲུབ་ནི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ནས་ཆ་ཚང་ལ་ཞིབ་པ་ཞིག་གསལ་བས། བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཉླ་སྤྱོད་གཉིས་ཆ་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དབུ་མ་
པའི་གྲུབ་མཐའི་ཚབ་མཚོན་གྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་གཞུང་ལུགས་གསལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཆོག་པས་དང་། གསུམ་པ། ཚྲོམ་མཁན་གྱི་དོས་ནས་ཀྱང་ 《དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པ།》 བྱི་དབུ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཁན་པོར་བཞུགས་མཉམ་བའི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བྲག་གསལ་པས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཁོང་ཉིད་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་
པའི་གྲུབ་མཐའི་སྣལ་འབྱེད་དུ་གྲུར་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མཁས་དབང་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ཁོང་ལ་ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དང་། རྩོད་པར་ཐོག་པ་
ཆེན་པོའི་ཉླ་གྲུབ་དར་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་དུ། འཕགས་པ་སྤྱི་རྒྱུབ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་གདན་ཐོབ་ཅིག་མངའ་བར་འདུག་པས་ཡིན་ནོ། །

མཁས་གྲུབ་རྗེས། བོད་དུ་རྒྱ་བྲག་གསལ་པའི་མཚན་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་མཁན་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུན་པོའི་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱ་གར་དུ་ཞི་བ་ལྷ་
དང་རྒྱ་བྲག་གསལ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་དངས་ཏེ་འགོག་ཐོད་མཁན་མ་བྱུང་ཚུལ་གསུངས་པས། གསལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་མཐུན་ཚུ། རྒྱ་གར་ཚོད་
པའི་འཛིག་རྟོན་དུ་ཡང་བྱེ་བྱི་ནང་གི་རྟོག་གེ་པ་ཚོས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་དུས་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་མ་ལུས་པའི་པཎ་ཆེན་ཁོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ཟེལ་ཤུགས་
དཔོག་བྱུབ་པས། མཁས་མཚོག་ཁོང་གི་བརྒྱམས་ཚོས་འདི་དང་སྤྱར་ནས་དབུ་མའི་ཉླ་གྲུབ་མདོ་ཙམ་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་ན་དགེ་མཚན་ཅི་བས་ཆེ་བར་སྟོམ་མོ། །

བཤད་བྱ་དངོས།

གཅིག་གང་ལ་འཇུག་སའི་དབུ་མ།

གཅིག་

འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞུང་གི་མཚན་ལ་ 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།》 ཞེས་བཏགས་པའི་གོ་དོན་གསེད་དགོལ་བྱ་རྒྱ་ནི་ཅུང་ཟད་གསལ་ཆེ་བ་ཞིག་
ཡིན་ཚོད་དེ། གཞུང་འདིའི་མཚན་དོན་ལ་ཉམས་ཞིབ་གསལ་པོ་ཞིག་བྱ་རུས་ན། གཞི་ནས་གཞུང་འདིའི་བྱེད་པོ་ཁོང་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་བརྒྱམས་པའི་
དམིགས་ལུལ་དང་། གཞུང་འདི་བརྒྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐབས་པའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་
རགས་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་རུས་པར་སྟོམ།

འོ་ན། 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།》 ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ལ་འཇུག་སའི་དབུ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བྲག་པར་རང་གིས་དབུ་མའི་བསྟན་

བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཚམ་ལས་གསལ་ཁ་མཛད་མེད་ན་ཡང་། རྩ་ལ་མ་ནན་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། “སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་བཅོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའོ”ཞེས་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་དབྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སྐབས་འདིའི་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབྱེ་མ་ཅུ་བཞག་ཡོད། བོད་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྗེ་བཙུན་རེད་མཛད་པའི་《མཇུག་འགྲེལ་དེ་ཉིད་གསལ་སྟོན་》 དུ། “འདིར་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་ཕྱོགས་གྲུབ་གཞུག་བཙུགས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱུ་བ་དག་རིགས་པས་སྟན་ཕྱུང་བས་ན། དེའི་གཞུག་དབྱེ་མ་སོགས་ལ་གུས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་རྟེ་ཞེས་བྱུང་བ་ཚམ་ལས་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞུག་གི་མཚན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བབྱུང་མེད་ན་ཡང་། ཚིག་འགྲོས་ལ་བསྟན་ན་《དབྱེ་མ་རྩ་ཤེས་》 ལ་བྱེད་པ་གསལ་སྟོན།

རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་ཚེན་པོས་ནི་སྐབས་འདིར་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབྱེ་མ་དེ་《དབྱེ་མ་རྩ་ཤེས་》 ཁོ་ན་ལ་བཞེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་གོམས་གཤེས་ཤིག་དངས་ཡོད་དེ། ཟླ་བས་《རིན་ཆེན་བྱེད་བའི་》 ལ་སོགས་པ་སྟོན་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་གསུང་གཞན་རྣམས་ལུང་དངས་ཚོ་བསྟན་བཅོས་རང་རང་གི་མིང་ནས་དངས་ནའང་། 《རྩ་ཤེས་》 ལུང་དངས་ཚེད་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་སྐབས་དུ་མར་《དབྱེ་མ་》 ལས་ཞེས་དངས་པའི་རྩལ་བཤད་དོ། །

དེ་ནས་བཟུང་། དགོ་ལྷན་ཕྱོགས་གྲུབ་མཐས་པ་རྣམས་སུ་མ་ཟད་ཚོས་རྗེ་གོ་རམས་པའི་《འཇུག་པའི་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟན་སེལ་》 ལྟ་བུར་ཡང་། དེ་རི་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་རྩལ་ལ་བསྟན་ན། དོས་འཛིན་དེ་ནི་ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་དབྱེ་མའི་མཐས་པ་ཀུན་གྱིས་སྟན་མོང་དུ་འདོད་པ་ཞིག་ཏུ་བརྗེ་རུང་བར་སྟམ་མོ། དེའི་ཕྱིར་གཞུག་འདི་《དབྱེ་མ་རྩ་ཤེས་》 ལ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་ན་མིང་ལའང་《དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པ་》 ཞེས་བཏགས་པར་ངེས་ཤིང་། 《རྩ་ཤེས་》 ལ་འཇུག་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་དོན་མ་ཙོང་བར་གོ་བྱེད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བཏགས་དུས། 《རྩ་བ་ཤེས་རབ་》 ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་རྒྱ་ནི་གཞུག་འདི་བརྩམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་རྒྱ་ནི་འདིའི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དོན་ལ་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་བསམ་སྟོན་དང་རིགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་རྒྱ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལྡོ་མིག་རྩ་བའི་སྟོན་ལྟ་སྟོན་དཔོན་ཟླ་བས་དོས་བཟུང་ཡོད་པ་གསལ་བོ་རེད། སྐྱིར་གཞུག་འདི་《རྩ་ཤེས་》 ཀྱི་ཚིག་རིས་མཐར་ཆགས་སུ་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུང་སྐབས་མི་རིགས་མོད། 《རྩ་ཤེས་》 ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གནད་སྟོང་པོར་བཟུང་ཞིང་། དེར་མ་ཚང་བའི་རིགས་ལ་ཁ་གསལ་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་དེ། རིང་སྟོན་ཤུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། “དེ་ནས་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྩལ་དུ་སྟོན་པ། ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འཇུག་པ་”ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་མ་འདས། མ་བྱེད་བརྗོད་ཀྱི་《རྩ་ཤེས་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་རྒྱུན་》 དུ། “བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་དབྱེ་མར་འཆད་པ་འབཀགས་པ་བྱུངས་པའི་རྒྱུད་ཟླ་མ་དང་། སྟོན་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ།”ཞེས་གཞུག་འདི་ཉིད་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་དབྱེ་མར་འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ། བཤད་སྟངས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ཡང་རེ་ཞིག་ཞིབ་དབྱེད་མ་བྱས།

གཞུག་འདིས་《རྩ་བ་ཤེས་རབ་》 འགྲེལ་སྟངས་སམ་དེའི་དགོངས་པ་ལེན་སྟངས་ལ་ཁྱུང་ཚོས་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཟླ་བ་རང་གིས་གདེང་ཚོད་ཆེན་པོས་“ལུགས་འདི་ནི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ”ཞེས་བཤད་དེ། ཁོང་གིས་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་དགོངས་པ་འདི་ནས་འགྲེལ་སྟངས་ནི་ཐུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་ཡོད་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་མཁན་དག་གིས་ཀྱང་། “ལུགས་འདི་ནི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ”ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བརྩམས་ཚོས་རང་གི་དོ་བོ་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པའི་གཏུ་ཞིག་ཡིན་མེན་བཏགས་ན་ལེགས་ཏེ། རྩལ་དེའི་སྟོན་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་དཔྱད་པ་ལ་ཞུགས་ན། ད་གཟོད་ཟླ་བས་གཞུག་འདི་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཤེས་བྱུང་ལ། གཞུག་འདིས་ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྐྱེ་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐོང་དར་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་གདན་ཐོབ་གང་འདྲ་ཞིག་ཟེན་ཡོད་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱས།

འོ་ན། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། དས་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་སྟངས་དེ་གཞན་དང་སྟན་མོང་མེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟུར་ཟེད་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུང་སའི་གཞན་དེ་སྟེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་སྦྱང་དང་། ཚོས་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་སྐྱུ་བ་རྣམས་དགག་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བས་ཡིན་པར་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བོར་གསུངས་ཤིང་། ལེགས་ལྷན་ལ་སོགས་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་མཁན་རྣམས་ཡིན་པའང་དོན་གྱིས་གསལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཅུ། ཚོས་ཀུན་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཆ་ནས་དགག་པ་མང་དུ་བཏང་བས། སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ཏུ་གཏན་ནས་འགྲེལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཡོད་པར་མ་ཟད། གཞན་སྐྱེ་དོན་ལ་ལས་སྦྱངས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་དགོངས་པ་ཞིབ་གསལ་མ་རྟོགས་པའི་རྩལ་རྩལ་བཤད་ཡོད་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་མའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེ་རྩལ་བཤད་པ་དང་། སྐྱུ་སྐྱུ་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བོར་འགྲེལ་སྟངས་དེ་ནི་ཐུ་མ་དག་དང་སྟན་མོང་མེན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་རེད།

ཡང་ཁོང་གིས་“སྐྱུ་སྐྱུ་བ་སྟོན་མཚན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་རྟོག་གིས་འཛིགས་པས། སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུང་རིང་སྦྱངས་པས་དེ་ཡི་ཚིག་ ། ལེའུར་

མོར་བྱར་མོར་བྱར་བཞུགས་པ་དག་ཁབ་གསོག་འབྲིག་གསོག་གིས་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་བའི་ཐོག་ཏུ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷ་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་མི་སྣ་གཞན་དག་གི་ལོ་
རྒྱུས་ལས་ཀྱང་ཁྱེད་པོ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་ན། སློབ་དཔོན་མཚོག་ནི་པལ་ཚེར་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་དང་བོའི་སྣང་དང་། གཞིས་པའི་ནང་ལ་བཞུགས་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་ར་
འཕྲོད་ཀྱི་འདུག་པས། ཁོང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབྱུག་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་མར་གནས་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ལུ་
བྱང་གཞིས་ཀར་ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས་(贵霜帝国)ཞེས་པའི་བཅོན་རྒྱལ་ཚེན་པོ་ཞིག་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་དང་ཁེལ་ཡོད།

རྒྱལ་རབས་དེས་ནི་རྒྱ་གར་ལུ་བྱང་གི་ས་ཆ་རྣམས་སུ་མ་ཟད། ཨོ་ཤ་ཡ་དཀྱིལ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་རེ་བྱང་བཅས་ལ་ཆབས་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པས།
ལོ་རྒྱུས་སྣ་བ་ཚོས་ཀྱང་ཀུ་ཤ་ནའི་རྒྱལ་རབས་དེ་སྐབས་དེའི་ཡོ་རོབ་དང་ཨོ་ཤ་ཡི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཐུན་བཞིན་གསུ་ཅི་ཡི་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱལ་པོ་ཀའི་རྒྱ(迦
膩色迦)ཡི་རིང་ལ་བཅོན་རྒྱལ་དེ་ཉིད་དར་བའི་ཅེ་མོར་མོན་ཏེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དུས་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཞིས་ཀར་གསུ་པའི་རྒྱལ་པོ་
འདིའི་ཁབ་ཏུ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་བྱུང་བྱོན་མོང་བས་མི་ཚད། རྒྱལ་པོས་གཙུག་ཏུ་བསྟེན་པའི་བཤེས་གཞིན་དུ་ལྷུར་པར་སྐྱམ་སྟེ། 《བཤེས་སྤྱིངས》 ཀྱང་རྒྱལ་པོ་
འདི་ལ་གནང་བའི་བཀའ་སློབ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་སོ། །

ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་ནས་ཡོང་སྟེ་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ། རང་ཚོས་ལ་གཅིག་ཏུ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་གཞིས་བྱང་
བ་ལས། གཅིག་ནི་རྩ་བུའི་རྒྱལ་རབས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ལུ་བྱང་གི་ཡུལ་གྱི་རྣམས་སུ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཀེ་རེ་མའི་རྒྱལ་པོ་མི་ལེན་དང་། གཅིག་ནི་ཀུ་ཤ་ནའི་
རྒྱལ་པོ་ཀའི་རྒྱུ་འདྲེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བཀའ་བསྐྱེད་གསུམ་པའམ་བཞི་བར་གྲགས་པ་དེ་འདྲེ་རྒྱལ་པོ་འདིས་སྤྱི་བྱུང་བའི་མཚན་དེ་བྱས་པར་སྟེ།

གང་ལྟར་རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་ཐེག་ཚེན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཚེར་དར་བའི་མགོ་བཟུང་བར་སྐྱང་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་སྐབས་ཏུ་རྒྱལ་རབས་འདིའི་ཐུར་
ནི་ཐེག་ཚེན་གྱི་མདོ་སྟོན་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་འགའ་རེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མཚན་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཚོས་ལས། དེ་དག་གི་དོན་འགྲུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་
གཞུང་ལུགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་བྱུང་བའི་མདོ་སྟོན་དེ་དག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་དུ་ཡིད་ཆེས་གནང་ཞིང་། མདོ་དེ་དག་
གི་དགོངས་དོན་དུ་སྐྱུམ་པའི་ལྷ་སྤྱུང་རྣམས་ཁ་གསལ་ཞིང་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་ཐོག་མར་བརྒྱུས་པ་ན། ཚོས་ལོག་
སྤེལ་སོང་ཞེས་ཁོང་ལ་སྐྱང་མཁན་ཡང་མང་དུ་སོང་། འོན་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དང་རིགས་པའི་སྟོན་པ་ལན་གང་བཏུ་འོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཁོང་གིས་

འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་དང་བཅས་ 《དབུ་མ་རིགས་ཚོགས》 སོགས་བརྒྱུ་བཞུག་གི་ཤིང་བ་རིང་མོ་བཅུད་དུ་བསྐྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཚན་
ནའང་། རིགས་པ་དང་ཐུན་པའི་གཏམ་ལ་རྣ་བ་འགོ་བས་ཀྱིན་གང་བྱུང་དུ་ཅ་ཅོ་སྟོག་པ་དག་ནི་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇོག་པ་ལས་བྱ་ཐབས་ཅེ་ཞིག་ཡོད་ཨང་། སྤྱིར་
བཏང་ཐེག་ཚེན་རི་ལྟར་དར་བའི་སྟོན་པ་ཐུན་གྱིས་ཟུར་དུ་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་གི་འདོད་པས་འདིར་རྒྱལ་པར་མི་སྐྱོང་སྟེ་སྐབས་དོན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སྤྱིངས་དེ་འདྲེ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཁོང་གི་བརྒྱུས་ཚོས་དག་ཏུ། གཞན་གྱི་ལྷ་སྤྱུང་ལ་སུན་འབྲེན་དང་དགག་
སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུམ་པས། འགའ་ཞིག་ན་རེ། སྤྱི་བྱུང་གྱི་དེ་དག་ནི་གཞན་རྣམས་ཚར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱིས་པ་འབའ་ཞིག་ལས། མི་རྣམས་ལ་སྐྱང་དོར་
གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱུས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་ཀྱང་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིས་སུ་སྟེ་བས། “བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཚན་

རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། ། གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །” ཅེས་དག་སེལ་མཚན་དེ། སྤྱི་བྱུང་
ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་བརྒྱུས་པ་ནི་ཚོད་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཚོད་ཚམ་དུ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལམ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པའི་ཚོད་དུ་ཡིན་མོད། ཁོང་
གིས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དེ་རིགས་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་མཚན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་དང་འདོད་ཚུལ་མང་པོ་ཐོར་བར་གྱུར་ན། དེ་ནི་
སློབ་དཔོན་ཁོང་གི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་བྱུང་མཐའ་མཁན་པོ་དེ་དག་རང་གི་ལྷ་སྤྱུང་རིགས་པ་དང་མ་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་རེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད།

ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན། ཐེག་ཚེན་ཐོག་མར་དར་དུས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་སློབ་དཔོན་ཁོང་གི་སྤྱི་ཚོ་ནི། ཀྱུག་ཀྱི་གི་ལུག་པ་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་པའི་དོ་མཚར་གྱི་
གཏམ་རྒྱུད་རིང་མོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་བརྒྱུད་རིམ་རྟོག་འཛིངས་ཅན་ཞིག་གི་ཁྲིད་དུ་དཀའ་བྱུང་དང་སྤྱི་བྱུང་ལྷན་ཚུན་པོས་ཤེས་བྱེད་དེ་ཉིད་འཚོལ་མཁན་གྱི་
སློབ་དཔོན་ཁོང་གི་བརྒྱུས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་། རང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིགས་མཚན་མཚན་བྱེད་ཀྱི་དོ་རིང་རེ་རེ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་ཏུ་《
རྩ་བ་ཤེས་རབ》 ནི་ཁོང་གི་བརྒྱུས་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་པོ་དང་བཅུད་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་གང་ལ་འཇུག་སའི་དབུ་མའི་གཞུང་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚོམ་ཡིག་
རང་ག་བ་ཞིག་མིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཞིས། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་དོན།

གཅིག

གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་དུ། ཕྱི་ནང་གི་མཐའ་པ་སུ་ཡིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་ཚོམ་པ་ལ་འཇུག་སྐབས། རང་ཉིད་དད་ཡུལ་གྱི་ལྷ་འཇུག་རང་ལ་དྲིན་
ཆེ་བའི་བཤེས་གཞིན་སོགས་མདོར་ན། རང་གི་སེམས་ལ་སུ་རྩ་ཆེ་བ་དང་གང་འགའ་ཆེ་བ་དེ་དུན་པའི་སྟོན་པ་མཚོད་བརྗོད་རེ་འབྲེ་བའི་སྲིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུགས་ཆེ་
བས། སློབ་དེ་དང་མཚོངས་པར་སློབ་དཔོན་སྟོན་པས་ཀྱང་ 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ》 བརྒྱུས་པའི་ཐོག་མར་མཚོད་པར་བརྗོད་ཡོད། མཚོད་པར་བརྗོད་པ་ལ་
དགོས་པ་ཅེ་ཡོད་ཅེ་ན། གནས་སྐབས་ཚོམ་པའི་བར་ཚད་ནི་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་ཚད་དོ་ཞེས་པའི་གསུང་སྟངས་འདི་ནི་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་

ཏེ་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྒྲགས་པ་མཛད་པ་ཟླེ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་ལུང་ལྟ་བུ། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལོ་ཏྟག་སློན་པ་ལྟ་བུ་ལོ་
ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

མཚན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སློང་རྗེའི་སེམས་ཉེད་སྐྱོན་མེད་པ་ཉེད་དུ་བསྒྲགས་ཚུལ་ཅུང་ཞིབ་པར་བཤད་ན། འཛམ་གླིང་
འདིར་བྱོན་པའི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཆོ། རང་ཚོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་
རྟོགས་རྣམས་སུ་མ་བློ། རང་ཚོས་ལ་དང་པའི་སྐྱ་སེར་དཀྲུག་མ་རྣམས་དཀའ་ངལ་ལ་ཕྱད་དུས་དང་། སྐྱག་བསྐྱོ་གྱིས་གཟུར་བའི་ཆོ་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་
དབྱགས་དབྱུང་བ་པ་མོ་ཞིག་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་པན་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཞིང་དེས་ཚོས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཉེད་ལ་འགོ་བའི་སྐྱག་བསྐྱོ་སེམས་བའི་སྐྱོན་ལྟ་བུའི་ཟབ་ཚོས་དེ་འདྲ་སྟོན་ཐུབ་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་ཡང་སྤངས་བྱུང་སེམས་
ཀྱི་སློང་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མེད་རྟེན་མེད་དང་། རྒྱ་ཡང་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་གི་རིང་ལ་བསོགས་པ་ཞིག་གི་
ལ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་ཉེད་ཀྱང་ཐོག་མའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་ཅག་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྟན། སློང་ལུག་དང་རང་ཁོ་ན་གཅེས་
མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། བྱང་ཀླུ་བའི་རྒྱས་ཕྱས་ཀྱི་སློང་བ་དེ་འདྲ་ཉམས་སུ་བཞེས་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འགོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱག་བསྐྱོ་ལས་བསྐྱུལ་འདོད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྟེམ་པས་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེའི་མིང་ལ་ནི་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་རེད། ལོ་སྤྱོད་པར་བཤད་ན། ལྷབས་
ཆེན་གྱི་བསམ་སྒོམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷབས་ཆེན་གྱི་སློང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་ཅིང་། ལྷབས་ཆེན་གྱི་སློང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷབས་ཆེན་གྱི་སྐབས་འབྲས་མཛོན་དུ་འཕྲུ་
བ་ཡིན་པས། ལྷབས་ཆེན་གྱི་བསམ་སྒོམ་ནི་ཆོས་མཚན་ཏུ་ལྟུང་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ད་ཅུང་། མཚན་བརྗོད་འདིས་སློང་རྗེའི་ཕན་ཡོན་ལུགས་འབྲུང་སྟོག་གི་སྐོ་ནས་བཤད་པར་སྐྱར་ཀྱང་ཚོག་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ཉན་རང་
སངས་རྒྱས་ལས་འཕྲུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འཕྲུངས། བྱང་སེམས་སློང་རྗེ་ལས་འཕྲུངས་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུགས་ལས་སྟོག་པའི་སྐོ་ནས་སློང་རྗེའི་
རིན་ཐང་དོས་བབུང་ཡོད་ལ། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ནི་ལུགས་འབྲུང་ལྟར་ས་བོན་ལྟ་བུའི་སློང་རྗེ་ལས། ལྷ་གྲུ་ལུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློང་བ་འཕྲུངས་ཤིང་།
དེ་ལ་ཚུ་ལུང་བཞིན་དུ་སློང་རྗེས་གྲགས་བྱས་པས། ལོ་ཏྟག་སློན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྲུངས་པ་ན། ཉན་རང་སོགས་དེ་ལ་ལོངས་སློང་པའི་གཏུལ་བྱ་
འཕྲུངས་ཞེས་སྐྱར་ན་འཇིག་ཡང་། ལྷ་མ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདོད་ཚིགས་བཅད་དང་པོས། སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱང་དང། གཉིས་པས་ངེ་ལྟར་བྱོན་
པའི་ཚུལ་བསྟན་ཞེས་སྐྱར་ན། «ཚད་མ་ཀྱན་བཏུས་» ཀྱི་མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་སྐྱར་སྤྲོད་པར་ལྟར་མཛོང་སྟེ། «ཚད་མ་ཀྱན་བཏུས་» ཀྱི་མཚན་བརྗོད་ནི་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཐའ་དབྱུང་གི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཀྲུལ་བར་མ་གཏོགས། ཚིག་གི་དོས་ཟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་འབྲུང་སྟོག་སོགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་མི་
གསལ་ལ། གཞུང་འདིའི་མཚན་བརྗོད་དུ་ནི་ལུགས་འབྲུང་སྟོག་གི་དོན་ཚིག་གིས་ཟེན་པར་བྱང་འདུག་ཀའང་། དེ་ལྟར་སྐྱར་མཁན་སུ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཅི་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་ལོ། །

གསུམ།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན། «དབྱུང་མར་འཕྲུག་པའི་» མཚན་བརྗོད་འདི་ལ་མཛུལ་སྐབས། ངའི་སེམས་སུ་ནང་བསྟན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་བྱང་སློང་བའི་
རྗོད་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་དབང་མེད་དུ་ཤར་བྱུང་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་མ་གྱི་རིང་ལ། གནའ་རབས་ཀྱི་ནང་བསྟན་པའམ། ཉན་
ཐོས་ལྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་གནས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཁྲིམ་པའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་པས་ཁྲིམ་པ་ལ་
ཕར་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་ཀའང་། འུས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་རིམ་པར་དར་བས་བསྐྱར་བསྟོན་སྟོན་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ནས་
གཞུན་དོན་དུ་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་དག་ནི། རྟོན་ཁྲིམ་པ་ཡིན་མེད་ལ་མི་སྟོན་པར་སྤྱིར་བཏང་གི་དགོ་ཚུལ་སྟོང་རྣམས་
ལྟ་ཅི། རང་དོན་དུ་ཚོས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ལས་གོལ་བའི་དབྲུ་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱང་རབ་དང་མཚན་ཏུ་བཞེས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཁྲིམ་པ་ནི་དགེ་སྟོང་གི་
ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ཏུ། ཁྲིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྷན་རས་གཟིགས་དང་།
འཇམ་པའི་དབྱུངས། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་བརྟན་རྣ་ཚོགས་བཤམས་ནས་དེ་ལ་དགོ་སྟོང་དག་གིས་ཉེ་བར་མཚན་པར་མ་བློ། ཐེག་ཆེན་གྱི་«
མདོ་ལྗེ་» དག་ཏུ་འདྲ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོན་པོ། ཚོང་པ། ཁྲིམ་བདག་ ཐ་ན་རི་དུགས་རྒྱུན་ཆད་ཡོད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་
བའང་ཤིན་ཏུ་མེད་པོ་བྱུང་།

དེའི་ཚོ། ལྷར་གྱི་ཉན་ཐོས་ལྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ «མདོ་ལྗེ་» འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྐྱས་པས། རང་བསྟན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་ལྷ་གྲུབ་མི་མཐུན་པའི་རྗོད་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོ་ཞིག་གི་མགོ་བཟུང་བ་རེད། མ་གཞི་ཐེག་
ཆེན་བཀའ་ཡིན་མེད་ཀྱི་རྗོད་པ་དེ་ཁྲིམ་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་འོས་མེད་ཀྱི་རྗོད་གཞི་གཅིག་ལྟ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྲིམ་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་འོས་མེད་དེ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་
ཡིན་མེད་རྗོད་པའི་རྗོད་གཞི་ཏུ་ལྟར་སྟོང་བ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་ཡིན་ཏེ། «རྟོག་གོ་འབར་བ་» ཏུ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལྟ་
དངས་སྐབས་སུ་གསལ་བ་དང་། «གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་» ལས་ཀྱང་། “དབྲུ་བཅོམ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྷན་བྱ་བ་དེ་སྐྱེ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་
རྣམས་ཀྱི་དག་སྟོན་ཡིན་ཟེར་” བ་སོགས་སོང་ལའི་དགོ་སྟོང་དག་གི་འདོད་ཚུལ་དངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་མ་བློ་ཆག་ལོ་སྤྲོ་བ་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་དུས་སུ་འདྲ། རྗོད་
གཏམ་དུ་སྟོལ་མའི་སྐྱ་ཞིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དགོན་གཉེར་ཞིག་གིས་མཛོང་ནས། ཆག་ལོང་། “བྱང་དགོ་སྟོང་ལེགས་
པ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། ཁྲིམ་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་མ་ལེགས་” ཞེས་སྐྱས་པ་ལྟ་བུའང་བྱུང་བ་རེད།

སྐམ་ཞེ་མ་ཡིན་པར། སློབ་དཔོན་ཁོང་གིས་རང་གི་མི་ཚེའི་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ནང་དུ་འདར་བའི་བཞུ་དུ་ཉམས་སུ་སྒངས་པར་མཐོང་སྟེ། ཁོང་གི་དབུ་མའི་སྐམ་ཞེ་མ་གྱི་དོན་ལྟོགས་སྐབས། ཉེན་ལྷིན་པ་ཡིན་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལོ་འཛིན་མཁུ་མང་པོར་མེས་སྐོང་གིས་བསྐྱབས་པ་མཛད་དུ་བརྟེན་པ་དེས་ཀྱང་། ཁོང་གིས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རིན་ཐང་ལྷ་བའི་ཉེད་མཚན་གྱི་པའི་བྱུང་རྟེན།

ཉེན་ལྷིན་པ་ཡིན་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལོ་འཛིན་མཁུ་མང་པོར་མེས་སྐོང་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་དེ་ནི། དམ་པ་བཀུར་བའི་དབུ་མ་རྒྱལ་སྐོར་སློབ་སྦྱང་དུ། སྐྱེས་ལུ་དམ་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏེན་ལ་བཀུར་བརྟེན་མཛད་པའི་བསམ་སྟོབས་སྦྱིང་སྦྱོར་མཛད་པའི་བསམ་སྟོབས་ལྟུང་ཤར་བ་ཞེས་ཡིན་གྱི། དོང་མང་བོད་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ཚོས་རྒྱ་རྒྱ་མོ་ཕྱག་པོ་དག་ལ་མེས་སྐོང་བྱེད་གྱིན་པ་དང་། རྒྱ་དཔོན་ཚོན་པོ་ཚོ་ལ་ཕྱོད་ལྟོགས་ལྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ། །

ད་ཅུང་བཤད་ན། སྐྱེས་ལུ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལྷན་པར་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་མ་གནས་གྱིས་མི་འབྲེད་པ་ལྟ་ཅི། ཤེས་རབ་ཆེ་རྒྱུད་དང་། རུས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་མི་འབྲེད་པར་བྱམས་བརྩེ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྟོན་པའི་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བའི་རྣམ་དགོངས་ཤེས་ཏུ་ངེས་ཏེ། རི་བོ་རྗེ་བོད་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བའི་རིན་ཐང་ལྷ་ཚུལ་དེ་ལ་གཞིར་བཞག་སྟེ་སྐྱེས་ལུ་ཆེ་རྒྱུད་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་མཛད་པའི་བསྐྱར་བཅོས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཆེ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དང་ཉེད་སྐྱོང་ཆ་རྣམས་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཆོ། རྒྱ་རྒྱ་མོ་ལེངས་སྦྱོང་སོགས་ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྟེན་ཅམ་ལ་སྤོད་པའི་སྟོན་པས་རང་དོན་བསྐྱབས་པ་ལ་གཞུང་ལ་མཐུན་སྐྱེས་ལུ་རྒྱུད་དུ་དང་། ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྟེན་དེ་རིགས་ལ་ཆགས་ཞེན་མ་བྱས་པར། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲུང་རྩ་སྐྱེས་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཐོག་ནས་རང་དོན་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེ་བའི་རྩ་རྟེན་མཐུན་དག་སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་དང་། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བར་མཛད་དུ་གཞོས་པའི་སྐྱེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩི་བཤུགས་དག་པོས་གཏན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་གཞན་དོན་བསྐྱབས་པ་ལ་གཞུང་ལ་མཐུན་རྟེན་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ་བཞག་འདུག།

ཡིན་ནའང་། དུམས་བརྩི་ཐོན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་སྦྱོང་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུན་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་རུས་པ་གཉིས་ཀ་སྟེ། ངེས་དོན་གྱི་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡིན་ཕྱིན། མཉེན་བརྩི་རུས་ཀུས་ཀང་ཡང་ཆད་མི་ཅུང་བར་ལྷགས་འདོད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་དག་གིས་ཀྱང་། འགོ་བའི་རྒྱུམ་མཉེན་བརྩི་རུས་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིང་ཨེ་ཐུབ་བརྟེན་རྒྱ་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོར་བརྒྱུང་ཡོད། ཉེན་རྒྱུན། རང་རེ་ཚོས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཡི་དམ་དུ་བསྐྱེད་ཞེས་བའད་དོན་ལ་མཉེན་བརྩི་རུས་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་མ་རྟོགས། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་བསྐྱར་བཅོས་《དབུ་མར་འབྱུག་པ》 འདི་ཉེད་ཚོམ་སྐབས་ཀྱང་། 《རྩ་བ་ཤེས་རབ》 ལ་《རིན་ཆེན་བྲེང་བ》 སོགས་སྐྱེས་ཀྱི་མང་དག་གཞན་གྱིས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་འབྲི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཡོད་དོ། །

ཕར་བྱིན་དང་པོ་ལྡེ་ལས་བསམ་གཏན་སྦྱང་བ།

གཅིག

ཁོ་བོས་ད་ཐེངས་ཚོམ་ཡིག་འདི་འབྲི་སྐབས། དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་དུ་མའི་དབང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བཞེ་འཆད་རྒྱ་བསྐྱེད་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ལྡེ་ལ་ལས་འཕྲོས་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་སྐོར་འབྲི་བའ་ཐང་ཀར་ལྷགས་དགོས་བྱུང་།

དེས་ན་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་སྒོ་ནི་ལྷན་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་དབྱེད་པའི་མཚན་གཞི་ཡག་ཤོས་ཏེ། འོ་ཤོ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་ལྷན་གྱི་འཇུག་སྒོལ་ལ་འབྲེལ་བ་
ཚུང་ཤོས་ཟེར་ན་ཚོགས་གང་ལྟར་ཤེས་པ་རྒྱལ་བ་གཞན་ལྟར་ལྷན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་འཇུག་བཀའ་སློང་ནས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐོ་བོ་མིན་པར་མ་ཟད། ལྷན་བཤད་པ་

ལྟར། དྲིད་ཚད་གོར་ཐེག་མན་གྱི་40ཡི་ནང་། ལྷན་གཅེར་བུར་བུད་དེ་ཆུ་འཇུག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཤོས་རྒྱབ་ལ་གྲོན་ཡང་སྐར་མ་བཞི་བཅུདེ་ནང་སྐར་པོར་ཆགས་
པ་ལྟ་བུ་ནི། ཚན་རིག་པས་ཚོ་སློག་གི་དོ་བོ་དང་། ལྷན་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོགས་རྗེས་ཀྱི་ཆ་ནས་དོས་བཟུང་བའི་གཏུན་སྲིལ་གྱི་ར་བ་ལས་ཀྱང་འགོངས་ཡོད།
དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ནི་གཏུན་སྲིལ་དུ་གྲུབ་པའི་ལྷན་ཁམས་ཀྱི་ཉིང་ཚོས་མང་པོ་ཞིག་གོ་སློག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལོ་ནས་ཀྱང་། མིའི་ཚོ་
སློག་གི་རང་བཞིན་ལ་དོས་འཛིན་གཞན་ཞིག་མི་འོང་ཐབས་མེད་དང་། ཚོ་སློག་ནི་རྩལ་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་སྤངས་འཛིན་ལོ་ནའི་འོག་ཏུ་མེད་པར་དོན་ལ་སྤངས་
འཛིན་མཁན་དོ་མ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ལས་འདས་པའི་རྣམས་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པའི་དེས་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ཡོད་དེ། ཉེན་གྲངས་མང་པོ་དང་། ལྷ་
གྲངས་འགའ་ལ་ཡང་ཟས་མ་ཟོས་པར་འཚོ་སྐབས་མཁན་གྱི་མི་ཡོད་པས་ཀྱང་། ད་ལྟར་ཚན་རིག་གིས་འབྲེལ་བཤད་བྱས་པའི་ཚོ་སློག་གི་རང་བཞིན་དང་། གནས་
སྤངས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་མི་བྱ་བུ་མེད་དུ་ཆགས་ཡོད་པ་མིན་ནམ།

ལྟག་པར་འཚེ་བའི་ཚོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་ཉེན་མང་པོར་བཞུགས་མཁན་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལྷན་སེམས་དོ་བོ་གཅིག་མིན་པའི་དཔང་རྟགས་གཙོ་བོ་
ཞིག་ཏུ་བརྗེ་བྱེད་ལྟེ། ལྷན་དང་གཟུགས་ལ་བརྟགས་ན། དཔུགས་འགགས། ལྷན་ཅོ་བསྐྱད་པས་ཤི་བར་ཐག་ཚད་ན་ཡང་། ད་ཅུང་ཉེན་མང་པོའི་རིང་ལ། ལྷན་གྱི་
མདངས་མི་ཉམས་ཤིང་། ལུང་པོར་རུལ་སྐྱོན་སོགས་ཅི་ཡང་འབྱུང་རྒྱ་མེད་པའི་སྤང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་མདོན་སྐྱེ་དུ་འབྱུང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ། ཤེས་པ་ནི་མིའི་ཚོ་སློག་གི་
གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པའི་རྣམས་སྤོབས་ནི་གཟུགས་ཅན་རྩལ་ཁམས་ཀྱི་ཚད་བཀག་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱལ་བའི་རྟགས་འཇུག་མེད་ཅིག་མིན་ན་ཅི་ཞིག་
ཡིན།

ལས་དེད་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་ཞེན་ལོག་ལོ་ན་ཡིད་ལ་བཅངས་ཏེ། རང་ཚོས་ལས་བསྟན་པའི་ཚོ་སློག་གི་ལྟ་བུ་འཐད་ཐུན་དུ་བསྐྱབ་མེ་སྐབས་ལ་གྲ་
ཐང་ཐང་གིས་འབད་བ་དངོས་གནས་མིན་ཡང་། འཚེ་བ་ནི་ང་ཚོ་ཀུན་གྱིས་གདོང་མ་གཏད་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཐ་མའི་འབབ་སྐྱེགས་སུ་ངས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ལྡུམ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་གནད་དོན་ཡང་རང་རེའི་བསམ་གཞིགས་གཏོང་དགོས་པའི་ལུལ་དུ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ལྷུར་པས། འཇིག་རྟེན་འདིར་མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་
སྒོས་ནི་ལྷན་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་དོགས་འཚར་མང་པོ་ཞིག་འདྲན་འོང་བར་མ་ཟད། དེ་ལ་ལོགས་པར་བརྟགས་ན། ས་སྤོང་འདིའི་ཚོ་སློག་ཅིག་ཡིན་པའི་
རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་གསལ་བོར་རྟོགས་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཕན་པར་སྐྱུམ་མོ། །

མ་གཞི་ནས་ལྷན་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྤེལ་ལུ་མ་ཟད། གསོ་རིག་གི་སྤེད་དང་། ཚན་རིག་པའི་སྤེལ་སོགས་ཀུན་གྱི་དབྱེད་ལུལ་
གལ་ཚེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ནའང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཁ་འབྲེལ་དུ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ལྷ་རྒྱུལ་ཀུན་ལ་རྒྱལ་ཆེ་བ་ལས། ཤེས་པའི་ཐོག་མཐའ་
སྐབས་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་བུང་གི་གནས་སྤངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ལྷ་རྒྱུལ་འཛིན་མཁན་ནི་ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་
རིག་པའི་སྤེལ་ལོན་པར་མཐོང་དོ། །

སྤོང་ཉིད་གང་བྱུང་དུ་སྤོན་མི་རིགས་པའི་དགོངས་པ།

གཅིག

བསྟན་བཅོས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་སྐབས་སུ། ས་དུག་པར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་རྒྱུལ་ལས་
འཕྲོས་ཏེ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་སྤེལ་ལུ། སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་གང་བྱུང་དུ་སྤོན་རིགས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་
རྒྱུལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་གདམས་པ་ལ། གཞུང་ལས། “སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྤོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ། རང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཚེ་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། ། ལྷན་གྱི་བ་སྐྱེ་ལྡང་བར་འཇུག་བཀའ་ཡིན་པ། ། དེ་ལ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། ། དེ་
ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྤོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ། “ཞེས་དང་།
དེའི་ཐད་ཀྱི་《རང་འབྲེལ》 ལས། “རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་རྩ་བ་བཞིན་སྤོན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་ལྷན་གྲོ་གོམས་
པས་རྒྱུད་ལ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ལོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤོང་བ་ཉིད་ཉན་པར་གྱུར་དུ་བྱིན་ཀྱང་དེ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྤོང་བ་ཉིད་སྤངས་ནས་དན་
འགྲོར་འགྲོ་བར་འཇུག་རོ། ། རེས་འགའ་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པར་བཟུང་སྟེ། “ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། སྤོང་བ་

བཟུང་ཆོད་ཅན་གྱི་ལུང་ལྟག་གི་རྩོད་རྒྱུ་ལྟན་ཚོགས་ཙམ་ལས་“དམག་འབྲུག”ཅེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་འཇུག་གཞིར་བཟང་འོས་པ་ཞིག་མིན་པ་འདྲ་ཡང་། ལྷ་ཚོ་
རང་གིས་བསྐྱབས་པའི་བྱ་བ་རྩོད་པར་དེ་རིགས་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་ལྟ་བུའི་འདྲ་
ཤེས་མེད་ན། ད་ཅུང་སྟོ་གར་དེ་དག་བསྐྱར་དུ་མི་འཁྲབ་པའི་ངེས་པ་ལས་ནས་མེད།

འཛམ་གླིང་འདིའི་ཚོས་ལུགས་སོ་སོ་དར་འཕེལ་གྱི་བྱུང་བ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ལ། མཉམས་དབང་དགོ་ཚོས་ཀྱིས་ཀྱང་། “དེ་ལྟར་སྐྱོད་ཚོས་ལུགས་ནི་
མཚོན་ཆ་ཐོགས་པའི་དམག་དཔུང་གིས་ཁྱེད་ཉེ་ལྟག་གི་རྩོད་བསྐྱེད་ནས་འཛིག་རྟེན་དུ་དར་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུ་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་
དམག(十字军)ཅེས་བྱ་བའི་དཔུང་ཆེན་པོ་བཤམས་ཏེ་ཕར་བཞིན་སྐྱེས་པ་སྐྱོད་གྱི་ཚེ་བྱུང་ལ། རང་རེའི་གནས་བཟུང་སྟེང་རྗེ་ཅན་དའི་བསྐྱར་བ་ནི་དགོ་
སྟོང་སྲིན་བུ་མི་གསོད་པ་དག་གིས་ཁྱེད་ཉེ་ཤར་ལུ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་བཀལ་ནས་དར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདྲ་བའི་ཚོས་འབྲུང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ”ཞེས་ཇི་
སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཟུང་ན། རང་པས་གཞན་གྱི་མཉམས་མོས་བཞིན་ཚོས་སྟོན་པ་ལས་བཅོམ་ཤུགས་ཀྱིས་མ་སྐྱེལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས། རང་བསྐྱར་ལ་དང་མོས་བྱེད་མཉམ་གྱི་མིའི་གདམས་འབོར་དེ་ཚོས་ལུགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དད་ལྡན་པ་ལས་ཐུབ་ཀྱིས་ཉེད་པའི་མཇུག་འབྲས་འདི་
བྱུང་བ་ཡིན་སྟེང་མོད། དེ་ལ་བསམས་ནས་ཚོས་ཀྱི་ལར་ཞེན་ཆེ་བ་ལ་ཅིག་གིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་མདོག་དང་བསྐྱར་བ་ལ་ཤ་ཚ་ལུས་ཀྱིས་སྐད་ལྟོན་ཏེ་
ཚོས་ཀྱང་ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེ་བས་ཚོས་ལུགས་སྐྱེལ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལུས་ལ་དཔེ་བསྐྱར་བར་རིགས་ཞེས་བཤད་ལས་ཆེ་ནའང་། ཁོ་བོར་མཚོན་ན་ནི། བཅོམ་ཤུགས་དང་།

གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་“དད་འབངས་”ཀྱི་གདམས་ཁྲི་ལྟར་ཡོངས་པ་ལས། རང་མོས་རང་འཐད་ཀྱི་འདམ་ག་སྟོན་ཏེ་སོང་བའི་དད་ལྡན་བཅུ་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་
ལེགས་པར་བརྟེན་མཉམ་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་མིའི་སྤོང་སྤྱོད་ཀྱི་རང་དབང་ལ་རྟོག་བཞེས་བྱས་ཏེ་ཚོས་དང་གྲུབ་མཐའ་འཛོམ་འདོད་པ་དག་གི་ལས་ལ་ནི་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མོལ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། རང་རེ་ནང་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དག་ལ་མཚོན་ན། འབྲུང་འགྲུར་གྱི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ནས་ཡིན་ཡང་། སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་
ལས་བརྒྱུད་པའི་གསེར་ལྟ་བུའི་སྐྱེལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་ཏེ། ཤེས་རིག་རང་སྟོང་གི་འབྲུང་ཚོས་དང་མཛེས་སྟེག་ཆལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་རྣམས་ལ་ལྟང་
མོར་ལུས་ཞིང་། དེ་ལ་དགའ་མི་དགའ་དང་། དད་མི་དད། ལུས་མི་ལུས་སོགས་ནི་སྟོ་བོ་རང་རང་ལ་འདམ་གར་བཞག་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་རྒྱ་ཆེ་
མདོག་དང་། རིག་པ་སྐྱུང་མདོག་གིས་ཚོས་ལུགས་གཞན་གྱི་ཐབས་ལ་ལྟང་སྟེས་ཀྱིས་དད་པའི་ཆེད་དུ་དད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོས་ལུགས་
སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་གཡོ་དང་། རྒྱ་དང་། བཅོན་དང་། ཤུགས་སོགས་སྤྱད་ན་ནི། རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་བཟང་དན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ནས་ད་བར་བརྒྱུད་
པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་སྟོལ་ལ་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་མཉམ་གྱི་“ཐལ་མཐའི་ཚོས་པ”འུ་བརྟེན་པར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་བྱེད་མཉམ་དག་ནི་ནང་བསྐྱར་ལོ་རྒྱུས་སྟོང་གི་
ཉེས་ཅན་དུ་མི་འགྲུར་བའི་ངེས་པའདང་མེད་ཕྱིར་ཚོས་ཤོགས་ཀུན་གྱིས་གཟབ་པར་འཚལ་ལོ། །

དེ་ལ་ངས་ལྷ་ཚོ་བོད་ཀྱི་སྐ་ལྷ་མང་པོ་ཞིག་གི་གཤིས་ཀ་ནས་ཐལ་མཐའི་ཚོས་པའི་རྟོགས་དང་མཚན་མ་སྐྱེས་མཐོང་སོང་བེད་ན། འབྲུང་ཅག་ང་ལ་
སྤང་ངེས་མོད། རང་རེའི་ལུས་ན་ནི། “ཟབ་ཞི་སྟོས་བལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། བདུད་ཚི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་ཁོ་བོར་ཡོད། ། ལུ་ལ་བསྐྱར་ན་སུས་ཀྱང་ལས་
ལེན་དགོས། ། མི་ལེན་པ་རྣམས་ཆད་པས་གཅུན་པར་བྱ། །”ལྟ་བུ་ཟེར་མཉམ་གྱི་སྐ་ལ་མཉམས་ཚུལ་སྟོན་མཉམ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་
དུང་། “ཟབ་ཞི་སྟོས་བལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། ། བདུད་ཚི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ནི་གོ་སྟོང་མེད། ། མེད་ཅུང་དེ་སངས་རྒྱས་འཕྲུལ་མེད་ཡིན། ། མ་རེད་ཟེར་
མཉམ་བསྐྱར་དགའ་ཤེས་པར་བྱ། །”ལྟ་བུ་ལ་ནས་རྒྱན་དུ་ཐལ་དང་ཐལ་གྱིན་པའི་སྐུལ་གཟུགས་འཛོམ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མང་པོ་མ་རེད་དམ།

གཉིས།

ཇི་སྐད་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། གཞུང་འདིར་སྟོང་ཉིད་གང་བྱུང་དུ་སྟོན་མི་རིགས་པ་མཚན་གཞིར་བཟུང་སྟེ། རང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱབ་འཆད་ཆེ་ཉན་
མཉམ་ལ་དེར་མཉན་འདོད་ཀྱི་མོས་པ་ཡོད་རྒྱ་ནི་ཚོས་ཐོག་མའི་ཆ་རྟེན་གཙོ་བོར་བསྐྱར་པས་མི་ཚད། གལ་ཏེ་མཉན་རྒྱུའི་མོས་པ་ཅམ་ཡོད་ཅུང་ནང་བསྐྱར་གྱི་
རྒྱང་གཞིའི་ཤེས་ཡོན་གང་ཡང་མེད་ཆོ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའི་ཟབ་ཅིང་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྐྱར་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྲུར་པའི་ཉེན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སོགས་ཟབ་དོན་ལ་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུར་ནང་བསྐྱར་གྱི་རྩ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱང་གཞི་ངེས་ཅན་ཞིག་ཆོད་དགོས་པའི་དུན་སྐུལ་ཀྱང་གནད་ཡོད།

སྟོབ་དཔོན་སྐ་སྐབ་ཀྱིས་ཀྱང་། “སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་འཕུང་བར་འགྲུ། །” གསུངས་པའདང་གནད་དེ་དང་འདྲ་བས།
“ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་འཕུང་” གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུར་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར། སྐྱུངས་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་
རྟོགས་ཀྱི་རྒྱང་གཞི་ལའདང་གོ་རིགས་པར་སྐྱེས་སྟེ། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཅུང་། དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་
འཕེལ་བའི་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན། རང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལྟ་བུའི་ཟབ་གནད་དག་ལ་སྐྱུང་བར་འདོད་ན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་མ་འཚོལ་བའི་
སྟོང་རིམ་ལྟར་འགྲོ་གྱི་ཤིན་ཏུ་གལ་བར་བསྐྱར་བ་ཡིན།

ནང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྒྱང་གཞིའི་ཤེས་ཡོན་ལེགས་པར་མ་སྐྱུངས་པར། ཐད་ཀར་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཟབ་དོན་གྱི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ན།
སྟོབ་སྟོང་གི་འབྲས་བུ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལོན་པ་པར་བྱ། གོ་རྟོག་སྟོ་ལུས་ལས་འདས་པ་ཐེབས་སྟེང་པ་དང་། གོ་རྟོག་དེས་གང་ཟག་སོ་སོའི་ཀུན་སྟོང་གྱི་
འཇུག་སྟོག་འཚལ་བར་གྱུར་ནས་མི་ཚོ་ལོག་ལས་དུང་གཡུག་སྟེང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོ་རྟོག་ཐེབས་སྐྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་
པ་ལ་ཐུག་ཡོད་དེ། གནས་ལུགས་ཅི་ཅམ་ཟབ་ཅིང་ལྟ་བུ་དེ་ཅམ་དུ་རྩོད་བྱེད་སྐྱས་ཇི་སྟེ་བཞིན་བརྩོན་མི་ལུས་པ་ཡིན་པས། ཉན་མཉམ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་

གྱི་དོན་དང་དོ་བོ་མཚོན་པའི་ཚོག་དང་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་གོ་བ་ལྷ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཉེན་ཁ་རབ་ཏུ་ཆེ་བ་རེད།
དེ་ལྟར་ན། བྱིད་ཉེད་དབུ་མའི་སློབ་བྱམ་ཁ་ཤས་ལ་མེབས་ཤིང་། སློབ་ཉེད་སློབ་པའི་གཞུང་ཚོག་ལ་ཚོག་འབྲེལ་རེ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཤིན་
ཏུ་སྤེལ་ཟུང་བའི་ཆོས་ཉེད་དེའི་དོན་ཤེས་སོང་སྐྱམ་པ་སླེས་ཚེ། རང་གི་ཤེས་རྟོགས་དེར་དོགས་པ་ཟ་འོས་པ་གསལ་བོ་ཡིན་ཏེ། སློབ་ཉེད་ཅེས་པ་ལས་སྤོ་བོ་དེ་
འདྲས་དོ་འཕྲོད་རུས་པ་དང་ཤེས་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྐྱ་ཚོ་གང་གི་ཤེས་རབ་དང་དུས་ཚོད་ཡོད་ཚད་ཟུང་བ་དོན་འདྲིའི་ཚེད་དུ་བསྐྱམས་ཏེ།
རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྐྱ་ཚོགས་བརྒྱུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དལ་བ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་གང་།

ཚོ་རབས་ལྷ་མ་ནས་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་སློབ་པ་རེ་ཡིན་ཕྱིན། དོ་རེ་སློབ་ཙམ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་གསོས་ཙམ་གྱིས་འོང་
སྲིད་པ་སློས་མེད་ཡིན་ལ། ལྷ་རྒྱུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ནང་དུ་འདྲ་ཚོ་དེར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་མ་བྱས་ཀྱང་ཉམས་རྟོགས་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་གང་
ཟག་ཤིན་ཏུ་དམིགས་བསམ་ལ་རེ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་སྲིད་བ་དེ་ག་རེད། འོན་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་ཤེས་བྱའི་དོན་གྱི་སློབ་ལུགས་དང་། དེ་
ཉེད། གཤེས་ལུགས། གྲུབ་ཚུལ། རང་བཞིན་བཅས་ཡིན་པའི་ཟབ་མོ་སློབ་པ་ཉེད་ལ་རྗེས་དཔག་གི་གོ་བ་ཙམ་རྟོག་རྒྱུར་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱེན་
དགོས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་ལ་སྐྱུང་དགོས་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ལྷར་ལགས་ན། ཟབ་དོན་ཆོས་སྤོ་བོ་ཉེན་གཅིག་དུས་གཅིག་
ལ་དོ་འཕྲོད་རུས་ཚོ་རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་མི་འགྱུར་རམ།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ནང་བསྟན་གྱི་སྐང་གཞིའི་སློབ་སློབ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་སློབ་མར་སློབ་ཉེད་བསྟན་ན། 《བསྐྱབ་བཏུས་》 ལུ་ “སློབ་སྐྱུང་མ་
བྱས་སེམས་ཅན་ལ། སློབ་པ་ཉེད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། ” ཞེས་སྟོན་མཁན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་མཉམ་ཡིན་ཚེ། ཀུན་དཀྱིས་ཚང་ན་ཅ་རྣུང་ཡང་འབྱུང་བར་གསུངས་
ཡོད། རང་བསྟན་མཚན་ཉེད་རིག་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉེད་ལ་དབྱེད་པའི་གཞུག་ལག་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པའི་དོས་ནས་བསམས་ནའང་། ཤེས་བྱའི་དེ་ཉེད་ལ་
དབྱེད་པའི་སློབ་པ་རིགས་པ་ནས་སྤོ་བོ་འཇུག་དགོས་པའི་ཆོས་ཉེད་སྲས་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་རུས་པས། ཐོག་མར་གཏུན་ཚིགས་དང་རྒྱ་མཚན་གྱི་རིགས་པའི་དབྱེད་
ཐབས་དང་འགྲོ་ལུགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། སྤོ་བོ་མི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་འཇིག་གི་གོ་བོ་དོན། སློབ་པ་གི་རྣམ་གཞག་ བདག་མེད་རིགས་པའི་དོན་
སོགས་ལེགས་པར་སྐྱུངས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྐང་གཞི་ཚུགས་པའི་སློབ་དུ། གཞི་ནས་ཟབ་མོ་སློབ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་བྱངས་ན་གོ་རིམ་མ་ལོར་
ཞིང་། སྐྱུངས་འབྲས་གནད་ལ་སློབ་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པར་གདོན་མི་ཟེའོ། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཞིགས་ནས། སློབ་དཔོན་ལེགས་མཉམ་འབྲེད་ཀྱིས་ཀྱང་། “ཡང་
དག་ཀུན་རྗེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་བ་ཡི། སློབ་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི། མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ 《གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་》 རུ་བཟུ་བ་གསུམ་དང་། ཕྱི་བ་གསུམ་གྱི་དཔེས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཡང་། དོས་
གཞན་ཞིག་ནས་གོ་བ་རྒྱངས་ན། རང་བསྟན་མཚན་ཉེད་རིག་པའི་སློབ་གསོའི་ཆོས་ཉེད་དང་། ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་སྐུར་ཚོག་པས། འདི་རིགས་ཡིད་ལ་
འཇགས་རྒྱ་གལ་ཚེའོ། །

ཐལ་རང་གི་ལྟ་བུའི་ལྷན་པར།

གཅིག

ལོ་དོ་བརྒྱ་སློབ་གི་རིང་ལ། རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་མཁས་པ་ཚོས་ཅི་ཙམ་བརྟེན་ཀྱང་། རང་ལུགས་གཅིག་མཐུན་ཞིག་ཆགས་མ་ཐུབ་པའི་བརྗོད་
གཞི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སློབ་ཉེད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སློབ་པའི་ཡིན། གནའ་བོའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་བུ་སྤྱི་བ་ནས་བཟུང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཐོག་ཚེན་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བར་ལྟ་
བའི་ཆ་ནས་སློབ་པ་ཉེད་མི་འདོད་མཁན་མེད་ནའང་། རང་བསྟན་མཚན་ཉེད་རིག་པ་དང་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོའི་ཁྲིད་དུ། ཁོ་ཚོས་སློབ་ཉེད་ཅེས་པའི་མིང་
གཅིག་ལུ་ལོ་དོན་གཏུན་ནས་མི་འདྲ་བའི་གཟུངས་གཞུག་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་ལུ་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་ 《དབུ་མར་འཇུག་པའི་》 སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་གཞུང་ཚོག་ལལ་མོ་ཆོས་ཀྱང་། དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སློབ་པ་སློབ་པ་ཉེད་ཀྱི་དོན་
གཙོ་བོར་བསྟན་ཡོད་པར་བཞུས་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་གཞུང་འདི་མཚན་སྐབས་ཀྱང་། སློབ་པོས་རྩལ་འདོན་གྱིས་ལུགས་རྒྱག་ས་གཙོ་བོ་སློབ་ཉེད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སློབ་

ལས། ཐལ་རང་གི་ཐ་སྐྱོད་ནི་བྱུང་མེད་ལ། ལག་ཁྱུང་མི་འདུག་སྟེ། ཁོང་གི་སྐབས་སུ ལོ་ཚོ་གསལ་ལྟོ་ བོད་སྐད་དུ་འགྲུར་མེད་པས། ལེགས་སྦྱར་གྱི་དབེ་ལ་མ་
བཟུང་ན་བོད་ཡིག་སྟེང་དུ་ཐལ་རང་གི་ཁྱུང་པར་དགར་བའི་གཞི་ཡང་མེད། བཟུང་བ་ཕྱི་དར་ལ་བོད་མི་བཟུང་བཅོས་ཚོམ་མཁན་ཆེས་མཁན་ཆེས་མཁན་གྱི་གསལ་སྦྱར་པར་
ཁོང་གིས་མཛད་པའི་《ཐོག་ཆེན་རྒྱལ་འབྲུག་》 དང་ 《གྲུབ་མཐའི་བརྗེད་བྱང་》 གང་ལ་མཛམ་ཡང་། དབུ་ཚད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་གཞུང་གི་མཚན་ནས་
སློབ་ཏེ་ལུང་འདྲན་གནང་བ་ལས་ཆེར་མི་འདུག་ལ། གཞུང་མིང་མ་སློབ་པར་དངས་པའི་ལུང་རྣམས་ལས་འགའ་ལེ་ 《དབུ་མ་རྒྱུན་》 དང་། ལ་ལ་ 《མདོ་སྟེ་
དགོངས་འགྲེལ་》 གྱི་ཚིག་ཡིན་པར་སྤང་བས། ཁོང་གིས་ལྷ་གྲུབ་འཚད་པའི་ལུངས་གང་ལ་བྱེད་སའི་གཞུང་ནི་དེ་དག་ཡིན་པར་མཛོང་།

དེ་བཞིན་ཁོང་གི་བཅའ་ཚབ་དེ་དག་ཏུ་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བ་རྣམས་ 《རྟོག་གོ་འབར་བ་》 ལ་བརྟེན་པར་འདྲ་ཡང་ཁོང་
གིས་ 《རྟོག་གོ་འབར་བ་》 ལ་ལེགས་སྦྱར་སྟེང་ནས་གཟུགས་པ་ཡིན་དང་། རོ་བོ་དང་ནག་ཚེད་འགྲུར་གྱི་སྟེང་ནས་གཟུགས་པ་ཡིན་སོགས་བརྗོད་པའི་རོ་བོ་
ཐོགས་ལ། ཐ་ན་ཁོང་གིས་གཞུང་དེར་གཟུགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་སྟོབས། ད་དུང་ 《ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་》 ཏུ་མདོ་སྟེ་སྟོང་པའི་
དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ཐོག་མར་སྦྱོར་མཁན་ཡང་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ལྷུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
གང་ལྟར་པ་ཚབ་ལོ་རྣམ་དང་། རོ་བོ་ལོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་ཚེད་ལུས་ནས་སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ལྷ་གཞུག་ཏུ་བྱིར་བོད་ལུས་ལ་ལེབས་པ་ནས་
བཟུང་། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུན། གངས་རིའི་སྦྱངས་འདྲིང་ཡང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བཟུང་བཅོས་ལ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་སྤྲོ་ཚོགས་ཚོམ་པའི་
ལམ་སོལ་རྒྱ་ཁྱུང་ཏུ་དར་བར་གྱུར་པས། སྟོན་རབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་རྣམ་གཉིས་ནི། བྱང་བཟུང་མཚན་ཉིད་རིག་པ་བོད་དུ་དར་བའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་མཚན་ན་འགྲེང་བའི་རྗེ་རིང་རེ་རེར་བརྟེན་ཏུ་དར་བོ། །

ལྷག་པར་གསང་སྤྱོད་ཐོག་གི་གདན་ས་རོག་ལོས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་གྱིས། དབུ་ཚད་ཀྱི་འཚད་ཉན་ལེགས་པར་ཚུགས་ཤིང་། དབུ་མ་ནི་《ཤེས་
རབ་སྟོན་མེ》 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཡིན་པར་གྲགས། གདན་ས་དེ་ལས་འབྲེ་ཨར་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷ་བ་ཚོས་སེང་། དེའི་སེང་ཆེན་
སློབ་མ་བརྒྱུད་སོགས་པར་ཕྱིན་དང་། དབུ་ཚད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དུ་མ་ལྷ་གཞུག་ཏུ་བྱོན་པར་མ་ཟད། ལྷ་པས་ 《དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
》 དང་། 《དབུ་མ་སྟེང་པའི་རྣམ་བཤད་》 ཀྱང་མཛད་དེ། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ལྷགས་ལ་དགག་སྐབ་མང་དུ་སློབ་པའི་གཏམ་ད་ལྟའི་བར་ཁྱབ་ཡོད། འོན་
ཀྱང་ལྷ་པའི་དངོས་སློབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཅོད་ནག་པ་ནི་ལྷ་པའི་རང་ལྷགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་མ་ཟད། “དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ལ། །
སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་དེས་གྱུར་པ། ། ད་འདྲའི་སྟེ་བོ་སྦྱང་ཚད་འབྱུང་མི་འགྲུར། །” ལྷ་པའི་དང་རྒྱལ་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྦྱས་པར་གྲགས། དེ་བཞིན་ལྷ་པའི་
སློབ་མར་གྲགས་པའི་མ་བྱ་བྱང་བཙོན་གྱིས་ཀྱང་། ཁ་ཚེད་ལུས་དུ་རྗེ་ལ་ལྷ་རྣམ་དགོ་ཆེན་དུ་བཟུང་བའི་ལྷགས་ཀྱིན་ལས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ལ་རབ་ཏུ་མོས་པ་
སོགས་ལ་བཟུང་ན། གསང་སྤྱོད་ཆོས་ལྷན་ཆོས་པོ་ཅུ། དགོ་སློབ་ནང་དུང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་མི་མཐུན་པ་མངོན་གསལ་དུ་འཛིན་ཏུ་བའི་སོལ་ལམ་བཟང་པོ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་འདུག།

དེ་ལྟར་གསང་སྤྱོད་ཐོག་དགོན་དུ། བྱང་བཟུང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་འཚད་ཚོད་ཚོམ་གསལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཅིག་ཆར་དར་བས། བཟུང་བ་ཕྱི་
དར་གྱི་སྐབས་སུ། བོད་ལ་བྱང་བཟུང་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སློབ་སྦྱང་མེད་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། པ་
ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་པ་སློབ་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་ཀྱང་། འཕན་ལུས་དུ་ལྷ་པའི་གཞུང་ལྷགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེན་རྒྱ་ཆེན་
བྱས་ཤིང་། བཟུང་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་པས། བོད་དུ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་སོ་སོའི་ཕྱོགས་འཛིན་མཁན་གྱི་མཁས་པ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཕན་ཚུན་བར་ལ་
ལུང་རིགས་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་བ་མཚན་མེ་ཆད་པར་སྦྱོས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་རེ་ཞིག་བྱུང་བར་མཛོང་།

དུས་དེར། པ་ཚབ་ལོ་ཆེན་གྱིས་བཅའ་ཚབ་པའི་《རྩ་ཤེས་འགྲེལ་པ་》 ཏུ། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་སྟོབས་འདུག་ཅིང་། མ་བྱ་བྱང་བཙོན་
གྱི་《རྩ་ཤེས་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་རྒྱན་》 དུང་དེ་ལྷེ་བཞིན་བྱུང་ཡོད་པས། དུས་དེ་ཅས་ནས་ནི་ཐ་སྐྱོད་དེ་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་སྦྱོར་བ་ཚོལ་རྒྱུན་འབྱུངས་སུ་སོང་
བར་མངོན་ཞིང་། འགོས་ལོས་མ་བྱ་བྱང་བཙོན་དེ་ལྷེ་བ་དང་པ་ཚབ་གཉིས་ཀའི་དངོས་སློབ་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་མོད། ལོ་ཚོགས་སུང་ཟད་འགྲིག་
དཀའ་སྟེ། མ་བྱ་བྱང་བཙོན་ལྷུ་པའི་དངོས་སློབ་ཡིན་ན། ལྷ་པ་སྦྱོར་འབྱུངས་དུས། པ་ཚབ་དགུང་གངས་ལྷ་བཟུང་སོན་ཟེན་པ་འདྲ་བས་དབྱུང་པར་འཚལ་ལོ། །
གང་ལྟར་ཐལ་འགྲུར་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་མཁན་དེ་པ་ཚབ་ལོ་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཅན་ན། ཁོང་ནི་རང་གིས་
གང་བསྐྱར་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་གཏིང་མཁུན་པའི་ལོ་རྣམ་ཞིག་རེད་ཨང་སྟེ་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱང་སྟེས་ཏེ། ལྷུར་བཏང་རང་རྒྱུད་ལས་མི་ལོན་པའི་ཚིག་ཅུ་ནི་
ལྷ་པའི་གསུང་དུང་གསལ་མོད། པ་ཚབ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀའི་ཁྱུང་པར་འབྱེད་ཆོས་སུ་བཞག་པར་བསམས་ན། རང་རྒྱུད་ལས་ལོན་མིན་དེ།
བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་གཞི་ཅུ་མ་ཡིན་པར། ལྷ་པའི་ཟབ་གནད་ལ་ཐུག་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་ཁོང་གིས་ཀྱང་དོས་བཟུང་འདུག་པར་བསམ་
ལུང་།

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་སྦྱོར་སམ་ཞེ་ན། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་《ཚིག་གསལ་དཀའ་འགྲེལ་》 དུ། “སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མི་དགོས་པའི་
དོན་རྟོག་གའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ནི་བཤད་ལ། དགོས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་” ཞེས་གསུངས་འདུག་པས། “ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་

གྲི་དོན་མ་བཤད་ཟེར་བ་ནི་ཚོགས་རྒྱལ་ཚན་ཞིག་སྟེ། ལེགས་ལུན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་སྟོང་ཅིག་བརྒྱུ་མཁས་པ་མཚོང་བྱེད་པའི་བ་
ཚབ་ཀྱིས་མངོན་ལུག་དུ་བསྟོན་འདོད་བ་ནི་མི་སྲིད་ན། ཚོགས་དེའི་དོན་ནི་ལེགས་ལུན་གྱིས་རྗེ་ལྷ་ར་བཤད་པའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མ་སོང་
ཟེར་བ་ལས་གཞན་དུ་གོ་ས་མེད་པས། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་གནད་དོན་དེ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟལ་དང་རྒྱ་མཚན་རྗེ་ལྷ་ར་འགོད་ཚུལ་ཙམ་གྱི་དོན་
ཞིག་མ་ཡིན་པར། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་རྩ་བའི་ལྷ་བ་འཛོག་ཚུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་ཁོང་གིས་ཀྱང་བརྩིས་ཡོད་པ་འདྲ་ན། ཐལ་རང་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་
པར་འབྱེད་མཁན་ཡང་བོད་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དབྱེ་མ་བ་རྣམས་ཁོ་མ་རེད་ཨང་།

དེའི་ཕྱིས་སུ་རྗེ་བཙུན་རེད་མཛད་པ་དང་། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཡབ་ལྷན། རོང་སྟོན། གོ་ལྷག་སོགས་ཀྱང་གྱིས་དབྱེ་མ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཞེས་སྐྱར་ཡོད་
ནའང་། རྒྱུ་མཚར་བ་ཞིག་ལ། བཙུན་ལུག་རིག་རལ་གྱི་《དབྱེ་མ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་》 དུ་ནི། “སློབ་དཔོན་རྣམས་དང་ལེ་ཤེས་སྤོང་བོ་ལ་
སོགས་པ་དོན་འདོད་པའི་དབྱེ་མ་རྣམས་སུན་སྤྱད་ནས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་མའི་ལུགས་སྟོན་པ་ནི་” ཞེས་དབྱེ་མ་ལ་ལ། ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་དབྱེ་མ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ། རྣམ་གཤགས་ཀྱང་ཕྱ་མའི་ཁོངས་སུ་བཞག་འདུག འོན་ཀྱང་། དོན་སྐྱབ་བའམ་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་མཐའ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མེད་དུ་འདོད་པ་ལས། རྣམ་གཤགས་སོགས་ཐལ་འབྱུར་བ་རྣམས་ཕྱི་དོན་ཙམ་འདོད་
པ་མཚུངས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་མེད་འདྲ་བས་དེའི་ལྷ་བ་འཛོག་མི་རིགས་ཞེས་《སྐྱལ་མཚོང་ཚེན་བོ་》 ལས་གསུངས་པ་མད་པར་སྟམ།

དེ་ཡང་ཚོས་རྗེ་གོ་རམས་པས། “དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི། དོན་དམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་མའོ་ལྟེ། ལྷ་
སྐྱབ་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཐལ་འབྱུར་གྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ། ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ” གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་དབྱེ་མའི་མཁས་མཚོག་འགའ་རེས་ལེགས་ལུན་དང་རྣམ་བའི་བར་དུ་བྱུང་
བའི་ཚོད་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་གནད་ལ་ཐུག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་ཚོད་པ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་མ་མཐུན་པ་བྱུང་བ་ཙམ་ལས།
དགག་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་ཚོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་བཞེད། ལྷག་ཚང་
མོ་སྟོན་པས་ཀྱང་། “ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་པ་མེད་པས། དངོས་སྐྱབ་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཙམ་གཙོ་བོར་
འགོད་པའི་ཐལ་འབྱུར་པ་དང་། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་” ཞེས་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་
ནའང་། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀར་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱུར་དགོས་པའི་གནད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་
ཐུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་བཞེད་མིན་ལ་ཐུག་པས། ལེགས་ལུན་དང་རྣམ་བའི་གཉིས་ཀས་དབྱེ་མའི་ལྷ་བ་འཛོག་ཚུལ་ནི་རྟེན་དེ་ལ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་འགྲུབ་བཅོང་གནད་ཡོད་
དོ། །

གསུམ།

གལ་ཏེ་དབྱེ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལྷ་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་དོས་ནས་ཐུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཁས་ལེན་མིན་ལ་ཐུག་པར་སྟམ་ན།
དེ་ལ་ཁྱད་པར་སྟམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་ཆེ། 《ཤེས་རབ་སྟོན་མ་》 ལས། “འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཅོང་བ་དང་།
ཚིག་ཏུ་བཅོང་བའི་ཀྱན་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བཅོང་བ་དང་ཚིག་ཏུ་བཅོང་
བ་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །” ཞེས་བྱུང་བ་འདི་ནི། ལེགས་ལུན་གྱིས་རང་མཚན་ཐ་སྐད་དུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷོད་པ་ལྟར་
སྤོང་བོར་》 གསུངས་ཡོད།

རྗེ་ལྷ་ར་ཞེ་ན། ལུང་ཚིག་དེས་ནི་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་ཀྱན་བཏགས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛོད་དེ། གལ་དེ་དེ་
འདྲའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་འདོགས་བྱེད་སྐྱོད་ལ་བྱེད་ན་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱོད་ཀྱི་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པར་སྐྱོད་ན་སྐྱོད་ཀྱི་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འབྱུར་བར་
སྐྱོད་ཡོད་ལ། སྐྱོད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཐུབ་པར་སྐྱོད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འབྱུར་བར་བཤད་པས་ནི། རང་མཚན་གྱིས་ཐུབ་པ་དེ་སྐྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་
ཐུབ་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་དོས་བཟུང་ཡོད་པ་གསལ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལེགས་ལུན་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་ཐུབ་པ་འདོད་ཅེས་སྐྱོད་པ་རེད། ལྷིར་ན་རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ནས་ཀྱང་སྐབས་དུ་མར་བྱུང་ཡོད་ནའང་། དོན་དངོས་ཐོག་རང་རྒྱུད་པ་ཚོས་ཚོས་
ཀྱན་བཅེན་མེད་དུ་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་ཀྱང་། ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་ཐུབ་པ་འདོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐྱོད་ཀྱིས་པ་ནི་གོང་གི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་པར་གསུངས།
དུ་བྱུང་། གནད་འགག་གཙོ་བོ་གཞན་ཞིག་ནི། ལེགས་ལུན་དང་རྣམ་བའི་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འཛོག་ཚུལ་གཏུན་ནས་མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་དེས་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའང་ཚད་དེས་ཅན་ཞིག་ནས་མཚན་གྱི་ཡོད་དེ། ལེགས་ལུན་གྱིས་སེམས་ཅན་
ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་བྱེད་འཛོག་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སེམས་མེད་ལས་ལོགས་སུ་དགའ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོར་མ་ཐུབ་པའི་གསལ་རིག་ཉིད་ལ་
ཐུག་ཡོད་པས། གང་ཟག་ཅེས་པ་ཡང་མཐར་དེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འདའ་ས་མེད་པར་དགོངས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞིག་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་
བཞག་ཡོད།

འོན་ཀྱང་རྣམ་བའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་སྤང་སོགས་ལ་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོ་བོ་འདི་གའི་སྤང་ནས་ཚོམ་པར་བྱས་ཏེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན་ཕྱིར། འདི་ག་ཙམ་གྱིས་ཚོམ་ན་སྤོང་བ་པོ་བསྟོན་མེད་དུ་འཐད་པས་བཅིངས་འགྲོམ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱན་ཀྱང་འཛོག་ལུས་ཀྱི། ཐུབ་ཚུལ་འདི་ཙམ་ལས་འདས་ནས་
དེད་ན་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་མངོན་པར་བསྟན་ཡོད་པར་བཞེད་པས། 《ཤེས་རབ་སྟོན་མ་》 ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་

བདག་ཏུ་ལས་སྒྲངས་ནས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་ཀྱང་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྣ་བུ་དང་། ཞེས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གང་ཟག་གི་དོན་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྒྲངས་པ་ནི་མི་བཟོད་པའི་འགལ་འདུ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབ་བས་བརྟེན་པའི་ལུགས་སུ་ནི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྟེན་པ་དེ་ག་རང་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་དེས་ཀྱང་། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཤེས་ཀྱིས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་མ་སྦྱང་གདགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་བརྗོད་དེ་སོགས་རྣམ་ཤེས་དག་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཡོད་ལ།

《རྟོག་གོ་འབར་བ》 ལས་ཀྱང་དེ་ཇི་བཞིན་གསུངས་པས། རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་འདོད་མིན་དེ་ནི་ཐལ་རང་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དཔོག་པའི་རྟོགས་འཁྲུལ་མེད་ཅིག་ཏུ་བརྟེན་ཅུང་། དེ་ལ་ངོས་གཞན་ཞིག་ནས་བསྟན་ན། རྒྱ་བ་དང་ལེགས་ལྡན་གཉིས་གང་ཟག་གི་དོན་འཛོལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་འདིས་ནི། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞི་རྒྱུ་ལྟར་འདྲ་བར་ཡང་དཔོག་གྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཅ་བའི་སྟོང་པོ་ནི་ཆོ་སོག་གི་དེ་ཉིད་འཚོལ་རྒྱ་དེ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ཐད་འདོད་ཚུལ་ཐ་དང་པ་གཉིས་སུ་གྲེས་པས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཁོང་གཉིས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་རྟོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ན་ཕེབས་ཀྱིན་པ་ཤེས་གྲུབ་པས་སོ། །

དུ་ཅུང་། དབྱམ་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བའི་《བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ》 དུ་འདི་ལྟར་བྱིས་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མཐུན་པར་དོན་ཇི་སྟོང་རྒྱ་ལས་སྤང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་དང་མཐུན་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དག་པར་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་སྤང་སྟེ། ཞེས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་དེ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ཁོང་གིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོང་དུ་ལས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་པ་བཞིན་གསུགས་སོགས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སྤང་བ་ཅམ་དགག་བྱར་སོང་ཡོད་ན། དབང་ཤེས་ལ་དེ་སྤང་དང་མི་སྤང་གི་དོགས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སྤང་བ་ཅམ་དགག་བྱར་སྤང་བ་མིན་པར་ལས་སྒྲངས་པས་ནི། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་བྱ་མིན་པའང་དོན་གྱིས་ལས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པའི་ཤུགས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོང་དུ་བཞེད་པ་གསལ་བོར་དཔོག་གྲུབ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཁོང་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྟེན་སུ་འབྲངས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལས་ལེན་པའི་དབྱམ་མ་པ་ཡིན་པས། ཐལ་རང་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྟེ་གྲུ་གསལ་བར་སྟེ།

དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་དེ། རྗེ་ཚོང་ལ་ལས་ནི་གནད་འགག་ཅིག་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཉམས་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་ཞེས་ཤིང་བཤད་པ་གནད་མེད་ལ། དེ་བཞིན་བྱིས་ཀྱི་མལས་པ་སེ་ར་རྗེ་བཅུན་པ་དང་། བན་ཆེན་བསོད་སྟགས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བོས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་བའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲ་དགོས་པ་དང་། ཇི་སྟེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གསུངས་མེད། སྟོ་མང་ཡིག་ཆར་རིགས་དོའི་བདེན་གྲུབ་ལ་སྤྱར་ནའང་། རིགས་དོའི་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་མི་སྤང་ལ་སྦྱིར་དོགས་པ་ཚུང་ཞིང་། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ལ་དམིགས་བསལ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པས། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་ལ་དམིགས་བསལ་བྱི་གོ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གདགས་གཞིའི་སྤང་བ་ཅམ་དགག་བྱའི་སྤང་བ་མིན་པའི་གསལ་བཤད་རྒྱག་སྤངས་ཤིག་ཏུ་ཁོ་བོས་འདོད་ཡོད།

བསྟན་བཅོས་《དབྱམ་མཐུག་པ》 འདིར་ཡང་། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། དེ་ལ་བསྐྱར་པས་ངོ་བོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ལྡར་ཡང་། སེམས་ཅམ་པར་མ་བཟང་དགག་བྱ་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་རང་རྒྱུད་པ་འཛོལ་མཁུན་ཡང་ཡོད་ལ། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོང་དུ་འདོད་ན་འཛོལ་ཀྱང་རིགས་པ་རེད། ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཡོད་མེད་དང་། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་དང་རྒྱ་བའི་བར་གྱི་ཚོད་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་དེ། ཚོད་གཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པ་བྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀའི་གཞུང་རང་དུ་གསལ་ལ། 《འཇུག་པ་རང་འགྲེལ》 དུ་རིགས་པ་གསུམ་དང་། ལུང་བདུན་གྱིས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱོགས་ལྡར་ཡིན་ཟེར་བ་ཅམ་ལས། ལེགས་ལྡན་རང་གི་གཞུང་ནས་གསལ་བོར་མ་མཐོང་ཡང་དོན་གྱིས་བཞེད་པར་སྤང་།

དེའི་དང་པོ་ནི་《ཤེས་རབ་སྟོན་མ》 ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྟོང་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་བདག་མེད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། ། རུས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བབུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཡོད་ན། ཐེག་ཆེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་ཐེག་པོ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབང་ཞིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་རྟོག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དགག་སྐྱབ་མཚན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་སྟེ་བས་ཀྱང་བཞེད་དེ། སྤར་དྲངས་པའི་《རང་འགྲེལ》 གྱི་ལུང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

མོ།

འདི་ལ་དབུགས་ན། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བཟླ་བ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་གནད་ཅིག་ཏུ་བརྗེས་ཡོད་པ་འདྲ་བས། དེའི་ལུགས་སྤྱ གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བར་གྱི་ཉན་རང་ལ་དོན་སྤྱི་ལྟེ་གཉིས་གང་ཅུང་གིས་ཁྱེད་པ་དང་། ལམ་ལྷགས་སྤྱི་བར་འདི་ཐོག་ཚེ་བ་ཡིན་ན། ཐོག་ཚེ་བ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བར་འདི་ལྷོ་བ་སོགས་ལས་སྤངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་བསམས་མོད་དཔེ་དབུགས་གསལ་བོར་དང་རྒྱ་མ་རྒྱུད། ལྷོ་བ་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པའི་ནང་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་མཁན་གྱི་ལྷོ་བ་དེ་བཞིན་ལྷོ་བའི་ལུགས་ལ་ནི། གྲུབ་མཐའ་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏུ་མི་འདྲ་བ་གསལ་བས། བོད་སྤྱི་ལྟེ་མཁས་པ་སོ་སོར་དེའི་ལྷོ་བ་ཕྱེ་སྟེ་མ་ཕྱེ་ཡི་ལྷོ་བ་ཅིག་འབྱུང་གིན་པའང་། སྤོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ཐོག་ལ་མ་འདྲ་བས་མིན་ནམ་སྤྱི་མོ། ། འདི་ནི་དེད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཙམ་ལགས་ཀྱི། དཀའ་གནད་གསར་བཤད་ཡིན་ལྟར་ཀྱི་ཉམ་པ་མིན་པས། ལྷོ་བ་ལྟེ་གཉིས་མོ་བྱེད་པ་ལས་བརྟེན་དབྱེད་གནད་བར་འཚལ།

དེ་ལྟར་ན། མོད་ནས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལྟར། དབྱུ་མ་པ་ལ་ཐམ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བར་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདོད་ཚུལ་གྱི་ལྷོ་བོ་ན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སྤྱི་ལྟེ་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་དང་། གང་ཟག་གི་དོ་བོ་འཇོག་ཚུལ། ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་ལྷོ་བར་ཕྱེ་ཚུལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་མི་འདྲ་བར་སྤང་བས། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བས་སྤྱི་བར་དུ་མའི་སྤོབ་དཔོན་ནམས་སོ་སོར་བཀར་ན། ལྷོ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལྷོ་བའི་ནི་དབྱུ་མ་པ་ཀུན་གྱི་ལྷོ་བའི་སྤོབ་དཔོན་ཡིན་པས་ལྷོ་བས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བར་ལོངས་སྤྱི་ལྟེ་མི་རིགས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ལྷོ་བ་རས་གཟིགས་ཏུ་བ་ལྷགས། ཡི་ཤེས་སྡོད་པོ། འཕགས་གྲོལ། ཞི་བ་འཚོ། སེང་བཟང་། ཀམ་ལ་ཤེ་ལ་སོགས་ནི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ལ། ལྷོ་བ་གྲགས་པ། ཞི་བ་སྤྱི། རིག་པའི་ལྷོ་བྱེད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི། རྩོམ་ཆེ་ལ་ཉི་ཤེས་ལྷོ་བ་ཐམ་འབྱུར་བར་འཇོག་སྟེ། དེ་ཅུང་ནང་གསེས་བཀར་ན། མཁས་པ་དེ་དག་རང་རང་ལ་ལུན་མིན་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའང་མང་ངོ། །

འདིའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིག་པའི་ལྷོ་བྱེད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཐམ་འབྱུར་བར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་བྱེད་མཁན་མཚེས་ནའང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལྷོ་བའི་སྤོབ་དཔོན་གྱི་གསལ་མ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ལས་ལེན་གྱི་མེད་ཚུལ་ལྷོ་བས་བཞེད་པས་རེ་ཞིག་དེར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཐམ་འབྱུར་པའི་ཤེད་རྩེ་སྤོབ་འབྱེད་ལྷོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐམ་སོགས་ལ་ལམ་འདེབས་དགོས་མ་མཚེས། རིག་པའི་ལྷོ་བྱེད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་གསལ་དབྱུ་མའི་བསྐྱར་བཅོས་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་འབྱུར་བ་མ་མཐུལ་ཡང་། རྩོམ་ཆེ་ལ་ཉི་ཤེས་ལྷོ་བ་གྲགས་པའི་རྒྱུད་པ་དངོས་སུ་ཉན་ལུལ་གྱི་སྤོབ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་འོས་མེད་པར་སྤྱི་བར་བཤད་ངོ། །

གསུམ།

དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ལོང་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བཞེན་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བཞེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སོགས་ནི་རང་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་འཁོར་སྤོབ་པའི་དོགས་པ་ཞིག་རེད། རྗེ་ཚོང་ལ་པའི་《དགོངས་པ་རབ་གསལ》 དང་《ལེགས་བཤད་སྤོབ་པོ》 སོགས་སྤྱི། 《དབྱུ་མ་སྤོབ་པའི》 ལྷོ་བའི་དབང་ལས་ནས། དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དོས་འཇོག་གྱི་གཞུང་གསལ་ཤོས་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་སྤྱི་བའི་གསལ་ལས་འདུག་ཀྱང་། 《དབྱུ་མ་སྤོབ་པའི》 མཚན་པ་པོ་ཀམ་ལ་ཤེ་ལ་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་སྤོབ་པའི་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་ཙམ་ནས་འཇུག་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས། དེའི་གསལ་ཚོག་གཅིག་གིས་ལེགས་ལྡན་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་མིན་དོགས་གནས་ཤིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད།

སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པས་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱི་དངོས་སྤོབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡི་ཤེས་སྡོད་པའི་《བཞེན་གཉིས》 ལས། “རྗེ་ལྷོ་བ་སྤོབ་བཞེན་དོ་བོའི་ལྷོ་བ། །

འདི་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ། ལྷོ་བ་རང་དབྱེད་པར་བྱེད་ན་དོན། ། གཞན་དུ་སོང་བས་གཞོད་པར་འབྱུར། ། “ཞེས་དང་། “རྗེ་ལྷོ་བ་སྤོབ་བཞེན་དོ་བོའི་ལྷོ་བ། །

ཀུན་རྗེས་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། ། “ཞེས་གསལ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དོས་འཇོག་གྱི་གཞུང་དུ་སྤོབ་ཚོག་པར་བཤད་པ་ལ། ལྷོ་བ་སྤོབ་པའི་ཚོགས་གཞན་ཞིག་བཏང་བ་ལ་ནི་སྤོབ་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྗེ་ཚོང་ལ་པ་ཚོར་པོའི་རྒྱ་གཞུང་གི་གཟིགས་རྒྱ་ཏུ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་ངས་ཀྱང་འདོད་མོད། རྗེ་ཚོང་ལ་པས་མ་རྒྱུད་པའི་ལྷོ་བའི་གཞན་གྱིས་རྗེད་མི་ཚོག་པ་འདྲ་བའི་ཁྲིམས་དེ་འདྲ་ལ་ནི་མས་མཐུན་བྱེད་མི་ལུས།

གང་ལྟར་《དབྱུ་མ་སྤོབ་པའི》 དང་། 《བཞེན་གཉིས》 ཀྱི་སྤོབ་ཐོག་དེ་དག་གཞན་བཞག་ནས་བཤད་ན། སྤོབ་གཞོད་མེད་ལ་སྤོབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ལྷོ་བ་མོང་མིན་པའི་སྤོབ་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་དང་། དེས་སྤོབ་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཚོས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅས་དགོ་ལྷོ་བའི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བཞེད། དེ་ལ་ཚོས་རྗེ་ལོ་རམས་པས། ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་སྤྱི་བར་གཞོད་མེད་ལ་སྤོབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ལུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷོ་བའི་ལས་ལེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་གསལ་པ་ལ་ལོ་རྒྱུ་ཆེ་ཙམ་འདུག་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་སྤོབ་གཞོད་མེད་ལ་སྤོབ་པའི་དབང་གིས་ལུལ་འཇོག་སྤོབ་པའི་སེམས་ཙམ་པས་བྱམ་འཇོག་མེད་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྤོབ་པའི་བྱམ་པ་གཉིས་ཉེར་ལེན་བཞག་ཆགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པས། དེ་དང་ལྷོ་བའི་ལས་ལེན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྤོབ་ཏུ་མི་འགལ་བའི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་ཅུང་།

སྤོབ་པ་འདྲ་བ། ཤེས་བྱ་ལུལ་གང་དང་གང་ཡིན་ཅུང་། ལུལ་ཅན་གྱིས་དེ་ལ་ཐོབ་པའི་ཤར་སྤོབ་པའི་སྤོབ་པ་ལས་ལུལ་དེའི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཆོ། མཁས་པ་སོ་སོས་སྤོབ་ཚོག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འཇོག་དགོས་ལྟར་ལ། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣོག་འཇོག་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་དོ་སྤོབ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར། ལུལ་རྒྱུད་པའི་དོས་ནས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ཆེ་དེ་འདྲའི་འགལ་འདྲ་འབྱུང་གི་མེད་ཀྱང་སྤོབ།

གང་ལྟར་ལུགས་འདྲིར་གཞུག་བྱ་ཡུལ་རྣམས་ཐ་སྐྱོད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ནི། དུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཞིག་དང་། རྫོག་གོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཆ་
ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་གྲུབ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་གཞིར་བཞག་ན་འདྲི་རྣ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉལ་ཐའི་མེ་ཏྲོག་གི་རྩལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་མའི་ལུས་ཕྱང་ལ་གཞོན་པའི་དུག་ཡོད་
ངན་མེད་ཚེ་བརྟུག་འབྲས་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གི་སྤོང་ལ་འབབ་ཐུབ། དེ་ན་ཀྱང་། ཉལ་ཐའི་མེ་ཏྲོག་དེ་གང་ཟག་མི་འདྲ་བ་བརྟུག་ཐུན་དུ་བཞག་ནས། མེ་ཏྲོག་
དེའི་འདབ་མའི་དབྱིབས་ལེགས་མེན་དང་། དེའི་ལ་དོག་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དུ་བརྟུག་ན། དཀའ་བྱོགས་དང་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་
རང་ལ་བཟང་ངན་ཡག་བཅོག་གི་སྤོང་བ་སྤོང་ཚོགས་འབྱུང་བས་མཇུག་འབྲས་གཅིག་གི་སྤོང་ལ་འབབ་གཏན་ནས་མི་ཐུབ།

དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གྲུབ་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་གཞི་ཞིག་ཏུ་ལུགས་འདྲིས་འདོད་དེ། ལྷ་མས་ནི་ང་ཚོར་སྤང་བའི་མེ་ཏྲོག་དེའི་སྤོང་ལ་ཡུལ་ཅན་རང་སྤོང་
གི་སྤོང་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་མས་ནི་ང་ཚོར་སྤང་བའི་མེ་ཏྲོག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡུལ་ཅན་སྤོང་བཞག་པའི་ཆ་འདྲེས་ཡོད་པ་མཚན་ཐུབ། དེ་ནི་དཔེར་
བཞོན་པ་ལས་དེ་ཅས་ལུགས་འདྲིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་རང་ཅས་ནི་མ་སྐྱེས། ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཅས་པ་ལྟར་ཡང་། དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་
པར་ཡུལ་ངོས་ཀྱི་སྤོང་ལུགས་ཤིག་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོག་ཚུལ་གཉིས་འདྲེས་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་བརྒྱུ་མི་ཐུབ་ལྟེ། ཡུལ་ཅན་སྤོང་གོད་མེད་ཀྱིས་
བཞག་པ་ལ་མ་སྤོང་བར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པས། གཞོད་མེད་ཀྱི་སྤོང་བ་ལ་
མ་སྤོང་བར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྤོང་གང་སྤོང་བ་དག་བདེན་འཛིན་དུ་འགྲོ་བས། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་
ཀྱིས་སྤོང་བ་ཚོས་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བཤད་དོ།

སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད།

གཅིག

《སྐྱེ་བ་ཤེས་རབ》 ཏུ་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་ལོ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཐོག་མར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སློ་ནས་གཏན་
ལ་སབ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་ན། གཞན་རྣམས་བསྟན་སྤོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་འགྲུབ་པ་དང་འགྲུབ་པའི་སློ་ནས་གཏན་
ཆེས་ཞུས་ཐུན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདྲི་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སློ་ནས་གཏན་པ་རེད།

དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྣ་བ་ནི། དབུ་མའི་མཉམས་བཅོས་མི་རབས་མང་པོར་བྲིས་པའི་སྐྱེགས་བམ་ཀུན་གྱི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣ་བ་འདྲི་ཉིད་ཡང་དག་པ་དང་། གོ་བདེ་བ། རྣམ་པར་གསལ་བ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། ཁོང་ཅག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཡོད་ཚད་
ངོམ་ནས། དཔེ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། རིགས་ལམ་མི་འདྲ་བ་སྤོང་ཚོགས་དངས་ཏེ། གཞུང་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རེ་རེ་མཚན་གཞིར་བཞོན་
ནས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་དགོས་ལྟར་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ལས་སྤོང་པོར་ལས་ལེན་ཐུབ་
པ་ཞིག་ལར་ནས་མ་ཡིན་ལྟར། ལྷ་ནང་གི་དངོས་པོར་སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་དང་། དབུ་མའི་མཚན་ཉིད་སྤོང་བའི་སྤོང་བའི་ཚོད་བར་ལ་བརྗོད་གཞིའི་འདྲིའི་
ཐད་ནས་ཚར་རྒྱ་མེད་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱིང་བ་རིང་མོ་ཞིག་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་
བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྗོད་པའི་ཡིག་ཚིགས་ནི་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མང་བས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་ན་གཞན་བསྟན་སྤོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། སྐྱེ་
བོ་རང་རང་ལ་མཐོང་ཚོས་མངོན་ལུས་དུ་གྲུར་པའི་ཚོས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་འཐད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཚུལ་བརྗོད་ལེགས་པོར་འཕྲོད་ན།
དོན་སྐྱི་ཅམ་གྱི་སློ་ནས་འཆར་དགོས་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཚུལ་ནི་བསྟན་སྤོང་བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་རང་ག་བ་ཚོས། རྒྱ་རྒྱུ་བདེན་པར་བཟུང་ཞིང་བདེན་པར་ཞེན་ནས་ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་སྤོང་ཚོགས་འདྲེན་པའི་
གཞི་དང་། ལྷ་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤོང་བའི་མཉམ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་བདེན་པར་བཟུང་ཞིང་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ། བདེན་པར་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཞུང་ལུགས་
མང་དུ་བརྒྱུས་པའི་གཞི་གཙོ་བོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤོང་བའི་ལོ་ནས་བཤད་ཀྱི་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཉམ་དང་། འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ། རྒྱང་འདས། ཡོངས་
གྲུབ་སོགས་མ་ཡིན་པས། རང་རང་གི་འཆར་ཅན་གྱི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་མེག་མཐོང་ལག་ཟེར་ཏུ་གྲུར་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་འཇིག་གི་དོན་ཚད་པའི་དངོས་པོ་འདྲི་དག་
ཡིན་པའི་ལྟར། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚོད་པའི་གཞི་གཙོ་བོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལོས་ཀྱང་ཡོད།

ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་ལ་མཚན་ན་ཡང་། ཚོས་ཀུན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་བྱེ་མདོ་གཉིས་རྣ་ཅེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་

བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་གཞན་དབང་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་གནད་ཐུག་ས་ཅུ་འདོད་པས་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་འདབས་སུ་འགྱུར་བར་བཞིན་ཅིང་། འདུས་བྱས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་སྡེ་འཛིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད།

དེ་ལྟར་གནད་པོའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྡེ་བའི་ཕྱི་ན། རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཙམ་པ་མན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁར་པོ་ཐམས་ཅད་མགོན་གཅིག་ཏུ། རི་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྡེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་མཚར་བ་ཞིག་ལ། དེ་དག་གུར་དང་མི་མཐུན་པའི་རྩ་བ་གཞན་ཞིག་འདོད་མཁར་གྱིས་དབུ་མ་བ་རྣམས་ནི། རི་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྡེ་བའོ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ཉིད། འགལ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱོགས་སོ་སོས་དངས་པའི་གནས་ཚུལ་མཚར་ལ་དགོད་བོ་བ་དེ་བྱུང་བ་ནས། རིགས་པ་སྡེ་བ་དག་ལ་རྩོགས་རྒྱ་མེད་པའི་རྩོད་སྐྱབ་རིང་མོ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་པ་གཏན་ཁེལ་རེད་ཅང་།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོངས་དེ་འདྲའི་དབང་གིས། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་རྒྱུབ་གྱིས་ཀྱང་། 《རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ》 ཟུ། དོན་སྡེ་ཐེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཁར་པོ་ཚོར་ཁོང་ཉིད་ཡི་ཚད་བྱུང་རབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ཅིག་བྲིས་ཡོད་དེ། “གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་རྣམས། དངོས་མཚོག་བཟུང་ནས་གནས་པ་ནི། ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མ་མཚན་རྒྱུད་དུ་འདྲེན། སངས་རྒྱལ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཀུན་ལ་མི་རྟག་སྐྱབ་བ་རྣམས། རྩོད་པའི་དངོས་རྣམས་མཚོག་བཟུང་ནས། གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་རྒྱུད་དོ། །” ཞེས་པའོ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་གཉིས་ཀས། དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་ཀུན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལས་སྐྱབས་ཀྱང་། ཏུ་ལས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག དེ་ལ་ངས་བསམ་ཤིང་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་པའི་རྩ་གྲུབ་ཀྱི་འགོ་ལྷགས་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཅིང་སྐྱོག་མཁར་ཁྱེད་ཅག་གིས། ད་ཅུང་དངོས་ཀུན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བར་ལྷ་རྩོགས་བྱེད་གྱིན་པ་འདི་ལས་སློབ་པ་དང་། གང་མོ་འཚོར་བ་ཞིག་ལར་ནས་མི་འདུག་ཅེས་ཏུ་སྐྱབ་པའི་གཏམ་ཞིག་ཞུས་ནས་ཐམ་བ་རེད།

དབུ་མའི་མཁའ་པ་ཕ་ཕྱིའི་བརྟམས་ཚོས་སུ། དགག་སྐྱབ་མཛད་སྤངས་དང་དགག་སྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་བཞུགས་ན། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དར་བའི་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོངས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མཐོང་སྐྱབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་རྒྱུབ་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཐོག་མར་དར་བའི་དུས་ཡིན་པས། རྩར་མ་གཤམ་པའི་རྩ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྐྱས་ཆོ། དེ་ལས་མི་ལེན་མཁར་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུང་ཕ་མ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་ཡིན་ཟེར། སྤྱུ་རྒྱུབ་ཀྱི་གསུང་རྣམས་སུ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ལ་གཏོད་ཡུལ་གཙོ་བོ་རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཚགས་དགོས་དོན་གྱི་རྩ་བའང་དེ་ཡིན།

ཁོང་གིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་དགག་སྐྱབ་མཛད་པའི་གཞུང་དག་ན། ཆེས་མངོན་གསལ་གྱི་བཞུན་དོན་གཉིས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི། ཚོས་ཀུན་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་ཤིས་བྱ་གཞིའི་གནས་ལྷགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། བདེན་མེད་སྡེ་བའི་ལྷགས་ཁོ་ནར་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དངས་ཏེ། ལྟ་བུ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་རེད།

དེའི་ཕྱིས་ཀྱི་དབུ་མའི་མཁའ་པ་ལེགས་ཐུན་གྱི་དུས་སུ་ནི། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཡང་། རང་བཞུན་པའི་སྡེ་ཅུ་གདན་ཐོབ་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཐེག་ཆེན་ནང་གསེས་ལའང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་བྱུང་བའི་སྐབས། སྐབས་དེ་དུས་བརྟམས་པའི་《ཤིས་རབ་སྦྱོན་མ》 ཟུ། 《རྩ་ཤིས》 ཀྱི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལམ་མོ་ཚའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་ལ་གཉིས་གཉིས་ལ་སྐྱར་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་པས། དེའི་དུས་ཀྱི་དབུ་མའི་མཁའ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་ལྷགས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ། རང་བཞུན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩ་གྲུབ་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་ཁུར་ལེན་པའི་དུས་སུ་སྐབས་པ་འདྲ་བས། ཕྱི་རོལ་པའི་མཚན་ཉིད་མཁར་པོ་ཚོར་ཡང་རྩོད་སྐྱབ་གཏོང་བ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་མངལ་རྒྱ་འདུག།

ལྷག་པར་《རྟོག་གེ་འབར་བ》 ཟུ། སྤྱུ་རྒྱུབ་ཀྱི་གསུང་རྣམས་དང་འདྲ་བར་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབས་སོགས་བྲིས་ཡོད་ནའང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་དགག་པའི་སྐྱར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མ་ཟད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་སློབ་དཔོན་རེའི་མཚན་ནས་སྐྱས་ཏེ་རྩོད་སྐྱབ་ཀྱང་མཛད་ཡོད་པས། དུས་དེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩོད་ལྟ་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཡིན་པའི་དུས་ཚོད་ཡིས་བེན་པར་མ་ཟད། སྤྱུ་རྒྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་འཚང་པའི་ལེགས་ཐུན་གྱི་གསུང་ཚོག་དེ་དག་མཐོང་དུས། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབུ་མ་མང་དུ་གྱུས་མགོ་བརྟམས་བའི་ཕྱི་རོལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབུ་ལྷན་བྲིས་བའི་ཤིས་ཐུབ།

དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་རྩོགས་སྐབས་ཏུ་དར་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་དག་ནང་གསེས་སུ་འདྲེན་གྲུབ་མཐའ་རིགས་མང་དུ་གྱུས་བའི་ཐེག་ཆེན་དར་བའི་རྩོ་མོར་སོན་པའི་དུས་སུ་ཁེལ་ཡོད། སྐབས་འདིའི་དུས་སུ། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གྲུབ་འབྲས་དང་། མཁའ་པ་བྱོན་པའི་གྲངས་ཚད་གང་ནས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་འབགས་པར་གྱུར་པས། ཁོང་གི་གསུང་དུ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོག་དགོན་པ་དང་། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁའ་པའི་གསུང་དུ་འདྲེན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོག་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དེས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡིན་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་གཞོན་སྐྱེས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་མེད་པ་མཚོན།

དེ་དུས་སུ་འདྲེན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད་པ་ནི་ལར་ནས་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིས་སུ་ཚག་ལོ་རྩེ་བ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་སྐབས་ཀྱང་། རྩོད་གདན་དུ་དགོན་གཉེར་ཞིག་གིས། ཚག་ལོས་རྒྱབ་ཏུ་ཁུར་པའི་སྐྱོགས་བམ་དེ་《བརྒྱུད་སྦྱོང་བ》 ཡིན་པ་ཤིས་མ་ཐག དེ་རྒྱ་ལ་སྐྱར་ཅིག་སྐྱས་པ་རྩ་བུ་སྟེ།

དུས་དེང་སང་བར་དུ་སྒྲོན་པ་གཅིག་ལ་དང་པའི་ཚོས་སྐོགས་ཚོའི་ནང་དུ་ཐེག་ཚེན་བཀའ་མིན་པར་འདོད་མཐུན་ཡོད་མཁས་སོ། །

གང་ལྟར་ལྷོ་བ་གྲགས་པ་ལ་མཚོན་ན། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐོབ་དཔོན་ལྷ་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་ཐེག་ཚེན་བཀའ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་འགན་མ་རྒྱུས་ཀྱང་
ཚོག་པས། ཁོང་གིས་ནི་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་ཅི་ཡིན་འཚོལ་ཞིབ་གྱི་ཚུགས་སུ་འབད་པ་ཤུགས་དྲག་གནང་ཡོད། དེ་ལྟར་གནང་བ་ན། ཁོང་གི་དགོངས་པའི་
བཤེས་གཞིན་ཡང་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་སྐོབ་དཔོན་ཚོས་སྐོང་སྐོང་སྐོང་གི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་ཚམ་དུ་བཀའ་མཐུན་རྣམས་དང་། ལགས་ལྷན་ལ་སྐོབ་པ་སྐོབ་
དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀའ་མཐུན་གཉིས་ཀས་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་མེད་པའི་ལྷ་ཚུལ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐོབ་པས་སྐོབ་
དགོངས་པ་འབྲེལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་ནི། 《དབུ་མར་འཇུག་པ།》 སྐོབ་པ་ཁོང་གི་བཅའ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས། གཞུང་འདྲིར་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཟུང་པའི་སྐབས་སུ་ནི། ལྷག་དུ་གོང་གི་ལྷན་ཚོས་དེ་གཉིས་མངོན་པར་གསལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་གནང་ཡོད།

གཉིས།

སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། གསལ་བོར་བཤད་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པས་འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྱས་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་དང་བརྟེན་ཅི་མེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལས། སྐོབ་མེད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
དེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་པ་ལྟར། བདེན་པར་གྲུབ་མཐུན་ཚུངས་པའི་ཚུངས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རང་པའི་གྲུབ་མཐུན་སྐྱེ་
བཞིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། ལྷན་དུ་གི་ཚོས་ཅན་རྟེན་པར་རེ་རེ་བཀའ་བྱིམ་ལ་སྐོབ་པ་དང་བོ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དང་། ལྷན་འདུས། སྐོང་ཉེད་ལྷ་
བུ་ནི་གཉིས་པར་བཞག་པའི་ཐོག་མ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་རང་གི་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐོབ་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཚུལ་ལ་སྐྱུར་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབ་
དགོས་ཏེ། རྣམ་རྒྱུན་དང་ཚོས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་གཙོ་བོ་ནི། གྲུབ་མཐུན་སྐྱེ་བས་བཤད་ཀྱིན་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་འགོག་བདེན་སྐོབ་པ་ཡིན་ལ། མེད་
དགག་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་མཐུན་སྐོབ་པ་ཡིན་པར། རང་རང་གི་ཉེན་རེའི་འཆར་ཅན་གྱི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་མཐོང་ཐོས་དུར་རེག་གི་
གནས་སུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་རྟེན་རང་གི་ལྷན་སྐོབ་པ་དང་། གཞིན་ཉེ། ཁང་ཁྱིམ། ཚགས་སྤང་། བརྟེན་དུངས། ལས་རིགས། དགའ་ཕྱོགས་སྐོབ་པ་ཞིག་གི་
རྟེན་འབྲེལ་ལྷན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་འདྲི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅིམ་པ་མན་གྱི་གྲུབ་མཐུན་སྐྱེ་བ་ཀྱི་བདེན་པར་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱབས་བྱ་གཙོ་
བོ་ཡང་དེ་དག་ཡིན་པས་སོ། །

དེས་ན། གཞི་འདྲི་དག་གི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོས་འཛིན་མང་བོ་ཞིག་གི་རྒྱན་ལུགས་བརྟོལ་བར་འགྱུར་བས།
རྣམ་ཞིག་རང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་དུ་མས་རང་ལ་རྒྱབ་བཤད་ཀྱིན་པ་ཤེས་ཚེ། རྒྱན་དེའི་རྒྱུ་ལོ་འབྲང་བའི་དེས་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱུར་ཡང་འཚོ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་འདྲི་ཀུན་ལ་ལྷ་སྤངས་གསལ་བཞིག་འབྲུང་དེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་
པ་རེད།

དེའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་ལས། “དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྲུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག ། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །”
ཅེས་འདུས་བྱས་གང་དང་གང་ཡིན་ཅུང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཞི་བོ་གཏན་རྣམ་མི་
འཐད་པར་བཤད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་རང་གི་གྲུབ་མཐུན་གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཅས་ན་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
འཐད་པར་སྐྱེས་པ་རེད།

དེ་ཡང་ལས་ལྷན་སྐོབ་པ་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལྷན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐོབ་དོར་ལྷན་སྐོབ་སུ་འཆར་ལ། འཆར་སྤངས་དེ་ཇི་བཞིན་སྐྱེ་
བ་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐོབ་པའི་དུས་མཐུན་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལས། གངས་ཅན་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི། བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐུན་སྐྱེ་བའི་དཔེ་མཚན་ཞིག་དུ་མ་ཟད། འདོད་སྤངས་དེ་ལ་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཕྱི་རྒྱ་གདན་ཐོབ་ཏེ་ཅང་
ཚན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ཐོས། འོ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་གོ་དོན་གང་ཞེན། ལྷ་གྲུ་དང་ས་བོན་གཉིས་ལ་སྐྱུར་ནས་བཤད་ཚེ། ས་བོན་གྱི་གནས་
སྐབས་ནས་བཟུང་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཐོབ་པས། ལྷ་གྲུ་ཡང་མངོན་པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་ཞིག་རྒྱུན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་མངོན་པར་གསལ་བར་གྱུར་
ཚེ། འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་པོ་ཞེས་ཐ་སྐད་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། ། དཔེར་ན། འོ་མ་མ་དུ་ལྷགས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་། འོ་མའི་ནང་ལ་མར་
མངོན་པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དུ་ལྷགས་དུ་ལྷགས་བཏང་ནས་མར་རྟོག་རྟོག་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་བྱས་པ་ལ། མར་སྐྱེས་ཟེར་བ་ལྷ་བུའོ་ཞེས་འདོད།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷ་གྲུ་ནི། ས་བོན་དང་། ལྷ་ལྷན་སྐོབ་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་མང་བོ་ཞིག་ཚོགས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་ལྷ་གྲུའི་
སྤོང་ན་རྒྱ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་སོ་སོར་དགར་རྒྱ་མེད་པས། ཐུན་མོང་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་རྒྱ་དེ་དག་ནང་
པན་རྒྱན་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྟོགས་སུ་དེས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དེ་དག་ནང་པན་རྒྱན་དོ་བོ་གཅིག་མིན་ན། དེ་དག་གི་ཉེར་འབྲས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཡང་དོ་བོ་
མ་དང་པ་བྱས་ནས་རྒྱན་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། དོ་བོ་མ་དང་པ་ཤ་སྐྱག་སྐོབ་ལྷ་དོ་བོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཡོད་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ། རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷ་མ་དག་གི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་དོ་བོ་མ་དང་པ་དུ་དགར་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ནི། འབྲས་བུའི་རྒྱན་ལྷ་མ་
རྣམས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་དངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་དུ་འདོད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟོགས་སུ་ཡང་འགྲོ་བར་སྐྱབས་
རྒྱ་ནང་པན་རྒྱན་དོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྱུར་མ་དང་པ་ཅི་མེད་ཚོས་མཐུན་དག་ལ་
ཐུན་མོང་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྐྱོད། །

འདོད་ཚུལ་དེ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་ལས། “དེ་ནི་དེ་ལས་འབྲུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། རྗེས་པར་ཡུར་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་
པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །” ཅེས་བྱུང་སྟེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གཉེན་དོ་བོའམ་རང་བཞིན་གྲུབ་ཟེན་པར་སྐྱ་བ་ན། ཅི་ལྟོད་ཀྱིས་ལྷ་གཉེན་གསལ་ཞེས་པ་ལྷ་གཉེན་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ལྟོད་པར་གྱི་སྐྱོ་ནས་མིག་ལ་སྤང་བར་འཇོག་གས། གལ་ཏེ་འཇོག་ན། ལྷ་གཉེན་དོ་བོ་དང་རང་བཞིན་སྟོན་གསལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ནི། ཇི་སྟེ་
ལྟོད་པར་དེ་དག་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆ་ཤས་དེ་དག་ལས་དོ་བོ་མ་དང་དུ་ཆ་ཅན་ལྷ་གཉེན་དོ་བོ་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་གཞན་ཡང་མེད་པས་སོ། །
གལ་ཏེ་སྐྱེ་དུས་སུ་འང་ཆ་ཤས་དེ་དག་ཚོགས་པའི་སྐྱོ་ནས་ལྷ་གཉེན་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། ལྷ་གཉེན་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས།
སྐྱེ་དུས་ནས་ལྷ་གཉེན་གྲུབ་ཟེན་པ་ཡིན་ན། ས་བོན་གྱི་དོར་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ས་བོན་ལས་ལྷ་གཉེན་ཞེས་པའང་ལྷ་གཉེན་ལས་ལྷ་གཉེན་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་ལ།
སྐྱེས་ཟེན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ། 《རང་འགྲུལ་》 ལས། “གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལྷ་གཉེན་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྲུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གསལ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་སྐར་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདག་ལས་སྐྱེ་
བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ལོ། །” ཞེས་བྱུང་།

ཡང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ། ལྷ་གཉེན་མངོན་པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་སྐྱ་ན། ལྷ་གཉེན་ཅེས་པ་ནི། རྗེས་ནས་ཡོད་ཚུལ་ལས་གཞན་པའི་ཡོད་
ཚུལ་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ནས་ཡོད་ཅེས་བཏགས་པ་ལས། མ་སྐྱེས་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ལྟོད་པར་མེད་པར་འགྲུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་གང་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་ལེན་པ་ནི། མངས་གཅིག་སྐྱེས་ཏེ་ཡང་སྐྱེ་བར་
ལས་སྤངས་པ་དང་དོན་གྱིས་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་ན་ནི། ས་བོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་དོ་བོ་འགྲུར་ནས་ལྷ་གཉེན་ཡུར་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་
སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ། གཞུང་དུ། “སྐྱེས་ཟེན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྲུར་ན་ནི། ལྷ་གཉེན་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་རྟེན་མི་འགྲུར་
ཞིང་། ། ས་བོན་སྤོང་མཐར་སྟག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྲུར། །” ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

《རང་འགྲུལ་》 ལས། “ཅི་སྟེ་ལྷ་གཉེན་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྟེན་ཆ་དང་དུས་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་རྣམས་པར་འགྲུར་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་
གཉེན་པར་བྱེད་ལ། ལྷ་གཉེན་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་སྐར་གཅིག་གནས་པ་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་བོན་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེ་
སྐྱེས་པའི་ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། ས་བོན་དང་ལྷ་གཉེན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་
པས། དཔྱད་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་གཉེན་སྟོན་ཚང་ན། ས་བོན་བསྐྱར་པར་ཡུར་ཏེ་རིམ་གྱིས་འགྲུར་ནས་ལྷ་གཉེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་གཉེན་དང་ས་བོན་གཉིས་དུས་
མཉམ་པ་ཡིན་པ་ནི་ངས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ས་ལྷ་གཉེན་གྱི་དོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་མ་དང་མ་ཡིན་པས། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་མི་འགྲུར་ཞེས་ལན་བཏགས་
འདུག

དེ་ལ་གཞུང་ལས། “བྱེད་སྐྱེ་ས་བོན་གྱི་ལས་མ་དང་ལྷ་གཉེན་དབྱིབས་དང་ནི། ། ཁ་དོག་འོ་ལུས་སྐྱེན་པའི་མ་དང་ལྟོད་ལ་མེད་པར་འགྲུར། །” ཞེས་
ཏེ། གལ་ཏེ་ས་ལྷ་གཉེན་གྱི་དོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ལས་ལེན་ན། ཇི་སྟེ་གཅིག་ཏུ་འང་ལས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆེ་ཆུང་དང་། རིང་སྤང་སྟོན་
དབྱིབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་འདྲ། སྤོ་སེར་སྟོན་ཁ་དོག་གི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་འདྲ། མངར་སྐྱར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་འདྲ། སྐྱོ་ལྷན་ནས་གཅིག་པ་གཅིག་
རྒྱུད་ཡིན་དགོས་པར་འགྲུར་ཏེ། ལྷ་གཉེན་གྲུབ་པའི་ས་ལྷ་གཉེན་གྱི་རིམ་རིམ་ཇི་སྟེ་སྐྱེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཇི་སྟེ་ཆ་ཞེས་པའང་གོང་གི་དེ་དག་
ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེ་སྐྱེས་གཅིག་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་པར་འགྲུར་དགོས་ཏེ། ལྟོད་ཀྱིས་ས་ལྷ་གཉེན་ཇི་སྟེ་ཆ་ཞེས་པའང་གོང་གི་དེ་དག་
དུ་ཡུར་པའི་ཇི་སྟེ་གཅིག་དང་། ལྷ་གཉེན་ལྷ་གཉེན་གྱི་ཇི་སྟེ་སྐྱེས་གཅིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར། དུས་ལྡན་ཕྱི་མ་དང་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཇི་སྟེ་སྐྱེས་གཅིག་ཏུ་ལས་སྤངས་པ་ཡིན་
པས། དེ་དག་མི་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་ཇི་སྟེ་སྐྱེས་གཅིག་ཚུལ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཐལ་བ་འཕངས་པ་རེད།

ཡང་གཞུང་དུ། “གལ་ཏེ་སྐར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན། ། དོ་བོར་འགྲུར་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་སྟེ་ལྷ་འགྲུར། །” ཞེས་ཏེ།
ས་བོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོའམ། ས་བོན་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་བསལ་ནས། ལྷ་གཉེན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོ་བོར་འགྲུར་བ་ལས་ལེན་བཞིན་
དུ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ལས་སྤངས་པ་ནང་འགལ་ཏེ། རང་བཞིན་རང་བཞིན་ཟེར་བ་ནི། རང་དུས་སུ་ཡོད་པའི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གོ་ཡི། དུས་
གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གི་གཤེས་ཀ་དང་རང་བཞིན་ནི་མི་དེ་འཚོ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་
ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི། མི་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་དའི་གཤེས་ཀ་དང་རང་བཞིན་གྲུབ་པའམ། ཡང་ན། མི་དེ་ཤི་བའི་ཇི་སྟེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡང་དའི་གཤེས་ཀ་དང་རང་
བཞིན་སྟོན་ད་ཅུང་ལུས་པ་ནི་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་《འཇུག་པ་》 རྒྱ་འགྲུལ་རྣམས་སུ་བདག་སྐྱེད་སྐོར་ལ་བརྟུན་བརྟུན་མཚན་སྐབས། ཕན་ཚུན་བཞུད་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
ཆ་ཚང་ཞིབ་ཏུ་བཞུད་ཐབས་ལྡན་ནའང་། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། ལྷ་གཉེན་ལ་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་མི་འཐུང་བ་དང་། འདུས་བྱས་
སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་བཏགས་དོན་བཅས་ནས་འཇོག་མི་རིགས་པ་གཉིས་བྱུར་མང་པོ་ནས་སྐོར་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་པ་ཏེ་དགོས་པ་རེད། ད་དུང་། 《དགོངས་
པ་རབ་གསལ་》 ལས། “རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ་དོ་བོ་མ་དང་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཕན་
ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལྡན་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ལྱེ་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
ཐམས་ཅད་ཐོག་པར་འགྲུར་རོ། །” ཞེས་ཇི་སྟེ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་གོ་བར་བྱའོ། །

རི་ལྷོ་ལོ་ན། ཉེར་ལོན་ས་བོན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཚུ་ལྟན་སོགས་སྤུན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཚོགས་པ་ན། འབྲས་བུ་སྤྲུ་གུ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ནི་མཐོང་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཏེ་རྒྱ་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུ་གུ་སྐྱེས་ཞེས་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་སྤྲུ་གུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ལུ་འགྲོ་འདྲེས་ནས་བཙམ་ན་ནི་གང་ཡང་རྟེན་དུ་མ་དམིགས་པར་ལུགས་འདྲིས་བཞེད། རེད་དེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དག་ནི། ས་བོན་གྱི་དོན་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་སྐྱོས་པའི་སྤྲུ་གུ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་སྲོལ་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱ་སྤྲུ་གུ་སྐྱེས་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་སྤྲུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཅུ་འདོད་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་མངོན་པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུ་གུ་དེ་རྒྱ་ས་བོན་དང་། ཚུ་ལྟན་སོགས་གང་ཡང་འདྲ་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྲོལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་གི་སྤྲོད་ནས་བཞག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་གྲུབ་གྱི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ནི། སྐྱོས་མེད་བདེན་གྲུབ་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྲོལ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལུགས་སྤྱ། རྒྱའི་གནས་སྐབས་ནས་ཡོད་བསྐྱེད་པའི་མི་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཐུན་པའི་རྒྱ་སྤྲུ་གུ་མ་སོང་བའི་འདུས་བྱས་ཤིག་ཏུ་ཆགས་པས། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁས་སྲོལ་ན། རྒྱ་འབྲས་གྱི་གཞི་ཚུའི་འགོ་ལུགས་འཛུལ་བར་སྐྱོ་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་གོ།

བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན། ད་ལྟོ་དེ་མས་བསྐྱབས་པའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ན་དེ་མ་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་རང་ཆས་སྤྲོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྲོད་དུ་མ་སོང་བའི་སངས་རྒྱུས་ཤིག་སེམས་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཚུལ་དུ་སྤུན་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་བསམ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་།

འོ་ན། ལུགས་འདིར། "སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞིང་། དེ་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བུར་བ" ཡིན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཚོས་ཅན་སེམས་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་སྤྲུ་གུར་རུ་འདོད་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན། ད་གཞོན་དེ་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བུར་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། དེ་མ་སེམས་ཀྱི་གཤིས་སྤྲུ་མ་ཞུགས་པའི་གཞིའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་རྩ་བ་བྱས་ཏེ། ལམ་གྱི་བཞོན་རིམ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་ཚོས་འཛོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཕྱིར། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བུར་གྱི་དེ་མ་རིམ་གྱིས་ཟད་པའི་གོ་རིམ་ཉམ་འོང་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱོ་བུར་གྱི་དེ་མ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར། བྲལ་འབྲས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་འཛོགས་དགའ་འོ།

དེ་ལ་སངས་དང་རྒྱུས་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་བཀར་ཏེ་བཤད་ན། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་ས་མེད་ལ། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་ཡང་། སྐྱོ་བུར་གྱི་དེ་མ་རེ་རེ་ཟད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱས་ཚོགས་རེ་རེ་འཕར་ཏེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། སྐྱོ་བུར་གྱི་དེ་མ་གང་ཡང་མ་ཟད་པའི་གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་རང་གི་སྐབས་སྤྱ། དེ་མ་ཀྱུར་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏེན་སྤུན་སྐྱེས་སྤྲོད་ན་ནི། རྒྱ་དུས་སྤྲུ་མངོན་པ་མི་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཚེ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་བཏགས་པར་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་རམ།

དབེར་ན། སྐྱོབ་གསོ་མ་སྤངས་པའི་བྱིས་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནི། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་"སངས་" ཅུང་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སྐོ་རྒྱུས་" ཅུང་ཡིན་པས། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དེ་བྱིས་པ་གང་དེའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་མེད། འོན་ཀྱང་། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སངས་རྒྱ་ནི་སྐྱོབ་གསོ་ལ་རག་ལས་པས། སྐྱོབ་གསོ་སྐྱོང་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་སྤངས་པ་རིམ་བཞིན་ཟད་དགོས་པ་ལས། ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་པའི་བྱིས་པ་གང་དེའི་སེམས་ན། འབྲས་རམས་པའི་ཤེས་ཚད་རྫོགས་པའི་རིག་པ་ཞིག་ནི་མངོན་པ་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱེ། གལ་ཏེ་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཅུང་དུ་ཐལ་སྐྱུམ་པས། འཛོགས་རྟེན་བཞོན་པ་པོ་དང་། སྐྱེ་གཙོ་བོ་སོགས་དོན་གྲུས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱང་མེད་འབབ་སྐྱེ།

དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་འདོད་པའི་ལུགས་སྤྱ། ཤེས་པ་འཕེལ་ཚད་དང་། མི་ཤེས་པ་སེལ་ཚད་གཉིས་ཀ་ནི་སྐོ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏེན་གྱི་དོས་གཉིས་ཙམ་ལས་མ་འདས་ལ། སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་ལ་ཤེས་ཚད་དང་མི་ཤེས་པ་སེལ་ཚད་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གོ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ཐལ་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དོན་དམ་སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འགྲོ་སྤངས་ཀྱང་། བཏགས་དོན་བཙམ་ནས་བཞག་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདའ་ས་མེད་པར་དགོངས་ཏེ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་སྐྱོ་ཚོགས་ལ། ད་ཅུང་། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཐག་ལྷ་སྤྲུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་དག་སྤོང་གིས་སྤོང་བ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཚུལ་མེན་པའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་སྤུབ་སྤྱེ། ཚོས་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། ཚོས་ཅན་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཡོད་པའི་གཤིས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་གྱི་ལུགས་ན་མངོན་པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཉལ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་མིན་པ་ཡང་རིགས་པ་འདིའི་སྐོ་རྣམས་རྟོགས་ལུས་པར་སྐྱུམ་སྤྱེ་དབྱེད་པར་འཚལ།

གསུམ།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ལྟར་བསྟན་ནས། ད་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཚུལ་ཉུང་ཙམ་སྤོང་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞལ་ནས། "སྤུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཚོས་མཐོང་དོ" ཞེས་ཇི་སྐད་གདམས་པ་ལྟར། བདེན་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྤོང་བོ་མདོར་དེལ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་འདི་གཉིས་ཀའི་སྤོང་དུ་བབས་ཡོད་པས། སྤུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མཐོང་ན། དེས་ཚོས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཚུལ་འདི་ཡང་། བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བ་ཀྱུར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་མོད། གང་མཐོང་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བ་ཚོའི་བཞེད་སྤངས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོ་བོ་འཛོགས་ཚུལ་དང་། ཚོས་གང་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཁས་ལེན་སྤངས་སོགས་ཁོང་ཅག་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་སེམས་ཚུལ་བཅས་ཀྱིས། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་ཐུན་བའི་དོན་ཡིན་པར་སྣང་ལ།
དབྱེ་མ་བ་རྣམས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ། འཕྲད་ཚེས་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་གྲུབ་ལུགས་སྟོན་པའི་ཐ་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་གོ་བ་ལེན་སྐྱབས་སྐྱོ་ཚོགས་བྱུང་། དེར་མ་ཟད། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཞེད་ཚུལ་ཡང་ཁོང་ཅག་ཐ་དད་དེ། དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་དོན་ལ་གཞན་
སྐྱེ་ལས་སྐྱབས་པར་སོང་བ་དང་། ཐལ་འགྲུར་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འདོད་པའི་ཚད་པ་འདི་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་གཞི་ནས་མི་འདྲ་བའི་
རྟེན་གསུམ་གྱི་ཏུ་ཡུར་ཡོད།

དེ་ཡང་རང་སྐྱེ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱ་རྒྱུ། དམིགས་རྒྱུ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ། བདག་རྒྱུན་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ།
དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ནི། དབང་དོན་རྒྱུན་གསུམ་འཕྲད་པ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མདོ་སྐྱེ་བས་འདོད་དེ། བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་མཚོན་ན། བདག་རྒྱུན་མིག་
དབང་དང་། དམིགས་རྒྱུན་བྱུང་པ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱུང་བ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་འཕྲད་སྐྱབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་ལོ།
འོན་ཏེ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྐྱབས་
པར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོག་མེད་དུ་འགྲུར་ཞིང་། རྟོག་མེད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་གྲུབ་པ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་ཚོས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྐྱབས་པར་འགྲུར་ཞེས་ལུགས་འདིས་བཀག་ཡོད།

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞུང་ལས་ཀྱང་། "གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྲུར་ན་ནི། འོན་ན་མེ་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་སྲུང་བ་སྐྱུག་པོ་
འབྱུང་འགྲུར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། རྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚོངས། ། ཞེས་
གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཚུལ་རྩ་
བ་ནས་མེད་པར་འགྲུར་བས། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའདེད་འཛོགས་མེད་པར་འདོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པའི་དོ་བོ་འགྲུར་བའི་
རྒྱུན་གྱི་སྐྱེད་ནས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཚམ་ཡིན་པས། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ན། མེ་སྐྱེ་ལས་སྲུང་བ་སྐྱུག་པོ་འབྱུང་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཚོལ་བར་འགྲུར་པོ་ཞེས་ཏེ། «རྩ་ཤེས» ལས། "རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གཞན་ཉིད་དུ། བྱམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྲུར་པོ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚོངས་པར་འགྲུར། ། ཞེས་བྱུང་བ་དེ་དང་དོན་
འདྲའོ།

«རང་འབྲེལ» ལས་ཀྱང་། "ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་ལུང་ས་བོན་རང་གི་འབྲས་བུ་ས་ལུང་སྐྱུག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་། བྱས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཏེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ཚེ། ས་ལུང་སྐྱུག་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རང་འབྲས་བུ་གྲུབ་ལས་གཞན་ཡིན་ཚུལ་དང་། ས་ལུང་སྐྱུག་གཏན་ནས་མི་སྐྱེད་པའི་མེ་དང་སོལ་བ་སོགས་སྐྱུག་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་ཚུལ་ཁྱད་
མེད་དུ་འགྲུར་བར་བཤད། ཇི་ཅོང་ཁ་པས་སྐབས་འདིའི་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་བརྟེན་ཆད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པའི་གཞན་
ཡང་ཐ་དད་པ་ཚམ་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་པ་ཚམ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚེ། ས་སྐྱུག་གཉིས་ཀ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་དགོས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། "གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ། དེ་དག་
རྒྱུད་ཅིག་གཏོགས་དང་རིགས་མ་ཡིན། ། ཞེས་སྐབས་འདིའི་གཞན་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལ་གོ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན། སེམས་ཚུལ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་གཞན་སྐྱེ་ལས་སྐྱབས་པར་སོང་བར་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་བདེན་མེད་
འདོད་མཁན་དང་། གཞན་སྐྱེ་དངོས་སུ་འགོག་མཁན་གྱི་ལུགས་ཐུན་གྱིས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པས། དོན་ལ་གཞན་སྐྱེ་ལས་སྐྱབས་པར་
ཐལ་ཡོད་ཅས་ཕྱི་རབས་བོད་ཀྱི་དབྱེ་མ་བ་དག་སྣ་བར་བྱེད་པ་ཡའདེད་རྒྱ་མཚོན་ཚེ། ཁོང་གིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་སྐབས། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་དེ་
ནི་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྐྱད་དུ་མ་བཀག་པའི་རྟེན་གསུམ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྐྱད་དུ་འདེད་མི་འདོད་ན། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་དེ། གཞན་
གསུམ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་འགོག་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད།

དེ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལས་སྐྱབས་ན། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཐལ་བ་འཕམས་པ་ལ།
དངོས་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་། "རབ་ཏུ་བྱ་བར་ལུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེས་བརྒྱད་ཅིང་། གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་ལུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་
གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ས་ལུང་སྐྱུག་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན། "ཞེས་སྣང་ཡོད། དོན་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱབས་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཚོལ་བའི་ཐལ་བ་དེད་ཅག་ལ་མི་འདྲུག་སྟེ། དེད་ཅག་གིས་ཀྱང་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི།
རྒྱ་གང་བྱུང་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དེ་རྒྱ་མཚོན་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྐྱོན་ནས་འབྱེད་དོ། ། བཞི་བོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་དགཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྐྱད་ཅིག་ཐ་
སྐྱེ་མ་རྟོག་གི། རྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཐུན་པ། རིགས་འདྲ་བའི་ཐ་མ་ཡིན་པ་བཅས་སོ། ། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དང་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་གི། རྒྱ་གང་བྱུང་
ལས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དེད་ཅག་ཀྱང་འདོད་ན་ཐལ་བ་འཕམས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཁྱད་པར་འདི་དག་སྐྱར་ས་ནི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཉེར་ལེན་ལ་བྱུ་ལོ་ལྟར་
གཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚམ་ལ་མི་བྱེད། །

དེ་ལ་སྐྱར་ཡང་། "ཇི་ལྟར་ནས་དང་གོ་སར་དང་ནི་གཏང་ལྷ་ག་ལ་སོགས། ས་ལུང་སྐྱུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདོད་མིན་ལུས་ཐུན་མིན། རྒྱུད་གཅིག་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན། ས་ལུང་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། "ཞེས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་

ལས་སྒྲུབ་ན། ཇི་ལྟར་ནས་དང་། གེ་སར་དང་། གེང་གུ་ག་སོགས་དང་། ས་ལུའི་ལྷ་གུ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་བར་ལ་ལྷ་དཔར་བཞི་བོ་སྐྱར་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་ལུའི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ལྷ་གུའི་བར་ན་ཡང་ལྷ་དཔར་དེ་དག་སྐྱར་མི་རུང་དེ། རོ་བོ་ཉེད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱས་སོ། །

མདོར་ན། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གཉིས་འགལ་བ་ཅན་གྱི་གྲུབ་ལུགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་ནས། དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་ལས་ལེན་པ་ནི་ནང་འགལ་གྱི་ལྷ་དཔར་པོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ནི་དངོས་ཀྱིན་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ལྟ་བུའི་དངོས་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ། ཉེ་མའི་འོད་ལས་ལྷན་པ་སྐྱེ་བའི་འབྲུང་བ་དང་། ལྷན་པ་སྐྱེ་བའི་ལས་འོད་སྐྱང་འཕྲོ་བ་ལས་མི་ལེན་རང་ལེན་ཡིན་པར་ཐལ་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་འཕམངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་། རྫོང་དང་རྟེན་འབྲུང་བྱེད་འཇུག་ཡིན་པ་ལས་ལ་བྲལ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་མེད་པར་སྟོན་ལུགས་གཞན་ཅོམ་ལས་མ་འདས་སོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ། རྣམ་རྟོག་གི་འཆར་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བཤད་ན། 《རང་འགྲེལ》 དུ་གཞན་སྐྱེའི་ཕྱོགས་ལྔ་དངས་སྐབས། “མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ” ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཚིག་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསུངས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ། དོན་སྐྱེ་ལྡེ་གཉིས་དང་སེམས་ཅོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་མི་ལེན་པ་ལ། སྐབས་འདིར་གཞན་སྐྱེ་ལས་ལེན་དགོས་པའི་ཐལ་བ་བཏང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལེགས་པར་འགྲེལ་རུས་ཀྱི། ཁོང་ཅག་གིས་གཞན་སྐྱེ་མ་གཞི་ནས་ལས་ལེན་གྱི་ཡོད་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཟེར་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མ་མཚས་སོ། ། 《ཤེས་རབ་སྟོན་མར་།》 “གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །” ཞེས་གསུངས་པའའདི་དང་དང་གཞན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པས། སྐྱིར་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་ནི་རང་སྐྱེ་སྐྱེ་གྱུར་དངོས་སུ་མི་འདོད་པ་ལ། ཟླ་བས་རང་སྐྱེ་དག་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ལྔར་དངས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་བུའི་ན་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ལས་སྒྲུབ་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕམངས་ཏེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེ་ལས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བ་བཏང་བ་མིན་ནམ་ཡང་སྐྱེ་མེད་བརྟག་པར་ལྷན་བྱེ་མདོ་སེམས་ཅོམ་སོགས་སུའི་གཞན་དུ་འདྲ་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འདི་མ་མཐོང་ལ། དེ་སྐྱར་ལས་ལེན་པའི་ཚིག་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་དེས་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །

འོ་ན། ཇི་རིམ་པོ་ཚེས། སེམས་ཅོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་ལས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དངས་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐལ་འབྲུར་པའི་ལུགས་འདིར་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་སྐྱེ་དོན་གཅིག་ཏུ་སོང་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་པའི་སྐྱོས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ལུས་པ་ཚོས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས། གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཚེ། སེམས་ཅོམ་པས་ཚོས་བདག་ལས་ལེན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་ལེན་པ་འོས་མེད་ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་ཅོམ་པ་ཁོང་རང་ལ་ཚོས་བདག་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་ན་ནི། མེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚིན་གཅོད་དེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཐལ་བ་སྟོན་གི་རྒྱབ་ཀྱི་དོན།

གཅིག

དབུ་མ་ཐལ་བ་སྟོན་ཅེས་པའི་གཞུང་ཚན་འདི་ནི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐལ་བ་རང་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ཚྭ་མཚན་པའི་བཀལ་བརྟག་དུམ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོང་པའི་ཚོས་གྲུའི་ནང་ན་རྒྱུར་ལྟར་གསུངས་པའི་གཞུང་ཚན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཞེས་འཇུག་གི་ཐད་ལ་དོན་སྟོང་ཆེ་ཅོམ་ཐུན་པའི་བཀལ་བརྟག་འདི་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཐད་དུ་དབུ་མའི་ཤིང་རྟ་པ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོས་གྲུའི་རྟགས་གསལ་པ་དཀྱུས་མ་ཚུན་ཆད་ལ་གསུངས་ཤིང་གྲུབ་པས་ཁོ་བོས་ད་ཐངས་བྱི་རྒྱ་མིན་ལ། གཞུང་ཚན་འདི་ལ་སྐོབ་གཉེར་གྱི་སྐབས་སུ། ང་ལ་དོ་སྐྱོང་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། བཀལ་ལན་ལྔ་ཕྱི་དེ་དག་གི་རྒྱབ་ཏུ་འབྲེང་བའི་སྐྱེས་སུ་དེ་ཚོའི་བདེན་འཚོལ་གྱི་སྟེང་སྟོབས་རྣལ་མ་དང་། གཟུར་གནས་ཀྱི་རང་གཤིས་གཙང་མ་དེ་ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ཉུང་ཅོམ་སྐྱོང་འདོད་བྱུང་དོ། །

དེ་ཡང་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་《རྩ་བ་ཤེས་རབ》 ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཏེ། བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་གངས་ཅན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པའི་བརྟེན་མཚན་ཤིག་མཛད། དེ་ཉིད་སྐོབ་དཔོན་ལེགས་ཐུན་འབྲེད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ན། གངས་ཅན་ལ་བསྟན་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དག་པ་རོལ་བོར་བྱུག་མེད་པའི་དགོངས་ཚུལ་བྱུང་བས། 《ཤེས་རབ་སྟོན་མར་།》 ཏུ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་དགག་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་པར་བསྐྱར།

ལུགས་ཤིག་ཏུ་གྱུབ་ཡོད་པ་ཏེ་གོ་བས། ལྷ་ཚུལ་རྒྱུ་ཟུང་མ་མཐུན་ན་དགྲ་དགྲ་ནག་ཅིག་ཏུ་བརྗེ་བའི་རང་རེའི་ངོ་རྒྱུ་དེ་ཙམ་ཡང་དང་བ་འདྲིན་པའི་སྤྱོད་མཚོན་གྱི་ཚེ་དེ་ཡང་།

ད་དུང་། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཁོང་ཅག་གིས་རིགས་པའི་སློབ་པ་ལྟན་ལྟན་དུ་གྱུབ་མཛད་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་བ་དེས། ལུ་སློབ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་གཏན་ནས་སོང་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤའི་སྤོང་ནས་མཛོང་སྟེ། དུས་རབས་བརྒྱུ་པའི་ནང་བོད་ལ་ཕེབས་པའི་མཁས་པ་ཁོང་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་ལོ་ཡང་སློབ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས། ཐལ་འགྲུལ་པའི་ལུགས་ལ་མོས་པ་སྟེག་པར་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅིགས་སུ་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་རང་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། “སྤྱི་སྤྱོད་སློབ་མ་རྒྱ་གྲགས་ཡིན། དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་དག་ལ། སངས་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།” ཞེས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པར་ཆེ་བརྗོད་ལ་མཚན་གནང་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ཡང་ཐངས་ཤིག་དག་བཤེས་སྟོན་པས་ངོ་བོ་ལ་རྒྱ་གྲགས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཕུལ་བ་ན།

“ངོ་བོས་ཕྱག་ཐལ་མོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱར་ཏེ། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ན་རྩ་བ་འདི་ཁོ་ན་འཛིན། རྩོད་རྩ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་བོད་ན་ཡོད་པ་བོད་རེ་བསོད་ནམས་མི་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་《བཀའ་གདམས་པ་ཚོས་》 ལུ་གསལ་བ་ལྟར་རེད། འོན་ཏེ་ཁོང་ནི་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་རྩ་གྲུབ་ལ་ཅེ་ཙམ་མོས་ཤིང་དགའ་ནའང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་གྲགས་དང་རྩ་བ་མི་མཐུན་པའི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལ་ལྷང་སེམས་ཏིལ་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སོང་མེད་དེ། ཁོང་གིས་ནག་ཚོ་ལོ་རྩལ་དང་། རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་ལྷ་གཞུག་ཏུ་《རྟོག་གོ་འབར་བ་》 ཞིང་གནང་མཛད་པར་མ་ཟད། རྟོག་ཚོ་ལོ་ཆེན་དང་མཉམ་དུ་《རྟོག་གོ་འབར་བ་》 བོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་མཛུལ་ན། ཁོང་ཉིད་ལེགས་ལྡན་ལའང་རབ་ཏུ་གྱུས་པ་གསལ་བས། རྒྱ་གྲགས་དང་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་རབ་བསྐྱར་བའི་ཚོད་པ་ཅེ་ཙམ་བྱུང་རུང་། དེས་སློབ་རྒྱུ་ཕྱི་རབས་པའི་སེམས་ངོར་མི་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུང་ཟང་གྱུང་བའུ་ཡང་འདི་ནི། དཔལ་ལ་མེད་ཀྱི་དུལ་ཡངས་ཀྱི་སྤོང་སྟོབས་ཡིན་ལ། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཤེས་རིག་གི་འཛིག་རྟེན་ཞིག་ལ་ཚང་དགོས་པའི་ཡང་དག་པའི་སོལ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་པ་གཉེས།

གཅིག

གལ་ཏེ་སྤྱི་ཞིག་གིས། གྲུབ་མཐའ་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་ནང་བསྟན་སྤྱིའི་རྩ་གྲུབ་ནི་རྩ་བ་གང་གི་སྤོང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་ན། ཐེ་མི་ཚོས་པར། བདེན་པ་བཞིའི་སློབ་པ་སོ་ཞེས་ལན་གདབ་འོས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ཡང་སྤྱི་ཞིག་གིས། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་གྲུབ་དེ་རྩ་བ་གང་གི་སྤོང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་ན་ནི། ཡང་ཐེ་མི་ཚོས་པར། བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་སློབ་པ་སོ་ཞེས་ལན་གདབ་རུང་བར་སྟུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་གྲུབ་མཐའ་དཔུ་སེམས་གཉེས་ཀས་གཞི་བདེན་པ་གཉེས་ལ་རྩ་བ་བྱས་པའི་སྤོང་ནས་རང་རང་གི་རྩ་གྲུབ་མཐའའི་རྣམ་གཞག་བཀའ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བདེན་པ་གཉེས་ཞེས་པའི་གངས་འདྲེན་འདི་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་བསྟན་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིལ་མཚམས་གང་ཞིག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གངས་འདྲེན་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། འདི་ནི་རྩ་དང་། ཡི་དམ་ཟེར་བ་རྩ་བུ་དང་པ་ཙན་དག་ཁོ་ནའི་འདྲེན་ཤེས་འཛིན་སྤངས་སྟོན་པའི་མིང་ཚིག་ཅིག་མ་ཡིན་པར། ཤེས་བྱ་ཡོད་ཚང་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གྱི་གཤེས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལས་རྟོད་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་བརྟེན་ཆ་ཅིག་རེད།

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བྱིར་བཞུགས་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་བརྒྱུ་མཚན་ཚོས་མང་བོ་ཞིག་དང་། སློབ་ཚོགས་མང་བོ་ཞིག་ནི་རྣམ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པའི་གསེར་གྱི་ཀ་བ་རྩ་བུར་གྱུར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་པའི་གཞུག་ལག་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དུ། འབྲས་བུ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་དགོས་ཤིང་། ལམ་ནི་གཞིའི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་མཉམ་རྟེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་འདུག་པ་ལྟར། ཁོང་གིས་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱི་ངལ་བ་མང་དུ་བརྟེན་མཐར། གཞིའི་རྣམ་གཞག་ནི་བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལས་འདད་ས་མེད་པའི་ངོས་འཛིན་འབྲུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན། གཞི་བདེན་པ་གཉེས་ལ་ཐུག་ཡོད་པའི་སློབ་ཚོགས་བཞུད་པ་ནི། 《རྩ་ཤེས་》 ལུ་ “སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། ། བདེན་པ་གཉེས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །” ཞེས་པ་དེའོ། །

རྒྱུང་བ་གཉེས་པོ་འདི་ནི། དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ནང་ཚོས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་མཁན་དག་གིས་ལམ་སྟོན་སྟོན་མེ་རྩ་བུའི་སློབ་ཚོགས་གནད་ཅན་ལ་བརྟེན་དང་རྩེ་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་《སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རྒྱ་འབྲེལ་》 ལས། “ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཕགས་པས་ཐ་སྐྱར་མཛད་ལ། འཕགས་པ་འབབ་ཞིག་ཁོ་ན་བདེན་པ་གཉེས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱར་ལ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཉེས་ཐ་སྐྱར་བྱེད་དོ། །” ཞེས་འཛིག་རྟེན་རང་གི་ཤར་སྐྱར་སྤོང་ཚུལ་དང་སྟོ་མཐུན་པར། བསྟན་བཅོས་སུ་བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱར་ཐོག་མར་སྤྱིར་མཁན་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱོད་ཡིན་པ་རྩ་བུ་ཞིག་གསུངས་འདུག རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲའི་དབང་གིས་ཁང་དཀར་ཚུལ་བྲིམས་ལགས་སོགས་དབྱེད་ལྡན་ལ་ལས་ནི།

《ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་》 སོགས་བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱར་གསལ་བའི་མདོ་རྣམས་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཀའ་བསྐྱེས་པར་སྤྱོད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་འབྲུངས་ལྡན་དངས་མེད་པས་ཡིད་རྟོན་དཀའ་ནའང་། ཁོ་བོས་སློབ་དཔོན་རང་གིས་མཛད་པའི་《མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་》 བཅ་སྟོག་ཅིག་བྱས་ཆོ་དེར

《ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ》 དྲངས་པ་མ་མཐོང་བས་དཔྱད་དགོས་པར་འདུག

ལྷ་དར་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བྱེ་མདོ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས། “སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྐྱེད་པ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡང་དག་བརྟེན” པར་འདོད་པས། དེ་དག་གིས་བདེན་པ་བཞིའི་གྲངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བཟུལ་གྱི་འདམ་རྒྱུ་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ལ་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཚུགས་ལ་གོ་བ་སྐྱབས་ཚོ། ཤེས་རྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཚམ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཉེད་རགས་པ་ཞིག་གི་གོ་རྟོགས་ཀྱི་སྤོང་ནས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགྲེལ་ཐབས་གནང་བ་རེད། འགྲེལ་སྐྱབས་དེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤོང་བའི་ཚོས་ཉེད་རྩེ་རྩེ་ཅམ་ཡང་སྟོན་ཐུབ་མེད་པས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དོས་ཟེན་མེད་པར་ལྷགས་འདིས་འདོད་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ལ་རྩ་བ་མ་བྱས་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་བ་དེ་ཚམ་ནི་རྩེད་རགས་ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་རྣལ་མ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་མེད་ཀྱི་དོགས་པའང་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྟུབ་ནས་བཟུང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་ལ་རྩ་བ་བྱས་ཏེ། རང་པའི་ལྟ་སྟེན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་ལམ་སྟོན་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་དེ་ནི་རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་སྟེན་འཛིན་སྟོན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིགས་མཚན་ཤེས་ཀྱི་འདུང་བརྩེ་རུང་དོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ལྟ་སྟེན་ཀྱི་རྒྱུ་དཔྱད་ཏུ་ཡངས་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཡིན་པར་བསམས་ན། ཐོག་ཚེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་ཆ་ཚང་བད་དེ་འགལ་བ་ལྟར་སྤོང་ཅིག་མེད་པའང་གསལ་པོར་ངེས་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་“བདེན་བཞིའི་འགྲེལ་བ་”རེད་ཅེས་ཀྱང་ཁོ་བོས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་དེ། དེ་ཤེས་སྤོང་བོའི་《བདེན་གཉིས་》 ལས། “བདེན་གཉིས་རྣམ་དཔེ་ཤེས་པ་དག ། ལུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྚོངས་ཏེ། ། “ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གང་ལྟར་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་རྩ་བ་བྱས་ཏེ་རང་པའི་ལྟ་སྟེན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏུ་ལ་འབབ་སྐྱབས་དེ། རིམ་གྱིས་ཐོག་ཚེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་གཙོ་རྒྱུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྟོན་ཞིག་ཏུ་ཚགས་པའི་དབང་གིས། ཕྱིས་སུ་ཐོག་ཚེན་དཔྱད་སེམས་གཉིས་སུ་གྲུས་པ་དང་། དཔྱད་མ་པ་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྲུས་པ། རང་རྒྱུད་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་གྲུས་པ། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་པ་ཡང་རྣམ་བདེན་རྒྱུ་གཉིས་སུ་གྲུས་པ་སོགས་ཐོག་ཚེན་པའི་རྣམ་དཔྱད་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་སྟེན་ཀྱིས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཅི་ཞིག་བྱུང་རུང་། གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་རྩ་བ་བྱས་པའི་སྤོང་ནས་རང་པའི་ལྟ་སྟེན་འགྲེལ་བའི་སྟོན་རྒྱུ་བཟང་བོ་དེ་ནམ་ཡང་འདོད་ཚུང་མི་འདུག

དཔེར་ན། 《མདོན་རྟོག་རྒྱན་》 ལྟ་སྟེན་ཐོག་ཚེན་གྱི་སྤོང་ཕྱོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཏུ་ཡང་“སྐབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི་” ལྟ་སྟེན་ཚིག་བྱུང་ཡོད་པས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་བདེན་བཞི་འཆད་པའི་སྟོན་དེ་ཐོག་ཚེན་པའི་གཙོ་རྒྱུགས་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཚན་ཡོད། དེར་མ་ཟད། སེམས་ཅན་པས་ཚོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་གྲངས་སུ་བསྐྱས་ནས། གྲུབ་མཐའི་སྟོན་གསུམ་པ་ཞིག་གྱེ་བ་དེ་ཡང་རྩ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་ན་ཡོད་པ་གསལ་ཏེ། ཀུན་རྒྱུ་གཞན་དབང་དང་། དོན་དམ་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ། སློབ་དཔོན་གསུམ་པའི་ཆ་ཀུན་བརྟུགས་ཞེས་པའི་དཔེ་བཞིག་བཅུག་པ་ནི། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་སྐྱབས་ལ་ཇི་གསལ་ཏུ་བཏང་སྟེ། སྤོང་གཞི་དང་སྤོང་ཉེད་གཉིས་ཀའི་བར་ལ། དགག་བྱ་དོས་འཛིན་གྱི་སྤོང་ན་གཅིག་གསུམ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཚམ་ལས་མ་འདས། ལྷགས་དེས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་རྟེན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་དཔྱད་མ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་མོད། གཞི་ཀུན་རྒྱུ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དེད་ཅིང་བརྟུགས་ན། དཔྱད་བཟོད་ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་དེས་མ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྟོད་པ་དང་མ་ཟུ་བཞག་སྟེ་བདེན་གཉིས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཚམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

མདོར་ན། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྟུབ་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བཞི་གཞི་མཚན་དེ་ཐོག་ཚེན་པའི་ལྟ་སྟེན་རིགས་པས་བཀའ་བའི་རྩེས་སུ། རྩེ་བཅུན་གྱི་《བྱམས་ཚོས་》 རྩེ་འབྲངས་བཅས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱིའི་《བཞི་བརྒྱ་པ་》 སོགས་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱི་《རྟོག་གོ་འབར་བ་》 སོགས་དང་། དེ་ཤེས་སྤོང་བོའི་《དཔྱད་མ་བདེན་གཉིས་》 རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་འཛིན་《དཔྱད་མ་རྒྱན་》 སོགས་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤེ་ཡའི་《དཔྱད་མ་སྐྱང་བ་》 སོགས་དང་། ཞེ་བ་སྤྱིའི་《སྤོང་འཇུག་》 སོགས་དང་། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་《ཚང་མ་རྣམ་འགྲེལ་》 སོགས་ཐོག་ཚེན་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་པས་མོ་ཆེ་ཞིག་ཏུ།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གལ་ཚེན་པོར་བཅེས་ནས་བསྐྱར་ཡོད་པར་མ་ཟད། དཔྱད་གཞུང་གི་《མདོན་པ་མཛོད་》 ལྟ་སྟེན་གྱི་སྤོང་གཞུང་ཏུ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བས། བདེན་གཉིས་ཀྱིས་རང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྤོང་ཏུ་བཟུང་བའི་གོ་གནས་ཤེས་ཐུབ།

བྱེ་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་དཔྱད་གཞུང་མ་གཏོགས་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། གཞི་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྤྱི་གསུམ་ཞེས་པའི་གྲངས་དེས་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་པའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་འགྲོ་ལྷགས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ། སློབ་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྤོང་བོས་ཀུན་རྒྱུ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱུང་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་བས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པོ་ལ་སྟོན་ཏེ་དེ་ལྟར་འཛིན་རིགས་ཀྱི་སྤོང་འབྲེལ་མི་རིགས་པར་འདོད་པ་དང་། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཚན་དང་། ཚོས་གྲགས་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟ་སྟེན་མཚན། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དོ་བོ་དང་། མཚན་ཉིད་སོགས་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཆ་རྣམས་ནི་ཐོག་ཚེན་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལྷགས་ལ་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་སྟེན་ཤེས་ཀྱི་འདུང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུའམ། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་བཞིན་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ལ་ཐུག་ཡོད་དོ། །

གཉིས།

དེ་ལྟར་ཐོག་ཚེན་གྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྤྱིའི་འགྲོ་ལྷགས་ལྟར། 《དཔྱད་མ་ལ་འཇུག་པ་》 ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱར་བཅོས་འདིར་ཡང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་ལ་ཚིག་ཚིགས་མང་ཅམ་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱང་། མཁས་པ་ལྟ་མའི་གསུང་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཞེས་ཆ་

ལྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་སྤྲོད་ཅིག་ཀྱི་རིགས་པ་གསར་པས་བརྒྱན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ལྟན་པར་གྲགས་ཤིང་། ཐོག་མར་བདེན་གཉེས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ལ་
གཞུང་འདིར། “དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉེས་ནི་རྒྱན་པར་འགྱུར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།

མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །”ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་བྱུང་།

འདིས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོས་གཅིག་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོས་གཅིག་སྟེ། དོ་བོ་མི་འདྲ་གཉེས་
ཡོད་པ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོས་ནས་བསྟུན་ཆོ། ཤེས་བྱ་རང་རང་གི་སྟེང་དུ་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཚོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྟོབ་འཆར་
ཚུལ་སྟོན་ཚོགས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པའི་འགྲུལ་ཕྱོག་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས། ཤེས་བྱ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་དོ་བོ་དང་། མཚན་
ཉིད་དང་། མཚན་མ་དང་། ཁྱད་ཚོས་དང་། རྱུས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡང་མཐའ་དང་ཟད་དུ་མེད་པ་ཇི་སྟེང་ཅིག་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ནི། ཀྱན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའམ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཡོངས་སུ་མི་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚོན་རིས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱབ་ན། ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པའི་
ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་ནམ། རྟོང་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཚམ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་དོ་བོའི་ཆ་ནས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་དགར་རྒྱ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་གཅིག་ལོན་
ཡོངས་སུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེའི་དབྱིངས་སུ་ནི། རྟོང་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་སྟོན་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་མཚན་མ་མཐའ་དག་བྱལ་བས། དབྱིངས་དེ་ལ་ནི་
ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་གི་དོས་སམ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་འདུག།

དེ་ཡང་《རང་འགལ》 ལས། “འདྲ་བྱེད་དང་སྐྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་རྣམ་པ་གཉེས་ཉེ་བར་

བསྟན་ཏེ། འདི་རྩ་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཞེས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་རེ་རེའི་སྟེང་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོས་
དོན་དམ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉེས་གཉེས་སུ་དབྱེ་བའི་གངས་དེས་འདིའི་ཐོག་ནས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསམ་སྟོན་དེ་ཕྱོགས་གསུམ་ནས་མཚོན་ཡོད་དེ།
གཅིག་རྟེན་འབྲུང་དང་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། རྩ་རབས་ཀྱི་ནང་བ་བྱེ་མདོ་གཉེས་ཀྱིས་གང་ཟག་
རང་རྒྱ་བའི་རྣམ་སྟངས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། གང་ཟག་སྟེ་བྱེད་ཚོས་ཅན་བྱེད་ཟག་པ་ཞིག་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་མིན་པར་འདོད་
པའི་ཕྱོགས་ནོར་བ་བསྟན་པ། གཉེས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉེས་ལ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གཅིག་སོང་བ་ནི། ཐུབ་མཐུ་
བཟོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཚམ་མེན་པར་དངོས་པོ་རང་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ། གསུམ། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷ་མཐུ་
པོ་ཆེ་ཞིག་དང་། ལྷ་སྐུ་ལ་དབང་གཉེས་ཅན་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ། ལུས་ལ་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན་པས་འཐོབ་ཐུ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་པར། རང་སེམས་
ཀྱི་འབྲུལ་བའི་ཆ་དོས་བཟུང་སྟེ། འབྲུལ་བ་དེ་སེམས་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་འབད་བཙོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཐུ་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་རེད།

ལ་ལས། བྱེ་མདོ་གཉེས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། ཤེས་བྱ་ཀྱན་གྱི་སྟེང་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་
དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཐུན་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྟངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཐུན་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་སྟོང་
མོད། དེ་ལ་ཐུན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་རང་རེའི་བསྐྱེད་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱར་པ་ཚམ་ལས་གོ་རྒྱ་ཆེར་མི་འདུག་སྟེ། ལྟན་པར་དེར་གང་སྟོང་པའི་གཞིར་ཐུན་པ་ལ་
ཡོངས་སྟོང་པ་པོའི་གང་ཟག་ཉིད་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་ལས་ཐུན་པ་འགོ་ཡི་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐུན་པར་ཡོངས་སྟོང་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་མིག་མེད་ཅེ་ན། མིག་
གང་ལ་ཡོད་མེད་བརྗོད་པའི་གཞིར་ནི་ཐུན་པར་ཡོངས་སྟོང་པ་པོའི་གང་ཟག་འགོ་བཞེན་པ་ལས་ཐུན་པ་འགོ་ཡི་མེད་པ་དང་མཚུངས་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་འདོད་མིན་ནི་ཐུན་པ་ཆེ་ཆུང་གཉེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཚན་བྱེད་ཅིག་ཏུ་འདོད་རིགས་པར་སྟོན།

སྐྱིར་བཏང་དོན་སྟོན་གཉེས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལས་མི་ལེན་པ་དང་། ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གནད་གཅིག་སྟེ།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཤིག་གཏན་ལ་འབབ་མ་ལུས་པས། གནས་ལུགས་དེ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སོགས་
ཀྱང་འཛོག་མ་ལུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྩོ་རྒྱུད་གནས་བཏན་པའི་《ཚོས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ》 རུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་སྐབས་འདུག་པ་ལ་ནི་བསམ་
དགོས་པ་ཡོད།

ཁང་དཀར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་སེམས་ཚམ་པའི་བད་ཆད་ཅིག་ཕྱིས་དབུ་མ་པས་བེད་སྟོང་བཏང་བ་
ཡིན་གྱི། ལྟན་པ་དང་། འབགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་གསུམ་གའི་གསུང་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མི་གསལ་ཞེས་སྟེ། འདུག་ཀྱང་། 《བརྒྱ་པ་ལི་
ཏའི》 རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། “ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་
བའི་སྐྱ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པས་མི་བདེན་ལ། དེ་བཞིན་ཡང་ཁོང་གིས་《རྩ་ཤེས》 ལུ་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱུང་
མེད་པར་གསུངས་པའང་ནན་ཏན་མ་གནད་བའི་གཏམ་ཚམ་སྟེ། “སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩ་ཤེས་ན། ཤེས་རབ་ཚུང་རྣམས་འཕྲང་བར་འགྱུར། །”ཞེས་པ་འདི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ།

དེ་ནི་ལུགས་འདིའི་བདེན་གཉེས་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་ཟད་གོ་སྟོན་པར་བཤད་ན། འཛོམ་སྒྲིང་འདིའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ། སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་གཟུགས་སྐྱ་
དྲི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱིས་མཚན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱང་བ་སྟོན་ཚོགས་ཤིག་འགོག་མེད་དུ་འབྲུང་བས། རང་ཉིད་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱང་བ་དོན་པོ་རང་ཉིད་གང་དུ་འཚོ་

ཚུལ་དེས་གསལ་བཤད་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བའི་ཡོད་ཚད་བདེན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་
ང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དང་། ཡུལ་རང་གི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དེ་ཡིན། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་
གཞིར་བཞག་མོ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་པ་སོ་སོར་མི་འཇོག་ཐབས་མེད་བྱུང་བས། ཚུལ་དེའི་སློ་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤང་བ་དེ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་བཀའ་བའི་ཐོག་ཚེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྩམ་དུ་བྱུས་པའང་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མཛད་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ནི་སྤང་བ་ཉེད་
ཅས་པའང་གང་ཟག་ཅོས་གྱི་སྤང་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇོག་པར་མངོན་པས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལས་
ལྷགས་འདིའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལྡན་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་གྱུར།

ནམ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བའི་ནང་། ང་ཚོས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོ་བྱེད་ནས་ཡུལ་དེ་འཛིན་གྱི་མེད་པར། གྲུབ་ཟེན་པའི་སྤང་བ་ཅོས་གྱི་སློ་ནས་
ཡུལ་ལ་འཇུག་གི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཉེ་ཕྱིན་ཏེ། སྤང་བ་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་ལས་ལ་སྤང་བའི་ཚོ། འཚོ་མཁན་དང་ཉེ་མཁན་
གཉིས་ཀའི་སེམས་སུ་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་འཕྲུལ་ཚས་ཀྱི་སྤྲོ་ལག་ཁྲིམ་མང་པོ་ཞིག་སྤངས་པ་ལ་བཏགས་ཅོས་ཞིག་ཡིན་སྟེ། སྤང་བའི་དོས་འཛིན་གཏན་ནས་
མེད་པར། ཡུལ་རང་རང་གི་གོ་ས་ནས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ཞེས་པའི་ཚུགས་སྤུང་བའི་སྤང་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉེད་ཉེད་པ་ཞིག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་ལ། འདི་ན་རྒྱུ་ལས་འཁོར་
འདུག་སྟེ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད། བཟུང་ནས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་སྤངས་དང་བཟང་བར་གྱི་སྤོང་ལ་ལབ་སྤེད་མང་པོ་བྱེད། མཐུན་སྤང་གི་སྤོང་ཚའང་སྤོང་ཚོགས་འབྱུང་།
ཚོང་ཡང་འགྲིག་པས་དེ་དག་ཀུན་ལ་སྤང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ག་ཅོས་གྱིས་ཚོས་པའི་ནང་ན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་ཡོད།

འོན་ཏེ་དེ་ཅོས་གྱིས་མ་ཚོས་པར་ཅི་འདི་ངས་འཇུག་མོ་གཏོང་ས་ནི་རྒྱུ་ལས་འཁོར་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་བྱེ་བུ་ལེབ་མོ་ཞིག་རེད། ངས་ལག་པས་
རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་སྤྲོད་དུ་ལྷགས་དུ་ལྷག་རེད། འདི་དག་རེ་རེ་ནས་རྒྱུ་ལས་འཁོར་མ་ཡིན་པས་ངས་ཡང་སྤོང་རྒྱུ་ལས་འཁོར་ལ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེས་བཏགས་
པའི་མགོ་བཟུང་མོ། ད་ལྟའི་མ་བཏགས་མ་དཔུང་པའི་དུས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་དང་ཐོད་མི་ཐུག་པ་མང་པོ་ཞིག་རེས་པས་སྤོང་བའི་དོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤང་
བ་དང་། ཡུལ་གྱི་དོན་དངོས་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན། མི་ཚོ་སྤྲོད་བཞུགས་ཀྱི་སྤོང་བྱེད་དང་སྤོང་བའི་ཆགས་སྤང་གི་རྟེན་པ་སྤོང་ཚོགས་ཀྱང་དེའི་
ལྷུང་བར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་པར་ལྷགས་འདིས་སྤོང་བ་རེད།

དེས་ན་དུ་སྤོང་བ་ཚོ་ལ་ནི་རྟེན་པས་བཟོ་བཅོས་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་བྱུ་མེད་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་
འདི་ཀུན་ཀྱང་རང་སྤོང་གི་བཟུགས་ཅོས་ལས་མ་འདས་པས། རང་སྤོང་གོ་མས་པ་དང་མ་འདྲིས་པར་ཚོས་གང་ཡང་ང་ཚོར་སྤང་བའི་དུས་སེམས་ཀྱི་
མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཞུས་མཐུན་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། རྟེན་པས་བཞག་པའི་ཡུལ་ནི་བྱེ་བུ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལས་ལེན་ནའང་། རྟེན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བཞག་
པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཐོག་ཚེན་སྤོང་མོད་མེད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཡིན་ཞིང་ཚད་མའང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་དང་། དེ་
ཉེད་གཟིགས་པའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་པའི་སྤོང་ལ་འཇུག་ཤེས་གྱིས་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷགས་འདིའི་སྤོང་མོད་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྤོང་བའི་སྤོང་ལས། "གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཉེ་བར་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་
དེ་ནི་བྱས་པ་སྤེ། བྱས་པའི་བྱེད་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །" ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉེད་ལས། "འཇིག་རྟེན་དུ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་ལ་བརྗོད་
དོ། །" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ནི་གཞན་ལ་སྤོང་མ་སྤོང་གྱི་དོན་ཡིན་པས། གཞན་ལ་སྤོང་ཚད་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྤང་བ་ཚུགས་སྤུང་བ་ལྟར་རྩམ་དུ་དོན་ལ་ཚུགས་སྤུང་བའི་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་ལྷགས་འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་གཉིས་
ཀྱི་གོ་བ་དེའི་སྤོང་ནས་མའི་བཟང་སྤོང་སོགས་སྤང་དོར་ལྟ་བུ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྗེ་སྤོང་བཞག་སོགས་ནི་འདིར་མི་སྤོང་དོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོགས་དཔྱད།

གཅིག

དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

དོན་དམ་དཔྱད་པའི་སྐབས་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་པའི་སྐབས་མི་འདྲོ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་པའི་སྐབས་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་འདྲི་བར་བྱ་བས། དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་སྐབས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ལ་གོ་དགོས་ཟེར་ན་ཅིས་ཀྱང་བདེན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཡིན་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་བོད་མཁས་པ་ཀུན་ཞུས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞུགས་པས་ཚིང་བ་མེད། སློའི་དོར་མ་སྦྱར་བར། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་སྦྱར་གྱི་ཡོད་ན་ནི་ཁྱུང་མཚར་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་ཀ་བ་མེད། ཀ་བ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་པ་འདམ། མིག་གཤམ་བཅོས་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་ལོ་སྐར་ལ་ལས་ལེན་མེད། ལྷ་ལ་གཤམ་བཅོས་བྱེད་སྐབས་མིག་ཡོད་མེད་གཉིས་འདས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་མི་མཚུངས་སམ།

བྱམ་པ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཀ་བའི་སྤྱང་བ་མེད་ཅེན་ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་དེས་ཤིང་། བྱམ་པ་ལ་དབྱེད་སྐབས་སུ་བྱམ་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཀྱི། ཀ་བའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཅེས་པར་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལས་ལེན་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱང་དཔེ་དེ་དང་གཅིག་འདྲ་མ་ཡིན་ནམ། བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་མ་དང་ཡིན་མེད་སོགས་ཀྱི་བརྟག་པ་འདྲི་ནི། མ་གཞི་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་དོ་ལ་སྤྲོས་ནས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་གཞིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོ་ཅམ་ཡང་མེད་པས། བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་མ་དང་སོགས་སུ་བརྟགས་ན་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་ཅུ་མོ་རྟོག་དང་ལྷ་བ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་དང་མ་དང་ཡིན་མེད་བཤམ་བ་དང་ཁྱུང་མེད།

དེ་ཡང་ལྷང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཆོ། དབྱུ་མའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ། མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་དང་། མཐའ་བརྒྱུད་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་མང་དུ་བྱུང་བ། དཔེར་ན། 《ཚུ་ཤེས་》 ལས། “ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་སྟ། ། དེ་བྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། ། མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །” ཞེས་པ་ལྟར་དང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ། མིག་མེད། ལྷ་མེད། ལྷ་མེད་ལྟ་བུའི་ཚིག་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིས་བརྗེས་ན་མི་ཚར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། ཡོད་མེད་གཉིས་འདས་དང་། གཅིག་མ་དང་གཉིས་འདས་སོགས་ཀྱི་ལས་ལེན་གྱི་འབྲུང་ཚུ་ཡིན་ཚོད་རེད་དེ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། 《ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོར་》 དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱུང་པར་སྦྱར་བ་ལྟར་མཚོན། དོན་དམ་གྱི་ཁྱུང་པར་སྦྱར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡང་དགག་མི་རིགས་པའི་ལྷང་ཡང་དངས་ན་མི་ཚར་བ་ཞིག་ཡོད་པས། དདོས་འགལ་ལས་ལེན་མེད་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལྷང་གི་ཤེས་བྱེད་ཅམ་ལ་ས་ཚོད་རྒྱུང་བས་དངས་ཀྱང་ལྷང་མང་པོ་དང་མི་འདོད།

མ་གཞི་བརྗེས་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཅུང་། བཤད་སྤྱངས་རིགས་མཚུངས་གཉིས་ལྷ་གཞུག་ཏུ་ཐོན་ཏེ། གཅིག་གི་སྐབས་སུ་ཞིབ་ཆ་ལེགས་པོར་བྱེ་ཞིབ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་ཞིབ་ཆ་མེད་ན། ཞིབ་ཆ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ལས་ལེན་པ་ལས། ཞིབ་ཆ་མེད་པ་དེ་ལ་གཞིར་བཞག་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱེ་བྱེར་བ་དེ་ཡང་མེད་པར་གཏོང་མི་འོས་པས་ན། 《ཤེར་སྤྱིང་》 སོགས་སུ་མིག་མེད། ལྷ་མེད་ཅེས་པ་འདམ། “ལྷང་པོ་ལྷ་བོ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྟའོ། །” ཞེས་བཅོམ་སྟན་འདས་རང་གིས་ཞིབ་ཆ་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་ཀྱི། མིག་མེད་ཅེས་པ་སྦྱར་བཞིན་དུ་ལས་སྤངས་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱེ་བྱེར་བ་དེ་ཡང་ཚུལ་མེད་དུ་གཏོང་ལར་ནས་མི་རིགས། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་འབོ་ཚོམ་ཞིག་གི་རང་དུ། བོད་ལ་སྐལ་ཚེགས་ཅན་གྱི་མི་མེད་པར་བཤད་འདོད་ནས།

སྐབས་དང་སྐབས་བོད་ལ་མི་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རེད། བོད་ལ་མི་མ་སྦྱོས་པའི་རྟོགས་དེ་རེད་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅུང་། ལྷར་གྱི་ཞིབ་ཆ་མར་བཀའ་བློ་ལོས་བོད་ལ་མི་མེད་ཅེས་པ་ནི་བོད་ལ་སྐལ་ཚེགས་ཅན་གྱི་མི་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་ལས། མི་མེད་ཅེས་པ་སྦྱར་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་ལྷར་ཞིབ་ཆ་བྱེ་བ་དེ་ཡང་ཚུལ་མེད་བཀྲང་སྟེ། མི་དེས་བོད་ལ་མི་ཡོད་པ་ཁྱེད་ནས་ལས་ལེན་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་སྦྱས་ན་གང་མོའི་གཏམ་དུ་མི་འགྲུར་རམ།

ཡང་། དདོས་འགལ་ལས་མི་ལེན་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཡོད་པ་ལས་འདས་ན་མེད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་འདས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པ་ནི་ད་ལྟའི་སློའི་རུས་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅམ་ཡིན་གྱིར། རྣམ་གཞག་འདི་ལས་འདའ་མ་རུས་ན་ཚོས་ཉེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞེས་མི་བྱ་བས། ཚོས་ཉེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་སྐབས་འདི་ལས་འདའ་དགོས་ཞེས་དགོས་ཀྱིས་བཞུད། འོ་ན། ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་འདས་པ་ལས་ལེན་པ་བཞིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་པ་ཞིག་ལས་སྤངས་ན་དོ་མཚར་དེ་ལས་ཆ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་སྤངས་ན་ད་ལྟའི་སློའི་འཛོན་སྤངས་མཐའ་དག་ལས་འདས་པས། དེ་ནི་ཚོས་ཉེད་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཅིའི་བྱིར་མ་གསུངས། གཉིས་མ་ཡིན་ལས་ལེན་ན་ནི། གཉིས་ཡིན་ལས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། 《འཇུག་པར་》 ཡང་། “གཉིས་ཉེད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།” ཞེས་གཉིས་ཡིན་གྱི་ལྷང་སྤངས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ལྷང་སྤངས་ནི་མཉམ་པོར་སེལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་རེད།

ད་ཅུང་། 《ཚུ་ཤེས་》 ལས། “ལྷང་ན་འདས་པ་དདོས་པོ་དང་། ། དདོས་མེད་གཉིས་ཀར་ཇི་ལྟར་འགྲུར། ། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མེན་ཏེ། ། ལྷང་བ་དང་ནི་སྟན་པ་བཞིན། །” ཞེས་དང་། “བྱེད་པོ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། ། གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ། ། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། ། བན་རྒྱན་འགལ་བས་ག་ལ་ཞིག །” ཅེས་གསུངས་པ་ལྷངས་སུ་དངས་ནས་ 《རང་འགྲེལ་》 དུ། ཡོད་མེད་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ལྷང་སྤངས་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ལྷང་སྤངས་གཉིས་ཀ་རིགས་པ་གཅིག་གིས་སེལ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོ་བོ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་བཀའ་བས་ཅུང་ཟད་ཁྱུང་མེད་དུ་འགྲུར་རོ། །” ཞེས་པ་དེའོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་གནད་འགག་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། བན་རྒྱན་སྤངས་ཏེ་འགལ་བའམ། དདོས་འགལ་ལས་མ་སྤངས་ཆོ། རྟོགས་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། རིགས་པ་ཞིག་ནི་ལར་ནས་ལས་ལེན་ས་མི་འགྲོ་སྟེ། དདོས་འགལ་ལས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་ལ། རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷུང་གྲུབ་རྒྱུ་གཏན་མེད་པས། དེ་ལྟར་རྟོག་འབྲུང་རིགས་

པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་བྱེད་ཅམ་ཁོ་ན་ལས་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྐོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་དུ་གཏན་ནས་འགྱུར་ཐབས་མེད། ཡང་ན།
དུ་ལྟོ་སྐོས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་དགོས་སོགས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་ནམ། ཐལ་འགྱུར་པས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་
སོགས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

ཚུལ་གསུམ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་རུང་ལ་མ་བཏགས་ཀྱང་རུང་། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ན་གཏན་ཚིགས་གྱི་གཞི་འཇུགས་ས་མེད་པས།
ཐལ་འགྱུར་པས་ནི་ཁྱབ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཤིག་ཁས་མི་ལེན། རྟགས་གྲུབ་པའི་སྐྱོར་བ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སྐྱེད་གོས་པ་རེད་དམ། ཚོས་རྗེ་གོ་རམས་པས་
ཀྱང་། “ཐལ་འགྱུར་པས་ཀྱང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ཕྱན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། རིགས་སང་པའི་ལུས་དག་གི་རྟགས་ལས་པ་རོལ་པོར་རིགས་སང་པར་
བསྐྱབས་པ་དང་། ལྷིང་མི་ཕྱོག་པའི་ལུས་དག་གི་རྟགས་ལས་པ་རོལ་པོར་ལྷིང་མི་ཕྱོག་པར་བསྐྱབས་པ་སོགས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་
སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་དུ་ཁྱེད་པར་གྱི་ཚོས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ལྷིང་པོ།” ཞེས་གསུངས་པས། ཐལ་འགྱུར་པས་རྟགས་དང་གཏན་ཚིགས་ཤིག་གཏན་ནས་ཁས་མི་
ལེན་ཞེས་ནི་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་སུས་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་གནང་བོད་མེད་པ་འདྲ།

དེ་ལས་ཀྱང་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ལུགས་ཤིག་ཏུ་མི་འདོད་ན། ལུགས་འདིར་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་
འཇུག་ཚུལ་རྗེ་རྩེ་ཡིན་འདྲི་བར་འདོད་དེ། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་གཞན་སེལ་གྱིས་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱབས་ན་དངོས་འགལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་ཁྱེད་
མེད་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་སྤྱིའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་མི་ཐལ་ལམ། 《ཚིང་སྒྲིག》 ལས། “རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སོག་
ན། ། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །” ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་སོག་ན། རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་ཁ་གསལ་ཐག་ཚིང་ཅིག་བྱུང་བར་བརྟམས་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལ་སྤང་སྐྱུམ་མེད་པ་འཕགས་པས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྐྱམ་ལགས།

གསུམ།

དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་སྐོབ་དཔོན་མཁས་པ་རེ་འགས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱུར་བཞེད་པས། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སྐོ་
ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚན་འཛིན་དུ་སྐྱེ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་གི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ལྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་མ་གཟིགས་པའང་
འདོད་པར་མ་ཟད། རྟོག་དོར་གང་ཤར་དགག་བྱུར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་དེར། ཐ་སྤང་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར། ལུས་སོགས་ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་སྤང་གྱི་
ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟོ་སྐོ་གང་ཡིན་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་དགོས་པས། ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཐ་སྤང་པའི་ཚད་
མ་ཟེར་བ་ཞིག་གཏན་མེད་ཅེས་སྐྱོལ། །

དེ་ལ། བོད་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཚོས་འཇིག་རྟེན་འདི་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་བཀོད་པ་པོས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་རྒྱ་འབང་ཞིག་ལས་བྱུང་བས། རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་བཀོད་པ་པོ་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱེད་པར་མི་འབྱེད་དམ་ཞེས་པའི་དྲི་
བ་བཀོད་ནས། གལ་ཏེ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཤར་འབྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་འཐད་ལ་གཅིག་མི་འཐད་པའི་རྣམ་དབྱེད་རྩེ་རྩེ་ཅེས་རིགས་
པའང་བཏང་ཡོད།

ཤར་འབྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྤང་དུ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱེད་པར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུགས་དེ་ལ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་
ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་ཅེས་པའང་རྣམ་རྟོག་གི་འཇུག་དོར་ཤར་བ་ཅམ་གྱི་དོན་ལས་མ་འདས་པས། གོད་གི་དེ་གཉིས་ཀར་ཐ་སྤང་དུ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱེད་པར་ཁས་
སྐྱབས་པ་མི་འབྲིག་སྟེ། གཉིས་ཀ་འཇུག་དོར་ཡོད་པ་ཅམ་མཚུངས་པའི་ལྷིང་དང་། གལ་ཏེ་འཇུག་དོར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པའི་ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་ལུགས་
གཞན་ཞིག་འདོད་ན་ནི། སྐོ་དེ་དག་གིས་གཞལ་བ་ལྷར་དོན་སྤོང་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་གཏུགས་པ་ལས་འགོ་ས་མེད་པས། ཐ་སྤང་ཚད་མ་དབང་མེད་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་མི་འགྱུར་རམ།

དེས་ན། ལུས་སོགས་ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཅམ་ལ་ནི་བོད་ཕྱི་ལྟོ་སྐོའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་ནའང་། ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་པས་
ཡོད་གོ་ཚད་མི་ཚད་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་གོ་ཚད་མི་ཚད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན། མཁས་གྲུབ་《སྤོང་ཐུན》 དུ་དངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་གིས། ལུ་
གུ་སོགས་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་སྐོ་དོར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཚད་ལ། ཐ་མལ་པའི་དབང་ཤེས་གྱི་དོ་བོར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཚད་ན། དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་
ལ་རྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སོགས་བསྐྱོག་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བཏང་བ་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེ་ཅམ་འདུག་ཅིང་། དགོ་ཚོས་ཀྱིས་མིག་ཕྱན་
གྱིས་མཐོང་བ་ལ་མི་རྟོན་པར་ལོང་བས་མ་མཐོང་བ་ལ་རྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའང་དོན་དེ་དང་མཚུངས། འོན་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་
རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་དང་། དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟོ་སྐོ་སྤུན་སྐྱེས་ལ་བྱམ་སོགས་རྗེ་རྩེ་སྤང་བའི་ཚུལ་འདི་ག་ཅམ་གནས་
ལུགས་སུ་ཡོད་རྟོན་མ་བྱས་པར། སྤང་ཚུལ་འདི་རྩེ་གནས་ཚིང་ལ་བདེན་མིན་དབྱེད་པ་བྱས་ཏེ། གནས་ཚིང་ལ་ཡུལ་སྤོང་ནས་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་
སྤོང་པ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་སྐོ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། དེ་ལ་རྟོན་ཏེ་སྐོ་དེའི་གཟིགས་ཚུལ་ནི་བྱམ་སོགས་ཀྱི་མ་བཅོས་པའི་གཤིས་དང་གནས་ལུགས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་
ལ་ཟེར་བ་ལས། སྤང་བའི་རྟོན་འབྱུང་གཏན་འགོག་བྱེད་པའི་དོན་མིན་པར་མཐོང་།

འོ་ན། ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་རྗེ་རྩེ་ཚད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་གོ་ཅིའི་ལྷིང་མ་ཚད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། 《སྤུན་མཐོང་》
ལས། “དེ་ལོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལས་ཐ་སྤང་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྤོབས་ཆེ་བ་དང་ཐ་སྤང་པའི་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ལ་གཤོད་
པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཚད་ན། ཐ་སྤང་དུ་འཁོར་བར་འབྱུངས་པས་འཁོར་བར་འབྱུངས་གོ་མི་ཚད་
ཐ་སྤང་དུ་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་གོ་མི་ཚད་ཡོད། དེ་མ་ཚད་ན་དོན་དམ་དུ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གོལ་མ་གོལ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཏེ་ལ་ཅམ་མི་

སྐབས་སུ་མེད་དགག་གི་སྤོང་ཉེད་སྒྲོམས་དང་། རྣམ་ཞིག་སྤོང་བུལ་གྱི་ཚོས་ཉེད་འཆར་འོང་གསུངས་ན། དེ་ལྟར་འཆར་ངེས་པ་ལུང་གིས་འགྲུབ་བམ་རིགས་པས་
འགྲུབ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མཚན་འཛིན་གྱི་སྤོང་ཞིག་བསྒྲོམས་བསྒྲོམས་ནས་མཚན་མེད་ལ་ཕྱིང་ངེས་པའི་རིགས་པ་གང་ལགས། མཚན་འཛིན་གྱིས་མཚན་མེད་གྱི་སྤོང་
འདྲན་པར་བྱེད་ན། གཉེས་མེད་གཟེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བ་གང་ཅུང་དུ་མི་འགྲུར་རམ། ལུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་ག་རེད།

རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་། “འདི་ལུལ་སུན་ཕྱུངས་མེད་པར་ནི། དེ་སྤོང་བ་ནི་རུས་མ་ཡིན། །” ཞེས་སངས་རྒྱུས་པ་དང་ལྷན་སྐྱེགས་པའི་
ཐར་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ནི། ལྷན་སྐྱེགས་པ་རྣམས་སེམས་ཞི་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དང་། རྣང་བ་རྣམས་འཁོར་
བར་འཚིང་བྱེད་གྱི་ཙམ་བའི་སྤོང་འཛིན་སྤངས་སུན་ཕྱུངས་པའི་སྤོང་རྣམས་ལམ་མ་བསྒྲོམས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་ནན་གྱིས་བཤད་པ་ནི་
དབུ་མ་པས་ཀྱང་ལས་ལེན་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན “འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། ། རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྲུམ། །” ཞེས་པའི་ཐལ་བའང་སྤོང་
མི་རུས་པར་འགྲུར་རོ། ། འོན་ཀྱང་། ལུགས་འདྲིར་སྤྱོད་ལམ་ཚོས་མཚན་མཚན་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ཡིན་པར་ལས་སྤངས་ཚེ། ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ནི་ལོག་ཤིང་གྱི་འཛིན་སྤངས་སུན་ཕྱུངས་པའི་སྤོང་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་མམ། མཚན་འཛིན་གྱིས་མཚན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་སུན་ཇི་
ལྟར་དབྱུང་ངམ། མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྤོང་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་མ་ལྷགས་པར་དེའི་འཛིན་སྤངས་སུན་འབྲིན་རྒྱུ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་ “བྱམས་
སོགས་སྤོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། ། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད་མིན། །” ཞེས་པའི་དོན་ཅི།

ཀུན་རྫོང་གི་སྤོང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤོང་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ཡིན་པས། དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་འགྲོག་པར་ལས་ལེན་ན།
རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤོང་པས་བསྐྱབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འབད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕེལ་བའི་སོགས་སུ་འགྲུར་བ་ལྷ་ཅི་དེའི་འགལ་གྱིན་ཉེད་དུ་འགྲུར་
དགོས་པས། སྤོང་དཀར་པོ་དང་རྣག་པོ་གཉེས་ཀས་ཉེ་མ་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་ལྟར། ཉེ་མའི་འོད་གསལ་བ་ལྷ་བུའི་ཚོས་ཉེད་མངོན་དུ་གྱུར་པར་འདོད་ན། བྱང་རྒྱབ་
གྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀུན་ལའང་རྒྱང་ནས་གཟུར་དགོས་པར་མི་འགྲུར་རམ།

དེ་ལྟར་ན “འཇུག་པ།” ཟུ། འཕགས་པའི་ས་རེ་རེ་འཕམ་བ་བཞིན་ཚོས་ཉེད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ན། རྒྱ་ཆེ་བའི་
སྤོང་པའི་ཉམས་ལེན་སྐྱོད་པར་འཕེལ་ཟེར་བ་ནི་རྣམ་ཡང་ཡོང་མི་ཤེས་པའི་འགལ་འདུ་ཚེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ཚོས་ཉེད་གཟིགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རུས་པ་ཇི་ཙམ་
འཕེལ་ན། དེ་ཙམ་དུ་མཚན་འཛིན་གྱི་ཙམ་ཙམ་གྱི་སྤོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཇི་ཟེར་ཇི་ཟེར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས། དེ་ག་ཇི་རྒྱས་དང་ཕུན་སུམ་ཇི་
ཚོགས་སུ་སོང་ན་རྒྱ་འབྲས་རབ་ཏུ་འཚོལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། དེ་བཞིན་གཞུང་འདིར། “ཀུན་རྫོང་དེ་ཉེད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། ། དང་བའི་རྒྱལ་པོ་
དེ་ནི་སྤོང་བོ་དང་བ་ཡིས། ། མདུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། ། རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ། །” ཞེས་སྤྱི་ལོ་པའི་
བྱང་སེམས་དེ། བདེན་གཉེས་རྟོགས་པའི་སྤོང་གིས་ཀྱི་གཤོག་བྱང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་འཕུར་བར་བཤད་པ་ལས་གང་མོ་འཚོར་བ་ཞིག་མེད་
པར་འགྲུར་ཏེ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་མར་འཐེན་བྱེད་ཀུན་རྫོང་སྤོང་བ་ཙམ་གྱི་མཚན་འཛིན་གྱི་གཤོག་པ་དང་། དེ་ལས་ཡར་གྲོལ་བྱེད་སྤོང་བུལ་སྤོང་ཉེད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཤོག་པ་གཉེས་ནི་མཉམ་དུ་བཞེབས་ནས་འཕུར་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ཨང་།

གང་ལྟར་སྤོང་བ་ཉེད་ཅེས་པ་དེ་ཤེས་བྱ་གཞིའི་གཤེས་ལུགས་སུ་བཅི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། ཀུན་རྫོང་དང་ལ་བུལ་ནས་འཛོག་ཐབས་མེད་དེ། སྤོང་མ་སྤོང་
བཅི་བའི་གཞི་མེད་ས་ན། སྤོང་ཞེས་པའང་ཚོག་ཙམ་ཡིན་ལ། མ་སྤོང་ཞེས་པའང་ཚོག་ཙམ་དུ་འགྲུར་བས། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ “གཟུགས་སྤོང་པའོ། །
སྤོང་བ་ཉེད་གཟུགས་སོ། །” ཞེས་བདེན་གཉེས་ལ་འབལ་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཙམ་དུ་གསུངས་དགོས་བྱུང་བ་ལོས་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྤོང་བ་ཉེད་ནི་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ན། སྤོང་བ་ཉེད་ནི་གང་། ཚོས་ཉེད་ནི་གང་ཞེ་ན། “བསམ་བཞེད་ལས་འདས་
སོ། ། མཚན་མ་དང་བུལ་ལོ། ། རྣམ་རྟོག་གི་སྤོང་བ་དང་བུལ་ལོ། །” ལྷ་བུའི་ལུང་རེ་གཉེས་ཤིག་དངས་ཏེ། རྣམ་ཞིག་ཚོས་ཉེད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྤོངས་
ན་འཆར་ངེས་ཀྱི། ད་ལྟར་ལྷ་ལྷ་མེད་ལ་དཔྱད་མི་རུས་སོ་ཟེར་ཏེ་འཇམ་ཐིང་ངེར་སྤོང་བ་ལས་འོས་མེད་པར་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤོང་འཆར་རུས་པའི་
རིགས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་སྤོང་ཉེད་བསྐྱབ་མི་རུས་ན། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཞེས་སྐད་གསལ་ཆེ་བ་དེ་འབའ་ཞིག་སྤོང་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་བསྐྱབ་སོགས་
ཀྱིས་གཞུང་བརྒྱུས། བཀལ་ལན་བྱས། རང་ལུགས་བཞག་པ་དག་ཀྱང་ལས་ཀ་སྤོང་མ་ཏུ་མ་གྱུར་ཏམ།

རྒྱ་མཚན་དང་། གཏན་ཚོགས་ཀྱི་སྤོང་རྣམ་དོ་སྤོང་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་ལས་སྤོངས་ཏེ། དེ་ནམ་ཞིག་མཐོང་ཡོད་གི་རེད་ཅེས་དད་པ་
བྱས། དེ་དང་ཚོའི་རིགས་པས་བརྟེན་ཐབས་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་འགའ་ཞིག་དངས་ཏེ་བཞུགས་རྒྱ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་པ་དག་གིས་ཡོད་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱང་མིའི་སྤོང་
ལུལ་ལས་འདས་པས་དབྱེད་དུ་མེད། བཞེད་དུ་མེད་ཅེས་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་སྤོང་བ་དང་འདྲ་བར་མི་འགྲུར་རམ། དེ་ལྟར་ནི། “བདེན་གཉེས་རང་འགྲུལ་
” ལས། “དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱི་བདེན་པ་ཉེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐོག་གོ། གང་གི་ཕྱིར།
བསྐྱབ་པའེད་པས་རིགས་པ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་སྤོངས་ཀྱིས་དོན་ལ་ངེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་
པའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །” སོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ཇི་ལྟར་འགྲུལ་རྒྱ་ཡིན།

མཁས་དབང་དགོ་ཚོས་མཚོག་གིས། གང་སྤོང་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤོང་བྱེད་དུ། “དག་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དངོས་འཛིན་དང་། ། དག་པོས་

གཞོན་པ་དེས་པའི་ཚང་མ་གཉིས། ། ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་ལ་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བས། ། བ་སྤང་ཚད་གྲུབ་འཛོག་ལ་སློ་མ་བདེ། ། “སོགས་གསུངས་ཡོད་ནའང། བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དག་ཡིས་གཞོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན། དག་བོ་བདེན་འཛིན་གྱི་སློ་ཡང་མཉམ་པོར་སྐྱེས་ཡོད་པས། ད་ལྟོ་འགན་སྐབས་སུ་སློ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང། གཅིག་གི་བསྐྱེད་འབྲས་གང་ཡིན་པ་དག་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བསྐྱེད་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་པ་འདྲ་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་བདེན་ཡང་། དེས་ནི་སློ་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་མི་ཐལ། དཔེར་ན། དུག་སྐྱེན་བཏབ་པའི་བཏུང་ཚུ་ཞིག་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ན། བཏུང་ཚུ་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་ལྷུར་པའི་བརྒྱན་བཤེར་དང་དུག་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་མཉམ་པོར་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པས། འབྲུང་མཁའ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་པར་དས་བཏུང་བ་ག་གེ་མོ་འབྲུང་བས་གཞོན་དོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་གྱི། བཏུང་བ་དེས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་ལྷུར་པའི་དུག་རྒྱས་ཀྱི་གཞོན་དོ་སྐྱེས་དུ་སྐྱེན་སྐྱེས་ཀྱི་སློའི་འཛིན་རྒྱུ་དུ་མི་འོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་བཏུང་བ་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་ལྷུར་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་དང་མི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་སྐྱེན་གྱི་རུས་པས་དུག་རྒྱས་ཀྱི་རུས་པ་སེལ་བར་བྱས་ན། ལུས་དུ་ལུས་པའི་རྒྱ་འབྲུང་ཡང་མི་གཞོན་པ་རྩ་བུ་ཡིན།

ཁོང་གིས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ལ་དས་ཀྱང་། “ ལམ་མཚོག་དམ་པའི་འཇུག་སློ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ། ལམ་ལོག་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་མ་རེག་པ། ། མཚོན་འཛིན་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལྟར་ན། ། ལམ་དང་ལམ་མེན་འབྱེད་ལ་སློ་མ་བདེ། ། ལྷ་དན་དུ་བ་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། ། རྟེན་འབྱུང་རིགས་པར་རྟོལ་བའི་ལོག་ལྷགས་གཉིས། ། ཤར་འབྱེད་ཚད་མ་མེད་པ་མཉམ་གྱུར་ན། ། འཐད་དང་མི་འཐད་དབྱེ་ལ་སློ་མ་བདེ། ། རྒྱ་ཚེན་སྤྱོད་པ་མཚོན་འཛིན་ལོ་ནས་

བསྐྱེད། ། ཟབ་མོ་སྤོང་ཉེད་མཚན་མེད་གཅིག་ལུས་བསྐྱོམས། ། ལྷ་སྤྱོད་མེ་རྩ་ལྷ་བུར་བཞག་པ་དེས། ། ཐེག་ཚེན་གྲུབ་མཐའ་སྤོང་ལ་སློ་མ་བདེ། ། “ ཞེས་ཐེག་ཚེན་གྱི་ལམ་ལ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་སྐྱེས་མཚོག་ཁོང་ལ་རྩེད་མཚན་ཞིག་ཀྱང་ལུའོ། །

སྤྱིར་བཏང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་ཅུང་བ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཡོད་ན་སྤོང་ཉེད་མི་ཅུང་བར་སྐྱ་བ་ནི། དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་ཞེས་མཁའ་པ་ལྷ་མས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་པས། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་སྐྱ་བ་ཉེད་དབུམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་གྱི། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོན་པར་སྐྱ་ན་དབུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་རྒྱུ་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་འཁུར་རམ། 《རྩེད་སྤོང་ལོ་སྤོང་ལ་སྤོང་ཉེད་འདི་སྤོང་པ། ། དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤོང་། ། གང་ལ་སྤོང་ཉེད་མི་སྤོང་པ། ། དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྤོང་དོ། ། གང་ཞིག་སྤོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། ། དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། ། གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། ། སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། ། “ ཞེས་གསུངས་པའང་གནད་དེས་སོ། །

ཡང་། མཁའ་པ་ལ་ལས། ཚོས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་དོས་རྣམས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཚོམ་མེད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཚོམ་དང་། བདས་བཞག་ཚོམ། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཚམ་དུ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། འབྲུལ་དོར་ཡོད་པ་ཚོམ་གྱིས་མི་ཚོག་པའི་ཡོད་རྒྱུ་ཞིག་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་འགལ་ལོ་ཞེས་དང་། སློ་ཞིག་ལུས་ལ་འབྲུལ་བ་དང་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་བཤད་པ་ནི་སྐྱོགས་བཤད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལ་འགལ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཚོམ་དང་། རྟོག་པས་གང་བཞག་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་བཞི་མི་འཐད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་བཞི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྩ་བ་ནས་མི་རྟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སློའི་སྤང་རྒྱུ་དང་འཛིན་རྒྱུ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེས་ན་བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟོག་པའང་འཛིན་པར་འགྱུར་བས། སློ་ལ་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་འཛིན་གྱི་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ན། བྱམ་པ་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་བྱམ་པ་རྟོགས་པའི་མིག་ཤེས་དེ། གཞན་བྱ་བུ་ལ་འབྲུལ་བཞིན་བྱམ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་འཛོག་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་འཐད་པ།

གཅིག

《འཇུག་པ》 འདིར། ཀུན་གཞིའི་སྐོར་གྱི་དགག་སྐྱབ་དུམ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ནད་དོན་གཉིས་འདུག་སྟེ། གཅིག་ཐལ་འགྱུར་པས་གང་ཟག་འཛོག་རྒྱུ་སེམས་ཚོམ་པ་དང་མི་མཐུན་པ། གཉིས། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའོ། །

ཕར་བཞུས་ཚོད་ལ། བརྗོད་བྱ་དགུམ་མ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་གནད་དོན་དེ་གཉིས་ནི། དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་གནད་འགག་ཅན་གྱི་བརྗོད་གཞི་གལ་ཆེན་རེ་
རེ་ཡིན་ཏེ། ཟུར་ན་གང་ཟག་གམ་སོག་ཟུར་གྱི་དོ་བོ་ནི། ཤར་རུབ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལྟའི་འཚོལ་ཞིབ་བྱ་ལུལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་སེམས་ཀྱི་མཁས་
པ་དག་གིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདོད་མེན་བརྟུན་དེ་ཆོ་སོག་གི་རྩ་བའི་གནས་སྤངས་ལ་བཤོ་སྦྱང་མཛད་པའི་ནང་དོན་ཡང་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་
སྟོན།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ནང་བསྟན་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས། ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་རང་རང་གི་ལུགས་སྤྱོད་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ལེན་པ་ལྟར། ཚོས་ཀུན་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མང་པར་སྦྱ་བའི་ཐལ་འབྱུར་པས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་
འཐད་པ་ནི་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པར་ལས་ལེན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་བཀོད་ཡོད་པ་འདྲིའང་། རྟོང་ཉིད་
དང་རྟེན་འབྲུང་འགལ་མེད་དུ་གོ་ཚུལ་གྱི་ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཉེས།

གང་ཟག་གམ་ཆོ་སོག་གི་དོ་བོ་དང་འབྲུང་ཁྲུངས་སོགས་སྦྱང་ཚོ། སྤར་གྱི་དངོས་ལམས་ཚན་རིག་པ་འགའ་ཞིག་ནི། འཛོམ་སྦྱང་འདྲིའི་ལྷིའི་འཛིག་
རྟེན་གྲུབ་ནས་ལུན་རིང་བོའི་བར་དུ་སོག་ཟུར་གྱི་རིགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ། རིམ་པས་གཟུགས་ཅན་རྩལ་གྱི་འདུ་སྦྱར་མང་པོ་ཚོགས་པ་ལས་སྦོ་བུར་དུ་བརྟེན་
གྱི་སོག་ཆགས་ཆེས་སྤར་བ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་འཕེལ་ཞིང་འབྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སོག་ཟུར་གྱི་རིགས་འདི་དག་བྱུང་བར་སྦྱ་བས། ཆོ་སོག་ནི་རྩལ་རྩལ་གྱི་
རིགས་གངས་མེད་སྤངས་པའི་རང་བྱུང་དོ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། སྦྱོ་བ་སྤར་དང་སྦྱོ་མ་སོགས་ནི་མེད་ཅེས་སྦྱོ་བར་ཐོས་ལ། ཡང་ད་ལྟའི་ཚན་རིག་
པ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱོ་བ་སྤར་གྱི་སོགས་ཡོད་མེད་གང་དུའང་ཁ་ཚོན་མི་གཅོད་པར། ཞིབ་འཇུག་གི་གནས་ཅམ་དུ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་གྲགས།

ཡང་ལ་ལས། ཚོས་གནའ་བོའི་དུས་སུ་སྐར་མའི་འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱི་སོག་ཆགས་སྦྱང་འདྲིར་འོང་མྱོང་བའི་རྟེན་གསལ་དང་རྩལ་ཤུལ་རྟེན་དུ་ཡོད་པས།
མི་རྒྱུད་འོད་གསལ་ལྟ་ནས་མཆོད་པའི་སྦྱོས་ལའང་གཞི་འཛིན་ས་ཡོད་པ་འདྲ་བས་འཛོམ་སྦྱང་འདྲིའི་སོག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མ་འཛོམ་སྦྱང་འདི་ནས་མགོ་
བརྒྱུད་བ་ཡིན་མེན་སོགས་ཁ་ཚོན་གཅོད་སྤར་བུར་ཞིང་། གསང་བའི་གནད་དེ་བརྟོག་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ་བེར་གྱིན་པར་སྤང་། གལ་ཏེ་རྩལ་གྱི་སྦྱར་བ་སྤར་ཚོགས་
བསགས་ནས་སྦོ་བུར་ཆོ་སོག་གི་དོ་བོ་སྦྱོན་པའི་ལུགས་དེ་འཐད་པར་བྱས་ན། ཆོ་སོག་ནི་སྦྱོར་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཅིག་ཏུ་ལས་ལེན་དགོས་པས། ཚོས་
གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་དུའང་ལྟ་བུ་འཛོམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དུལ་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་དང་ཅིང་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་མཐུན་
རྒྱུན་འཛོམས་མེན་གྱི་དབང་གིས། ཁོང་ཚོས་ནི་གཟུགས་རྩལ་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཉོག་འཛིན་ཆེ་བ་དག་ལ་ད་ལྟའི་ཚན་རིག་པ་ནང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་
ཞིབ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ལེན་པར། རྩ་བའི་ཆ་ནས་ཆོ་སོག་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སྤར་མའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོ་བ་མཚོན་
སྦྱར་བ་སོགས་མི་འདོད་པའི་ཆ་ནས་གཅིག་པར་སྦྱོས།

ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་ནི་རྩལ་རྩལ་གྱི་རིགས་གངས་མེད་ཚོགས་པའི་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་གོང་བུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སྤར་ནས་
འདྲིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་སྦྱོ་མར་འགྲོ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་ཐུན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅིག་ཏུ་དོས་འཛིན་པ་ལྟར། དུས་སེམས་རྩལ་མ་དང་གྱི་སྟོན་སྦྱོ་བ་སྤར་གྱི་
འདོད་སྤངས་སྐོར་སྤོང་གིས་《ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསམ་སྟོབས་རྒྱུན་ཤེས་》 ལུ་བཤད་བེན་པས་འདྲིར་སྦྱོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་
དང་དོ་བོ་སོགས་འདོད་སྤངས་ཉུང་ཟད་སྦྱང་བར་འདོད།

ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་དག་ཏུ། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྦྱོར་མྱོང་བ་པོའི་མིང་ལ་བདག་གམ་གང་ཟག་ཅེས་བེར་ལ། གང་ཟག་
གི་མཚན་གཞི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཐུན་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ཚོགས་ཅམ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འབྱུར་པས་སྤང་སོགས་ལ་བཏགས་ཅམ་གྱི་དགང་
ཟག་ཏུ་འདོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལུལ་སྤང་ན་མཚན་གཞི་གང་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པ་བཅས་སོ། །

དེའི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ཁོ་ནས་དོས་བེན་པའི་ཤེས་བྱ་གལ་བོ་ཞིག་ཏུའང་རྩེ་ཡི་ཡོད། ཟུར་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་ཐ་སྦྱང་འདི་ཐོག་མར་བྱི་ནང་གང་གིས་སྦྱར་བ་ཞིབ་གསལ་མི་ཤེས་ན་ཡང་།

བྱི་རོལ་པས་བདག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ་གསུམ་འདོད་པའི་ནང་ཚན་དུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་དང་། 《དགོངས་འབྲེལ་ལས་》 ཀྱང་། “བདག་ཏུ་རྟོག་པར་
གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། ། འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །” གསུངས་པ་གཉེས་ཀར་དབགས་ན། ཐོག་མར་བྱི་རོལ་པའི་ཐ་སྦྱང་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། བྱིས་སུ་
སེམས་ཅམ་པས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གཏུན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གསར་དུ་མཛད་པ་མེན་ན་མ་སྟུགས།

འོན་ཀྱང་། ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ད་ལྟ་རང་རེ་དག་ལ་ཉིན་བཞིན་དགའ་སྦྱོར་ཆགས་པར་གོ་ཚེར་སྤང་སྦྱོར་ཚོགས་སྦྱོ་བའི་སྐབས་སུ། མྱོང་བ་
པོ་དང་། མྱང་བྱ། མྱོང་བའི་བྱ་བ་སོགས་ཅེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱིས་མ་ཚོམ་པར་ལུལ་སྤང་ན་བཅའ་རྒྱ་མེད་པ་
བཞིན། བདེ་སྦྱག་མྱོང་བ་པོའི་གང་ཟག་ཀྱང་གང་གསལ་གཞི་སྤང་སོགས་ཀྱི་དོས་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་སྦྱོ་བས། བཏགས་དོན་བཅའ་རྒྱ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་
བཞག་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་གྲུབ་མཐའ་བཟོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅམ་ལས་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱོ་བར་བྱེད། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་རང་དོས་ནས་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་མྱོང་བ་པོའི་ང་ཅམ་མི་འགོག་སྟེ། མྱོང་བ་པོའི་ང་ཅམ་
བཀག་ན། འཁོར་འདས་གཉེས་ཀྱི་རྩ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་བཏགས་པར་འབྱུར་བ་དང་ཐར་བའམ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལས་མ་སྦྱངས་
པ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱོའོ། །

ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་སོག་གི་རྩ་བ་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་། རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོ་ཡི་རྣམ་གཞག་གི་སྦྱང་བོར་གྱུར་ཡོད་ལ། དེ་གཉེས་ཀའང་དངོས་པོའི་བཏགས་དོན་བཅའ་རྒྱ་བཞག་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
གཞག་ཡིན་པས་ན། རེ་རེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྟོག་པའི་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་གོ་བ་གཉེས་ཀྱིས་ཞིགས་ལུས་པར་ལུགས་

འདིས་འདོད་ལ། རང་རང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའང་ཟུར་དུ་མཆོས་མོད་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས།

ལྷགས་འདིར་སྤང་བོ་གང་གས་གཞི་དང་གང་ཟག་བཏགས་ཆོས་སུ་འདོད་པས། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ།
གང་གས་གཞིའི་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ན་མཚན་གཞི་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་ལ། སྤང་སོགས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་སྤྱར་བ་པའི་ཚུལ་དུ་འདྲ་མེད་
ཅིང་། སྤང་སོགས་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ཆ་མེད་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་འདྲ་མ་ཆོས། དེ་ལ་གང་གས་གཞི་སྤང་སོགས་མེད་ན་ང་ཞེས་པ་གང་དུ་འཛོག་པའི་
གནས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བཏགས་ཆོས་ང་མེད་ན་ངའི་མིག་གིས་མཐོང་བྱུང་དང་། ངའི་ན་བས་གོ་སོང་། ང་ལ་ཚོར་བ་སྤྲུལ་བཟུལ་སྐྱེས་སོང་ལྟ་བུ་གང་གས་གཞི་
སྤང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛོག་ས་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་པར་སྤོས་ཚུར་སྤོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་སྤོན་པ་ལ། 《ཚ་ཤེས》 ལྷ། “ཅི་

ཡིས་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། གང་གིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། ཅི་མེད་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། གང་མེད་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། “ཅེས་གསུངས་ཡོད། རང་
དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོགས་སུ་བཅང་བ་འདིས་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཞིབ་མོར་བཤད་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
གཟུགས་ལ་སྤྱོད་པའི་མིག་མེད་ན་གཟུགས་ཡག་བཅོག་གི་སྤྱང་བ་འབྱུང་ས་མེད་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་མཁན་ནི་མིག་
ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ན་མིག་གིས་མཐོང་མ་མཐོང་བརྗེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་བཟང་ངན་གི་དབྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བྱེད་མཁན་
ཡང་གཟུགས་ཡིན་པས་ན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་སྤོས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་མདུད་པ་སྟོག་འཛིང་ཅན་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་ཡོད་ཕྱིར་སྤོས་མེད་ཚུགས་
ཐུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད། རྣམ་ཞིག་རིག་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་དེ་མདུད་པ་སྟོག་འཛིང་ཅན་དེ་རང་སར་གོལ་བ་ན་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤོང་བ་
རྟེན་ལས་ཅི་ཡང་འཆར་དུ་མེད་པར་བཤད་དོ།

དེ་བཞིན་གང་གས་གཞི་ལ་སྤོས་པའི་བཏགས་ཆོས་མེད་པ་དང་། བཏགས་ཆོས་ལ་སྤོས་པར་གང་གི་གང་གས་གཞིར་སོང་མ་སོང་གི་དབྱེ་བ་
འབྱེད་མི་ཕུང་བས། གང་གས་གཞི་བཏགས་ཆོས་པན་ཚུན་སྤོས་བཅས་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི། སློང་རྩེ་ཤར་རོ་ཅོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཁྱུང་མེད་དུ་ཡོད་དེ།
བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་ཆོ་ཡུལ་ཡང་མེད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡང་འཛོག་ཏུ་མི་བཏུབ་པས། གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཡང་གོ་བ་འདིའི་སྐོར་ནས་བཀའ་
དགོས་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་སྤྱོད་ན། ལྷགས་འདིའི་གང་གས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ཆ་བཅས་ལ་གོ་བ་མི་ཡོན་ཞིང་། ཆ་བཅས་མ་གོ་ན་རྟེན་འབྱུང་
གོ་བའི་གནས་མེད་པར་སྤྱོད། འགའ་ཞིག་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷགས་འདིར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྩལ་ཐུན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ཆ་འབྱེད་ཚུ་ཡོད་
མེད་དང་། གང་གས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནས་ཆ་དང་བཅས་མ་བཅས་བཤད་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད།

བདག་གི་བཤེས་གཞེན་དག་དབང་རྒྱ་གཞག་གིས། དེད་ཅག་ལ་ 《ཚ་ཤེས་རྣམ་བཤད》 ཀྱི་ཞིང་གནང་སྐབས། སྤང་བོ་མེ་ལོང་སྤྱུང་དང་། གང་
ཟག་གཟུགས་བརྟན་སྤྱོད་ཡིན་པས་སྤང་བོ་ལས་གང་ཟག་འཆར་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཇི་སྲིད་ལེན། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཆེ་བའི་མི་ཞིག་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐུན་ཙམ་ཞིག་རྒྱང་
རིང་བོ་ནས་མཐོང་ན་ཡང་། ཕ་གི་ན་མི་དེ་འདྲུག་ཅེས་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་ལུས་པ་ཡིན་པས། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དའི་ཐོག་ནས་གང་ཟག་དེ་འཆར་གྱི་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་
གསུངས་པ་དུན་ཀྱི་འདྲུག་ལ། ཁོང་གི་གསུང་དེར་གོ་སྐྱོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ང་ཚོས་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གི་མིང་ནས་བཟུང་སྐབས། དེའི་ངོ་གདོང་ཡིད་ལ་འཆར་འོང་བ་
ནི་རྣམ་རྒྱན་མིག་གིས་བརྟན་སྤྱོད་པའི་དོན་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་དའི་ལག་པ་དང་། ཐུག་པ་སོགས་ཀྱང་མིག་ལ་ཤོམས་ན་མི་དའི་མིང་བཟུང་མ་
ཐག་དེ་དག་ཡིད་ལ་འཆར་དེས་ཤིང་། རྒྱང་རིང་ནས་སྤང་བོའི་ཆ་ཤས་དེ་དག་མཐོང་ཙམ་ནས་མི་དེ་འདྲི་ན་འདྲུག་སྤྱོད་དུ་འདྲེད་བསམ་ལུས་པས། གང་ཟག་ནི་
སྤང་བོའི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་གི་ངོ་ནས་ཚུར་འཆར་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་། ལག་པ་དང་ཐུག་པ་སོགས་དའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེའི་རྣམ་པ་ནི་གང་ཟག་
དའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ངོ་གདོང་གི་རྣམ་པའང་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་སྤོན་རྒྱུ་འདྲེད་པས་ན། དེ་
དག་མཐོང་བས་གང་ཟག་མཐོང་བར་ཡང་འཛོག་གོ།

འདི་ལྟར་བསམས་ན། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁན་པོ་ཚོས་གང་ཟག་ཅེས་པ་ཡང་སྤིང་ཅི་ཞིག་རེད་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞག་དགོས་
བྱུང་བར་དངོས་གནས་ཁག་མི་འདུག་སྟེ། ཕྱིའི་གཟུགས་དང་། རང་གི་ཤེས་པ་གང་ལ་སྤྱར་ཀྱང་གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་མ་བཞགས་ན་ཡིད་ལ་འཆར་བདེ་བའི་སྤྱང་
བ་ཡོད་ཀྱང་། བཞག་མ་ཐག་སེམས་ངོ་ནས་ཡར་ཡོར་ཞིག་ཏུ་ཆགས་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁྱེད་མཚན་པ་ཞིག་རེད་འདུག།

ངས་སྐབས་དང་སྐབས་སུ་ཤོགས་པོ་དཔྱོད་ཐུན་ཆོ་ལ། རྣམ་རྒྱན་རང་རེ་དག་གིས་ང་སྤང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ང་འཆི་དེས་ཡིན་སོགས་ཟེར་
བའི་དུས་སུ། ང་ཞེས་པ་དེ་སེམས་ལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཤར་གྱི་འདུག རང་གི་སྤྱོད་ཐོག་ནས་གསུངས་སོགས་ཞེས་དེས་ཆོ། ལ་ལས་རང་གི་གཟུགས་སྤང་འཆར་འོང་གི་
འདུག་ཟེར། ལ་ལས་ཅི་འཆར་འདི་འཆར་མི་འདུག་ཟེར། གང་སྤང་ཁོང་རྣམ་པའི་དྲིས་ལན་ཁྱོད་ནས་འདྲ་ཡི་མི་འདུག་པས། མི་རང་རང་ལ་རང་གི་དོན་སྦྱི་ཤར་
ཚུལ་ཡང་ཁྱོད་ནས་མི་མཚུངས་པར་སྤྱོད་བས་ཁ་གཏག་གིན་འདུག་ན། ང་དང་སྤྱོད་ཐོག་མེད་ནས་ཡིད་ལ་བཅངས་པ་འདི་ཡང་སྤིང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་
བཞགས་ཆོ་སྤྱོད་བ་པོ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ཅིག་གཏན་མེད་པར་སྤོས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོའི་བབ་ཙམ་ཙམ་ག་ལ་ཡིན་ཅང་།

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ ཐལ་འགྱུར་པས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་སྤྱར་གྱི་ཀུན་གཞི་འགོག་ཀྱང་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མི་འགོག་སོགས་གསུངས་ཀྱང་། ཚོགས་
དུག་ལས་ངོ་བོ་ཤ་དང་པའི་ཀུན་གཞི་ལྷགས་འདིས་མི་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་མོད། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤོང་ཙམ་སྤྱར་བ་ཡིན་ན་ནི་གཞོན་པ་
ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདྲ་བཞེད་དོ།

གསུམ།
དེ་སྤྱོད་ལྷགས་འདིས་གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི། སྤང་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་བ་པོ་ཙམ་ཞིག་ལས་གང་གས་གཞིའི་དོན་རྟེན་དུ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ།
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་གང་ཟག་ཏུ་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ན། སེམས་ཙམ་
པ་ན་རེ། འོ་ན། གང་ཟག་སོ་སོས་ལས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་སྤྱོད་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་
ལས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་བཤོ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ལས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། གཞུང་འདིར། “གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་

ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ཐུན་གྱིས་གོ་བ་ཞིབ་གསལ་ཞིག་ད་ལྟར་མ་རྟེན་པས་དེའི་སྐོར་རྒྱས་པར་མ་སྤོང་སྟེ། མི་ཞིག་སྤྱི་གསལ་ཤི་བ་ན་
ཟས་མེད་པས་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། ལྷུ་མ་ཟད་པས་མར་མེའི་འོད་གཟེམས་པ་སོགས་ཀྱི་དབེ་དྲངས་སྐབས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་རེད་སྟེ་ལྷུ་མ་པ་རེ་འཚར་བྱང་། ཡང་སྟེབ་པ་
ཟད་པ་དང་། དྲི་མ་ཟད་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་རིགས་པ་བཏང་བ་ལ་དབྱུང་དུས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ཞིག་ཀྱང་འོང་གི་འདུག་
པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

རྗེ་ཚོང་ཁ་པས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ཡིན་པ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པར་ཁས་ལེན་པའི་སྟེགས་སྤྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཚོས་རྗེ་གི་རམས་པས་དེ་ལྟར་སྤྲོས་པ་ནི་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུ་བའི་སྟོན་ཏེ། ཞིག་པ་
དངོས་པོར་འདོད་པའི་སྤྱི་གསལ་པ་ཡོད་ཚུལ་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས་ཤེས་ཤུབ་ཅེས་གསུངས་འདུག་པས། ཚུལ་དེ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐད་
དབྱུང་གཞིགས་ཚན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་བཙལ་གྱང་། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་སྤྱི་གསལ་པ་ཞིག་བཀག་པའི་ཚུལ་ཐུན་གྱིས་ཀྱང་
རྟེན་མ་སོང་།

མདོར་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་དང་། སེམས་ཙམ་པ་བཙམ་གྱིས་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་དུ་མ་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
སྐར་བ་འདབས་པའི་ཉེན་ཆེ་བའི་དོགས་པ་འཛིན་ན་ཡང་། དུས་མ་པ་རང་གིས་བསྟན་ན། ཚོས་ཤོགས་ཚའི་དོགས་པ་དེ་ནི་དུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་རང་ཡིན་
པར་མ་ཟད། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་འདོད་པ་དང་། དདོས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་བཀག་གིས་ནམ་ཡང་སེམས་ཐབས་མེད་པའི་འགལ་འདུ་ཡིན་པས།
དངོས་པོ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་འདོད་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལྷན་ལྷན་པོར་མཐུང་མི་རུས་པའི་སྟོན་འབྲུང་བས་དོན་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ལེགས་པོར་འཇོག་མི་ཤེས་མཁན་ནི་ཁོ་པ་དག་ཡིན་པར་སྤྲོས་ཏེ། རང་ལྷགས་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པར་འདོད་ལ། བག་
ཚགས་བཀོ་བའི་གཞིར་ཡང་ད་ཙམ་དང་དུག་པ་རྣམས་ཤེས་སོགས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲང་དེས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོལ་རྒྱན།

གཞུང་འདིར། “ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ལུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། ། བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་
དོན། ། རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ། འཇིགས་ཚོགས་ལྟ་དང་བལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ། ཇི་ལྟར་དང་དང་ལི་བསྟན་པ་ལྟར། ། དེ་བཞིན་དངོས་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། ། ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །” ཞེས་ཚོགས་སུ་བཙུང་བ་གཉིས་ཀྱིས། «ལང་ཀར་གཤེགས།» བ་དང་། «
དགོངས་འགལ།» དང་། «ཚོས་མངོན་པའི།» མདོ་སོགས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཡོད།

དེ་ཡང་དྲང་དོན་དང་དེས་དོན་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཙམ་ཁོ་ནར་གསལ་བའི་མ་སྤོང་དམིགས་བསམ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་
ཚོས་ཀྱང་དེའི་སྐོར་ལ་ཅུང་ཙམ་བསོ་བར་བྱ། ལོ་རྒྱས་ལ་ཕྱིར་བཞག་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་དར་འཕེལ་བྱུང་བའི་
ལོ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཤིག་དང་། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཐད་ནས་དར་འཕེལ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཤིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་མའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་། དྲང་དེས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོད་དེ། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལའང་དོན་དང་སྐྱ་རི་བཞིན་
ཁས་ལེན་ཅུང་བའི་མདོ་དང་མི་ཅུང་བའི་སྤྱི་ཚན་གཉིས་ལྷན་པའི་མེད་ཡིན་པས། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན། མདོ་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་པའི་སྟོན་དཔོན་གཉིས་
བྱུང་བ་ནི། ལྷ་སྐབ་དང་། ཐོགས་མེད་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་གཉིས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །

དེ་གཉིས་ལས་ལྷ་སྐབ་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་བཙམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བའི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་། ཐ་མ་
གཉིས་དྲང་དོན་དང་། བར་བ་དེས་དོན་དུ་འདོད། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་དང་། བར་བ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་བཞེད་པས་
ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་འཇོག་ཚུལ་ཡང་མ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་ཚུལ་ནི་ལུང་དོན་ལ་རིགས་པས་བཞག་ནས་འཐད་མིན་ལ་གཞི་འཛིན་གྱི་ཡོད་པས་སོ། ། གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ཚེ། འཁོར་ལོ་
དང་བོ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་ཕྱེ་མདོ་གཉིས་དང་། བར་བ་ཁས་ལེན་མཁན་དུ་མ་བ། ཐ་མ་ཁས་ལེན་མཁན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཞིང་མི་འདྲ་ས་ཞིག་ལ། སྤར་གྱི་ཕྱེ་
མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་དང་བོ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འདོད་ཀྱི་བར་མཐའ་གཉིས་ནི་བཀའ་ཙམ་དུ་འདྲ་མི་འདོད་པ་རེད།

འོ་ན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟར་འབྲེད་ཅི་ན། དེ་ལ་དྲང་དེས་འབྲེད་པའི་ཤིང་རྟེན་པོ་གཉིས་ཀས་ལན་
འདབས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་སྐབ་ཀྱིས། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་རྗེ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ཞེས་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི། སྤར་ཟེན་སྐྱ་རི་བཞིན་ཁས་ལེན་དུ་ཅུང་བ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་
མདོའི་ཞེས་སྟེ། །

གསུང་རབ་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་ལྷན་པར་སྐྱོབ་པའི་གནའ་རབས་ནང་བསྟན་པའི་མཐའ་ཐོག་ལས་བརྒྱུ་བའི་གོམ་བཤོད་ཚེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། དོན་
དངོས་ཐོག་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་ཕྱི་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཁོང་གིས། “བད་སྟོང་པ་དག་ཇི་ལྟར་བྱས། ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་སྟོག་
འཇུག་ལྟར། ། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་གདུལ་བྱ་ལ། ། ཅི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཚོས་བསྟན་ཏེ། ། ལ་ཅིག་ལ་ནི་ཕྱིག་པ་ལས། ། རྣམ་པར་བསྟོག་ཕྱིར་ཚོས་བསྟན་ཏེ། ། ལ་
ཅིག་བཟོད་ནམས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ། ལ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟན་པ། ། ལ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟན། ། ཟབ་མོ་འཕུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། ། རྩོད་ཉིང་སྟོང་
ཇི་ལྟར་པོ་ཅན། ། བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅིག་ལོ། །” ཞེས་པ་ལྟར་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་བཤད་ན། ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་པོ་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་ཁོང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཐོག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་མདོ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཇིས་
ཀྱི་སྟོང་ཚོར་ཡི་གེར་ཡབ་པ་ཞིག་སྟེ། དག་ཚན་མཐས་པས་སློབ་མ་ལ་ཡི་གེ་གསར་དུ་འབྲིང་དུས། དང་པོ་སྟོག་འདོན་དང་། རིམ་གྱིས་བྲིས་གཟུགས། དེ་ནས་བརྗོད་
སྟོང་དང་ཐེབ་སྟོང་སོགས་ལྟ་བུར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་མཚུངས་པར། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དང་། སྟོན་ཡུལ་
སློབ་མའི་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ཚད་ལྟར་བསྟན་ཡོད་པ་ལས། པ་རོལ་པོའི་སྟོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྟོབས་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁུར་རྟོགས་ཁོ་ན་གཞིར་བཞག་སྟེ་
གང་བྱུང་དུ་བསྟན་མི་འདུག་ཅེས་པའོ། ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ལ་ལུས་ཅན་རྣམས་སྟོན་ཅིང་གོལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལྷན་པར་འདི་ལྟར་བྱས་ཏུ་མངའ་
བ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འགྲོ་བའི་ཁམས་མོས་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པའི་མཁུར་རབ་སྐབས་པོ་ཆེ་ཐུན་པའི་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་རྟགས་ཤིག་ཏུ་འདྲ་སྟོབ་
དཔོན་ཁོང་གིས་བགྲངས་ཡོད།

གང་ལྟར་ཚིགས་བཅད་དེ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་འདིར་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་ལྟར་བཀའ་འདུག་སྟེ། ཚོས་
ཚན་ལ་ལ་ནི་སྟེ་བོ་རྣམས་གཞན་གྱི་སོག་འདོག་པ་སོགས་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་ཚན་ལ་ལ་ཞིག་དཔུལ་སོངས་ལ་
རོགས་བྱེད་རྒྱ་སོགས་པན་པའི་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་བསོད་ནམས་བསག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་
པའི་ཚོས་ཏེ། རང་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་ཟབ་མོ་མི་ཐུན་པའི་སྐྱ་སེར་རང་ག་བ་དག་གིས་ཉམས་སྲུ་སྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རེད།

ཡང་ཚོས་ཚན་ལ་ལས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་སྲུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་པར་བཤད་ནས། བྱེ་མདོའི་
གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་བསྟན། ཡང་ལ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྩལ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཤད་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་གྲུབ་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན། ཡང་ལ་ལས་ནི། སྟོ་མཚོག་དང་ཐུན་པའི་སྟེ་བོ་ཚོར་ཚོས་ཀྱན་བདེན་མདྲ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། སྟོང་རྩེ་རྩེ་བར་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་གཉིས་ཟུང་
འཇུག་གི་ལམ་བསྟན་ནས་དཔུལ་མའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཅས་ཏེ། རང་དོན་ཡོངས་སྲུ་འགལ་བའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུང་མཐའ་
གཅིག་གི་ལམ་ལས་ཐོན་པ་ལགས་ན། ཚོས་ཚན་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་གདུལ་བྱའི་སྟོ་དོར་པན་རྣམས་འབྲིན་པའི་ཆ་རྣམས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནའང་། བསྟན་
དོན་དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་མེན་ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་ན། གང་ཞིག་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྣམས་མ་བསྟན་པ་དག་ནི་ངེས་དོན་དང་། གཞན་རྣམས་
དང་དོན་དུ་མི་བཀའ་ཐུ་མེད་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ལྟར་མི་ལོ་2000ལྷན་དུ། ཐོག་ཚེན་པའི་སློབ་དཔོན་སྐྱེས་ཀྱིས། དགོངས་པ་དང་། དགོངས་གཞི། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས།
ལུང་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་དོན་གྱི་གསུང་དུ་བཀའ་བ་ནས་བཟུང་། རིམ་གྱིས་ཐོག་ཚེན་པའི་ཚོས་སྟེ་སོ་སོ་
དང་། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ནང་དུ་རིགས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་གསེར་སྐྱ་བྱའི་སོལ་ཞིག་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་དུ་ལྷའི་བར་དུ་མ་ཉམས་ཏེ། ཉེ་དུས་སྐྱ་སྒྲ་
མ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་ཀྱང་། མཐོང་བ་མདོར་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དབང་བཅོལ་ནས། ཚོས་མདོར་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་ལས་ལེན་གྱི་མེད་
པའང་རོག་གནས་སོལ་རྒྱུན་དའི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཏུ་དོས་འཛིན་ཚོག

མདོར་ན། ལུལ་དུས་གནས་སྐབས་ནམ་ཡིན་ན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བཞག་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་པ་ལས། གྲུབ་
མཐའི་རྣམ་གཞག་གཞིར་བཟུང་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བཟོ་བཅོས་མི་རྒྱག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་འདི་ཉིད་ནི་རང་རེའི་དོན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་ན་སྟེ།
སྟོས་བཅས་སྐྱོབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཨན་སི་ཐན་གྱིས་ཀྱང་། “གལ་ཏེ་མ་འོངས་པར་ཚན་རིག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་རྣམས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ཚེ་དེ་ནི་ནང་ཚོས་
ཡིན་ངེས་” གསུངས་དོན་ཡང་། རང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོལ་རྒྱུན་འདི་འདྲར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་གོར་མ་ཆག་པས་སོ། ། དོན་ཀྱང་ཐོག་ཚེན་གྱི་ཚོས་རྒྱུན་
འཛིན་མཐའ་དུ་སྟོལ་པའི་རང་རེའི་ལུལ་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་པ་ཚན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་རྣམས་མ་འཛིན་པའི་སྟེས་བྱ་ལ་སྒྲ་མ་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་ལྟ་བུ་རེ་
ཟུང་ལས་མེད་དེ། ང་ཚོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་པར་ཞོག་ མཐོང་ཚོས་སྐྱ་མདོར་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་རགས་པ་དག་ལའང་མདོར་
སྐྱེས་དུ་བསྟོན་འདྲིང་བཞིན། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཚད་མ་བསྟེན་མེད་དང་། བདེ་སྐྱེས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་སྟོལ་པའི་སྐྱུལ་གཟུགས་ཤིང་ཅན་ཚོའི་སྐྱ་འོག་ཏུ།
རང་ཅག་གིས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་དང་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རང་ལ་འདི་དང་འདི་འདྲའི་ཡང་དག་པའི་སོལ་རྒྱུན་རྣམས་གཙོ་བོ་འབྲེག་གཏུབ་གསུམ་བྱེད་
ཅི་སྐབས་ལ་བཅོམ་གྱི་ཡོད་པས། སྟོང་བྱིན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྩ་བ་བྱས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་རྣམས་ལ་ཞིག་གནས་
པར་འདོད་ན་ནི། འདི་དང་འདི་འདྲའི་གསེར་སྐྱ་བྱའི་སོལ་རྒྱུན་དག་མི་ཉམས་པའི་རྩོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་གལ་ཆེའོ། །

བ། མོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པ་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་འོས་པ་ལྟ་བུ་ཅི་སྟོན་གྲང་། གལ་ཏེ་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་དང་མོས་མེད་ནའང་།
ཤེས་རབ་ལ་དགའ་བ་དག་གིས་ནི་གཞུང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་སྐྱུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དང་། ཤེས་བྱར་དབྱེད་པའི་གྲུབ་དོན་སོགས་ལ་ནི་ཅེས་
གྲང་གཟིགས་ན་དོན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་ལྷན་པ་ལྟར་ལགས་ན། ཁོ་པོ་རང་ཉིད་གཞུང་ལྷགས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་དམན་པས་འདིའི་ནང་ཡང་དག་པར་མ་ཤོད་
བ་དང་། མ་ཐོས་པ། ལོག་པར་བྲིས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཚེས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་། ཞི་བར་གཤེགས་ཟེན་པའི་གཞུང་འདིའི་བྱེད་པོ་མཚོག་དང་། དཔྱོད་ལྡན་སྟོག་པ་
པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་ནས་འཆག་པ་དང་ལྷན། འདི་ལ་འབད་བ་ལས་ཐོབ་པའི་ལེགས་བྱས་རྒྱ་ཐེགས་སྤོ་མོ་ཙམ་ཡོད་ན། དེ་ནི་ལྷན་ཅན་མཐའ་དག་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བརྗེ་བའི་བྱམས་པ་གཉིས་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་འང་མི་འབྲས་བའི་རྒྱ་ཏུ་བཟོའོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་དབྱུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ལ་སྐྱབས་པའི་སྐལ་བ་ཤས་ཙམ་ཐོབ་པའི་སྟོབ་གཉེར་པ་སྟོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས། ཟ࿳་ལོ་2013ལོའི་ཟ࿳་8པའི་
ནང་དཀར་མཛེས་ཉི་དར་རྒྱས་དགོན་དུ་འབྲི་མགོ་བརྩམས་ནའང་། བར་སྐབས་ལྷ་ཁ་ཤས་རིང་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལྷན་པས། སྐར་ཡང་ཟ࿳་ལོ་2014 ལོའི་ཟ࿳་5པའི་
ཚེས་1ལ་རྗེ་དབོན་པོ་དགོན་དུ་མཇུག་གྲུབ་པར་བྱས་སོ། །

སྐག་ཅུམ་ཚོད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་།

《གོས་ཚད་ཡི་གེ》 དང་བའི་རྩོམ་ཡིག་གསུམ།

ལ་ཞིག་མི་གྲག་ཀ་མེད་བྱུང་སོང་།

ད་ལོའི་ལོ་མགོ་ནས་བཟུང་། རང་དགོན་དུ་སྐྱེག་ལམ་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལས་ཀ་དངོས་སུ་བརྩམས་ཏེ་རྒྱ་བ་འགའ་ཤས་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་ཡང་《བཅའ་ཡིག་གསར་བ་》 གཞིར་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟའི་གནད་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། སློབ་གཉེར་ལ་གནོད་པའི་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་མེད་པར་བཟོས་ཤིང་། ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་ཚོགས་འཚོགས་ཚུལ་བཅས་བསྐྱར་པའི་ཐོག་ ཚོད་པ་ནི་དགོན་སྡེའི་མཚན་ཉིད་སློབ་གསོའི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས། ལྔ་དང་མི་འདྲ་བར་ཚོས་གྲའི་འཚོགས་སོལ་ལའང་ཕན་ངོས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ལེགས་ཅོམ་བཏང་བར་མ་ཟད། དེ་ལྟའི་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅོམ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་རང་དགོན་གྱི་སློབ་རྒྱུགས་རྒྱན་མ་དེའི་ངོ་བོ་ལའང་འགྲུར་བ་ཞིག་གཏོང་གྲབས་བྱེད་ཀྱིན་པར་འདུག།

དེར་མ་ཟད། སློབ་གཉེར་པ་མང་པོས་ཐེངས་དུ་མར་ཤུགས་ཆའི་རེ་འདུན་ལུལ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། རང་དགོན་གྱི་སློབ་གཉེར་པའི་གྲངས་ཀ་དང་བསྐྱར་ན། ལྷོར་ན་དགོ་ཆེན་གྱིས་མི་ལྡོང་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱས་ཚད་ལྡན་པའི་དགོ་ཆེན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་དབང་འཛིན་མཁན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་འཁལ་བས་བྱུང་ནས། རང་ཉིད་དགོན་པ་ཆེ་རབས་དང་། གདན་ས་གཉན་རབས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ཅོམ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་མདོག་དང་ཡོད་མདོག་ཁོ་ན་བསྐྱར་ནས་མ་བཟུང་པར། ལྷོགས་གཞན་དང་གཞན་ནས་ཀྱང་མཚན་ལྡན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རེ་གདན་འདྲན་རྒྱུའི་གསྐྱེག་ལ་བརྩོན་གྱིན་པ་སོགས་གདན་ས་རང་གི་འཆད་ཉན་ལ་ཕན་པའི་འགྲུར་བ་བསྐྱགས་འོས་པའི་རིགས་དང་། བསྐྱོད་འོས་པའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་དུ་སོང་བ་རེད།

དེ་ལྟ་བུས་ན། ཐེངས་འདིའི་ལེགས་བཅོས་འདི་ཉིད་བྱ་བཞག་གཞན་དག་གི་ཐད་ལ་ནི་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ཆ་མ་འཚལ་ཏེ། དགོན་པའི་སློབ་གཉེར་ངོས་ནས་བསྐྱས་ཚོ། འདི་ནི་རྒྱན་སྐྱོང་དགོས་པའི་ལེགས་བཅོས་ཤིག་དང་། དོན་སྐྱོང་བཟང་ཅོམ་ཡོད་པའི་ལེགས་བཅོས་ཤིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱང་བ་བཤད་མི་དགོས་པས། ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་རིང་མོའི་ཁྲིད་དུ། ལས་ཀའི་སྡེ་འཁྲིད་མཁན་ཚོ་དང་། བྱ་བའི་ཁྲུང་འཆང་མཁན་ཚོས་ནི།

ངོ་མ་ དེ་ལྟར་སོང་ན། ཅིག་མི་ཚོགས་དང་། ཉེག་མི་འགྲིག་པའི་བཀའ་ཆར་བཞིན་དུ་ཕབ་རྗེས། ཚོགས་ལྷན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། 《ཕྱི་དོན》 དང་《མཐའ་དཔྱད》 སོགས་ལས་པར་བཤུ་རྒྱུ་བཤུ་བྱས་ཏེ་གྲུབ་ཅིང་། གསར་ཚུལ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན་ལྟར་ལྷན་གྲིས་བྲིས་བྲིས་པ་འདྲ་ཞིང་། ལྷན་ཚུལ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན་གསར་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་། རོ་དང་། བརྟན་དང་། སྟོང་པོས་དབེན་པའི་བརྟོན་ཚུལ་ལྟེ་ལྟེ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་གྲིང་། །

ད་ཅུང་ལྷན་མཐུན་དུ་འདྲི་ལྟར་གནས་མ་ཡིན་པའི་དང་ལ་ཁྱེད་ཚོའི་དབང་ཤུགས་ཀྱི་ལག་པ་རེ་རིང་དུ་སོང་ན། བར་སྐབས་ཤིག་ནས། ཁྱེད་ཚོ་དུས་དང་དུས་སུ་བསམ་ཚིང་ལ་དེད་ཅག་གི་སྟོན་ཤིག་རེ་རེར་སྟོན་གཤེར་དུ་བརྒྱགས་ཏེ། ཐ་ན་དཔེ་སྟོན་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ན་ཡང་ཉར་ཚོགས་མི་ཚོགས་དང་། བརྟན་ཚོགས་དང་མི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བཀའ་རྒྱ་སྟོན་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱེད་པའི་ལཱ་བས། དེ་ལྟར་དེ་ཚོའི་འཚོ་བའི་གྲུབ་ཆ་ཡོད་ཚད་ཁྱེད་ཅག་གིས་བཀའ་བཅད་དེ། ཁྱེད་ཅག་གི་རང་མདངས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཚེ། ང་ཚོ་གང་དུ་ཡོད་དམ། ང་ཚོ་སྟེར་རེ་རེའི་འཚོ་བའི་འཛིན་ཏེན་གང་དུ་ཡོད་དམ།

རེད། ང་ཚོ་འཚོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་གི་དད་མོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་བཅས་མཚམས་ཤིག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཤིང་དེ་བསྐྱེད་ཤིང་སྐྱེད་བཞིན་པའི་ཆ་ནས་ཉི་ཤུ་ཅག་ལས་མི་དམན་པར་མཚམས་ལ། ང་ཚོ་ཡང་དགོན་པའམ་ཚོགས་པ་ཞིག་གི་གྲུབ་ཆ་ཡིན་པས་སྤྱི་བའི་སྤྱིག་ལམ་གང་ཞིག་འཁྱུར་རྒྱུའི་འོས་འགན་ཡོད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་བར་གསལ་ན་ང་ཚོ་སྟེར་ལ་བདག་པའི་རང་དབང་གི་གཞི་ཁྲིམ་ཞིག་ཡོད་རིགས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་པོར་དཔེ་ཡོད་དོ། །

དངོས་གནས་ཡིན། སྤྱི་བའི་ལས་སྟོན་གང་ཞིག་ཏུ། ཚུལ་མཐུན་ལུགས་མཐུན་གྱི་དབང་ཆ་ཞིག་ཁྱེད་ཚོས་འཛིན་རིགས་ལ་འཛིན་ཡང་དགོས་ཀྱི། དེ་ནི་སྟོང་འདྲིའི་གྲུབ་ཆ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་འགྲོ་འདུག་ཉམ་འཚགས་དང་། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་རྒྱུན་མེད་པར་དབང་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་རག་སོང་སྟེ་གྱི་ཡོད་ན་ནི། འཇའ་ཚོན་རུམ་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་བྱིས་སྟོན་མ་ཡིན་ནམ།

གལ་ཏེ་མ་འོངས་པར་ཁྱེད་ཚོ་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ཤིང་གཡེངས་ཏེ། སྤྱིར་སྟོན་མི་སྤུས་ཤིག་ཡོད་ན། དེ་དུས་ནི་ཁྱེད་ཚོ་མ་མི་མེད་གསུམ་གྱི་རལ་གྱི་ཚོགས་པའི་"ཡི་གེའི་གཤེད་མ" རུ་གྱུར་སོང་བ་དང་། དེ་དུས་ནི་ཁྱེད་ཚོ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་ཚིང་ལྟར་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་འབྱུར་འཛམས་བྱེད་པའི་"བསམ་སྟོན་ཉེན་རྟོག་པ" རུ་གྱུར་སོང་བ་ཡང་མ་རེད་དམ།

མཚམས་འདིར་སྐབས་དུས། ཁྱེད་རྣམས་པ་ལོང་ཁྲོ་བཞིན་དུ་"ག་ལ"སྟེད། ང་ཚོས་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་སྟེད། ང་ཚོས་འགོག་འདོད་པ་ནི་ཚུལ་ཡིག་ཐ་ཤལ་རྣམས་ཡིན། "ཞེས་ཀྱང་གསུང་ལས་ཆེ་མོད། ངས་འདི་འདྲའི་གཏུན་ཚོགས་ཤིག་ལྷབ་འདོད་དེ། མི་མང་གིས་སྟོན་བརྗོད་དང་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མི་ཚོགས་པའི་དབང་ཆ་ནི་སྟེར་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡིན་ལ། སྟེར་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ནི་སྟེར་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དང་མཚུངས་པས། ཆང་འཕྱུར་ན་མི་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བཟེངས་ཤིང་། ཆང་གིས་བཟེངས་པའི་མིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བསྐྱེད་དང་འདི་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་མི་སྟེད་དོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་ལྷབ་ཞིག་ལ། ཚོགས་པར་འགྲོམས་སྟེལ་སོགས་གྲུ་མང་གི་སྐྱད་ཆའི་སྟེགས་བུ་རྣམས་ལ་སྟོགས་ཀུན་ནས་ཚིང་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་པར་བརྟན་ཚེ། རྣམས་པ་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་གྱིན་པ་ཡང་ཏུག་ཏུག་གཞན་གྱིས་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མི་ཚོགས་པའི་དབང་ཆ་དེ་མ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་བའི་ལས་དོན་བསྐྱེད་ཆེ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་དབང་ཆ་ཞིག་འཛིན་དགོས་པ་བདེན་གྱི། དབང་ཤུགས་ལ་ཚིང་བཀག་མེད་པ་དང་། བཟང་བཤད་འབའ་ཞིག་ལས་སྟོན་བརྗོད་གཏུན་ནས་གི་མི་ཚོགས་པར་གྱུར་ཚེ། དབང་ཤུགས་ཀྱི་འདོད་རུང་ཚད་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ། དེ་བྱེད་དང་འདི་མི་བྱེད་པའི་དབྱེ་མཚམས་ལས་འདའ་འགྲོ་བ་ནི་འཛམ་སྐྱིད་ལྱིའི་ཚོས་ཉིད་རེད་ལགས།

གཉེས།

དེས་ན་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་ཚོས་རང་དགོན་གྱི་ཚུལ་ཡིག་རྣམས་ལ་འགྲོམས་ཚོགས་དང་མི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་བཀའ་རྒྱ་ཡིན་ན། དེའི་ལྟར་ཚུལ་ཡིག་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ཞིག་འབྱེད་དགོས་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་པས། གང་ཞིག་ཡང་དག་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་ཡང་དག་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་པའི་རྟོགས་དང་མཚན་མ་ནི་ཚད་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོག་ནས་འཛོགས་ཚུལ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོའི་སྤུགས་ལ་མ་བབས་དུས་མ་དག་པ་དང་། ཁྱེད་ཚོའི་སྤུགས་ལ་བབས་ཆེ་ཡང་དག་པར་འཛོགས་རྒྱ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད།

དང་མོར་ཞུས་ན། ཁྱེད་རྣམས་པ་ནི་སྤྱི་ཞིག་ལ་དག་བཅོས་དང་། གང་ཞིག་ལ་འཁྱུལ་སེལ་གནད་རྒྱ་ལོ་ནར་གཡེངས་དུག་པས། རང་ཉིད་གཞི་རྣམས་བརྗོད་འདུག་པ་འདྲ་སྟེ། རྣམས་པ་ཚོས་རྗེས་རྗེས་རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་ལུང་དོ་རྗེའི་ཐོག་འདྲ་བ་དེ་ལས། ངས་གོང་དུ་ཡི་གེ་ཐིག་སྟེང་གཉེས་ཅམ་ཞིག་དངས་པའི་ནང་དུ་ཡང་། ཡི་གེའི་ཐོབ་ཐང་ནོར་བ་གཅིག་དང་། བྱ་ཚོགས་ནོར་བ་གསུམ། མིང་ནོར་བ་གཅིག་བཅས་བྱུང་འདུག་སྟེ། མི་བདེན་ཟེར་ན་འདི་རེད། "དགོན་པའི་ནང་ལུལ་དུ་ཚོགས་པར་དང་། དཔེ་དབེན་(ཅིག)འགྲོམས་སྟེལ་བྱེད་ཚེ། ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་འཁྱུལ་འོག་ནས་འགྲོམས་(དགམ)རྒྱ་མ་གཏོགས་རང་འདོད་ཀྱིས་བཀའ་(འགྲོམས)མི་ཚོགས་ལ། གལ་ཏེ་བཀའ་ཚད་བེ་ཆ་དེ་གཞུང་བསྐྱེད་(བསྐྱེ)བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཆད་པ་ན་ན་པོ་གཅོད་(གཅད)རྒྱ་ཡིན་"ཞེས་པའོ། ། ཚུལ་འདི་ག་ལ་བསམས་ན། ཚུལ་ཡིག་གང་ཞིག་འགྲོམས་ཚོགས་དང་མི་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་མཐུན་གྱི་ཁྲི་ལ་ཁྱེད་ཅག་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་འཆར་གཞི་ལ་ནི་སྤུགས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་རང་དབང་ག་ལ་ཡོད།

སྤྱིར་རང་དགོན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་མི་དག་པའི་ཐད་ནས་སྐད་གསུམ་ཆགས་བྲིས་པས། དེ་ལྟར་བྱ་ནི་རྒྱན་ཐོན་ཞིག་ཏུ་བཅུས་ཤིང་རྒྱན་ཐོན་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཏེ་ལུང་རིང་འགོར་བྲིས་ཡོད་ལས་ཆེ་མོད། ཁྱེད་རྣམས་པ་ནི་མ་ཡོད་ནང་གི་དེ་ཡོད་ཚོ་བདམས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལགས་པས། སྤུགས་གཟབ་བྱུང་།

དབང་ལྷན་ལ་དམངས་གཙོ་མཐུན་པ། རང་གི་སློབ་གཉེན་པ་འདུག་སྡོམ་གཞན་གྱི་སློབ་གཉེན་པ་ཡང་དང་གིས་འདུ་བ། རྣམས་ཀྱི་མཛེས་སྤྲུལ་ལ་གུས་ཤིང་
དེང་རབས་ཀྱི་ངོ་མཚར་ལའང་མི་བསྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚེས་འཛོམས་པའི་སློབ་གསོའི་ཁོར་ལུག་ལེགས་པོ་ཞིག་འཇུགས་ཐབས་སུ་ཤ་ཐང་ཐང་གིས་འབད་
རིགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་པོམ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤོང་པོ་ལས་ཀྱང་སྤོང་པོར་གྱུར་པའི་གནད་འགག་དེ་དག་ཡལ་བར་དོར་ནས། འཛོན་ཐང་ཆེ་མདོག་གིས་ལམ་གཞན་ཞིག་དང་། དམིགས་ལུལ་
གཞན་ཞིག་ལ་འཇུག་ཏེ། འཕག་འཚོག་རྒྱག་ཁྲུལ་རི་རྩུབ་བྱས་ཅུང་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་གང་དུའང་མི་སློབ་པར་མ་ཟད། དུས་རབས་ཀྱི་གད་མོའི་ལུལ་དུ་འགྱུར་
སྲིད་ལ། བྱོང་དང་པམ་ལ་མགོན་འབོད་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་འོང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེ་ཡང་དེ་ལོའི་ལོ་སྤོང་གི་རྒྱ་ལོ་བཞི་ཚམ་གྱི་རིང་ལ། རང་དགོན་གྱི་གྲ་བ་དུག་ལྷ་སྤྲུལ་སར་བབས་སྐད་འདུག་ན། དེ་དང་དེ་ལྷ་བྱའི་སྤོང་ཚུལ་ལ་
ནི། དངོས་གནས་ལ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་བསམ་གཞིག་དང་། རྫོན་ལ་དུ་པབ་སྟེ་ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་པ་མ་རེད་དམ།

བཞུ།

ཁོ་བོར་མཚོན་ན། དག་ཚུམ་འདི་ནི་ཉེས་སྤོང་བརྒྱུད་ལོར་དབུས་སྤོང་ནས་ཕྱིར་པ་ལུལ་ལ་འགྱུར་རྗེས་སུ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་དགོན་ལ་དམིགས་སུ་
བཀར་ཏེ་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བྲིས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་དགོན་གྱི་གནས་སྤངས་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོའི་ཐང་དུ་བཤད་འདོད་པའི་སྐད་ཆ་དང་། ལེན་
འདོད་པའི་སྤྲུལ་ལེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོར་ལུག་རྒྱུ་རྒྱུ་འདྲི་ན་ནི། ཁྱད་ཚེའི་རྒྱུད་ལྷགས་རི་ལས་སྡེ་ལ། ཁྱད་ཚེའི་རྒྱུར་ལ་མཉུང་ལས་རྫོ་བས། ག་དུས་ཡིན་ན་
གཟབ་གཟབ་དང་འཇིགས་འཇིགས་ཀྱི་དང་ནས་སེམས་རྒྱུང་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་། ད་ནི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་སྤོང་ཚོགས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱིས་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་གཙོད་ཀྱི་ལག་བྱང་གས་གང་དུ་བརྒྱུད་ཏེ། རྫོང་
མི་འཇུག་པའི་ཚད་དུ་སློབས་བྱུང་བས། སེམས་ཀྱི་མཚེ་མ་རྒྱུ་པོ་འདི་དབང་མེད་དུ་གྲུབ་སོང་ལ། ཡིད་ཀྱི་ན་ལྷག་ལོག་ལོག་དེ་ཡང་དབང་མེད་དུ་གྲོལ་སོང་།

རྩོམ་ཡིག་འདི་འབྲི་སྐབས་ཞེས་མེད་པའི་སྐད་ཆ་འགའ་རེ་དབང་མེད་དུ་གྲོལ་དུས། དའི་སེམས་ངོར་ཚེར་བ་རྒྱུད་ཏེ་གཉིག་ཏེ་གཉིག་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། ཤེས་
ཡོན་འགན་འཛིན་སྤོང་ཚོགས་ཟེར་བ་དའི་ཁོད་དུ་ཁོ་བོ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་སྤོང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱན་སྐྱེར་
ངོས་ནས་དགེ་ལྡན་བཀུར་པའི་གུས་འདུང་ལ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱི། སྤྱིའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ལྷགས་ཐང་ནས་ནི་དེ་ལྷན་མི་སྤྲུལ་བྱ་མེད་དུ་ཆགས་སོང་།

མ་གཞི་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དམར་རྒྱུད་ལྷགས་བཅོམ་བས། འུ་ཚོར་དབུགས་རྩ་རྩ་ཚམ་ཞིག་ལས་ལུས་མེད་པའི་ཁར། དབུགས་རྩ་རྩ་ཚམ་པོ་དེ་ཡང་
གཅད་འདོད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་འདི་རིགས་མཐོང་འོང་དུས། དངོས་གནས་སེམས་སྐྱེ་མོ་ཁོ་བོ་ཐག་མི་ཆད་དམ།

མདོར་ན། ཁྱད་ཚེས་འབྲི་མཐུན་གྱི་ངོ་སོ་རྒྱུང་བ་དང་། ལ་སྤོངས་ཞན་པ་ཚམ་ལ་མ་བརྟུས་པར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་བདེན་མིན་ལ་གཞིགས་

ཏེ། རང་གི་ལས་སུ་བྱ་བར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ཕྱིར་དྲོག་སྤོངས། "ཚོགས་པར་དང་། ཚུམ་དེབ་ཡོད་ཚད་ང་ཚོའི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པར་འགྲེམས་མི་ཚོག" ཅེས་པའི་
བཅོམ་ཞེས་པའི་དཔེ། དགོས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་བསགས་གོང་ནས་ཕྱིར་བཟུ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཐུགས་བསམ་མ་རེ་འཁོར་སྲིད་ན། རབ་ཏུ་དགའ་འོས་པའི་གནས་ཡིན་པ་ལྟ་
ག་ལ་ཞིག

འོན་ཏེ་རྩམ་པ་ཚོར་རང་སྤོང་ངོས་ལེན་གྱི་སློབ་གསོ་དང་བྲལ་ཅིང་། སྤོང་བརྒྱུད་ལ་རྩ་བ་གཏོད་ཅུས་པའི་སྐྱེར་དཀྱིལ་གྱིས་སྤོང་ནས། སྐད་ཆ་བདེན་
མིན་དང་། གནས་ལྷགས་ཡོད་མེད་ལ་ཁ་ལ་ཚམ་ཡང་མི་བྱེད་པར། སུ་ཞིག་གིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འོར་འཁྲུལ་ཡོད་པར་སྤྲུལ་ན། དེ་ནི་ཐ་ཤལ་ལོ། དེ་ནི་གཏི་ལྷག་
པོ། དེ་ནི་སྤོང་ལོག་པའི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཆད་པ་གཅད་རྒྱ་སོགས་བཅོམ་ལྷགས་ཁོ་ནས་བརྟུ་ལེན་སྤོང་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་ན་ནི། ཅུས་དང་མེད་སྤོང་ཏེ་རྩུབ་སྤོང་བཏབ་པའི་
སྤོང་སྤྱིར་ཡི་གེ་རྩམས་དང་མི་འདྲ་བར་སྤོང་བསམ་དག་བསམ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དུ་སྤོང་བའི་རང་གི་སྐད་ཆ་རྩམས་ལ་ནི། ཁོ་བོས་ག་དུས་ཡིན་ན་འགན་འཁུར་
ངོས་ཞེས་ཚིག་ཐག་ཚོད་པོས་སྤོང་། །

ཕྱི་ལོ་2013ལོའི་ཟླ6པའི་ཚེས4ལ་རང་ཤག་ཏུ་བྲིས།

དབང་མེད་ཐབས་མེད་དུ་སྤུལ་པའི་གྲེས་ཕྱག

འདི་ནི་ངས་མ་ལུལ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་གྲེས་ཕྱག་ཡར་ལོར་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་ངས་མ་བྲིས་ཐུ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་གྲེས་ཚིག་ཐར་ཐོར་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
ཕྱན་ལོ་ངོ་བརྟུ་བེན་ཚམ་ནས་དགོན་པ་འདི་གའི་གསུ་ལྷགས་ཏེ། ད་ལྟ་རང་ལོའི་ཉག་མ་སོ་བརྒྱུད་ལ་སོན་དུས། སེམས་པ་དམར་པོ་རང་ལུལ་ལ་འབྲུང་བཞིན་

པོ་ཡང་རང་གི་དགོན་པ་ལ་ཕྱིར་འཁོར་རྒྱུར་ཅི་ནས་ཀྱང་སློབ་མོད། བརྒྱུ་ལ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དབང་ཤེད་ཁོ་ན་བཅོངས་ཏེ། ཉེས་མེད་ཅིག་ཉེས་ཅན་དུ་བརྗོད་སྐོར་ཤིང་ཉམས་ལེན་དགོས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ། རྣམ་པ་ཚོ་སྤོང་སྤོང་གྲིས་ལ་སློབ་དེ་བོར་བུགས་དང་། དགོན་པ་འདིའི་སྒྲིག་ཁོངས་སུ་སློབ་ཤིང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བཞིན་དེ་རིང་ནས་མེད་པ་གཏན་ཁེལ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་པོར་བཤད་རྒྱུ་ལ། རྒྱུད་ཚོས་ད་རུང་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་འདྲི་དེ་མེད་སྤྱི་བྱིས་ཚོས་འདི་ལ་ནག་ཉེས་ཤིག་ཡོད་མེད་སྐོར་ནས་གཏོང་དང་གཏོང་མཉམ་གསུམ་སྤོང་པོད་ན། བརྒྱུ་བྱས་དང་། རང་གི་ཁ་ནས་ཐོན་པའི་ཚོམ་ཡིག་གི་ཚིག་འབྲུ་རེ་རེ་བཞིན་འགན་འཁུར་གྱི་འདུ་ཤིས་ཐུན་པའི་སྤོང་ནས། རྣམ་པ་ཚོར་བཏོ་སྤོང་བྱ་རྒྱུར་སློབ་དེ་ཡིད་ཚེས་སླ་ལྷག་ཏུ་ཡོད།

རེད། ཁོ་བོ་སློབ་གྲྭ་གནས་གཞིས་ལྷུང་ཚོས་འཕྲིན་ལུས་ལ། ཁོ་བོ་སློབ་གྲྭ་བདེ་སྤྱིད་ལྷུང་ཚོས་འཛོམས་ལུས་ན་ཡང་། དེ་ལོ་སེམས་ན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མཚེད་པའི་འོད་དཀར་གྱི་རྩོམ་པ་ལྷུང་ཚོས་གཞིས་མི་ལུས་ཤིང་། དེ་ལོ་གཤེས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཏུ་ཡོད་པའི་གཟུ་བོའི་རང་མདངས་དེ་ལྷུང་ཚོས་གསུབ་མི་ལུས་པས། རྣམ་པ་ཚོར་བྱིས་ཤིང་འབྲི་དགོས་པའི་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ནི། འདི་ཚོས་གྲིས་རྒྱུགས་པ་གཏན་ནས་ག་ལ་ཡིན། ག་ལེར་རྗེས་སུ་མཇུག།

འོ་ད་རུང་བཤད་རྒྱུར། ལྷ་རྒྱུང་སྤོབ་གཉེར་པ་ཞིག་མ་ཉེས་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་ཚོས་གྲོད་དར་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་པ་དང་ཁ་འབྲལ་ཏུ་བཅུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ལྷགས་ལ་མ་ཉེས་གྲིས་བྱངས་ལ། ལྷན་དུ་ལག་པའི་སྤོང་དུ་ལག་པ་བཞག་ཅིང་། སེམས་པའི་སྤོང་དུ་སེམས་པ་བཞག་ནས་ལྷགས་བསམ་རེ་བཞེས་རྒྱུའི་རེ་བ་ཚེ་སྤེ། དེ་ལྷར་གནང་ན་ནི་ལྷུང་རྣམ་པས་ཀྱང་། རྣམ་ཞིག་ན། ལྷ་འབྲས་སྤོབ་ཟེར་བ་ཞིག་གི་དོན་གསལ་པོ་རྒྱགས་ཏེ། རང་སེམས་ལ་ཙག་ཤད་རྒྱག་པའི་ཉེ་མ་ཞིག་ཡོད་སྤོང་པས། ད་རེས་ཀྱི་དོན་དག་ཡོད་ཚད་ཀྱི་དོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དེ་དུས་གསལ་པོ་མཁྱེན་གྱི་རེད།

ཡང་གཅིག་བྱས་ན། ད་རེས་ཀྱི་རྟོན་འདིར་རྣམ་པ་ཚོར་དེས་ཤེས་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་སྐྱེ་ཡང་སྤྲོད་ལ། མ་སྐྱེས་ན་ཡང་འབྲིག་སྤེ། རང་ཉེད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེས་ཅན་ཡིན་པ་མ་རྒྱགས་པར། མཁོ་གྲོག་གྲོག་དང་། རྣ་བ་ཅོར་ཅོར་གྱིས་མི་ཚོ་བསྐྱེལ་ན་ཁམས་དངས་ཀྱི་མ་རེད་དམ།

དེ་བས་ན། རང་གི་དངས་རྒྱུགས་ཀྱི་སློབ་མ་དེ་ལྷར་སྐྱར་མ་ལུབ་རུང་། ཕྱིའི་སྤྱང་རྒྱལ་དང་ཁ་ལས་ཅིམ་ལ་ཡང་བསམ་སློབ་ཐོངས་ལ། དེང་སྤྱིར་ཁ་པོ་རེས་རྒྱང་བ་ཚད་དེ་གནས་ཚུལ་ཤིག་འདྲ་ཞིག་མེད་ས་ནས། གྲོད་དར་གཡག་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་རྒྱུང་ཉམ་རྒྱུང་ཚོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དགོན་པ་ནས་རྒྱང་ཕྱད་མི་གཏོང་རྒྱ་སྐྱེ་མཁྱེན། གསུང་མཁྱེན། ལྷགས་མཁྱེན་ནོ།

མདོར་ན། ཁོ་བོ་དེ་རིང་དགོན་པ་ནས་འགྲོ་རན་དུས། ཡིད་ལ་འདོར་དཀའ་བ་དང་། བསྐྱར་མི་པོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཡིན་རྗེས་དང་ཡོད་རྗེས་གྲིས་འབྲིང་བའི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་སོགས་ནི་རྩ་བ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་དུའི་དུས་ཀྱི་མི་ལམ་གཏོར་ས་དང་། དར་མའི་དུས་ཀྱི་རེ་བ་བཅོལ་སའི་དགོན་སྤོང་འདིའི་ཕྱི་ནང་སྤོང་བཅུད་གཉིས་ཀར་ཁོ་བོ་གཏོང་ནས་དགའ་ཞིང་། གཤེས་དང་རང་བཞིན་ལེགས་ཤིང་། ལྷགས་སྤོབས་དང་ལྷག་བསམ་གྱིས་ལྷག་པའི་དགོན་སྤོང་འདིའི་ལྷ་མང་ལ་ཁོ་བོ་སྤོང་ནས་དུངས་པས། དེ་དག་ནི་ཚོ་གཅིག་པོར་བརྗོད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་། ག་དུས་ཡིན་ན་སེམས་དོས་ནས་མི་ཡལ་བའི་དོན་གྱི་མཚར་སྐྱེག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅང་། ད་རུང་དེས་ཀྱང་ག་ལ་ཚད། ལྷགས་བསམ་གཅིག་གི་འོད་ཀྱི་སྤོབ་ལོག་ན་འཚོ་བའི་ཚོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རྟེན་གཞིན་ཐམས་ཅད་ལུས་དུ་བསྐྱར་རྒྱ་ནི། ལུས་ཀྱི་དུས་ལུ་རེ་རེ་བཅད་པ་དང་འདྲ་ཡང་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད།

རེད། ད་རེས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་ཞིག་འཚང་ལུལ་ལ་བརྟེན་ནས། དགོན་པ་འདིའི་སྤོབ་གཉེར་པ་སློབ་རེ་རེའི་དོན་དུ་དབང་འཛིན་པ་ཚོ་ལ་བརྒྱུ་ལམ་ཞིག་སྤོང་བའི་རྒྱུན་གྲིས། ཁོང་ཚོས་གྲོད་ཉམ་བྱས་ཏེ། ཉེན་ཤས་རིང་ལྷ་མང་གི་ལྷགས་ལ་སུན་པ་རེ་སྤོབ་ཡོད་ལས་ཆེ་བས། དེ་ལ་ནི་ཐལ་མོ་སྤོང་གར་སྐྱར་ཏེ་སེམས་གཏོང་ནས་དགོངས་དག་ལུ་བ་ཡིན་ལགས།

ལོས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མི་སུ་ལ་མཚོན་ན། རང་རང་གི་པ་ཡུལ་ནི་དུངས་སེམས་ཀྱི་དོན་བྲིས་པའི་གསེར་གྱི་རིམ་ཞིག་དང་མཚུངས་ལ། རང་རང་གི་མ་གཞིས་ནི་ཕྱིར་དུན་གྱི་གཏོང་ན་བཅུགས་པའི་རྩོ་ཡི་གཡུང་དུང་ཞིག་དང་འདྲ་བས། ས་ཐག་རིང་ཐུང་གང་དུ་ཕྱིན་རུང་། ལུས་སྤོབ་བརྒྱུད་དུ་གང་ལ་བཞུད་རུང་། ལྷང་གིས་བསྐྱེད་འདའི་དུན་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་པོ་ནི། རྟོད་ཅིག་ཉིད་ལ་པ་ཡུལ་དུ་ཤོར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷ་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཡང་དེ་ཇི་བཞིན་ཏེ། རང་ཉིད་བྱིས་དུས་ནས་གང་དུ་བཞུད་ཅིང་སྤོང་སའི་དགོན་པ་ནི། བཟང་རུང་དར་རུང་སྤོང་སྐྱེག་འདྲེས་མའི་མི་ཚོ་བསྐྱེལ་ས་ཡིན་པས། དུངས་སེམས་ཀྱི་སྤོབ་པའི་ལྷག་ན་བཞེངས་པའི་རྣ་ཡི་པོ་བྱང་ཞིག་ཏུ་མི་འཛིན་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད་དམ།

བདེ་མོ་གྲིས། ཚེ་རིང་།

ཕྱི་ལོ་2013ལོའི་ཟླ6པའི་ཚེས9ལ་རང་ཤག་ཏུ་བྲིས་སོ།

གསལ་བཤད་ལུང་བྱ།

ཉེན་འགའི་སྡོམ་དུ། ངས་དགོན་པའི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཁ་གཏད་དེ ཤོ་ཞིག་མི་གྲག་ཀ་མེད་བྱུང་སོང་། ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་
ཅིག་བྲིས་རྗེས། ཤེས་འགན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གྲོང་ཉལ་གནང་ནས་ང་དགོན་པ་དང་ཁ་བསལ་དགོས་ཐུག་མོད། དགོན་པའི་གཞུང་ངོས་ནས་མི་རྒྱུས་དེ་ལ་དང་
བདེན་གྱི་སློ་མེད་གསལ་བཟང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཙམ་བྱས་སོ། །

ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རིང་གོ་མོས་ལྷན་ན། ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས། ཁོང་རྣམ་པ་གྲོང་ཉལ་བྱས་པ་ལས་ཡར་ལང་དགོས་ན། ད་ཕྱིར་འོང་
མི་ཚོག་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་གཞོན་གྲགས་བྱེད་པའི་འོག་ཏུ། དགོན་གཞུང་གིས་ཀྱང་། ལྷན་ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ ཤོ་ཞིག་ཚོང་ཡི་གེའི་། ཅ
དོན་ལ་འགྲུབ་བ་གཏུན་ནས་གཏོང་བྱ་མིན་པར་མ་ཟད། རྩོམ་འབྲིའི་དབང་ཆ་ནི་ལྷན་ལས་ཀྱང་མ་དུ་གཏོང་བྱ་ཡིན་ལུགས་དང་། ད་སློ་ཤེས་ཕྱིར་དགོན་པ་ཅ
འོང་གཏུན་ནས་མི་ཚོག་ཅས་བསྐྱབས་ཏེ། དེའི་ཆ་རྒྱུན་ཐོག་ནས་ཤེས་འགན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱང་དེ་རིང་ནས་བཟུང་གྲོང་ཉལ་བྱས་པ་ལས་ཡར་ལངས་ཏེ་ལས་ཀར་
ཞུགས་སོང་ཟེར་གྱི་འདུག།

རྩ་ཡུལ་གཏོང་དགོན་ཆེན་ནི། སྤང་དེ་གར་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་ཉེས་སྤོང་ལྷག་པོ་ཐུན་མོང་གི་གནས་གཞིས་ཡིན་པ་ལས། ཤེས་འགན་ཚོགས་པ་
གཅིག་པོའི་ཁྱིམ་ཚང་མེན་པ་གསལ་བོ་ཡིན་ན། དགོན་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་དོ་ཁྲུང་གི་ཐོབ་དང་འགན་འཁུན་ཡོད་པ་ཡང་ཁོང་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་ག་ལ་ཡིན། རེད། ཁོ་
བོར་མཚོན་ན་ཡང་། རང་གིས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྟོགས་ཡོད་ན་འདྲ་ལ་མེད་ནའང་ཚོག་ ཐག་རིང་ཞིག་མཐོང་ཡོད་ན་ཚོག་ལ་མེད་ན་ཡང་རུང་སྟེ། ཚོས་ལྷེ་དེ་གའི་མ་
འོང་བའི་ལམ་ཕྱོགས་ཐད་དུ་རྩ་ཡུལ་ཞིག་འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དེས་སུ་སྟམ་ཞིང་། དགོན་པ་གང་གི་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་མདུན་ལམ་གྱི་ཚོད་དུ། ལམ་ནོར་ན་
དབང་འཛིན་པ་ལའང་སྟོན་བརྗོད་དང་ཉེན་བརྗོད་གཏོང་དགོས་པའི་འགན་འཁུན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དགེ་འདུན་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། རང་གི་ཐོབ་
ཐང་དེ་ལ་བདག་པོ་མ་བྱས་ཤིང་། སོ་སོའི་འགན་འཁུན་འཁུར་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ལུགས་བཞག་ན་ནི། དགོན་པའི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྒྱུ་བྱེད་བསྐྱར་པ་
ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་རིགས་ལམ་ལ་སྤངས་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བར་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་སྲིད་དོ། །

དེར་བརྟེན། ཚོས་ཉེད་གྱི་འགན་འཁུན་དེ་དང་དུ་སྤངས་ཤིང་། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་ལ་བདག་པོ་བརྒྱབས་ནས། མ་གསང་མ་འཛོམས་པར་སྐྱེར་གྱི་
རྩ་ཡུལ་ཞིག་བྲིས་པ་ཙམ་གྱིས། དེའི་སྤེངས་ལ་ཆགས་སློ་འདོད་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ནི། དེ་རིང་དང་པོ་བྱས་དང་མ་བྱས་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཚོག་གཅིག་ཀྱང་འབྲི་བྱ་
མིན་ཏེ། རྩ་ཕྱི་ཙམ་ལས་ནམ་ཞིག་ན། གནས་རྒྱལ་འདི་ལ་ནི། གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཡིན་མེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཞིག་འབྲེད་དེས་ཡིན་སྟེ། རྩ་བོ་པོ་ཡོད་
ཆེས་ཀྱིས་གཏུམས་ཡོད།

ལར་ཁོ་བོར་མཚོན་ན། བྱམས་བརྗོད་དང་ཤེས་རབ་སྤོང་བོར་གྲུར་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་གནས་ན་རི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། གནས་པ་དེ་ཡང་མི་ཚོན་སྤུལ་ཆེན་འགའི་ཁེ་ཕན་སྤུལ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཙམ་དུ་མི་འགྲུབ་བར། དང་པ་ཅན་གྱི་
སྐྱེས་བུ་སྐྱེར་རེ་རེའི་ཉེན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་ཕན་བདེ་སྤོང་གྱི་སྤུལ་ལྷན་ལྷན་ལ་ཅི་མ་རུང་ཨང་སྟམ་པའི་མི་ལམ་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཆགས་ཟབ་པ་
ཞིག་ཡིན་པས། རང་པའི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་འཛོམས་སྤོང་གྱི་ལུགས་སུ་ཆགས་པའི་དམངས་གཙོ་རང་དབང་ཞེས་པའི་སྲོལ་བཟང་གི་ལམ་ཆེན་འདིའི་སྤོང་ནས། ཅ
བ་རྒྱས་ཤིང་ཅེ་མོ་སྤོང་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡི། ཡུལ་དུས་གྱི་ཚོས་ཉེད་ལ་ཁ་ལ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར། རང་གི་ཁེ་ཕན་ཉེ་ཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་ཕྱིར་ལྷན་ཚོགས་
རྒྱང་བ་ལ་གནས་མཐུན་དག་གིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་མཛོས་པ་མཐའ་དག་གཞི་མེད་དུ་བཅོམ་སྟེ། ཚོས་དང་། ཚོས་ལུགས་པ་ཟེར་དུས་ནས་
ཐམས་ཅད་པོ་སྐྱེག་ལོག་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད།

དེའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོབ་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གནས་པར་འདོད་ཆོ། དགོན་སྤེའི་འཛིན་སྐྱོང་དམངས་གཙོ་
ཅན་དུ་འགྲུབ་དགོས་པ་ནི་སྐྱོག་ཏུ་མང་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ཤིག་ཡིན་པ་སྤྱི་གལ་དགོས། འོན་ཏེ། དགོན་སྤེའི་འཛིན་སྐྱོང་དམངས་གཙོ་ཅན་དུ་འགྲུབ་
དགོས་ཞེས་པ་ནི། དང་པ་མེད་པའི་གྲ་བ་ཡོད་ན་འགྲིག་ཅས་པ་མ་ཡིན་ལ། གྲ་བས་ཚོས་འདུལ་བ་རྩིས་མེད་དུ་གཏོང་དགོས་ཟེར་བ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཡིན་ཏེ།
མ་མཐའ་དགོན་པ་གང་དེའི་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་། གྲ་བ་སྐྱེར་རེ་རེས་རྩ་ཡུལ་ཐོབ་ཅིང་། རྟོགས་རྒྱལ་བཤད་དེ། དགོན་པ་ཟེར་བའི་ཚོགས་ལྷན་
དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུའི་སྤོང་བོ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་མི་མང་གི་སློ་གྲོས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་བྱེད་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དགོན་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དང་།
བྱེད་ཐབས། ལག་ལེན་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཁ་གྲག་རྒྱུའི་དབང་ཆ་ཡོད་མཐུན་ཡིན་ན། མགོ་བྲིད་ག་གོ་མོ་དང་། ལྷ་སྤུལ་ག་གོ་མོའི་མེད་འཛིན་མཐུན་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་མི་འགྲིག་ཅས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན། དེ་ཐངས་རྩ་བ་གཏོང་དགོན་ཆེན་དུ། དེང་ཕྱིན་གྲ་བའི་རྩོམ་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཐང་གཞིས་གཞིས་གསུམ་རེའི་ནང་ཡིག་མོར་བཞི་ལྷེ་རེ་འབྲི་
བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་ཞིབ་གཤེར་མ་བྱས་པར་འགྲེལ་སྤེལ་མི་ཚོག་པའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་བཅུགས་པ་དེར། ངས་རྩ་ཡུལ་རེ་བཏོན་པ་དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
འགྲིག་ཅས་ལྷན་ཚོགས་འཚོང་མི་འདོད་མོད། ང་ལ་ཡང་རྩ་ཡུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་དབང་ཆ་ཡོད་མེད་ལ་ནི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཟ་བས། ལྷ་

ཚུལ་ཞིག་བཏོན་པ་དེ་ཙམ་ནི་མ་གཞི་ནས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ་བརྗེ་ཐབས་གཏུན་ནས་ག་ལ་ཡོད་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་དགོན་པའི་ལམ་ལུགས་ལེགས་བཅོས་ཐང་ལ་སྐྱེ་བས་མ་དང་པོས་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆགས་སྐྱོའོ་འདི་ལ་འགྱུར་པ་ལྷ་ཙམ་མེད་ལ། སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཏིལ་ཙམ་མེད་ཅེས་སྐར་གསལ་མཐོན་པོས་སྐྱོ་བར་འདོད་དོ། །

དེ་རིང་ཞོགས་པར་དགོན་པའི་དོ་དམ་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་ཚོང་གི་ལགས་ཀྱིས། མོ་ཤར་དགོན་པའི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལགས་ཀྱིས་སོང་ཟེར་གྱི་འདུག་རེད། ང་དགོན་པའི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཚུལ་གྱིས། ངས་གང་ཡང་མི་ལྷ། ང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་མཚན་གྱིས་ངས་ཀྱང་ཉེན་ཁར་མ་འཛོམས་པར། ཤེས་ཚོང་དཔྱད་ཚོང་གྱིས་དགོན་པའི་ལམ་ལུགས་ལེགས་ལམ་དུ་འགྲོ་ཐབས་ཀྱི་རེ་འབོད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ང་མི་དགའ་ས་ཞིག་དང་། ང་མི་དུངས་ས་ཞིག་ལ་ངས་དེ་འདྲའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཞིག་འཆང་ག་ལ་སྤྱོད་དེ་གཏུན་ནས་མི་སྤྱོད་དོ། ། གལ་ཏེ་དབང་འཛིན་པ་སྐོར་ཞིག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་དེ། དགོན་པ་ལ་མ་དགའ་བའི་ལྷ་མཚན་ཞིག་ཏུ་བགྱུར་གྱི་ཡོད་ན་ནི། ངས་གང་ཡང་མི་ལྷ་སྤྱོད། དབང་འཛིན་པ་ཚོས་རང་ཉེད་ལ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་དམ་སེམས་ལ་མི་འགོ་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཀྱི་དགའ་བོ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་དགའ་བོ་རེད་ཅེས་བསྐྱེགས་ཤིང་སྐྱོག་པའི་གཏུན་ཚེགས་དེ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཞིང་ཉམས་སྤོང་ཟབ་པས་ངས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་རྒྱ་མ་རེད།

ད་དུང་། ཚོང་གི་ལགས་ཀྱིས། སྐར་དགོན་པའི་ཚོས་ལུགས་དོ་དམ་ལྷ་ཡོན་སྐྱེག་ཁང་གིས་གྲོད་ཉལ་བྱས་ཏེ། མོར་ཁྱི་བརྩ་ལས་མ་སྐྱངས་པས། 《ཁ་ཞིག་མི་གྲག་ཀ་མེད་བྱུང་སོང་།》 དུ་མི་ཚང་དེས་ཁྱི་སོ་གསུམ་གྱི་ཚང་པ་འཁྱུར་དགོས་བྱུང་ཞེས་པ་ནི་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་ཚོང་རེད། དེ་ལ་ནི་ཅེས་ཀྱང་གསལ་བཤད་ཅིག་ལྷ་དགོས་ཏེ། སྐྱིར་ན་དེའི་སྐབས་སུ་ཚང་པ་གཅད་ལུལ་ནི་མཐའ་བའི་འགའ་མའི་རྒྱར་ཁོ་སང་རེད། མི་ཚང་དེ་ལ་དགོན་པའི་དོ་དམ་ལྷ་ཡོན་སྐྱེག་ཁང་གིས་གྲོད་ཉལ་བྱས་རྗེས། ཚོ་བ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་འདུམ་འགྲིག་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡོད་ནས་གྲོད་བཤད་དེ། མོར་སུམ་འབྱུང་སུམ་ཁྱི་གཟུ་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ལ། གཟུ་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཁྱུར་བ་ཡང་རེད།

དེ་ནས་ཚོ་བ་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཚབ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་བཏགས་སུལ་ཏེ། མི་ཚང་དེར་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ལུས་ཤིང་དོ་སྐལ་བསྐྱེད་པར། མོར་ཉེས་འབྱུང་དོ་སྐལ་དུ་བཞག་ཅིང་། མཐར་ཆེག་འབྱུང་སུམ་ཁྱི་དངོས་སུ་ཚང་པར་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ང་ཚོའི་པ་ལུལ་གྱི་ཁ་སྐར་ལྷར་ན། “དགོ་མོ་རྒྱང་ལ་ཕུར་རྒྱ་ཞིག་དང་། དོན་དམ་ལག་པས་འཛིན་རྒྱ་ཞིག་དགོས་” ཟེར་བ་ལྟར། དགོན་པ་དང་ཐུག་པས་ཚང་པ་ཁྱི་སུམ་བརྩ་སྐྱེག་ཤོར་འདུག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་ཆེན་དེ་ཀུན་ལ་བསྐྱེགས་རྗེས། དོན་ལ་ཁྱི་བརྩ་གསུམ་སྐྱངས་འདུག་པས། སྐར་《ཁ་ཞིག་མི་གྲག་ཀ་མེད་བྱུང་སོང་།》 དུ་དེ་ལ་མཚན་བཏོད་དེ་གསལ་བཤད་ཞིབ་མོར་མ་བྱས་པ་ནི། ངས་སྤོང་གཡོང་ཤོར་བའི་ནོར་འཁྱུར་ཞིག་ཏུ་བརྗེ་ཚོགས་པ་བདེན་པས་དགོངས་དག་ལྷ་གི་ཡིན།

མདོར་ན། དགོན་པའི་འབྱུང་འགྲུར་གྱི་ལམ་ལུགས་གང་ཞིག་གི་ཚེད་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་རེ་བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས། མཚུག་འབྲས་འདི་འདྲ་ཞིག་མགོ་ཐོག་ཏུ་སྤྱང་བར་ནོངས་འགྲོད་སྐྱ་རྗེ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། ཏང་སང་སང་ཏིལ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་དེ། གང་དུ་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྒྱན་པའི་འོད་ལྷིམ་གཙང་མ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་དའི་པ་ལྷིམ་ཡིན་ལ། མ་གཞིས་ཀྱང་ཡིན་པས། ད་ལྟོ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་སྤྱད་ན་དང་། སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཁོང་སོ་དང་། ཡི་ཚང་གང་ཡང་མེད་པར། ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྤེ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྤོང་ཤིག་ཤིག་གིས་འདུག་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་ལོ་2013ལོའི་ཟླ6པའི་ཚེས13ལ་ཟླེ་ལིང་དུ།

མཚུག་མཐའི་སྐུ་བར།

གཅིག

འདི་ནི་དགོ་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱོན་པའི་སྐུ་བར་མཐའ་མ་ཡིན་ཚུལ་གོ་བ་ནས། བར་འདི་ལ་དུངས་པའང་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཆགས་བྱུང་། སྐབས་དང་སྐབས་སུ། ངས་སྐུ་བར་འདི་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱེལ་བ་ཡིན། སེམས་མ་སྐྱིད་དུས་སྐྱེག་ཏུ་ཉེན་རེར་ཐངས་འགའ་རེར་བསྐྱེལ་བ་ཡིན། ལན་རེ། ལྷ་བཞིན་ལྷ་བཞིན་རང་ཉེད་ཀྱང་སྐུ་བར་སྤོང་གི་མལ་ཁྱིའི་གམ་དུ་འགྱུར་སོང་བ་ལྷ་སྤོང་འབྱུང་སྐྱེད་པར་མ་ཟད། འབྱུང་སྐྱེད་གི་འཇིག་རྟེན་དེ་ནས། དགོ་ཚོས་མཚོག་གི་སྐྱོ་གངས་འདྲེས་མའི་ཞལ་བཟང་ཡང་རྣ་བར་སྤྱང་འོང་བ་འདྲ་བས། བང་ཁོག་འབྱུག་སོབ་སོབ་བྱེད། མགོན་པ་ཡང་ཡང་བརྒྱང་བར་འགྲུམ།

འོ། ཞིབ་ཏུ་ཉན་ཚོ། དེ་ནི་འབྱུང་སྐྱེད་ཞིག་ལས་ནས་མ་རེད། སྐུ་བར་འདིའི་འབྲེས་ར་སྐྱེས་སུ་ཁོང་གི་ཚོ་མཚུག་གི་འཚོ་བ་དང་། དཀའ་སྐྱེག་གི་སྤོང་བ། རེ་ཚང་གི་སེམས་ཁམས་སོགས་རེ་རེ་ནས་མོལ་གྱིན་པའི་སྐྱེགས་ལ་སྤོང་བ་ཞིག་ཐོས་རྒྱ་འདུག། སྐུ་བར་འདིའི་བྱུར་ན། སྐྱེན་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་ཞིག་གིས། འོད་མངས་མཚོར་བའི་སྐྱེས་ཚེན་ཞིག་ཕྱི་མའི་ལུལ་དུ་མཐར་སྤོང་བཏང་བའི་སྤྱ་དན་གྱི་ཤུགས་སུ་རིང་མོའི་དབྱེད་སྐྱོ་སང་དེ་བཞིག་ཀྱང་གོ་རྒྱ་འདུག་གོ།

སྐྱོས་དང་། ཅི་ཞིག་བོར་སོང་བ་འདྲ་བའི་དགོ་ཚོས་ཀྱི་རེ་ཐག་ཆད་པའི་མིག་རྒྱང་གིས་མི་ལུལ་ལ་ཅེར་རེར་གཟིགས་འདུག། ཁོང་གི་མིག་འོད་གཉོན་པོ་དེ་དང་། ཞལ་མངས་མས་མ་དེའི་པ་རོལ་ན་བཤད་དཀའ་བའི་གསང་བའི་གཏུམ་རྒྱུད་ཅི་ཞིག་སྐྱས་ཡོད་དམ། སྐབས་འདི་ཤེད་དུ། མི་ལུལ་དང་ཁ་འབྲེལ་

སྐྱེ་པ་ལ་ཡང་ལྷ་ཞིག་ཤོར་དུས། དགོ་ཚེས་བཞད་མོ་བཞད་ཀྱི་འདུག་ བཟེ་དྲགས་པའི་ཉམས་དང་བཅས་

2013.10.12 དར་རྒྱས་དགོན་དུ་བྲིས། (རང་གི་སྐད་འཕྲིན་དུ་བཞོད)

མི་ཚོ།

སོ་ལི་ར་ཐེ་ལ་སློབ་བྱ་དག་གིས། “མི་ཚོ་ཟེར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་” ཞེས་དྲིས་པའི་ཚེ། ཁོང་གིས་སློབ་བྱ་དེ་དག་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་ཞིག་ཏུ་བཏང་ནས།
“འདི་ནས་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཤིང་འབྲས་ཆེས་ཡག་ཤོས་རེ་རེ་བདམས་ནས་ཤོག་ཅིག། འདམ་པའི་དུས་ལྗང་སོང་ཤུལ་གྱི་ལམ་དུ་བྱིར་སྐྱོག་མི་ཚུང་” ཞེས་གདམས།
སློབ་བྱ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཏེ། ཤིང་འབྲས་ཆེས་བཟང་ཤོས་རེ་རེ་བདམས་ནས་བྱིར་སྐྱོག་པ་ན། སོ་ལི་ར་ཐེས་འདི་སྐད་དུ། “ཀྱི་
སློབ་བྱ་དག་ རང་རང་གིས་བདམས་པའི་ཤིང་འབྲས་ཀྱིས་ཡིད་ཚོམ་མཐ་” ཞེས་དྲིས། སློབ་བྱ་དག་གིས། “དེད་ཅག་ཡང་བསྐྱར་འདམ་ག་བྱེད་དུ་གཏོང་རོགས།
ང་ཚོས་བདམས་པ་ལྔ་དྲགས་པས། ཡག་ཤོས་ད་ཅུང་ཤུལ་དུ་ལུས་ཡོད་སྲིད་ལ། གཅིག་བྱས་ན་གདམ་རྒྱ་འབྱེད་དྲགས་པས་ཡག་ཤོས་དེ་ལྔ་ནས་ཤོར་ཟེན་པར་
ལྷན་” ཞེས་སྒྲུབ།

དེ་ལ་སོ་ལི་ར་ཐེ་བཞད་མོ་བཞད་ཀྱིན། “འདི་ནི་མི་ཚོ་ཉིད་དེ། མི་ཚོ་ཞེས་པ་ནི་ཐེངས་རེ་རེ་ལས་མེད་པའི་འདམ་གས་གང་ཡོད་དོ” ཞེས་གསུངས་
སོ། །

2013.10.18 དར་རྒྱས་དགོན་དུ་བསྐྱར། (རང་གི་སྐད་འཕྲིན་དུ་བཞོད)

སེམས་གཏམ་ཐུང་དུ་ཞིག

ཉེ་མ་རེ་རེ་བཞིན། ཞོགས་པའི་གང་རེག་གི་དཀྱིལ་དུ་གོམ་པ་སློབ་རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་སུ་སློབ་བཞིན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་
ཡོད་ཚད་ལ་མཚར་སྐྱང་གིས་ཁྱབ་ཅིང་དྲི་བས་གང་ཡོད་པ་རེད།
དེ་ལྟར་ན། སློབ་གྲུའི་ར་སྐོར་ནང་ནས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་ནི་ཁོ་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གཏིང་རུམ་ན་ཁྱབ་པའི་བག་ཆགས་ཟབ་ཤོས་སུ་
འགྱུར་ངེས་ལ། ཤེས་བྱ་དྲི་བས་བཙལ་བའི་དྲིས་ལན་དུ་ཡང་འགྱུར་སྲིད་པ་སློབ་མི་དགོས་བྱེད། དབང་ཆ་རུལ་སྲུངས་སུ་གྱུར་པའི་མཁའ་དབྱགས་མི་གཙང་བ་དེ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་དང་འགལ་བའི་འགྲོ་ལུགས་ཡང་བ་སྒྲ་ཚོགས། ད་དུང་། དྲིས་ལན་འགྲུལ་ལྷག་གིས་འདེབས་པའི་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཐབས་སོགས་སློབ་གྲུའི་ནང་དུ་
གནས་ན་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཆེ་སྟེ། ལམ་ཞིག་བྱིས་པ་ཚོས་ཀྱང་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་དང་། འཚོ་གནས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཤིག་ཏུ་

བབྱང་ན་ཅི་ཞིག་བྱ་ཨང་།

དེས་ན། སློབ་གྲུང་འོས་འགན་ཉག་གཅིག་ནི། བྱིས་པ་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་ལ་སློབ་སྦྱང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁོར་ཕྱག་ཅིག་བསྐྱུན་རྒྱུ་དང་། རང་ཚུགས་སློབ་ལ་རང་སློབ་སྦྱོང་གི་འཚོ་སྡོད་ཀྱི་ཞིང་ས་ཞིག་བསྐྱུན་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས། ད་ཐངས་གཅེད་ཁོག་ལྷན་པའི་ཕྱི་ལོ་གནས་སློབ་གྲུང་དོན་གྱི་གནད་དེ་དག་ལ་གཞིགས་ནས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་གདན་ཞུས་དང་འབྲེལ་བའི་ «དགོ་ཚུན་དང་སློབ་མ» ཞེས་པའི་བཞོ་སྤང་ཞིག་བསྐྱུན་འཛིན་པ་ནི་ཉ་ཅང་དོན་སྤོང་ཐོབ་པའི་བྱ་འགུལ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་དོ།

2013.10.9 ཚོགས་འདུ་བསྐྱེད་མཁན་ཚོས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྲིས། (རང་གི་སྐད་འཕྱིན་ཏུ་བཞོད་)

ཞལ་ཆེམས་གལ་པོ་ཆེ།

—མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ལུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་གྱི་སློབ་ཤེས་བོད་ཀྱི་སླུལ་སྦྱོང་ལམ་ལུགས་སྤེང་བ།

འདི་ནས་ཡར་བཅོས་པའི་བགྱང་བྱའི་ཉག་མ་བཅུ་ཙམ་གྱི་སློབ་ཞིག་ལ། སྐྱུང་མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ལུན་ཚོགས་མཚོག་སློབ་དགོངས་པ་རྒྱགས་པའི་གསུང་འཕྱིན་མེ་སྟན་པ་དེ་རི་ཁ་བ་ཅན་པའི་ལུས་ཀྱི་གྲུབ་ཏུ་ལྷུ་སོང་། རྣམས་དེས། དབྱུང་སྟེ་ཐོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་ལོ་གནས་སློབ་གྲུང་གི་མགོ་ལོག་གི་གོགས་པོ་ཞིག་གི་དག་ནས་བཀའ་མི་ཤེས་པའི་སློབ་དབྱངས་དེ་ཐོག་མར་གོ་བ་ཡིན་ལ། ཁོང་ཉིད་སྐྱེ་འདུའ་ལར་ “དའི་སླུལ་སྦྱོང་འཇིན་མ་བྱེད་” ཅེས་ཞལ་ཆེམས་བཞག་ཚུལ་ཡང་ཁོདི་ཁ་བརྒྱུ་ལས་ཐོས་པས། དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེས་ནི་དའི་ཀུན་གཞིའི་གཏོང་རུམ་ལ་ཡལ་དུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཞིག་བཞག་སོང་།

བསྐྱེད་པ་ཡང་དར་གྱི་རྣམས་འདྲིས། མི་དམངས་ཀྱིས་བཅོམ་གྲུབ་ལྷོ་སའི་སློབ་གྲུགས་ཅན་གྱི་གསུང་ལས། དའི་སླུལ་སྦྱོང་འཇིན་གཏོང་ནས་མ་བྱེད་ཅེས་ཞལ་ཆེམས་འཇོག་མཁན་གཉིས་ལས་མ་ཐོས་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་སྦངས་དགོན་པའི་ཀུན་ལམ་རིམ་པ་དང་། སྐྱུང་མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ལུན་ཚོགས་ཚུལ་པ་གཉིས་རེད།

སློབ་མ་སློབ་ཞིག་ལ། ཀུན་ལམ་རིམ་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྒྱགས་རྗེས་སུ་ཁོང་གི་ལྷན་འདུན་དང་འགལ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སླེ་སླུལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་བཅོམ་ཡོད་རྟེན་གྱི་འཚོ་སྡོད་ཀྱི་འཚོ་སྡོད་མིན་མ་དེས། མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ལུན་ཚོགས་མཚོག་གི་སློབ་ཚོས་ནི་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལྟར་ཡོད་ལ་བཅངས་ནས། ཁོང་གི་མཚན་འཇིན་མཁན་གྱི་བྱིས་པ་ཞིག་གཞན་ཡང་མ་བཅོམ་བའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཤིང་གུས་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

མི་པམ་མོ་ཆེད་ལོ་ལས་སུ། མཁན་ཆེན་དམ་པ་ཁོང་གི་སྐྱེ་ཆེད་ཁོདི་ཁོད་ཀྱི་མཚན་འཇིན་ཆེན་པོ་གཞན་དག་དང་བསྐྱེད་ན། “དའི་སླུལ་སྦྱོང་འཇིན་མ་

འདི་ལ་ཉན་མཁན་མེད་ཀྱང་བཤད་པར་འདོད།

གཅིག

འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་། རང་རང་ལ་ཕུན་ཚོང་མིན་པའི་སྲོལ་རྒྱན་གྱི་དུས་ཚེན་ལྷ་ཚོགས་ཡོད་ལ། དུས་ཚེན་དེ་དག་གི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱུང་རབས་ཁོད། རང་ཉིད་ལ་གཞན་ལས་ཐ་དང་པའི་རིག་གནས་དང་། ཚོས་ལུགས། ལོ་མཚན་གཤིས་སོགས་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ལྷན་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཟེ། མི་རིགས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུག་རྒྱུན་རིང་མོ་དང་འགྲོགས་ནས་ག་ལེར་གྲུབ་པའི་སྲོལ་རྒྱན་དུས་ཚེན་རྣམས་ཀྱི་གསང་ནས། རང་རང་གི་ཡབ་མེས་ལྷན་མ་དག་གིས་འཚོ་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོམ་བར་མི་ཚད་དུ་གནང་སྲིད་བའི་ཞབས་རྗེས་དང་བཤུལ་ལམ་མངལ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། དུས་རྒྱུས་སོ་སོའི་མེས་བོ་དག་གི་ཚས་དང་ཆ་ལུགས། ཟ་བཅའ་འཕུང་རིགས་དང་། ད་རུང་ཁོ་བོ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་ལྷ་ཚུལ་དང་། མི་ཚེད་ལྷ་ཚུལ། ཚོ་སྲོག་ལྷ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་གྲུབ་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ན། འཛམ་གླིང་མཐའ་དབུས་ཀྱི་དུས་ཚེན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་རྒྱབ་ན། འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀྱིས་རི་རྒྱ་ནགས་གསུམ་ལ་ཕྱག་མཚོད་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པའི་གདོད་མའི་གོ་མཚན་སྲོལ་རྣམས་བཟུང་། ལྷ་སྲུ་གཉེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད། རྒྱལ་སྐོན་འབངས་གསུམ་གྱི་བྱུང་བ། དཔའ་བོ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད། མཛེས་མེས་གསར་བཏོད་གནང་བའི་ཆེ་བ། ལྷབས་ཚེན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་འཕྱུངས་འདས། ཆག་སྐོ་མགོ་ལ་ལྷུང་བའི་སྤྱི་དག་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་གཟུགས་དང་སྐྱ་དབྱུངས་བཅས་རེ་རེ་བཞིན་མཐོང་རྒྱ་དང་ཐོས་རྒྱ་ཡོད་པས། དུས་ཚེན་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ནི། ཤེས་རིག་དཔལ་ཡོན་འཕེལ་རིམ་གྱི་རྒྱས་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་མཚོན་པའི་ས་རྟོགས་རེ་རེ་ཡིན་ཅོ།

ལྷག་པར་མིའི་རིགས་ལ་ལྷ་གྲུབ་ལྡན་པའི་ཚོས་ལུགས་ལྷ་ཚོགས་བྱུང་བ་ནས། རྒྱལ་མཚམས་ལས་བཀལ་བའི་དུས་ཚེན་གསར་པ་མང་བོ་བྱུང་ཞིང་། དང་པའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་དང་བཅས་པའི་དུས་ཚེན་དེ་དག་གིས་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔལ་ཡོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གསོན་ཤུགས་དང་ཆེག་སྦྱིལ་གྱི་རུས་པ་གཞན་ཞིག་ཐོན་དང་འདོན་གྱིན་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས།

དེ་ལྷོ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་རེ་བོད་ལ་མཚོན་ནའང་། ལོ་རྒྱུས་རིང་ཞིང་ཤེས་དཔལ་འཛོམས་པའི་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་སྲོལ་རྒྱན་གྱི་དུས་ཚེན་ལྷ་ཚོགས་ལོས་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ཡང་གངས་ཅན་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་སྲུང་བཅི་ལྷ་བའི་སྤྱི་བའི་དུས་ཚེན་ཡོད་ལ། ལུལ་ལུང་སོ་སོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྲུང་བཅི་ལྷ་བའི་སྐར་གྱི་དུས་ཚེན་ཡང་མང་བོ་ཡོད།

དེ་དག་གི་ཁོད་ནས་ལོ་སར་དུས་སྐོན་ལྷ་བུ་ནི། བོད་མི་ཀུན་གྱིས་ཕུན་ཚོང་དུ་སྤྱང་བཅི་ལྷ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུང་གི་ཚོས་ཉེར་དགའི་ཉིན། རང་ཁྱིམ་གང་བདར་བས་ཏེ། ས་སྲོད་ལ་དགུ་ཐུག་བཀུར་སྤྲོད་ཤིང་། དེའི་ལྷག་མ་དང་ཕྱག་སྦྱིགས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཕངས་ཏེ། མི་ཤེས་པའི་མཚན་མ་ཇི་སྟོད་ལོ་རྒྱུང་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱི་རོལ་ལ་བསྐྱལ་ནས་བཀུ་ཤིས་པའི་ལོ་ངོ་གསར་པ་བསྐྱུ་བའི་ཉེར་བཅོམ་གསུལ་བཅོམ་ཞིང་། ཚོས་གཅིག་གི་ཐོ་རེངས་སྐྱ་མཐའ་མ་གསལ་གོང་ནས། ཚོས་ཚུ་ལེན་པ་དང་། ཚོས་བསང་གཏོང་བ། ལྷ་མཚོད་བཤམས་པ་སོགས་གྲུབ་པར་བཀྲིས་ནས། ཉི་ཅེ་ཤར་ཅམ་ལ་ནང་མི་ལྡན་འཛོམས་ཀྱིས་གོ་མ་འབྲས་སེལ་བཞེས་ཏེ་བཀུ་ཤིས་ལོ་ལེགས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མགོ་འཇུགས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བཟུང་། ཚོས་བཅོ་ལྷའི་མཚན་མོར་དགོན་པ་སོ་སོའི་ནང་དུ་མར་བཅོས་མཚོད་པ་ལྷ་ན་ལྷུག་པ་རེ་བཤམས་པའི་བར། ལོ་སར་དུས་ཚེན་རོལ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱང་ཕྱོགས་རྒྱལ་མོ་ཚ་བ་རོང་ལ་ཐུག་གི་བར་བོད་ས་ཕལ་ཚར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་བསམས་ན། དམངས་སྲོལ་གོ་མཚན་གཤིས་དང་། ཚོས་ལུགས་མཛེད་སྐོ་སོགས་ཆ་གང་ནས་བསྐྱས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ལོ་སར་དུས་ཚེན་ལ་བོད་མི་རིགས་ལྷི་མཐུན་གྱི་ཁྱུང་ཚོས་ལྷ་ཚོགས་འབྱུང་དུ་ཐོན་ཡོད་པས། ད་ལྷོ་ལྷ་བཅོན་བོད་གདུང་གསུ་སྤྱུར་པའི་བོད་རིགས་སྤུན་ལྷ་རྣམས་གནས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྐྱལ། དབང་གིས་དུམ་བུར་བཅད་པའི་སྐབས་འདི་འདྲར་མཚོན་ན། དེ་འདྲའི་དུས་ཚེན་དག་ནི། རང་རེ་དག་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྦྱིལ་བྱེད་ཀྱི་གསེར་ཐག་རིང་མོ་རེ་རེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཅོ།

འོན་ཏེ། སྤྱི་རབ་ཏུ་མཐའ་བཞིང་ངོ་ཚད་གོས་པ་ཞིག་ལ། ལྷབས་དང་སྐབས་སྤྱི་མདོ་དབུས་ཀྱི་ཚེས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས། ལོ་སར་དང་། ས་གཞུ་བ་ལྷ་བུ་དུས་ཚེན་དག་གི་མདོ་དབུས་ལམས་གསུམ་ན་ལྷ་གཞུག་ཐ་དང་དུ་རོལ་དགོས་པའི་སྤུང་ཚུལ་དེ་འདྲ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་མཐར་དེད་ན། མདོ་སྤྱང་གྱི་དགོན་ཚོན་འགས་དགོས་པ་ཏེལ་ཅོམ་མེད་ས་ནས་ལྷ་ཚོགས་མཐོགས་འཛོན་དང་། ཐུགས་སྤང་གང་ཤར་སྐོས་བོད་ཀྱི་དུས་ཚེན་རྣམས་རྒྱ་ནག་ཞིང་ཚེས་ལ་གཏུགས་ཅི་གྲུབ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རེད།

ཕྱིར་བཏང་དབྱིང་མགོ་ཚོས་དུས། ལོ་སར་དུས་སྐོན་བྱེད་པ་ཅམ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ལུལ་གྱི་མང་བོད་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཁྱུང་ཚོས་ཤིག་ཏུ་སྤང་བས་དེའི་མགོ་

པའི་རྒྱ་མི་དག་གིས་ “ག་ལེར་ཕེབས་མུ” ཞེས་སྐྱེས་པའི་གསར་འཛིན་གྱིས་འཛམ་གླིང་དང་སངས་པར་བྱས་སྐབས། དེ་འདྲ་ཡིན་ནི་དེད། མི་རིགས་
དེའི་ཀུན་སྦྱོང་ནི་ཅིག་ཅིག་ཅིག་དང་ཉེག་ཉེག་ཅིག་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན། ཡང་ཐངས་ཤིག་རྒྱ་གོང་ཆེ་གོ་མོ་ཅུ་མཁར་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་ཡང་ཆེ་ནས།
སེམས་སྡུག་གིས་གཟེར་བའི་མི་ཞིག་མར་ཐིང་ཅིས་བྱས་སྐབས། འོག་གི་རྣམ་མོ་བ་ཚོས། “གོགས་པོ། མཚོགས་པོར་མཚོངས་དང་” ཞེས་དགའ་བསུའི་ཐལ་མོ་
བརྒྱབས་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་དུས་ཀྱང་། དེས་ལྷན་བཞུགས་པོ་གཡུག་ཞེས། “ཁོ་ཚོའི་ཀུན་སྦྱོང་ཚད་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྦྱང་དོན་ནི། ཅིག་ཅིག་དེད། ཉེག་ཉེག་
དེད་” ཅིས་དཔྱད་པ་གཏོང་བའི་ལྷུ་གུ་སྦྱོར་བ་ལྷུར་སྒྲུབ་སོ། །

དེ་སྐད་འཚད་པའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ། རང་གི་མི་རིགས་ལ་ནི་སེམས་བཟང་པོ་ཡོད། བཟེ་བ་ཡོད། རྙིང་རྗེ་ཡོད། གཞན་ལ་སེམས་ཁུར་དང་རོགས་
སྦྱོར་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ད་རྒྱལ་དང་ཁོངས་དྲེགས་ཤིག་དུས་དང་དུས་སུ་མིག་མངས་ལས་ཤོར་འགྲོ་ཡི་འདུག ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རིང་ཚོས་སྤྲོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མའི་
འཛིགས་པ་བྱུང་དུས། ལེགས་སའི་ཐལ་མོ་དེ་བའི་བོད་མི་ཡོད་ཚུལ་དངོས་སུ་གོ་དུས། དའི་ལྷན་གྱི་ད་རྒྱལ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོན་ལྷན་པའི་ད་རྒྱལ་ཞིག་མིན་པ་འདྲ་
བས། དར་ཅིག་ལ་ཉེད་དེ་ལུས་པར་གྱུར།

གཉེས།

ཁོ་བོ་ལོ་ན་རྒྱང་དུས་སུ། ལོ་ལོན་བགྲེས་སོང་ཚོས་ཉེ་མར་བསོ་ཞོར་གྱི་ཁ་བརྒྱུ་ཉ་ཅང་དགའ། ཁོ་ཚོའི་གཏམ་གྱི་བརྗོད་གཞི་ནི་དེས་པ་
མེད་པར་གསུམ་གང་དུ་འཕྲོ་བས། ས་ཆ་གང་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་ལོག་བརྒྱགས་པ་དང་། མེ་ཤོར་བ། ས་ལོམ་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བ་སྤོང་སྐབས། “ཨ་ཉ་པོ། རྙིང་
རྗེ་” ཟེར་ནས་མིག་རྒྱ་ཡང་ཡང་གཏོང་། ལྷིམ་མཚོས་གཡམས་གཡོན་དུ་བཟུ་མི་ཤིས་པ་དང་། རྒྱན་དན་རེ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་བཤད་ནས། སེམས་སྡུག་གིས་
དངན་པ་འཐེན་བཞེན་ཟས་ཟ་བའི་ཡི་ག་ཡང་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན། དེད། བགྲེས་སོང་དེ་དག་ནི་མ་གཞི་ནས་མིག་རྒྱ་གཏོང་རྒྱར་དགའ་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་མེད་ཀུན་
ལྷན་བཅོམ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བཤད་ན་མིག་རྒྱ་འཚོར། ལོང་ལྷམ་འབྲུག་མོ་རྟོར་གྱིས་འཕྲོག་ཚུལ་བཤད་ན་མིག་རྒྱ་འཚོར། འགྲོ་བ་བཟང་མོར་བར་ཆད་བྱུང་ཚུལ་
བཤད་ན་མིག་རྒྱ་འཚོར། ལྷན་ས་འོད་འབྲུག་སྡུག་གིས་མནར་ཚུལ་བཤད་ན་མིག་རྒྱ་འཚོར།

ད་དུང་། ཁོ་ཚོའི་གསུམ་ན། ཨ་ཁུ་ཚང་གི་ལུ་གུ་སྦྱང་གིས་བསད་པ་གོ་ན་མིག་རྒྱ་འཚོར་མཐན་དང་། ཨ་ཁུ་ཚང་གི་ལྷི་མོ་དུག་གིས་ཤེ་བ་ཐོས་ན་མིག་
རྒྱ་འཚོར་མཐན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་མཚར་ཞིག་ལ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔམ་སྤོང་ན་མིག་རྒྱ་འཚོར་སྤོང་བའི་བགྲེས་སོང་དེ་ཚོས། རང་ཉེད་གྱིས་སྤངས་
པའི་དགའ་སྡུག་གི་ལོ་རྒྱུས་དྲན་བྱས་དུས་མིག་རྒྱ་གཏོང་བ་ཉ་ཅང་ཉུང་། འཛིག་རྟེན་ཞིག་གི་ཆག་འཛིག་ཡོད་ཚད་ཀྱི་མྱོང་བ་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཁོ་ཚོར་
མཚོན་ན། ལུ་གེས་གཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་འཕྲུལ་བའི་བསྐྱེད་པ། “རིག་གསར་” གྱིས་བརྒྱན་པའི་དུས་ཚོགས་སོགས་སུ་རང་ཉེད་གྱི་མགོ་ལ་ཆག་སྟོ་ཅི་
བྱུང་ཞིབ་ལྟ་གསུང་རྒྱ་ལོས་ཡོད་དེ། དེ་དག་རེ་རེ་བཞེན་སྤོང་མོལ་གྱི་སྐབས་སུ། སེམས་པ་སྦོང་ཤིག་གོ་དང་། རོ་མངས་བརྟན་སྤང་དེ་བྱེད་པ་ལས། མིག་རྒྱ་
འདོན་པ་པར་ཟད་དཔགས་འཚོང་ཅམ་གྱི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་མཐན་ཡང་ཉུང་ལ། ད་ཅུང་ལན་རེར་སྡུག་བསྔམ་གྱི་མྱོང་བ་འཛིགས་ཅུང་དག་དགོད་ཞོར་ཆེ་ཞོར་དུ་
སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །

དོ་མ། བགྲེས་སོང་དེ་ཚོའི་རྒྱུད་ན་དགའ་སྡུག་གིས་མི་ཐུལ་བའི་ཕུས་རྒྱུ་ཞིག་དང་། ལྷན་ལྷིས་མི་རྒྱུ་པའི་སྦོ་སྤང་ཞིག་སྤོང་སྐབས་སུ་མངའ་བའི་
ཚུལ་ད་རྣམ་དུ་ན་ན། བོད་མི་རྣམས་སེམས་བཟང་ཡིན། རྙིང་རྗེ་ཆེ། རྙིང་ཡོད། ཕུས་པ་མཐོགས། ལྷན་ལྷིས་པའི་སྦོང་ཆ་རྣམས་ཀྱང་བཤད་སྟེ་ཅམ་མིན་པའི་དེས་
ཤིས་སྐྱེས། རྒྱུས་ནས་ཀྱང་སྦྱང་མེད་པའི་བཟེ་བ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་བའི་སེམས་ཁུར་མ་བཅོས་དག་གཙང་གི་རང་གཤིས་དེ་དག་ནི། ཤེས་གྱི་མཚོད་རྟེན་
བརྟེན་པའདྲའི་གངས་རེ་མཐོན་པོ་དང་། གཡུ་ཡི་སྤྲ་ཉིག་བཞུས་འདྲའི་གངས་ཆབ་རིང་མོ་རྗེ་བཞེན། མདོ་དབུས་མཐོ་སྐང་གི་འཛིག་རྟེན་འདི་བརྒྱན་པའི་འོད་
གྱི་སྤྲ་ཚོམ་རེ་རེ་ཡིན་པའདྲའི་ཚོར་སོང་།

གསུམ།

མིག་དེ་བའི་ཚོར་སོང་ལ། རང་ཉེད་བགྲེས་བྱའི་ཐེམ་པ་སོ་བརྒྱུད་དུ་བརྒྱུ་ཞིང་། བགྲེས་སོང་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་བཞེན་བཞུད་ཟེན་པའི་ཤལ་ན། མི་
རབས་གསར་པའི་དབྱུང་ལག་ཅིག་ཆར་རྗེས་སུ་ཤ་མོ་བརྟོད་པ་བཞེན་ཐོལ་གྱིས་འཁྲུངས་བྱུང་སྟེ། ཁོང་ཅག་ནི་སྤོང་རིག་བཟུ། སྤོང་སྤོང་ལྷན། སྤོང་བས་པ་ཆེ། འཚར་
སྤོང་ལྷན་པས་བོད་མའི་འབྲུང་འགྲུར་ལ་རེ་བ་སྤར་ལས་ཆེད་ཞེས་ཀུན་གྱིས་སྤོང་། ཡིན་ཡང་། ལྷན་གྱི་བགྲེས་སོང་རྣམས་དང་མི་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ། མི་རབས་
གསར་པ་དག་ནི་རང་ཉེད་སྡུག་རབས་དང་། གཅོས་རབས། མནར་རབས་ཀྱི་སྤོང་དག་འདོན་པར་དགའ་ན་ཡང་། སྤོང་བོ་གཞན་གྱི་དགའ་སྡུག་ལ་སེམས་ཁུར་དང་
གདུང་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་ཅམ་མེད་པར་མ་ཟད། གཞན་ལ་རང་བྱུང་གཞོད་སྟོན་པོག་ཚོད་གའའ་འབོད་སྟོག་པའི་རྣམ་འགྲུར་རྒྱན་ཚད་ཀྱང་བརྟན་བྱུང་བ་མིན་
ནམ།

དེ་ལྟར་བསམས་ན། ད་ནི་སྤོང་རྗེའི་སྤོང་དང་། བཟེ་བའི་སེམས་རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་བོད་པའི་གོམས་གཤིས་དང་བག་ཆགས་མང་པོ་ཞིག་གནའ་གཏམ་དུ་
འགྲུར་ལ་ཉེ་ཞིང་། གནའ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་ལ་ཉེ་བའི་སྤོང་སྤོང་ལ་མང་ནས་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞེན་པ་འདྲ་བས། རང་གིས་རང་ལ་དེ་བཞིག་འདྲི་དགོས་བྱུང་། གལ་
ཏེ་སྤོང་མཐུད་དུ་འདྲི་སྤོང་སོང་ན། ལན་ཞིག་བོད་ལ་དམངས་གཙོའི་ལས་ལུགས་རྒྱགས་ཤིང་། རང་དབང་གི་སྤོང་ཆོགས་ཤིག་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཅུང་། མི་
དང་མའི་བར་མཚའ་བཟེ་དང་། ཕན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྦོང་མེད་པར་གྱུར་ཚེ། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་རྗེས་རོལ་ལམ། མི་ཚོའི་རིན་ཐང་རྗེས་མཛོད་ནམ།

དངོས་གནས་ཏེ། གཡམས་ནས་ཅིག་ཚང་མེ་ཤོར་དུས་ལྷན་ཚོད་གོད་ཚོག་ལ། གཡོན་ནས་གན་ཚང་རྒྱས་ཁྱེར་ཚོ་ཡང་ལྷན་ཚོས་འབྲུ་ཚོག་མོད། ཉེན་ཞིག

འུ་ཚེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མེ་མུ་འབར་ཞིང་། མལ་ས་རྒྱ་ཡིས་ཁྲེར་ན་ནི། འུ་ཚེ་ཉེ་འཁྲིམ་གྱི་མེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་ཉལ་དགོད་དང་འཕྱ་མོད་བྱེད་དེས་
པས། དེ་དུས་འུ་ཚེས་ཇི་ལྟར་བྱུང་། དགོད་རྒྱ་ཡིན་ནམ་དུ་རྒྱ་ཡིན། ཡང་ན་?

2014.1.14 ལྷོ་འདུ་རུ་བྲིས། (རང་གི་རྒྱ་འཕྲིན་དུ་བཀོད་)

དམངས་གཙོ་དང་བྲིམས་སྐྱོད་།

རྒྱའི་མཁས་དབང་དབྱེ་ཀྱང་ཐེན(易中天)ཀྱིས། "དམངས་གཙོ་ནི། ཐོག་མར་ལྷ་རྒྱུ་ལ་ཞིག་བར་དུ་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཐ་མར་རིག་གནས་
ཤིག་གོ།" ཞེས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་མད་དེ། དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་དམངས་གཙོ་དར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་བརྟེན་ན། ཐོག་མར་དམངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
མཐུན་བྱུགས་ལྷན་དེ། སྐར་གཙོ་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། རྒྱུད་པ། ལྷན་བཟུལ་སོགས་ཀྱི་བོ་བ་མཉམ་ཐོག་ནས་དོས་ཟེན་པའི་སྐྱོ་ཤས་དུག་
པོས་ཡིད་གཡོས། སྐར་གཙོ་དེ་ལམ་ལུགས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བཅོས་མིན་གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནས། དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་།
བྱེད་ལས། རྒྱུ་ལྷན་ལ། ལྷན་བཟུལ་དག་མཚན་སོགས་ལ་བརྟེན་ཤིང་དཔྱད་དེ། ཡང་དག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐྱོ་གོས་སྐྱེན་པ་ནི་དམངས་གཙོ་དར་བའི་ཐོག་མའི་
རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་ལྷུར་ཡོད།

དེའི་མང་གཞིའི་སྤང་དུ། སྐྱོ་སྤོངས་ལྷན་མེད་ཀྱི་འབད་བཅོན་ལ་བརྟེན་ཏེ། བྲིམས་སྐྱོད་དང་། དབང་གསུམ་དབྱེ་བཤོས། བྲིམས་སྐྱོ་ཁེར་རྒྱུ་ལྷན་གསུམ་
ལུགས་རང་དབང་། ཚོང་རའི་དཔལ་འཕྱོར། གསར་ལམ་རང་དབང་སོགས་ཅེ་ཅེ་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་ནས་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
ཞིག་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་བྲིམས་སྐྱོད་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་ལྷན་དུ་བརྟེན་པོར་གནས་དང་གནས་བཞིན་པ་རེད་འདུག།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དམངས་གཙོའི་འགོ་སློལ་གྱི་རྒྱ་སྐྱོད་ཐབས་ཅད་ཡུལ་མི་དཀྱུས་མ་རྒྱུན་ཚང་གི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ།
དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནི་ཡུལ་ལུང་ད་དང་དེའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་པ་རེད།

དེ་རྒྱ་ན། ད་ལྟའི་རང་རེ་ནི། དམངས་གཙོའི་ལམ་སློལ་དར་འཕེལ་གྱི་གོམས་པ་དང་པོའི་ནང་དུ། བསམ་སྒོ་གཙུག་བཅར་བྱེད་ཀྱིན་པའི་སྐྱད་ལ་ཡོད་
པས། དམངས་གཙོའི་ཁྱད་ཚེས་ཀྱི་ཟུར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཤིས་རྟོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱ་རབ་ཏུ་གཙོ་བོ་ལགས་ན། འོག་ཏུ་དམངས་གཙོ་དང་བྲིམས་སྐྱོད་བར་གྱི་
འབྲེལ་བ་མངོ་ཚམ་སྐྱོད་བར་འདོད་དོ།

གཅིག་

དེང་རབས་དཔལ་ཡོན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན། དམངས་གཙོ་དང་བྲིམས་སྐྱོད་གཉིས་ནི་པན་རྒྱན་རྒྱུང་འཇུག་གི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་
གཉིས་གང་ཡིན་རུང་རང་རེ་དག་གིས་སྐྱོན་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། ། ཡང་མི་འགའ་རེས་ནི། དམངས་གཙོ་དང་བྲིམས་སྐྱོད་གཉིས་དོན་གཅིག་མེད་གི་རྒྱུ་
གངས་རྒྱ་བུར་ཅི་བཞིན་ཡོད་ཚོད་དེ། ཞིབ་ཏུ་བཀར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་དང་། ཐུན་མེན་གྱི་ལྷན་པ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་
འབྱེད་ཚེས་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐོས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དམངས་གཙོའི་སྤོང་ལུགས་ནི་གནའ་བོའི་ཀེ་རེ་སི་ནས་ཐོག་མར་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྲིམས་
སྐྱོད་གི་རྒྱ་བའི་མགོ་ཁྲུངས་ནི་ཡར་དཔྱད་ན་གནའ་བོའི་རོ་མའི་བྲིམས་ཀྱི་སློལ་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པར་བཤད་ཀྱི་འདུག།

དཔེར་ན། ལོ་རོ་ཉེས་སྤོང་ལྷན་ལྷན་གི་ཡར་སྐྱོན་ཞིག་ལ། གནའ་བོའི་ཀེ་རེ་སིའི་མཁའ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་ཐེན་སི(Athens雅典)ན།

དཔོན་རིགས་པལ་ཆེར་སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བདམས་ཤིང་། བྱ་བ་ཆེ་མ་ཀུན་ལ་གོང་མི་ལྷན་འདུས་ཀྱིས་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གནས་དེར་དངོས་སྐྱོད་དམངས་
གཙོའི་ལམ་སློལ་དེ་ལྟར་རྒྱུགས་པ་ནི། ས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོད་སྤོང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོད་རྒྱུ་ལ་ཞིག་པ་དང་། ལུགས་སློལ་ཐབས་པོ་ཆེ་ཞིག་གི་འོད་དཀར་

དབང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོའི་སྒོའི་དཔོན་རྒྱལ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །

ཡུལ་མཐའ་དེ་ཉིད་མི་ལུ་ལ་རྩ་བ་རྒྱས་ཤིང་ཅེ་མོ་སྤྱོད་ཏེ། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་གཅིགས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་སྤྱིང་པོར་བཅངས་པ་ལས། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་རེ་རེའི་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ནི་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་ལོ་གཏོང་མི་རིགས་པའི་ལྷ་བའི་མ་ལག་ཡོངས་སུ་རྒྱས། རྒྱས་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་རེ་རེ་སྤྱི་ཚོགས་གང་ཞིག་གི་ཁྲིད་ཏུ་
ལུགས་ཀྱི་ཡང་། ཚོགས་པ་སྤྱིའི་ལས་སུ་བྱ་བའི་འཇུག་ཐོག་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་འགན་འཁུར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་བར། རང་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་ཏུ་མི་རུང་
པའི་སྐྱེར་གྱི་བར་སྤོང་ཞིག་ངས་པར་ཡོད་རིགས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་དེ་ལ་མས་ཤིང་སྤྱི་བའི་སྐྱེ་བོ་མང་ཏུ་འཕེལ་བ་རེད།

རིམ་གྱིས་རང་དབང་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་དེ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་དར་ཞིང་། ཡུལ་མཐའ་གང་དེའི་ལྷ་བ་སྤྱིང་པོར་བཟུང་བའི་ལས་འགུལ་ལྷ་ཚོགས་
བསྐྱེད་མར་བྱུང་བའི་ཤར་སྤོང་གིས། ཚབ་སྤོང་གྱི་སྐྱིག་གཞི་ལ་ཐང་ཀ་ནས་འགྱུར་ཐོག་སྤྱོད་ཏེ། ལོ་ངོ་སྤོང་ཕྱག་མང་པོའི་རིང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་མཉམ་པའི་
དབང་ཚས་སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་འགོ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་གོ་ཐོག་ནས། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཚ་ལ་
ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཤོག་ལྗེ་གསར་པ་ཞིག་གི་སློ་འཕར་ཏུ་གྱུར་གྱིས་བྱུ་སོང་།

རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཚ་ནི་སྤྱི་དམངས་སྐྱེར་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ནི་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་འཕྲོག་ཏུ་མི་
བཟུང་བོ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གསར་པ་དེས་ནི། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་བའི་བདག་པོ་སུ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་སོང་བ་དང་ལྟོ། འཇུག་སྤོང་གི་གོ་བ་དང་དོས་
འཛིན་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་ཐོག་སྤྱོད་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་འཇུག་ལུགས་གང་ཡིན་ཏུང་། འཇུག་སོ་རང་“འཇུག་མཐུན་” ཡིན་མིན་གྱི་བརྟེན་ཚུལ་
ཞིག་བྱུང་ནས། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་རེ་རེས་ཡུལ་པའི་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཡིད་འཐད་གཙང་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོད་དང་མེད་ནི། སྤོང་ལུགས་དང་། འཇུག་ལུགས་གཉིས་
ཀ་“འཇུག་མཐུན་” ཡིན་མིན་གྱི་ཚད་ཤིང་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ལྟར་རང་དབང་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་འཛིན་པ་དག་གིས། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་རེ་རེའི་ཐོབ་ཐང་ནི་སྤྱིང་པོ་དང་། ལྷ་བ་དང་། གཞི་ཅེ་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་
པས། དམངས་གཙོ་དང་འཇུག་སྤོང་ལའང་བསྐྱར་ཏུ་མཚན་ཉིད་གསར་པ་ཞིག་འཛིན་པའི་བྱུང་བར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ཁ་མ་བུལ་བའི་སྤོང་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་
ཤེས་དཔལ་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་རེད།

བསམ་གཞིགས་ཀྱི་ལས་སུ་གསར་པ་འདིས་ནི། ངས་དོན་གྱི་འཇུག་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། སྐྱེས་ལུ་སྐྱེར་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གཙང་མར་
སྤོང་གྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་ནས། འཇུག་སྤོང་དང་དམངས་གཙོའི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཤིང་། ཡང་། དམངས་གཙོ་
རྣམ་དག་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན། རྩ་འཇུག་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ་གྲུབ་ཅིང་། འཇུག་ལུགས་ཀྱི་རྣམས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་སྤོང་བྱ་དགོས་པར་གཏེན་ལ་སེལ་སྤྱོད་
དམངས་གཙོ་དང་འཇུག་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས། རང་དབང་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པོ། །

2014.1.16 སྤོང་ལུ་ཐོག་ («བོད་གསར་པའི» ལྷེང་ཏུ་བཞུགས།)

སློབ་དཔེ་སྐྱོད་ཀྱི་ཁ་བཤུགས།

དགོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ཐང་གི་རྒྱན་ཤེས་གསུམ།

—2013ལོའི་གངས་རྒྱུ་མཁའ་པོ་རྩེ་ཚོགས་ཞུགས་ཞུགས་འདུའི་སྐོར་གྱི་ཞུགས་པའི་གཏམ་བཤུགས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་རྣམས་ལ་དང་། ལས་རིགས་སོ་སོའི་ཁྲི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་པའི་མི་སྣ་ལོ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མར་འཚམས་འདྲིའི་བཟླ་ཤེས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁ་བཤུགས་ཞུ་བའི་ཞུ་བ་ལྟ་བུ་ཚམ་གྱི་ཚད་དུ། འགྲོ་སོང་འདྲི་འདྲ་བཏང་ནས་དཀའ་ལས་བཟུབ་ཅིང་རྩལ་རྒྱ་གཏོར་མཁའ་ཉེ། འཇུ་དགོན་གོང་གཉེས་ཀ་ལ་སྤོང་ཐག་པ་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། (ཐལ་མོ་རྡོ་རྒྱུ།)

དེ་རིང་ངས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་ལུ་རྒྱའི་རྒྱུ་ཚད་ལ་བཟུང་ལ་《དགོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ཐང་གི་རྒྱན་ཤེས་གསུམ》ཞེས་བཏགས་ཡོད། ལྷ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཤད་དགོས་པ་རེད་ཅེ་ན། ལྷུ་བཏང་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་འདྲི་ཚོགས་ལྷི་ཚེན་པོ་ཞེས་འདྲི་བཤུ། ཚོགས་ལྷི་ཚེན་པོ་དེའི་ནང་དུ། ལས་རིགས་སོ་སོའི་མི་སྣ་འདྲ་མི་འདྲ་མཐོ་ལ། ཚོགས་ལྷི་ཚེན་པོ་དེ་ལྟར་ནས་ལྟར་དུ་དར་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་འདྲ་མི་འདྲ་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་ལའང་མ་བརྟེན་ལྷ་མེད་ཡིན་པ་རེད།

དེས་ན། དེ་རིང་འདྲིར་བཏགས་མཁའ་མང་ཆེ་ཤོས་ཉེ་བཟུ་ཆའི་དགུ་བཟུ་ཚམ་ནི་རབ་བྱུང་པ་ཤ་སྟག་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོ་རབ་བྱུང་པའི་སྟག་ལ་བྱེ་བྱུང་བཤུ་བའི་འགན་ལའི་འགན་ལ་འཁྲི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། ཁོང་གི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱས་ཏེ། དེས་སོ་སོ་སྤེལ་གྱི་མི་ཚའི་ནང་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོ་སྤེལ་གྱི་མི་ཚའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལས་མཚེད་པའི་འོད་ཟེར་དཔེ། རང་གི་ཁོར་ལུག་འདྲི་དང་། ད་དུང་ཁོར་ལུག་གཞན་དང་གཞན་ལའང་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་ལ་འདྲང་རྒྱུ་རྒྱ་ཉེ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

དེ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཚོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། ཚོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བོད་ཁོར་ལྟོ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལུང་པ་གཞན་དང་གཞན་ལའང་ཡོད་ལྟ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། འཛམ་བུ་སྤོང་གི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བྱིར་འཁོར་ནས་བསྟན་པ་ཚོ་དོས་གཉེས་ཅན་ཞིག་རེད། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཚོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ལོ་ངོ་སྤོང་གི་རིང་ལ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་དུ་གནས་པ་དེས་མིའི་ཉེན་རིམ་འཛིན་པའི་ནང་དུ། མིའི་ཉེན་རིམ་བསམ་སྤོང་ནང་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་བའི་དོན་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷ་མཚན་དའི་དབང་གིས་ཉེ་ཅང་སྤོན་ཐོན་ཅན་གྱི་ལུང་པ་ཚོའི་ནང་དུ་ཡང་། ད་དུང་ཚོས་ལུགས་ལྷ་མཚན་གནས་བཟུང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དོས་གཞན་ཞིག་ནས་བསྟན་པ་ན། ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་སྟོག་དང་། འགལ་ཚོད། དམག་འཁྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་སྤོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོང་མང་པོ་བྱུང་སྤོང་ཡོད་འདུག།

དེ་གཉེས་ཀ་ནི་རིག་གནས་གཅིག་འདེལ་རིམ་གྱི་དོན་གཉེས་ཡིན་དུས། ང་ཚོས་དོས་དེ་གཉེས་ཀ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས། དོས་དེ་གཉེས་ཀ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་ལེན་རྒྱ་ཉེ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ལ། རང་ལེ་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་འདེལ་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བྱིར་འཁོར་ནས་བསྟན་པ་ཡང་། ཚོས་ཉེད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ན། ང་ཚོས་དེད་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཚོས་ལུགས་གང་དའི་ཕན་པ་དང་ལེགས་པའི་ཆ་དེ་ཉེམས་སུ་སྤངས་ཤིང་ཚལ་དུ་བཏོན་ཏེ། གཞོད་པའི་ཆ་རྣམས་ཐབས་བཟུ་རྒྱུ་ལོ་སྒོ་ནས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འབད་བ་བྱེད་རྒྱ་གསལ་ཆེན་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

རྒྱུ་དང་། ང་ཚོ་ལ་མཐུན་སྤེལ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཚང་མས་གསུང་གྱི་འདུག། ད་དུང་རྣམ་དཔྱད་དང་བསམ་སྒོ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་གྱི་འདུག། དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་གནས་དང་གནས་བདེན་པ་རེད། རེད་དེ། རིག་གནས་ཤིག་ལས་ཡག་པོ་ཞིག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་རྒྱ་དང་། མི་རིགས་ཤིག་ལ་ངས་པ་དོན་གྱི་མཐུན་སྤེལ་ཞིག་ཡོད་ལྟ་དེ་ཀྱན་སྤྱོད་རྒྱུ་དེའི་ཆ་ནས་རེ་བ་བཏོན་པ་ཅིམ་གྱིས་ཉེམས་ཡོད་འགག་པོ་རེད།

གསུམ། བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་གནས་པའི་དགོས་པ།
ད་མགྲོགས་པོར་མ་བཤད་ན་དུས་ཚང་ཁོང་རྒྱ་མ་རེད། རྒྱུན་ཤེས་གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ཅེའི་དོན་དུ་བྱེད་
དགོས་པའི་སྐོར་ཡིན། དེ་ནི་གང་ཞིན་མ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི། བསྟན་པའི་སྐོར་ལུགས་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐེར་རེ་རེའི་བསམ་སྐོ་
དང་། གུན་སྐྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རེད།
དེའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུན་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་པའི་གཙུག་ལག་ལས་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བསྟན་པའི་སྐོར་ལུགས་པའི་སྐྱེས་
བུ་སྐེར་རེ་རེར་འཛིག་རྟེན་ལ་ཞུ་བའི་མེག་འབྲེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་བསམ་སྐོ་གཏོང་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་
པ་དར་མེད་དང་། དགོན་པ་ཚོའི་འཕྲིན་ལས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཟུ་མ་དང་། དགེ་བཤེས། སྐྱུལ་སྐྱུ། ལྷ་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་རྒྱ་ལོར་གྱི་
ཁོ་ཕན་གང་ཞིག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་བ་སྒྲངས་ན་རྩ་བ་ཤིང་ནས་ནོར་སོང་བསམ་གྱི་ཡིད།
སྤྱིར་བཏང་དུ། གནས་སྐབས་ཐུང་བའི་རིང་ལ་ནི། རང་བསྟན་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་རེད། དེ་ལ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་པ་
ཡོད་ཅེས་ཚོགས་སྤྱི་ཚོར་པོ་དག་ལ་སྒྱུར་ནས་དུངས་ཞེན་གྱི་སྐད་ཆ་རེ་བཤད་ཀྱང་ཉན་མཁན་ཡོད་སྲིད་མོད། མཐར་གཏུགས་ན། མི་ཟེར་བ་དེས་རང་ཉིང་ལ་ཕན་
ཐོགས་མེན་ནི་རྩ་བར་འཛིན་པས། རང་ཉིང་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ན། ཡུན་རྒྱུན་ཡུན་དུ་དེ་ལ་དགའ་ཡི་རེད། རང་ཉིང་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་
ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་འཛིན་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཁ་ཡིས་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ལག་ཏུ་བསྟར་མཁན་དགོན་པོ་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཀྱང་བསྟན་
པ་འདིས་སྐྱེས་བུ་སྐེར་རེ་རེར་ཕན་ཐོགས་ཤིག་འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ལ་བར་དོར་ནས། མི་རིགས་ཞིས་པའི་སྤྱི་བམ་པོ་ཞིག་གི་དགོས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་དགོས་ཟེར་ན་ནི། དེ་ལ་རྩ་བ་དང་རྒྱ་བཞི་བརྟན་པོ་ཡོད་ཚུ་མ་རེད་སྟེ།
དེ་འདྲ་ཡིན་ན། དགོན་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་པ་དང་། དབུ་ཚུངས་ལ་སྤྱི་འཛིན་དུ་འདོད་ཅི་འདྲི་བའི་དོན་སྤྱིང་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་
པ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པའི་ཚེད་ཡིན་པ་དང་། དགོན་པའི་སྤྲོས་སྤྱི་བམ་གང་ཞིག་གནས་རེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཚུར་
ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་མེན་གྱི་སྐོར་འཛིན་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པའི་དགོས་དོན་ནི། དང་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྐེར་རེ་
རེའི་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ། ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསམ་སྐོ་དེས་ཕན་ཐོགས་ཤིག་སྤྱིང་ཐུབ་པའི་ཚེད་ཡིན་པ་འདི་གསུམ་ནི་རྒྱུན་ཤེས་ཤིག་ཏུ་ཚགས་
དགོས་པར་འདོད།
གལ་ཏང་ང་ཚོ་སྐྱུ་གུ་ལ་འདི་དག་རྒྱུན་ཤེས་ཤིག་ཏུ་ཚགས་ཐུབ་སོང་ན། དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ལུགས་ཡག་པོ་ཞིག་རང་
བཞིན་གྱིས་འབྲུབ་སྲིད། དཔེ་ཞིག་བཞག་ན། ཨ་རིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་བྱང་གོ་རི་ཡའི་སྤྱི་ཚོགས་བསྟར་ན། དཔེ་ལ་ཡོན་གྱི་ཚང་ལ་གནས་ས་ལྷ་སའི་ཁུང་དང་ཤོར་
བསྐྱོད་ཡོད། ཁུང་དང་དེ་འདྲ་ཤོར་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིན་མ། ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་དག་ནི་སློབ་ཤེས་ལྡུག་ཅིང་གཞན་ཕན་རྒྱུ་སྒྲིལ་ལེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྲུག་
དང་། བྱང་གོ་རི་ཡའི་སྲིད་འཛིན་དག་ནི་དེ་ལས་སྐོས་སྤྱི་བཤྱ་པོ་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་རྩ་བ་ཤིང་ནས་མ་རེད། གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གནིས་འགོ་
སའི་ལམ་ལུགས་མ་འདྲ་བས་རེད། གཅིག་ནི་ལམ་ལུགས་ཡག་པོ་ཞིག་དང་། གཅིག་ནི་ལམ་ལུགས་སྤྱི་བཤྱ་པོ་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུན་ཤེས་ཡིན་པ་རེད།
ལམ་ལུགས་དན་བས་མི་བཟང་པོ་དག་ཀྱང་ཐེ་ཤུ་ལ་བསྟར་འགོ་ལ། ལམ་ལུགས་ཡག་པོས་ནི་མི་དན་པ་དག་ཀྱང་བཟང་པོ་ལྷ་སྐྱེར་འགོ་བར་
གསུམ་པས། རྒྱལ་ཕམ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་རྩ་བ་ལམ་ལུགས་ལ་རག་ལས་པ་རེད།
དེ་སྟེ་ན། ང་ཚོས་ཀྱང་དགོན་པ་སྤྱི་བཤྱ་པོ་དབུ་ཚུངས་ཆེ་གོ་མོས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས། དེང་ཕྱིན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་དེའི་ཤུལ་དུ་བཞག་ན་
དགོན་པ་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བའི་རེད་ཟེར་བ་སྟེ་ལུ་སྐྱེ་མཚན་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གནས་ལུགས་རྒྱུང་བའི་ཡོད་མོད་ཆ་ཚང་པའི་སྤྱི་བཤྱ་པོ་ཞིག་མ་རེད། ང་ཚོ་
སྤྱི་ཚོང་གིས་འབད་བཞུན་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་གཙོ་བོ་ནི། དགོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་གིས་འཛིན་སྐྱོན་ཡིན་མེན་ཅམ་མ་ཡིན་
པར། དགོན་པ་སོ་སོའི་ནང་དུ་ལམ་ལུགས་ཡག་པོ་ཞིག་འབྲུགས་ཐུབ་མེན་གྱི་གནད་དོན་དེ་རེད།
དགོན་པའི་ནང་དུ་མང་པོས་ལས་ལེན་ཞིང་། གུན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་ལམ་ལུགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཚུགས་པའི་ཚེད་དུ། ང་ཚོས་གནད་དོན་ལ་བརྟེན་
ཤ་གཅོད་པ་དང་། དགས་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ནི་མ་ལས་ཀ་མད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་རེད་སྟེ། སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚོ་སྤྱོད་དང་འབྲུལ་པ་ཚགས་པའི་དགོན་སྡེའི་
གནས་སྤངས་དེ་ལས་ལག་པོ་ཞིག་ཏུ་འགོ་ཐབས་སུ་མཐུན་སྐྱེར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་སོང་ཆེད་ལས་སྤྱོད་ཐབས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ནི་ང་ཚོ་ཆ་ཚང་གི་སྤྱོད་
ལ་བབས་པའི་འགན་འཁུ་ཡིན་པས། དགོན་པ་དག་ལམ་ནོར་ལས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ནི། ང་ཚོས་ཤེས་རབ་དང་། རིགས་ལམ་གྱི་སྐོར་ནས་བརྟེན་ཤིང་ཅིང་
དགས་སྐྱབ་བྱས་པུང་། དེ་ནི་མཐུན་སྤེལ་ལ་གོའོ་དེ་ལས་ཤིག་མ་རེད་བསམ་ཡོད། མཐུན་སྤེལ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་བ་སྤྱི་ཚོགས་པ་མཉམ་དུ་གནས་ཚུགས་ཅིང་། སྐྱེས་
བུ་སྐེར་རེ་རེའི་ཤེས་རབ་མི་འདྲ་བ་དག་མཉམ་དུ་གནས་ཚུགས་ཞིག་ནས་ཡོང་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་རེད།
ཡང་བཤད་ན། དགོན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། ཚོགས་པ་དེའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་སྤྱི་བཤྱ་པོ་རེད་ན། ཚོགས་པ་དེ་གར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་
མང་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ན། དེའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དེའི་སྲིད་འཛིན་མ་རེད་ལ། སྲིད་སྐོན་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཁབ་གང་དེའི་མི་དམངས་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསམ་སྐོ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་དུ། དགོན་པ་འཛིན་སྐྱོང་པའི་ཚེད་ཡིན་ན་འདྲའི་དོན་གྱི་
བདག་པོ་ནི་དགོན་པ་དེ་གར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་མང་རེད།
རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་པ་རེ་རེ་ནི། དགོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ལ་སྤྱི་བཤྱ་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཤེས་རབ་དང་སྤྱི་བཤྱ་
འདོན་རྒྱུ་དང་བསྟར་རྒྱུའི་འགན་འཁུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་བསྟར་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གལ་ཏང་གི་དགོན་པ་ལམ་ལེགས་ལྷ་པོ་འགོ་བཞེན་པ་
མཚང་ཡང་། གཞན་ལ་རྒྱུང་གནོད་པར་དོགས་ནས་ཁ་ལོ་གེར་སྤོང་བ་སོགས་ཁོ་ཕན་རྒྱུང་དུ་དག་ལ་བསམ་སྐོ་བཏང་ནས་སུ་མཐུན་དུ་སོང་ན། རྒྱུ་ཤེས་ཞིག་
ལ། བོད་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་དེ་མཐུག་ཚོགས་སྲིད་པ་རེད།
རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་སྐོར་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནི་མོན་ཆད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤོག་མར་དར་བའི་ས་ཆ་ཡང་རེད་

ཡ། དབལ་ལྷ་ལོ་རྒྱུ་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྦྱོར་གསུམ་བྱེད་སའི་གཙུག་ལག་སློབ་སྦྱང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་
ཡིན་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲུབ་པའི་ཁྲིད་ནས་ཡུལ་དེར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་མཚུག་བསྟུན་སོང་བ་རེད།

དེས་ན་ང་ཚོ་བོད་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་མཚུག་བསྟུན་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་གྲངས་ཚང་སོང་ན། མཚུག་མི་བསྟུན་བའི་ངེས་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་
མ་རེད། དབལ་ལྷ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། “མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། འབྲས་བུ་གང་གིས་ཐོག་པར་བྱེད། ། “ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཏུས། གོང་ནས་
བཤད་པའི་རྒྱུན་ཤེས་དེ་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་བོའི་ནང་གི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལྷོ་དོན་དེ་ཡིན་ལགས།

ཡ། ད་ཅུང་དྲིལ་བཤད་མ་བརྟུང་བས། ཁོམ་ན། ངོས་འཛིན་གཉིས་ཟེར་བ་ཞིག་སྟོན་པའི་རྩལ་དུ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ཡ་ད་…… (མཚམས་འདྲིལ་བཤད་
བརྒྱབ) (ཐལ་མོ་དེབ་སྤྲོ)

དྲི་བ། འོ་ལགས་སོ། སློ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ལ་དེ་རིང་འདི་ནས་གསེར་ཞལ་མཇལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དྲི་བ་འགོད་པའི་སྐལ་བ་ཡང་ཐོབ་པ་ནི་
སེམས་གཏིང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡིན་སྟམ་པ་དང་ཆབས་ཅིག ལྷས་འདུད་དང་བཅས་པའི་སློན་པོ་དྲི་བ་གཉིས་ལྷ་རྒྱ་ཡོད།

དྲི་བ་དང་པོ་ནི། ལྷེད་ཀྱིས་དགོན་མེད་འཛིན་སྲོང་མད་ཀྱི་རྒྱུན་ཤེས་གསུམ་བཤད་པའི་གཉིས་པ་དེ། དགོན་མེད་སློག་སློག་གིས་ཀྱི་སློར་ནས་གསུངས་
སོང་། དེ་རིང་ཁ་སང་གི་ན་གཞིན་པོ་མོ་སྤྲོ་ཡིན་ན། རང་དབང་། དམངས་གཙོ། འདྲ་མཉམ་འདི་གསུམ་པོ་ཁ་ནས་མི་སྲིད་མཁུ་ཞིག་མི་འདུག་མོད། དེ་དག་
ལ་གོ་བ་ཡང་དག་པ་ལོན་ཡོད་མཁུ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ཡིན་པར་སྟམ་པས། སློག་སློག་དང་རང་དབང་གཉིས་འགལ་སྐྱེ་ཅ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དང་། ལྷེད་ཀྱིས་དགོན་
མེད་སློག་སློག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡུན་དུ་གནས་ཐབས་སུ་པར་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ཞིག་རེད་གསུང་གི་འདུག་པས། གལ་སྲིད་དགོན་
མེད་སློག་སློག་གང་ཞིག་རང་དབང་གི་འགལ་སྐྱེར་གྱུར་སོང་ན། དེ་འདྲའི་སློག་སློག་རྒྱུན་སྲོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད་དམ་མ་རེད། རང་དབང་དང་འགལ་མི་
འགལ་གྱི་ས་མཚམས་དེ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་དགོས་པ་རེད། དྲི་བ་དང་པོ་ནི་དེ་ཡིན་ལགས།

དྲི་བ་གཉིས་པ་ནི། ཀན་གོང་ནས་ལྷེད་ཀྱིས་…… (ལན་འདབས་མཁུ་གྱིས་ཚིག་རྒྱ་བཅད)
ལན། ཐོག་མར་ངས་དྲི་བ་དང་པོ་ལ་ལན་ཞིག་གདུབ་རྒྱ་ཡིན། ལྷེད་ཚིག་སྤོ་མོ་ཞིག་གི་སློན་པོ་འདྲི་བ་ལྟར་ན། རང་དབང་དང་སློག་སློག་གཉིས་འགལ་
བ་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཟེར་ན། ལུ་བ་ཕྱོགས་ནི་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་འབྲུང་ལྷེད་སྤྲོ་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟུན་ན་ཤེས།

ངས་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཟེར་ནས་སྤོང་ཡོང་དུས། ཁ་ཤས་ཤིག་གི་ཐུགས་ལ་འདྲ་མཉམ་སྟོན་མོ་ཚོགས་འཆར་གྱིན་ཡོད་སྲིད་མོད། ལུ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུ་བ་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིན་རུང་ང་ཚོས་དང་ལེན་བྱ་ཚོགས་པར་སྟམ། ལྷེད་སྲིད་དོན་མཁུ་ས་ཚོའི་ནང་དུ་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་པོ་འདུག་ལ་ལ་ཞིག་གིས། རང་དབང་
དམངས་གཙོ་ཟེར་བ་འདི་རིགས་ནི་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོན་ཚུ་ཤིག་ཡིན་པས་རྒྱ་གལ་མི་མཐོ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་རྒྱའི་དམངས་གཙོའི་མཁུ་ས་པ་ལི་ལུ་ཅུན་

ཉེད (刘军宁)གིས། འོ་ན་ལྷེད་ཚོ་ལ་ཕྱོགས་བྱ་ལེ་མཐོ། རྒྱུད་ལོ་ལེ་མཐོ། དེ་ཀུན་ཀྱང་ལུ་བ་ཕྱོགས་པས་གསེར་བཏོད་བྱས་པ་ལས་ལྷ་ཚོས་གསེར་
བཏོད་བྱས་པ་མ་རེད། ལྷ་ཚོར་པ་ལས་ཕྱོགས་བྱ་དང་རྒྱུད་ལོ་ལེ་མཐོ་སོགས་ལ་བསྟན་ན་སྟམ་བཏོད་བས། ང་ཚོས་དང་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སློག་སློག་གིས་ཀྱི་
ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་། ལུ་བ་ཕྱོགས་པས་བཟོས་པ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་ལ་ཐན་པ་ཡོད་ན་ནི་དང་ལེན་བྱེད་རིགས་ཞེས་སྟམ་པ་དེ་བཞིན་རེད།

མདོར་ན། རང་དབང་དང་སློག་སློག་གཉིས་འགལ་བ་རྩ་བ་ནས་མ་ཡིན་མོད། རང་དབང་དང་འགལ་བའི་སློག་སློག་ཡོད་དེ། ལྷེད་བཤད་ན།

དམངས་གཙོའི་སྲིད་ལུགས་དང་། སློར་གཙོའི་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ནི། དེའི་མད་ཀྱི་དཔེ་མཚན་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད།

སྐྱེས་བུ་སློར་རེ་རེའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་ལ་སྤྲོད་སྟེ་བྱེད་རྒྱ་སྟེ་པོར་བཟུང་སྟེ་བཟོས་པའི་རྩ་བའི་ཁྲིམས་དང་། སློག་སློག་འགལ་བའི་ཡུལ་
དུ་ནི་ཁྲིམས་དང་རང་དབང་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད། སློག་སློག་དེ་རྗེ་སྤོང་ལ་བརྗེ་སྤྲོད་ལྷ་རྒྱའི་འོས་འགན་ཡང་སྐྱེས་བུ་སློར་རེ་རེའི་ཐུག་ལ་ཡོད་པ་རེད།

ཡང་། སློག་སློག་ཁ་ཤས་ཤིག་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་དང་། མི་གཅིག་གས། ལྷེད་ཚོང་གཅིག་དང་། ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཁོ་ཕན་སྤྲོད་
བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས། ཡུལ་མི་སློར་རེ་རེའི་ཁོ་ཕན་དང་རྒྱལ་འགལ་དུ་གྱུར་བསྟན་པའང་ཡོད་ལ། དེ་རྗེ་སྤོང་སློག་སློག་དང་སྐྱེས་བུ་སློར་གྱི་རང་དབང་གཉིས་
འགལ་ཡོད་པས། སློག་སློག་ལ་རང་དབང་དང་འགལ་མི་འགལ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན། ལྷེད་པའི་སློང་ཚོགས་ནང་དུ་བཅུགས་པ་སྟེ་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྟོན་ཞིག་དགོན་པའི་ནང་ལ་འཇུགས་
ཐབས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་རྗེ་བཞིན་དུ་འཇུགས་ཐབས་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད་སྟམ་གྱི་འདུག ངས་གོང་ནས་བཤད་པ་བཞིན། མ་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞིའི་ཐོག་ནས་
དགོན་པ་དང་འཚམ་པའི་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་སྟོན་ཞིག་འཇུགས་དགོས་པར་སྟམ་སྟེ། གཞི་རྩ་ནས་སངས་རྒྱལ་པའི་རྩ་བུ་གྱི་དགོངས་པར་མ་འགལ་
བ་ཞིག་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་དང་མ་འགལ་བའི་རྒྱུད་གཞིའི་ཐོག་ནས། དགོན་པ་རང་གི་ལྷེད་ཚོས་ཐུན་པའི་དམངས་གཙོའི་འཛིན་སྲོང་
ཞིག་བཅུགས་ཏེ། དགོན་པ་དེ་གར་གནས་པའི་དགོན་འདུན་པ་སློར་རེ་རེའི་ཐོབ་ཐང་དང་། བསམ་སྟོན་རང་དབང་སོགས་སྤྲོད་སྟེ་བྱས་ཏེ། གནས་མ་ཡིན་པའི་
སློར་གཙོའི་དང་འབྲུང་འཛིན་མི་བྱེད་པ་ཞིག་གི་ལམ་སྤོང་འགོ་དགོས་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་རྗེ་སྤོང་སློག་སློག་འཇུགས་དང་། རང་དབང་གཉིས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་
འགལ་བ་མ་རེད།

དྲི་བ། དེ་ནས་ཀན་སློ་ཤེར་ལགས་ལ་དྲི་བ་གཅིག་ལྷ་རྒྱུ་འདུག ལྷེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཉ་ཅང་གནད་འགག་ཚེན་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཁ་
གསལ་པོ་ཞེ་དག་འདུག་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་། དྲི་བ་ནི། “སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཚོས་མཐོང་དོ” ཞེས་དངས་ཏེ། ངེས་པར་
དུ་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་གྱིས་གཞི་རྩ་བྱས་ནས་དེ་མཐོང་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མ་མཐོང་ན་ཚོས་པ་ཞིག་གི་མཚན་ཉིད་ཉ་ལམ་ཚང་གི་མ་རེད་ཟེར་བ་འདྲ་

བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་སྲིད།

དེའི་སྐྱེད་ནས་དྲི་བ་གཉིས་ཡོད་གི་འདུག གཅིག་གང་རེད་ཟེར་ན། ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱུད་ནང་གི་གཞིས་དགོན་གྱི་གྲྭ་པ་དང་། ཨ་མེ་མང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་མི་དམངས་ལལ་ཆེ་བ་ནི་དང་པོ་ཚམ་གྱི་སྐྱེད་ནས་འགོ་བཞེད་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན། གཞིས་དགོན་གྱི་ཨ་མེ་དང་གྲྭ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནད་ལྟ་མོ་མཚོང་བ་ལམ་ལོག་དག་ཚུལ་སློང་གི་སློམ་པ་ཚམ་བསྐྱེད་ནས་མཚོམས་བསྐྱེན་སྐབ་རེ་བྱས་ནས་སློང་གི་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་སྐྱེད་བོ་ཡོད་མེད་དང་། ཡང་ན་སྐྱེད་བོ་ཆེ་ཚུང་ག་འདྲ་རེད་ཟེར་ནས་དྲི་བ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་དེ་ལྟ་ལ།

ལན། ངས་དྲི་བ་དང་བོ་ལ་ལན་ཞུས་ཆོག་པ་གྱིས། དྲི་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་དྲིས་བཞག་དུས་དྲན་ལུབ་ཀྱི་མི་འདུག ད་ལྟ་རྒྱ་གྲྭ་གྲྭ་པ་གསུངས་པ་དེ་ངས་གོ་སྲིད།

བོད་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ངས་གོང་ནས་ལབ་པ་ནང་བཞིན་ངོས་གཉིས་ཚན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། བོད་ལ་ཚོས་ལུགས་དར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕར་བཞུགས་དུས་རྒྱུ་ཆ་པོ་ཞེད་པོ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། རྩོགས་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་པའི་ནང་ནས། སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་བྱས་པའི་གྲྭ་པ་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ནས། དབལ་རྒྱ་ལུ་ལྷུ་འཁམས་དབང་ཚོ་དང་གང་ལྟར་ཐོབ་མཉམ་པོར་བཞུགས་སྐབས་མཁམ་ལ་ཤས་འབྲས་ལྷིང་ཡོད་པས། དེ་འདྲ་ཞིག་རྒྱ་གར་ལུང་པའི་ནང་བསྐྱར་དར་བའི་ལུང་པ་གཞན་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་སྐབས་ཡོད་མ་རེད། ཡང་རྩོགས་གཅིག་ནས་ནི། བོད་རིགས་མང་ཆེ་བས་རྫོངས་དང་ཤ་སྟག་བྱས་ནས་འགོ་བཞེད་པའི་མ་གཏོགས། ཚོས་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་ཉ་མ་གོ་བའི་སྤང་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་གྲྭ་པ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད།

འོ་ན། ང་ཚོ་བོད་འདི་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དོན་ཉ་གོ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་རམ། ཉ་མ་གོ་བར་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་རེད། དེ་གནད་དོན་རྒྱུ་ཆ་པོ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་ངས་ག་རེ་ལབ་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ན། མོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དང་པོ་འདྲ་བྱས། དང་པོ་བྱས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་སྟོན་གི་སྐྱེད་དོན་འབྱེད་པའི་རྣམ་བཞག་ཚམ་ནི་ཚོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་པ་ཉན་ཉན་འབྱུང་གི་རེད།

ང་ཚོ་ལ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་ཆད་པ་གཅོད་ཀྱི་རེད་ཟེར་ནས། དེ་ལ་ཞེད་དེ། མི་མི་གསོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ལེ་ཤུའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བསྐབ་བྱར་གནས་པ་ཚོའི་ནང་ལའང་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཚོས་ངས་དེ་དག་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་བོ་བྱི་མར་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་ང་ལ་ཆད་པ་གཏོང་གི་རེད་ཟེར་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཏེ་ཁོ་ཚོས་དང་པོ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡོད་མེད་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དང་ཡིན་མོད། ཡོད་པ་ལྟར་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དང་པོ་བྱེད་མཁམ་དེས་སྐྱེད་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནད་གང་ཡང་ཉ་མ་གོ་བར་དང་པོ་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་སྐྱོང་དགོ་སྟོན་བྱས་པ་ལའང་ཕན་པ་ལོས་ཡོད་མོད། རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་མོང་མེན་པའི་ཁྱད་ཚོས་གང་ཡང་ཉ་མ་གོ་བཞིན་དུ། མི་ཚོ་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱུག་ཡིན་ཞེས་ལབ་ན། རྒྱ་པམ་སྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་བཞག་ཅེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞུས་ན། ང་ཚོའི་ཡུལ་དུ་ནི་དགོན་མཚོགས་གསུམ་གྱི་གངས་ཀ་ཚམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཚོས་དང་པོ་སྐྱེ་ཚོགས་ཤིག་ཡུན་རིང་གནས་འདུག་ནའང་དེ་ཚོ་སྐྱུག་པོ་རེད་ཅེས་ངས་ལ་རྟེན་གཏོང་གི་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་། མི་ལམ་མོ་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་དང་བསམ་སློམ་རྒྱ་ལྡན་ལྟ་ལྟོ་འགོ་བཞེད་ཡོད་པས། འདི་འདྲའི་དབལ་ཡོན་གྱི་སྐྱེ་ཚོགས་ཤིག་གི་ནང་ལ། ང་ཚོས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱར་དར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ན། རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དེ་རྩལ་དུ་འདོན་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དེ་དོར་ནས་གཞན་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་མ་རེད། ངས་ལབ་འདོད་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

དྲི་བ། དགོ་བཤེས་ཚང་ལ་དྲི་བ་གཉིས་ཡོད་གསུང་གི་འདུག་ཀྱང། དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁོས་རྒྱ་མ་རེད། བར་འདི་ནས་ང་ལ་དྲི་བ་རྒྱུང་ཚུང་ཡོད། དེ་ལྟར་གྱིས་གོང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་ནང་བསྐྱར་ཚོས་ལུགས་སྐྱེ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དེ་ཉམས་རྒྱུད་ལ་སོང་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རེད། དེ་ཚང་མས་ཤེས་ཀྱི་རེད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ཡང་ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་སྐབས་རེད།

ཁྱེད་ཀྱིས་དབྱེད་བསྐྱར་ཞིག་གནད་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནང་བསྐྱར་ཚོས་ལུགས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་དེ། དམངས་གཙོའི་ལམ་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་རེད་དམ། ཡང་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་རྒྱུད་དེ་ལ་མི་ག་གོ་མོ་ཞིག་གིས་སྤངས་འཛིན་བྱས་པའི་འོག་ནས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་རེད། ཡང་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་ནང་བསྐྱར་ཚོས་ལུགས་འདིས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསམ་སྐྱེད་ནང་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་མ་སྐབ་པ་དང་། རྒྱ་ཤེས་སོགས་ཤེས་མ་སྐབ་པ་དེའི་སྐྱེད་ལ་ཡོད་པ་རེད་དམ། དེ་དྲི་བ་གཅིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཤེས་རྒྱུད་དེ་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་ན། རང་ཅག་གི་ཉམས་རྒྱུད་དེ་གང་ལ་སྐྱུག་ཡོད་པ་དེའི་རྩོགས་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་གཞིགས་བཏང་ཡང་ཡོད་རྒྱུ་རེད། དེའི་སྐོར་ནས་ལན་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་གསུངས་རོགས།

ལན། ངས་རྒྱ་གར་ནས་ནང་པའི་བསྐྱར་དར་ཉམས་པ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ནི། བོད་ནས་ཀྱང་བསྐྱར་དར་ཉམས་མི་སྲིད་པ་མེན་པའི་དབེ་རྩ་དངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཉ་ཅང་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པས། ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་འདྲ་ལོ་མི་འདུག།

རྒྱ་གར་ནས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གང་རེད་ཟེར་ན། བྱང་རྩོགས་དུ་ཅུ་ཤའི་དམག་གིས་རྒྱ་གར་བྱང་རྩོགས་ནས་དབྱེད་འཇུག་བྱས་ནས་ཡུལ་དབྱུས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱེད་པར་བྱས་ཏེ། རང་བསྐྱར་པ་རྣམས་དུག་པོའི་དབྱེད་གིས་རྩ་མེད་དུ་བཅོམ་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་རེད། རེད་དེ། དུག་པོའི་དབྱེད་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐབས་ནས་ཉིན་རྒྱུའི་ཚོས་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་མ་སྐབ་པར། རང་པའི་ཚོས་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་སྐབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད།

ཐུ་གར་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉིན་རྒྱུ་ཚོས་ལྷགས་ནི་ཐུ་གར་གྱི་གོ་ཚུགས་རིག་གནས་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེ་མོད། གཅེར་བྱ་པའི་ཚོས་ལྷགས་དང་ནང་པའི་ཚོས་ལྷགས་གནིས་ནི། ཐུ་གར་གྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཚུ་བོ་ཚེན་པོའི་མགམ་གྱི་ཚུ་ཐབ་རྒྱུ་འདྲ་གཉིས་ཡིན་པ་འདྲ་ན། གཅེར་བྱ་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཀྱང་ཚ་མེད་དུ་མ་སོང་བར། རང་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཚ་མེད་དུ་འགྲོ་དོན་ཅི་རེད། དེ་དྲི་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་སྐྱོ་བ་མང་པོས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས། ཐུ་རྒྱུ་ལ་ཤས་ཤིག་གསུང་གིན་འདུག།

གཅིག་ནང་པ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ནི། མཚན་མ་ཤིག་ནས་ཐུ་གར་དུ་མཚང་སྟན་པོ་ཞིག་བཏགས་སྐད་དེ། མཉམས་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཞེས་བཏགས་པར་གྲགས། དེ་ལྷན་ཚོས་ལྷགས་དེ་གཉིས་ནི་མཉམས་པ་རེགས་པ་སྐྱོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་སློ་འདྲི་གས་གཅོད་ལུ་ལེག་ཏུ་གྲུར་གྱི། མང་ཚོགས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་མ་ལུབ་པ་ནི་ཉམས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་གཅོ་བོ་གཅིག་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡིད།

གཉིས་པ་ནི། སྤེ་ཀུ་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་གཏུག་ལག་ཁང་སོགས་ནས་གསང་ཚུགས་རྗེ་རྗེ་མེག་པའི་བརྟན་པ་ཉ་ཅང་དར་གྱི་ནང་བརྟན་ལ་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད་མོད། དེའི་གོང་ལ་ནི། གསང་ཚུགས་རྗེ་རྗེ་མེག་པའི་བརྟན་པ་དེ་སྤུ་ཉ་ཉུང་ཤས་ཤིག་གས། དབང་པོ་མཚོག་གི་གང་ཟག་རེ་རྒྱུང་མ་གཏོགས་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་ཉམས་སྐྱོ་མེན་གྱི་མེད་སེད།

འོན་ཀྱང་སྤེ་ཀུ་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་གཏུག་ལག་ཁང་རྒྱས་ནས་ནི། རང་བརྟན་གསང་ཚུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཉ་ཅང་ཡོངས་ཁྲབ་ཅན་དུ་ཆགས་གྱི། སྤེ་ལ་ཚོས་ཚོང་ཁྲུ་འདྲུ་མ་ཆུ་ལྟུང་ཆོན་པོ། ཤོར་བ་དེའི་རྒྱུན་པས་ནང་ཚོས་ཀྱི་མང་གཞི་རྒྱུང་ནས་རྒྱུ་སོང་བར་གྲགས།

ཆ་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་ལ། དུ་ཙུ་ཤས་དམག་ཅིག་བརྒྱབ་དུས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཚང་བར་གྲུར་གྱི། རང་པའི་ཚོས་དེ་ཚ་མེད་དུ་སོང་བ་རེད་ཅེས་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་རྒྱག་གི་འདུག།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན། བོད་ནས་སྤེར་བཏང་ནང་ཚོས་ཉམས་མི་ཉམས་དང་། འདུལ་བརྟན་ཉམས་མི་ཉམས་གཉིས་ནི་སྐྱ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་སྟེ། འདུལ་པའི་བརྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས། ཆ་ཚང་མ་རེད།

དེས་ན། བོད་དུ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་རང་པའི་བརྟན་པ་ཉམས་ཆག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ལྷག་པར་འདུལ་པའི་བརྟན་པ་བཤམ་དགོན་པའི་རིག་གནས་ལ་ཉ་ཅང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་འདུག་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཐོང་གི་འདུག་དེ། ལྷ་བོད་བ་རྣམས་སྤོང་འདྲི་མ་འོངས་སྤོང་བཞི་ལྟར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། དེ་སྤོང་གཅོད་གི་ཚུགས་ནས་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད་དེ། དེ་ནི་བཅོན་ཀྱིས་མཚན་པ་ལ་ཕྱག་པས། དེ་དབང་ལྱིར་གསོམ་ན་རྒྱས་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་སྤོང་གི། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་མཚོ་རྫོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ། དགོན་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་དུ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་གྲུ་བ་རྗེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག་ལ། དེ་ལྷ་སོ་སོ་ཀྱི་བྱུང་བོངས་སྤོང་གི་རྣམས་པའི་བོད་ལུ་ནི་ལྷ་བ་ཆེས་མང་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྷ་སྤོང་ལ་ཉུང་བའི་གྲངས་ཚད་བརྟུན་ནས་ལྷ་བ་རྗེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་མ་གཏོགས་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་ཡི་མི་འདུག་དགོན་བ་འགའ་ཤས་ནང་གྲུ་གྲངས་མང་དུ་འགྲོ་ཡི་འདུག་མོད། དེ་ཡང་གསལ་གང་ནས་གྲུ་རྒྱུན་ལ་ཡོང་མཁན་འདུས་པས་མང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཕྱིར། གཞི་ཚའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་གྲུ་བ་མང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལྷ་སྤོང་གྲུ་བ་ཉུང་ནས་ཉུང་དུ་སོང་ནས་མང་བར་གྲུར་ཆར་དུས། འདུལ་པའི་བརྟན་པ་འདྲི་ག་ཆར་བ་རེད།

བོད་ཀྱི་གྲུ་བ་ཉུང་ནས་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་གསུམ་འདུག་གཅིག་འཚར་ཐུ་བྱེ་ཡི་སྤོང་རྒྱས་ནི་གྲུ་བའི་གྲངས་ཀྱི་རྗེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅོ་བོ་སྟེ། སེ་ཞོན་གྱི་བོད་ལྷུ་ཕྱོགས་སུ་འཚར་ཐུ་བྱེ་ཡི་སྤོང་རྒྱས་དེ་དེ་ཙམ་ལག་བརྟུན་མ་བྱས་པར། ཕྱི་ཆར་རེ་རེར་བྱིས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་འདྲི་བཞིན་ཕྱི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅོ་བོར་གྲུར་ཡོད། དཔེར་ན། ཕྱི་ཆར་ཞིག་ལ་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་ན། དེ་གྲུ་བ་བྱེད་སྤོང་རྒྱ་ཉུང་ལམ་མི་དཔེ། སུ་གཉིས་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་གྲུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། སྤོང་རྒྱས་དེ་ནི་གྲུ་བའི་གྲངས་ཀྱི་ཉུང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅོ་བོ་རེད།

གྲུ་གྲངས་རྗེ་ཉུང་ལ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་པ་ནི། འོས་འགན་སློབ་གསོ་རེད། འོས་འགན་སློབ་གསོ་བའི་དུས་རབས་ལྟ་བུ་ལྟོག་གི་མ་རེད། དེ་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ན། དེ་ལ་བཟང་བར་གྱི་དོས་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། བཟང་པོ་བཟང་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར་ཀྱི་མ་རེད། ལམ་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་བཟང་པོ་ཞིག་གི་རོགས་ལ་སྟོན་ཞིག་འདྲས་ཡོད་ཀྱི་རེད། བྱིས་པ་ཡོད་ཆད་སློབ་གྲུར་འགྲོ་དགོས་པའི་ལམ་ལྷགས་དེ། མི་རིགས་སྤྱིའི་དོས་འགན་ལག་པོ་ཞིག་ཡིན་མོད། དེ་ནི་དོས་གཞན་ཞིག་ནས། བོད་ཀྱི་རང་པའི་དགོན་པ་ཚོའི་གྲུ་བའི་མཚུགས་བསྡུ་བུ་གྱི་རྒྱུན་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

གྲུ་གྲངས་རྗེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་པ་ནི། རེན་ཐང་ལྷ་བའི་འཕོ་འགྲུར་རེད། སྤོང་རྒྱུ་ཚང་ཞིག་ལ་གྲུ་བ་རེ་ཡོད་ན་མཐོང་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་རེད། དེར་སངས་ཀྱི་བཟང་བའི་མིའི་སེམས་ནང་ལ་མཐོང་རྒྱུང་ནས་རྒྱུ་སྤོང་འགྲོ་བཞིན་པའི་རེན་ཐང་ལྷ་བའི་འགྲུར་བའང་གྲུ་བ་རྗེ་ཉུང་ལ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་རེད།

འདི་གསུམ་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་རང་དུ་གྲུ་བ་རྗེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་རེད། ད་ལྟོ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་རྒྱུན་སྤོང་མ་གཉིས་ལ་ནི་འགྲུར་ཐོག་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤས་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཐ་མ་ལ་འབད་བརྟེན་འགྲུར་ཐོག་གཏོང་ཐབས་ཡོད་པ་རེད། (དེ་ལ་བརྗོད་བརྒྱབ་)

མདོར་ན། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་སྤོང་གྱི་རྣམ་ཚལ་ཞིག་ཡིན་པས་ལྷགས་ལ་མ་སོང་ན་དགོངས་པ་མ་ཚོམས་ལུ་རྒྱ་དང་། གང་ཞུས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་ཞིག་ལ་འགྲུར་རྒྱ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།

(ཐལ་མོ་རྒྱ་མཚོ།)

འགྲུང་རྩོམ་གནད་བསྟུན།

ཚུང་དུས་དམ་པའི་བཤེས་དང་མ་མཇལ་ན།

ཆེ་མེས་ཀྱིས་བརྟུན།

ལྷོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟུན།

ཟེར་བཀྲ་པོ་ནི་ཉམ་ཉམ་བྲིས་པ་རྒྱལ་སྐོབ་གྲུ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་ཁོའི་ཡོད་པས། དུས་བརྟན་འཕྲིན་ཁང་གི་མདོ་འཛིན་མ་གྲང་ཚེན་ལིང་(张泉
灵)ཡང་རང་གི་བུ་ཚུང་སྐོབ་གྲུ་ཞུགས་པའི་བྲིམ་བཤད་ཚོགས་འདུ་ལས་ཕྱིར་ལོག་མ་ཐག་རེད། ཚོགས་ཐོག་ཏུ་སྐོབ་པ་གཙོས། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་འདྲ་གི་སྐོབ་གྲུ་སོ་

སོས་"ཤིང་ཏུ་ལོའི་རྒྱ་ཉིའི་དམག་འཁྲུག་སྐོར་ལ་རྒྱགས་ལེན་སྣངས་མི་འདྲ་རྒྱལ་བཤད་པ་ལོ་མོའི་རྒྱ་བའི་བྱ་གར་རྒྱུང།

འདི་རྩ་ལྗོངས། རྒྱ་ནག་པས། ཤིང་ཏུ་ལོའི་མཚོ་ཐོག་འཁྲུག་རྩེད་དེ་ག་དུས་ཤིག་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དམག་འཁྲུག་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྲིང་ཅི་ཞིག་
ཡོད་སོགས་འདྲི་ཞིང་། མཐར་དེ་ལ་དགོ་ཆེན་གྱིས་སྐོམ་ཚོགས་དེས་ཕྱ་ཅམ་བཀོད་ཚེས། དེ་རྒྱལ་སྐོབ་མ་ཚོའི་སྐོམ་ལ་ངེས་སུ་བརྟུག་སྟེ། རམ་ཞིག་རྒྱགས་སྲོད་

སྐབས་དེ་དག་ལས་གང་ལ་ལན་མ་ཐེབས་ན་སྐར་མ་གཙོས་པ་རེད།
ཉི་འདྲ་པས་ནི། སྐོབ་མ་ཚོར་ཕྱར་དམག་འཁྲུག་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ལ་བརྟུག་ཚེས། ལྷོད་གྲིས་བརྟུག་ན། དེང་ཕྱིན་རྒྱ་ནག་དང་ཉི་
འདྲ་གི་བར་བརྟུར་དུ་དེ་འདྲའི་དམག་འཁྲུག་ཅིག་འབྱུང་སྐྱིད་དམ་ཞེས་དང་། གསལ་ཏེ་བྱུང་ན་ནི་སུ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ལ་འཕྲོབ་ཕྱིད་དམ་ཞེས་སོགས་འདྲི་བར་མ་ཟད།
ལྷོད་གྲིས་ཚོད་དབུག་དེ་རྩར་བྱས་པའི་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འདྲི་སྐད་དོ།

དེ་དག་གོ་རྒྱུ་ཡིང་གིས་ཀྱང་། "རེད་ཡལ། འདི་རྩར་སུ་མཐུད་དུ་སོང་ན་སུ་ཞིག་རྒྱལ་སྐོབ་དམ་"ཞེས་ལོ་མོའི་བེན་ཕན་དུ་ཚོར་སྣང་ཟབ་
མོས་བྲིས་འདུག།

ལོ་མང་པོར་རྒྱ་ཡུལ་འགྲིམས་ཏེ་སྦྲུམ་རྒྱ་མོ་ཞིག་བསུས་ཤིང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལྗོངས་ཀྱང་སྐྱེས་བེན་པའི་དབྱིན་ཇིའི་ཚོམ་སྐྱོག་པ་འགགས་ཅན་མག་

ཇིང་(马克·基多)ཀྱིས་ཀྱང་། དབྱིན་ཡུལ་གྱི་འཕྲིན་ལམ་ཞིག་ཏུ་《ལྷོད་ནམ་ཡང་རྒྱ་ནག་བར་འབྱུར་མི་ཐུབ》ཅེས་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་སྐྱེས་ཏེ། ལོ་
པའི་ནང་མི་ཆ་ཚང་རྒྱ་ནག་ནས་གནས་སྤར་རྒྱ་ཡིན་རྒྱུ་ལས་ལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ། རྒྱ་ནག་གི་སྐོབ་གསོ་ལ་གནད་དུ་བྲག་པའི་སྒུར་འབྲིན་དག་
པོ་བྱས་འདུག། ཚོམ་ཡིག་དེར། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱུ་བཞིའི་སྐོབ་གསོ་ནི་"རྒྱགས་སྲོད་པ་སོགས་ཏུ་འཛིན་པ"ཅེས་ལས་མ་འདས་ཕྱིར། ལོ་ཚོས་བྲིས་པ་དག་གི་རྩམ་སྐྱོན་གྱི་
འཆར་སྐོ་ཡོད་ཚད་གཞི་མེད་དུ་བསྐྱབས་ཚེས། མི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལོ་ན་སྦྲིད་སྲིད་བྱེད་དོ། ལམ་འགྲོ་རྒྱགས་པ་དང་། ལམ་འགྲོ་མི་རྒྱགས་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་བྲིས་
འདུག།

ད་ཅུང་། "རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དེར། བྲིས་པ་ཚོ་སྐྱེས་ཚེན་དམ་པར་འབྱུར་བ་དང་། གསལ་གཏོད་པར་འབྱུར་བ་དང་། མཛངས་མེར་འབྱུར་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
ལམ་ཚེན་ཞིག་མ་མཚེས་ཤིང་། འོན་ཏེ་སྐོབ་གསོའི་དོན་ནས་བརྟུན་ན་ནི། ལམ་དེ་ལོ་ན་དོན་གྱི་འབབ་སྐྱེགས་ཡིན་པས་སོ"ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཡོད།

དེ་ཡང་ཕྱར་དུ་ཉིས་(胡适)ཇི་སྐད་གསུངས་པ་རྩར་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཤེས་དཔལ་གྱི་འབྲེལ་རིམ་ལ་བརྟུ་འདོད་ཚོ། དོན་གྱི་འགག་མདོ་
གསུམ་ཅན་ལ་བརྟུས་པས་འབྲས་ཤིང་། གསུམ་གའི་ཐོག་མ་ནི། ལོ་པ་ཚོས་བྲིས་པ་རྒྱམས་ཇི་རྩར་བཤད་གྲོད་བྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའོ་ཞེས་གང་མས་ཡོད་པར་བསམས་
ན། དུ་ཉིའི་ཐུན་ནི་ཇི་འདྲའི་རྫོ་ཐག་ཚོད་པ་ཞིག་རེད་ཨང་།

དེ་རྩར་གསུངས་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལ་ཉི་བཤད་ས་ཀྱང་། རང་རེའི་བུ་དང་བུ་མོ་ཚོ་ནི་ད་ཅུང་སྐོ་འབྲེད་རན་པའི་ལོ་ཚོད་ལ་སྐྱེབས་དུས། སྐོར་གྱི་གོ་སྐོ་
མོ་ཡོངས་སུ་འབྲེད་པའི་སྐབས་ལ་དང་ཕྱར་གྱི་མེད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐོབ་དཔོན་གྱི་ལམ་སྟོན་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བའི་དུས་སམ། འཆར་སྣང་རྒྱ་ཚོགས་དང་གསལ་གཏོད་
ཀྱི་སྐོ་སྐོབ་ལ་འབྲེད་པའི་དུས་ཏེ། མདོར་ན། བྲིས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་གཏོད་ནས་སྐོབ་རན་པའི་དུས་སུ། ལུ་ཅག་གི་བྲིས་པ་ཚོའི་འབྲིས་སུ་ནི། ལོ་
ཚོའི་སེམས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ལྗོངས་ལས་མཛོད་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་སྐོབ་དཔོན་དམ་པ་ཞིག་ལས་ནས་མ་དམིགས་པས་སོ། །
གཅིག་ མི་ཚོ་ལ་སུགས་འདུན་རྒྱན་མཐུན།
བྲིས་དུས་སུ་སྐོབ་དཔོན་དམ་པ་ཞིག་དང་མ་ཕན་ན། སྐོ་འབྲེད་ཀྱི་སྐབས་ལའང་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། སྐོབ་ཕྱི་ཚེན་མོ་ནི་ལྷན་ཚོས་དང་
མཛོས་རྒྱན་གསལ་བ་སྐོབ་ཡུལ་ཅོམ་ཡིན་གྱི། གང་དེའི་གཤེས་རྒྱུད་སོགས་ཙ་བའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་སྐོབ་མཐུན་ནི་ཕྱར་གྱི་རྒྱང་གཞིའི་སྐོབ་གསོ་ལོ་ན་ཡིན་པས་
སོ། །

སྐོབ་དང་སྐོབ་མོ་སུ་ཡིན་ཅུང་། རང་གི་ཡབ་ཡུམ་དང་གྲེས་ཏེ་སྐོབ་ཐུང་སྐོ་ཐེམ་བཟུལ་བ་ནས། ཐུན་མོང་གི་འཚོ་བ་དང་། སྐོབ་ཐོབ་ཀྱི་བདུད་རྩི་
ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་ཅུ། རིགས་དང་རྒྱལ་གངས་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྲོད་བ་སྐར་སྣངས་པའི་སྣང་། མི་གཞན་ལ་ཇི་རྩར་འབྲོགས་
འདྲིས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྐྱོག་ཁྲིམས་དང་བཅས་པའི་འཚོ་བའི་རྩར་རོལ་རྒྱ་སོགས་ལའང་བསྐབས་དགོས་པ་རེད། དེས་ན། སྐོབ་གྲུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི། ལོང་ཅག་སྐྱི་
ཚོགས་དངོས་དང་འདྲིས་པའི་གོམ་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། རང་རང་གི་མི་གཞི་ནར་སོན་པའི་སྐོབ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མའང་ཡིན་པས། དེ་ནི་ས་བོན་ཞིག་ལྟར་དུ་སྐོབ་
མགོ་བཅུམས་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་སྐོབ་པས། སྐབས་དེ་དུས་སུ། དགོ་ཆེན་གྱི་དུང་དུ་ཇི་རྩར་བསྐབས་པ་མཐའ་དག་ཚོ་སྐོབ་གོ་བརྟུད་དུ་འབེམ་པར་
ངེས་ཤིང་། ལྷག་རྩའི་སྐབས་སུ་མིམ་པར་ངེས་ཨང་།

སྐོབ་ཚེན་ལ་ལྷགས་བྱིན་ནས། ཡོན་ཏེན་གསར་པ་ཇི་རྒྱུངས་ཅུང་། དེ་དག་མི་ཚོའི་རུར་རྒྱན་སྐྱ་བུ་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་སྲིད་གྱི། དེ་རྩེས་མི་རང་གི་གཞི་རྩའི་
གཤེས་རྒྱུད་སོགས་ལ་ནི་འབྱུར་བ་འགྲོ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལྟོ། ལུས་ལ་དཔོན་སྣངས་ན། རུས་ཚོགས་ཀྱི་སྐོབ་སྐོབ་རན་བཟུན་པོར་ཆགས་བེན་ཅིང་། རུས་པའི་གས་
སྐབས་མཐའ་དག་ཀྱང་ཕྱར་ནས་འབྲུར་བེན་པས། དེ་རྩེས་ཤིང་ཚོམ་བུ་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་སྲིད་པ་ཅོམ་ལས། གསུགས་བོའི་རུས་སྐོབ་ཇི་རེར་དུ་འབྱུར་བའི་ཐབས་
མེད་པ་རྩ་བུའོ། །

གནང་ཕྱ་མོར། མོ་ཁི་ར་ཐེའི་ཡབ་ནི་བཞོས་རིས་སྐྱ་རྒྱལ་ལ་མཐུས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཉེན་ཞིག་ལ། ལོ་ན་རྒྱུང་བའི་སོ་ཁི་ར་ཐེས་ནི། ཇོ་ཡི་སེཇི་
ཞིག་ལོ་བཞིན་པའི་ཡབ་ལ། "ཡབ་ཚེན་ལགས། རི་མོ་བཞོ་ལ་མཐུས་པ་ཞིག་ཏུ་ཇི་རྩར་འབྱུར་ཐུབ་བམ"ཞེས་དེས་ཚོ། ཡབ་ཀྱིས་"སྐོབ་དང་། ཇོ་ཡི་སེཇི་འདི་ལ་

དབེར་བཞག་ན། དམ་ནི་སོལྷོ་འདི་བཞོས་པ་མ་ལགས་ཏེ། དམ་ཁོ་རང་གཉིད་ལས་བསྐངས་པ་ཙམ་ཡིན། “ཞིས་དང་། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ།
“མ་གཞི་སོལྷོ་འདི་ཉིད་རྫོ་ལི་ཁོང་གསེང་ན་གཉིད་དུ་ཡུར་འདུག་མོད། དམ་ཁོ་རང་གཉིད་ལས་བསྐངས་པ་ཏེ། རྫོ་ལི་བཙོན་ར་ལས་ཕྱིར་བསྐྱབས་པ་ཡིན། “ཞིས་
སྐྱེས་ཏེ། བྱིས་པའི་སློ་རིག་ལ་མཚར་སྣང་བྱིན་པར་གྲགས་སོ། །

ཚུལ་དེ་དག་ལ་བསམས་ནས། སློབ་གསོ་པ་ཀུན་ལུ་ཞིན། (朱永新)ཀྱིས་ཀྱང་། འཛེམ་དོགས་མེད་པའི་སློ་ནས་དེང་ཕྱིན་དགོ་ཆེན་གྱི་ལས་
ལྷོ་ཞུགས་ཚོགས་པའི་སློ་ཐེམ་ “ཇི་མཐོར་གཏོང་དགོས་ཞེས་ནས་གྱིས་བརྗོད་པ་རེད། ཁོང་གིས། “དགོ་ཆེན་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཉེན་ཁ་ཙམ་གྱི་ལས་རིགས་ཤིག་སྟེ། སྐྱེས་
ཚེན་དང་ཐིག་ཚེན་གཉིས་ཀ་དགོ་ཆེན་གྱི་ཐུ་འོག་ནས་རིམ་གྱིས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེད་ན། དགོ་ཆེན་ཚོས་ནི་འབད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་སློ་ནས། རང་དང་རང་གི་ལུ་
སློབ་རྒྱམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ། “ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་སློ་འབྱེད་ལ་སྐྱག་པའི་བྱིས་པ་རྒྱམས་ནི། དུངས་གཙང་དྲི་མེད་
གྱི་ཤོག་ལུ་རེ་རེ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། སློ་འབྱེད་དགོ་ཆེན་རྒྱམས་ནི། དཀར་གཙང་ཤོག་ལུ་དེའི་དོས་སུ་མཚར་སྐྱག་གི་སྟེ་ལམ་རེ་རེ་འམ། ལུགས་འདུན་གྱི་
རི་མོ་རེ་རེ་འབྲི་མཁར་དེ་མ་ཡིན་ནམ།

རྒྱའི་གནའ་རིག་སློབ་དཔོན་ཚེན་མོ་ཚེན་ལུ་(钱穆)ནི། བྱིས་པའི་དུས་སུ་སློ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་དམ་པ་ཚེན་པོ་ཀུའེ་(钱伯圭)ལ་མཇལ་
བའི་སྐལ་བཟང་ལྡན་ཡོད། ཉེན་ཞིག་གཞོན་ལུ་ཚེན་ལུ་ལ་སློབ་དཔོན་མཚོག་དེས་བཟེ་བའི་ངང་ནས་འདི་སྐད་དེ། “ཁྱེད་ཀྱིས་《རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གཏམ་
རྒྱུད》 གོ་ཐུབ་ཅེས་གཞན་དག་སྐྱེ་ལི་འདུག་པས། བདེན་པ་རེད་དམ།” གསུངས། ཚེན་ལུ་ཡིས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ་ཞེས་ལུས།

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱར་དུ། “དཔེ་ཆ་དེ་རིགས་ལ་མང་པོ་མ་བཟུས་ན་ལེགས་ཏེ། དེའི་ཁ་ཕྱེ་མ་ཐག་ཏུ། གནམ་འོག་གི་ལོ་རྒྱུས་འཁོར་ཕྱོགས་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་ཡུན་རིང་ན་འཐོར་དེས་ཤིང་། ཐོར་ཡུན་རིང་ན་འདུ་དེས་ལ། འཇུག་ཟེང་དང་ཞོད་འཇགས་རེས་མོས་ཉིད་དུ་འཁོར་ཞེས་སུ་བྱིས་འདུག་མོད།
གནམ་ཚུལ་དེ་ནི་རང་རེ་རྒྱ་ནག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལོག་ལམ་དུ་བྱིན་པའི་འབྲས་ལུ་རེད་མ་གཏོགས། འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ག་ལ་ཡིན། དབེར་ན། ད་ལྟའི་ལོ་
རྒྱུ་འདྲི་དེ་བྱིན་ཇི་དང་། ལྷ་རན་སི་སོགས་ལ་སློབ་དང་། འདུས་པའི་རྗེས་སུ་འཐོར་གྱི་མི་འདུག་ལ། ཞི་བས་བསྐྱངས་རྗེས་འཇུག་ཟེང་ཡང་འབྱུང་གི་མི་འདུག་པས།
རྗེས་མར་ང་ཚོས་ཀྱང་ཁོང་ཅག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པར་འདུག། “ཅས་གསུངས་པ་རེད།

བསྐྱབ་བྱ་གནའ་ཐེངས་གཅིག་པོ་དེས། ཚེན་ལུ་ལི་སེམས་ལ་གཡོ་འགུལ་དུ་གཏོ་ཐོབས་པས། ལོ་མང་པོའི་རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་བྱིར་དུ་མཛད་སྐབས་
ཀྱང་། དམ་ཚོགས་པོར་རྒྱལ་ཁབ་སློབ་ཐབས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐོག་མར་དེའི་འདུན་པ་ཀུན་ནས་སློབ་བྱེད་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་
གདམས་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། ཚེན་ལུ་ཡིས་ནི། སློབ་ཚེན་དགོ་ཆེན་གྱི་ལུ་མ་བཞེས་པའི་ཐོན་ལ། ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་སློབ་རྒྱུ་དགོ་ཆེན་
དང་། ལོ་ངོ་བརྒྱུད་གྱི་རིང་ལ་དམའ་འབྲིང་དགོ་ཆེན་གྱི་ལུ་མ་བཞེས་ཐོན་པས། དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་སོན་རྗེས། ཁོང་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ལྟར་གསུང་གི་ཡོད་དེ།
སློབ་ཚེན་སློབ་མ་བསྐྱེད་རྒྱ་ལས་སློབ་འབྲིང་སློབ་མ་བསྐྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་ལ། སློབ་འབྲིང་སློབ་མ་བསྐྱེད་རྒྱ་ལས་ཀྱང་སློབ་རྒྱུ་སློབ་མ་བསྐྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བར་འདུག་
ཅས་སོ། །

གཉིས། རྒྱགས་ལེན་འདུལ་ཆས་སྟེང་གི་གཞུ་གཟེར།

པེ་ཅིང་སློབ་ཚེན་གྱི་དགོ་ཆེན་ཚེན་མོའམ། མཁས་དབང་གྲགས་ཙན་ཚན་ལི་ཚུན་(钱理群)ཀྱིས་ནི་རྒྱུན་དུ། “ལོ་རྒྱུང་རྒྱམས་མཐོང་དུས། དེ་
ཚོར་སྐད་ཆ་བཤད་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་འོང་བ་དེ་ནི། ང་ལ་དབྱིངས་སྟེ་ལུ་ཞུགས་འདུག་ “ཅས་གསུང་གིན་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལོ་
ན་སྟེ། ཁོང་ཉིད་སློབ་ལྷོ་ཚོའི་སློབ་དཔོན་དུ་མ་ཐོབས་པའི་ཡར་ཐོན་ལའང་། བགའ་བྱ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་དུ་སློབ་འབྲིང་གི་དགོ་ཆེན་མཛད་སྟེང་བ་རེད།

དེར་མ་ཟད། ཉེ་དུས་ནས་ཁོང་ལ་ “དབྱིངས་ཞུགས་པ་” དེ་ཚབས་ཇི་ཚེར་སོང་འདུག་པ་འདྲ་སྟེ། བགོས་ཡོལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡང་། རང་བྱིམ་དུ་མེ་ཏོག་
འདབས་འཇུགས་སོགས་སུ་གཡོང་རྒྱ་དོར་ནས། ནན་ཅིང་དགོ་ལོས་སློབ་ཚེན་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་སློབ་འབྲིང་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་ངོ་གཅིག་ལྟོག་ལ་སློབ་ཁྲིད་གནང་སོང་།
ད་རྒྱུང་གས་གང་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ། སྐབས་རེར་གནའ་རབས་བསྐྱན་བཙོས་འཁྲིད་གྱིན་འདུག་ཅིང་། ལན་རེར་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་སློབ་འཆད་པ་སོགས་ཀྱིས་
དུས་འདའ་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོང་གིས་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུང་གི་འདུག་སྟེ། མ་གཞི་སློབ་ཚེན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྲགས་ཙན་རྒྱམས་སློབ་འབྲིང་དག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་སློབ་
ཁྲིད་གནང་རྒྱ་ནི། ལྷ་ “ལྷ་བཞིའི་” དུས་ནས་ཐོལ་རྒྱན་ཞིག་ཏུ་ཐུར་བེན་པ་རེད་ཅས་སོ། །

ཉེ་ལམ་ཞིག་ནས། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་དུས་ཀྱི་སློབ་དེབ་རྩིང་པ་ལ་དགའ་བའི་ཚོ་རྒྱབས་ཤིག་བསྐྱར་དུ་སྤོང་འོང་གི་འདུག་ཅིང་། ལྷག་པར་
དུ་1932ལོའི་དེབ་བརྒྱུད་པ་ནི། ཐེངས་ལ་ཤས་དཔར་ན་ཡང་མ་ཐེང་བར་ཤིན་ཏུ་བྱིན་པར་གྱུར། སློབ་དེབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེང་ཐོད་(叶圣陶)ཡིས་ཚོམ་སྐྱིག་
གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་བར་དུ་བཅུག་པའི་རི་མོ་དག་ཀྱང་རི་མོ་པ་སྟེང་ཅི་ལའེ་(丰子恺)ཡིས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་པ་ཡིན་ཕྱིར། གསལ་ལ་བབ་
ཆགས་ཤིང་། མཛོས་ཉམས་ཀྱིས་རྒྱམ་པར་ལྷུག་པ་ཞིག་ལགས་པས། དེ་ནི་གཏན་དུ་མི་ཡལ་བའི་རང་མདངས་དང་ལྡན་ནོ། །

དོ་ལ། སྐབས་དེ་དུས་སུ་ཚེན་ལུ་དང་། ལ་ཀའེ་ཚུན། (夏丏尊)ཀྱུ་ཅི་ཚང་། (朱自清) ཡེ་ཤེང་ཐོད་ལ་སོགས་པ་དེས་དོན་གྱི་

དེ་ལྟར་བརྟམས་ན། དྲུང་ཞགས་འབྲེགས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སློབ་གསོ་ནི་གཡུལ་འབྲུག་ཅིག་དང་མཚུངས་ཏེ། སློབ་འབྲིང་གང་བཟང་དུ་ཞུགས་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་མེ་ཚུང་དང་རྒྱ་ཤུགས་བཟུར་ནས་ཚོད་དགོས་ལ། སློབ་ཚུང་ལའང་དེ་བཞིན་དང་། མ་ན་བྱིས་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་འགྲམ་དུ་འཇོག་ཀྱང་ཉེ་ལོ་ལྟར་ལོ་ལོ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཚུང་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཛིན་གནས་མེད་པའི་འདྲེ་ལག་སྲིད་གིན་མཚེས་ན། རང་རེའི་འོས་འགན་སློབ་གསོའི་དངོས་དོན་ནི་དེ་འདྲའི་སློབ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཡང་འོང་། ཡི་ཚད་པ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་བེན་བས། དེ་ལྟར་སློབ་གསོ་འདི་ལ་ནི། མ་འོངས་པར་སུ་ཞིག་གིས་དྲིན་མ་བརྟེན་པའི་འདྲེ་ཤེས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་ལུ་བར་བྱེད་ཨང་།

གསུམ། འབྲུང་སློབ་གསོས་ཀྱང་རྒྱགས་སློབ་ལ་གདོང་ལེན་བྱ་རུལ།
འོ་ན། ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་ལ་སློབ་འབྲིང་སློབ་དཔོན་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། ལ་གནག་ངོ་གནག་གི་སློབ་པ་དག་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་ཟེལ་གྱི་ཤུགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་རྒྱ་གཅིགས་སུ་བཟུང་སྟེ། དྲིས་ལན་འདེབས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཁོར་ལོ་སློབ་པ་བརྒྱལ་པའི་རལ་གྱི་ལྷ་ལུང་བཟུགས་མཁན་དུ། སློབ་འབྲིང་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྲིད་ན་ཡང་། འདོད་ཚུལ་མཐེགས་པོ་དེ་ནི། དང་གི་སྐྱ་མང་ཐུན་པའི་རིག་གནས་འབྲེལ་བྱིས་མགོ་ཉིད་སློབ་གིན་པའི་སྐྱད་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན། སློབ་དོར་དཔོན་པའི་སློབ་གསོ་ཐུན་ཞིང་། བཅེ་བས་འདྲིས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ལྷུག་པར་མ་ཟད། མི་ཚུལ་རིག་པའི་དགོངས་འདུན་དང་། གསར་རྒྱན་གྱི་བསམ་སློབ་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པའི་“དགོན་ཀན་ལ་ཅུ་ལ་ཐུག” རྣམས་ནི། ད་ལྟར་རྒྱ་གོ་སློབ་གསོའི་རྒྱ་ཅུ་མངོས་ཤིང་ཐུག་པའི་ལྷང་མོ་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲུའ་བཞེན་ཡོད་དེ། དུག་ཚོམ་བྲིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཡིག་སློབ་གསོའི་ཁོད་དུ་སྐད་གྲགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བྱས་པའི་ཆེད་ཁོད་འབྲུང་(蔡朝阳)ཡིན་ན་འདྲ། དུག་སྐུལ་ཞིག་མན་མས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་དུ་ལེབས་པའི་མངོས་ཚུལ་དགོན་ཚུལ་ཏུ་ཀྲུང་(邹华章)ཡིན་ན་འདྲ། ཞོ་སླ་ཞིང་ལུ་སྐྱེན་པའི་ཨའེ་ལེང་ལྷེ་(哀鹏飞)ཡིན་ན་འདྲ། ཁོང་ཅག་གིས་ནི་གཏན་སྲོལ་དུ་ཆགས་ཟེན་པའི་སློབ་སྲོལ་གྱི་ར་བ་ལས་བརྒྱལ་ནས། སློབ་མ་ཚོར་ངོ་མཚན་བའི་འཆར་སྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་ལྟར་མོར་བཀྲམ་པ་ན། ཐུར་ནས་བོ་བ་ཤར་བེན་པའི་སློབ་ཁང་དག་ཏུ་སྐྱར་ཡང་བོ་བ་གསར་བ་ཞིག་སྐྱེན་མགོ་ཚུགས་སོང་།
མ་གཞི་ཁོང་རྣམ་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་བྱུགས་ནི་ཤིན་ཏུ་སླེ་སྟེ། སློབ་མ་ཚོར་སློབ་སྐྱེད་དང་། རང་དབང་མང་ཅོམ་སྟེར་ཐབས་ལ་འབད་བ་དེའོ། །

བགེས་སོང་ཐའོ་ཞིང་གི་(陶行知)ཡིས་ཀྱང་། སློབ་གསོའི་ལྷ་བ་དེའི་ཐད་ལ་འཆད་ཁྲིད་ཅིག་གནང་སྲིད་བ་རེད། ཁོང་ཉིད་འཆད་སྟེགས་སུ་ལེབས་སྐབས་ཞུགས་མ་ཞིག་མན་མས་ཡོད་པས། མི་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ནང་དུ་བྲིམ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་བརྒྱལ་ཡོད་ཤིག་བྱས་མོད། བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ། ཁོང་གིས་ཞུགས་མ་དེ་ལས་བྱ་དེ་ཞིག་དང་འབྲས་ཚོམ་བྱ་ཞིག་བྱུར་བཏོན་སོང་།
ཁོང་གིས་བྱ་ལོའི་མགོ་ནས་མན་མས་ཞིང་མཚུངས་ཏེ་འབྲས་ལ་གཏུགས་ཏེ། ཟ་བར་ནན་ཀྱིས་བསྐུལ་ཀྱང་། བྱ་ལོས་ནི་དུག་ཏུ་འཕགས་འཇོག་བྱེད་པ་ཅོམ་ལས་འབྲས་དྲོག་གཅིག་ཀྱང་མ་བྲོས། ཅུང་འགོར་རྗེས་བྱ་ལོ་རང་སར་སྐྱོད་པ་ན། རང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱ་ལོས་ནི་མར་འགོ་ཚུར་འགོ་བྱེད་ཞོར་དུ་འབྲས་དྲོག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྐྱུ་མགོ་བརྟམས་པ་རེད། མི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་ཏུ་མ་གོ་བའི་ངང་དེར། ཐའོ་ཞིན་གྱི་ཡིས་འབྲེལ་བཟུང་གྱི་ཚུལ་དུ། “སློབ་གསོ་ཟེར་བ་དེ་ནི་བྱ་དེ་གསོས་པ་དང་མཚུངས་པས། གལ་ཏེ་སློབ་མ་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རུས་པ་མང་ཅོམ་ཞིག་འདོན་སྐྱོལ་བྱེད་དུ་བརྒྱལ་ན་ནི། ཕན་འབྲས་སྐྱོ་སྟེན་ཏུ་ཐུན་པའི་ཡིན་ནོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཐུར་སློབ་འབྲིང་དུ་དགོན་ཀན་གནང་སྲིད་པའི་ཀྲུང་ཅི་ཚེང་གིས་ཀྱང་། ཏུག་པར་སློབ་མ་རྣམས་དང་ཐུགས་བརྩེ་བའི་མོས་ཕན་ཚུན་བརྗེ་རེས་གནང་བས། སློབ་མ་ཚོས་ཀྱང་ཁོང་གི་སློབ་ཁྲིད་ལ་དགའ་གུས་ཚད་མེད་བྱས། ཐེངས་ཤིག་ཁོང་གི་སློབ་མ་ཞིག་གིས་《དགོན་བོ་པའི་དགོན་ཀན་ཀྲུང་ལགས》 ཞེས་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་བྲིས་ཤིང་། དེའི་ནང་དུ་“དགོན་ཀན་ཁོང་གི་སྐྱེད་ཤུགས་ལ་སྐྱེད་ཤུགས་ཐུང་བས། དབང་མེད་དུ་གད་མོ་འཚོར་ས་ཞིག་རེད། རྣམ་རྒྱུན་སློབ་ཁྲིད་མཚམས་འཇོག་སྐབས་ཀྱང་། ཐེལ་འཚུབ་ལྷ་ལུང་ཁྲིད་སྟེགས་ལས་གོམ་སྲིད་བྱས་ཏེ་མར་འབབ་ལ། ཐེབས་པའི་ཚོན་འདང་ཏུ་ཅང་དགོན་བོ་བ་ཞིག་རེད” ཅེས་བྲིས་ཡོད་མོད། ཀྲུང་ཅི་ཚེང་ནི་དེ་ལ་ཐུགས་ཁོ་བ་ཕར་ཞོག་སྟེན་སྟེ་མཉམས་པ་ཆེན་པོས་ཚོམ་དེ་འཇོན་གྱི་ཡོངས་ཀྱི་དབྱས་སུ་བརྟུགས་ཤིང་། ཚོམ་ཡིག་དེ་བརྟུགས་ན་ནི། མི་སྐྱེད་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་ཞུང་མི་འདུག་ཅེས་བཟུགས་བརྗོད་གནང་སྲིད།

དེར་མ་ཟད། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟུགས་ཚོས་གསར་བ་རེ་བྲིས་ཚོ། ལྷུང་བར་སློབ་མ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་བརྟེན་གྱིས་བྱེད་པར་གྲགས། ཐེངས་ཤིག་ཁོང་གིས་རྒྱའི་གནང་ཡིག་གི་སློབ་ཁྲིད་ཅིག་གནང་བར་ཡུས་ལེང་པོ་(俞平伯)ཡིས་ལུར་ཉན་ཞིག་བྲིས་པ་ན། སློབ་འབྲིང་དེའི་སློབ་མ་ཚོར་ཤེས་འདུན་དང་སྐྱེད་ཆེ་བའི་ཚད་ནི། སློབ་ཚེན་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་བའི་མཐོང་སྐྱེད་བྱེད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན། བྲིས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་གསོ་སྐོ་མོ་འབྲེད་པའི་སློབ་དཔོན་དམ་པ་ཞིག་དང་འཕྲད་རྒྱ་ནི། སློབ་གསོའི་ལམ་གྱི་སྟེན་ཤིང་ཉིད་དུ་བཅེ་རིགས་སོ། །

བཟང་བྱ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རེད། རྒྱ་ནག་གི་གོང་གསེབ་དག་ཏུ་རོགས་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་དགོན་ཀན་གནང་བའི་འཇར་མན་པ་ལུང་ཨན་ཁི་(卢安克)ཡིས་ཀྱང་། སློབ་འབྲེད་ཐབས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅིགས་ཆེར་འཇོན་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་སློབ་རྒྱུན་རི་མོ་དང་། སློབ་རྒྱུན་ལག་ཚུལ་སོགས་ཉིན་རེའི་འཆར་ཅན་གྱི་སློབ་ཚན་ཁོངས་སུ་བཟུ་རིགས་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཡང་ཁོང་གིས་བཏོན་པ་རེད། 2003ལོར། རྒྱ་ཅེད་ལ་དགའ་བའི་སློབ་མ་ཚོས། སློབ་ཚུང་ནང་དུ་རྒྱ་ཅེད་ར་བ་ཞིག་བརྒྱན་པའི་རེ་འདུན་ཐ་བྱིར་ལུལ་པ་ན། ལུང་ཨན་ཁི་ཡིས་ནི། སློབ་མ་རང་ལ་ས་བརྟུག་ཏུ་བརྒྱལ་རྗེས། རྒྱ་ཅེད་ར་བའི་རུས་འགོད་སོགས་ལའང་དགོ་སློབ་གཉེས་གས་མཉམ་དུ་བྲིས་མོལ་བྱས་ཤིང་ཐག་བཅད།

པ་ར་སི་ཀ་ཡི་འདམ་ག

ཞོལ་ལམ་པེན་དང་ལུང་ཞལ་པེན་གྱིས་བརྒྱུ་ལས།
སྐོ་ཤེས་རབ་གྱིས་བརྒྱུ་ལས།

ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་1944ལོ་ལྟེ། འཛམ་གླིང་དམག་ཚེན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་ཤི་སིའི་རིང་ལུགས་པ་ན་ཅིའི་ཤོག་ལག་ཚོས། ཡོ་རོབ་གླིང་དུ་ཡ་ཏུ་དུ་
པ་ར་སི་ཀ་དམར་གསོད་གྱི་སྐྱོར་བ་དྲག་པོ་བརྒྱུ་ལས་པའི་རྒྱུ་ལས་ལྷན་རིམ་གྱིས་མཆེད་དེ། ཏང་ལྷ་འིའི་(匈牙利)རྒྱལ་ས་སྐོ་ལེ་སི(布达佩斯)རུ་
ཞུགས་དམར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཤུགས་གྱིས་འཕྱར་སོང་།

དེའི་ཚོ། ལུལ་དེར་པ་ར་སི་ཀ་ཟེར་བའི་ཨི་ཐེ་ལིའི་ཚོང་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཐད་ཀར་ལུགས་ན། ཞོ་པ་ལེ་ལྷུགས་ཟོག་ཚོང་ལས་ཀྱི་བར་ཞེ་པ་ཞིག་སྟེ།
དམག་འབྲུག་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལོ། ། རེད། དམག་དང་མཚོན་གྱི་སྐལ་བ་དམར་བ་གང་དེའི་དུས་ཀྱི་མི་དགུས་མ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཞོང་ལ་མཚོན་ན། ལམ་གྱི་འདམ་ག་ཡང་ཤེན་ཏུ་སྟེ། པ་ལུལ་ཨི་ཐེ་ལི་ཅུ་ཕྱིར་ལོག་ནས་རང་ཉིད་ཡིད་གྱི་ཐིག་ལེར་སྐོ་ལེ་གྱི་པའི་རྒྱུ་ལས་དང་ལྷན་དུ་འཛོམས་
རྒྱ་དེ་ཞོ་ན་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད།

འོན་ཏེ། པ་ར་སི་ཀས་ཉི་མུ་མཐུད་དུ་ཤོང་བྱིར་སྐོ་ལེ་སི་ཅུ་བཞུགས་རྒྱ་བདམས་པར་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལོར་ཡོད་ཚད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཟུས་
ཏེ། ལེ་ཅིའི་དམག་དཔོན་དག་ལ་སྐོག་ཚན་དུ་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་སྤྱད་དེ། གསོད་བར་ངེས་པའི་ཡ་ཏུ་དུ་པ་སྐོར་ཞིག་འཆེ་བའི་འཛིགས་པ་ལས་བརྒྱབ་
ཚོག་པའི་མིང་ཐོ་ཞིག་རག་སོང་།

ཤོང་བྱིར་སྐོ་ལེ་སི་ཡི་མེ་འཁོར་འབབ་ཚོགས་སུ། ཡ་ཏུ་དུ་པ་ཞི་སྟོང་མང་པོ་འཇར་མན་དུ་གསོད་རྒྱུར་འབྲིང་པ་ལ་ཉེ་བར་ཕྱོགས། པ་ར་སི་ཀའི་
ལག་ཏུ་མིང་བྱང་ཞིག་བཟུང་ཞིང་། རྟོག་བཟོའི་སྐོ་ནས་མ་མེད་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་མི་མིང་འདྲ་མིན་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་འབོད་ཀྱིན་པར་རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་བྱས་ཏེ། ཚོ་
སྐོག་དེ་དག་ལེ་རེ་བཞིན་འཆེ་བདག་གཤེན་རྗེའི་ཞགས་པ་ལས་རྒྱུར་འཕྲོག་ཐབས་ལ་འབད། དེ་ལྟར་ཞིའི་སེམས་ལ་འཚར་ཐུབ་པའི་མིང་ཡོད་ཚད་པོས་ཟེན་པ་ན།
འཚུབ་ཚའི་ཞོད་ནས་སྐོ་བུར་དུ་སྐོ་ཤོས་གཞན་ཞིག་ཀྱང་རྗེད་པར་གྱུར། དེ་མ་ཐག་ཡ་ཏུ་དུ་པ་ཞིག་རྒྱུར་དེ་སྐད་མགོ་དམའ་མོས་མིང་ལ་ཅི་ཟེར་དེས་ཤིང་དེ་
སྐད་པོས། དེ་ལྟར། དེ་ལྟར། ཡ་ཏུ་དུ་པ་རྒྱུར་འཁོར་དོ་ཚམ་གྱི་ཚོ་སྐོག་བརྒྱབས་ཐུབ་པའི་དགའ་སྦྱོར་ཡིད་ཕྱོས་ན་ཡང་། མེ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་དེ་ལས་ཐུབ་
འབྱུར་གྱིས་མང་བའི་ཡ་ཏུ་དུ་པ་ཞི་སྟོང་མང་པོ་སྐོགས་ནས་གཤེན་རྗེའི་སྐོ་ཚན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བྱིར་ཏེ་ཐེ་རིང་ནས་ཐེ་རིང་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་བས། པ་ར་སི་ཀའི་
སེམས་སུ་མིག་ཚུའི་ཤོང་ཐག་རིང་མོ་ཤམ་ཤམ་དུ་བཞུར་སོང་།

དེ་ཡང་ཟུར་སི་མེན(西班牙)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་འབྲུག་སྐབས་སུ། པ་ར་སི་ཀ་ནི་གྲུབ་འབྲས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་དཔའ་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པས།
དམག་འབྲུག་གི་སྐལ་བ་དམར་པའི་ཞོད་ཀྱི་སྐུག་བཟུལ་དང་ལྷ་དན་གྱི་སྐོ་བ་རྒྱུང་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ཞོང་ཉིད་གཡུལ་ས་དང་གྲུས་ཏེ་པ་བྱིམ་དུ་འབྱོར་
རྗེས་སུ་འདྲ། རང་དབང་ཐོན་པའི་ཚོང་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་བདམས་ནས། བག་ཤེབས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཞིག་རོལ་བའི་འདུན་པ་སྟིང་ལ་བཅངས་པ་རེད། ཞོང་གིས། “མི་

འཇུག་ཚོགས་ཅིག་གཏོང་འདོད་ཀྱི་འདུན་མ་ཆེས་ཆེར་གཡོ་ཞེས་བཤད། དེ་ལ་སླེ་རེན་ཅོས། “ཁྱེད་ཀྱིས་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་འདུག” ཅེས་དུས། པ་ར་སེ་གས། “ག་བ་ག་བ། ངས་རང་དགར་ཉེག་གཏམ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཅོམ་སྟེ། དེ་དང་དང་སྐྱར་གང་ནས་འོས་” ཞེས་ལན་བཏབ་པོ།

དེ་འདྲའི་བཟང་སྲོད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཕན་པའི་ཨི་ཐ་ལིའི་ཚོང་པ་དེས། ཡ་རུ་དུ་པ་ལྷ་སྟོང་ལྟག་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པས་མི་ཚད། ལྟག་རྒྱ་སྟེང་རེ་བ་ཞིག་ལ། མི་རྣམས་རེ་ཆད་ཏུ་ཐུག་གི་སྟོང་ན་ལྟས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་ཚོགས་བཟུང་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པར་གནང་བའི་ལྷག་ལས་དེས་ནི། བཅོན་ལྷགས་ལ་སྐོལ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཅོམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལག་རྒྱ་ལེན་པའི་སྐབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱལ་བ་ཚོའི་སེམས་ལ་སྐོལ་བུ་རེ་བའི་

འོད་སྐྱང་གསར་པ་ཞིག་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་ཉེག་ཉེག་རྒྱ་རན་ཟེ་ཡིས་རི་སྐྱད་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཉ། “ང་ལ་ལུ་བ་གཅིག་ལས་མེད་” ཅེས་དཔའི་སྐོ་ནས་རང་ཉིད་ནི་ལྷན་མ་རུས་མེད་ཅིག་ཡིན་པས། རང་གཅིག་ལུ་ཉེན་ཁ་མི་འབྱུང་བར་རེ་བ་ལས། གཞན་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོང་སྐྱོབས་ཀྱིས་དབེན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བསྐྱེད། ཡང་

ཁོས་པ་ར་སེ་གའི་རང་བཞིན་བརྗོད་སྐབས། “ཁྱེད་ལ་ནི་ལུ་བ་བདུན་མཚེས་པས། ཉེན་བཞིན་རེ་རེ་བརྗོད་ཆོག” ཅེས་ཀྱང་སྐྱེས། དེ་ལ་པ་ར་སེ་གས་ཀྱང་། “གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལུ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ནི། ཉེག་རྒྱ་གོས་སྐམ་གྱི་ནང་དུ་སྐྱོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཅུ་ཞི་འཛིགས་དང་བདེ་སྐྱོད་ཕན་ལ། གནོད་ཅིང་འཚོ་བའི་སྐྱོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ་” ཞེས་གསུངས།

ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་མོ་ཆེར་མཚོན་ན། བཅོན་གཞོན་ལ་བཟོད་བསམ་གྱི་རུས་པ་ཆེ་ཞིང་དོ་སྐོལ་གྱི་སྐྱོབས་པ་རྒྱུ་དོ། ། དེས་ན་ “ཁྱེད་འབགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཡང་། དོ་སྐོལ་གྱི་སྐྱོབས་པ་དེ་བཅོན་གཞོན་འཇུག་པའི་བཟོད་བསམ་གྱི་རུས་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་བཞུལ་བ་དག་གི་མཚན་ཡིན་ལ། མི་གཞན་གྱི་སྐྱོད་སྐྱེག་ལ་འཇུག་བ་གཏོང་སོད་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོའི་མཚན་ཡང་ཡིན་པ་རེད། དེ་བས་ན། པ་ར་སེ་ག་ནི་སྐྱོན་ཞིང་བརྗོད་པའི་མིང་ཆོག་གང་དའི་དངོས་ཀྱི་འཇུག་གཞི་ཡིན་

ཏེ། འགན་འཁྲི་དང་ཉེན་ཁ་ཅིག་ཆར་དུ་མདུན་ལ་ལྷགས་ཆོ། ཁོང་གིས་ “གཞན་གྱིས་ང་བསྐྱབས་མ་སྟོང་ན། ངས་གཞན་རྣམས་སྐྱོབ་དགོས་དོན་ཅི་” ཞེས་འདྲི་མི་སྲིད་དེ། སྐོ་ཐག་ཚོད་པོས་སྐྱོ་བོ་གཞན་དག་སྐྱོབ་པའི་ལས་སུ་ཞུགས་ནས། གསོན་ལ་དགའ་ཡང་འཆི་བར་མི་སྐྱག་པའི་སྐྱོད་མཚོགས་བདག་གིར་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ། ངོ་མ། མིའི་གཤེས་རྒྱུ་དེ་དང་ཉེན་ཁ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོབས་རུས་ཤིག་མཚོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་ཅི་འདྲའི་དོ་སྐོལ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད་ཨང་།

དེ་ལྟའི་སྐོ་སྐྱོབས་དང་སྐྱོང་སྐྱོབས་ཀྱིས་གཏམས་པའི་པོ་སྐོད་དེ་ལ་ངོས་གཞན་ཞིག་ནས་ཞི་སྟོང་བབ་ཆགས་ཀྱི་མངོས་ཉམས་ཤིག་ཀྱང་ལྷན་ཆགས་སུ་མངའ་སྟེ། དམག་འཇུག་དང་། གསོད་གཏུབ། འཆི་བ་སོགས་ཀྱིས་བར་མེད་དུ་བསྐྱར་བའི་དད་ཀྱིས་ན། ལྟས་ཅན་མཐའ་དག་མཐའ་དང་ཚང་མེད་པའི་འཛིགས་སྐྱག་དང་དོགས་འདྲོག་གི་ཁྲིད་དུ་འཚོ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དེར་ཡང་། ཁོང་གིས་ཐ་བ་མདུན་ཅོག་སྟེང་དུ་འདབ་ཐེང་སྐྱག་པོར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་སེ་མེ་རྟོག་དམར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མ་བརྗོད་པར་བསྐྱམས་ནས། སེམས་སྐྱག་གིས་མནར་བའི་སྐམ་མོ་རུ་ལུ་ལུ་འབྱུལ་གྱིན། ཁོ་མོར། “གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ད་རུང་ཆོག་ཇ་པོར་བ་གང་འབྱུང་རྒྱ་བྱུང་ཆོ། འཚོ་བ་ནི་མངོས་སྐྱག་དང་ཕན་པའི་ཉམས་སྐྱང་བྱུང་ལགས་” ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་ཆོ་སྟོག་ལ་གཅེས་སྐྱས་བྱེད་སྐབས་ནི། སྟོག་འཚོ་ཐབས་ལ་འབད་ཅམ་མིན་པར། སྐར་ལས་མངོས་ཤིང་སྐྱག་ལ། སྐོ་སྐྱོང་གིས་གང་བ་དང་། བདེ་སྐྱོད་ཀྱིས་གཏམས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་བརྗོད་པ་རེད།

སྤུ་ལེན་གྱི་དམག་དཔུང་རིམ་གྱིས་ཉང་སྤྱ་རེར་འཕྱོར་བ་ནས་བཟུང་། པ་ར་སེ་གས་བསྐྱབས་པའི་ཡ་རུ་དུ་པ་རྣམས་འཛིགས་སྐྱག་དང་བྱལ་བའི་སྐལ་བ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐར་ཇ་དག་ཉེག་ཟེང་གི་གནས་སྐབས་སུ། ཉམ་ཐག་པའི་ཡ་རུ་དུ་པ་དེ་དག་བསྐྱབས་ཕྱིར་དུ་ལུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འོག་པ་ར་སེ་གས་མཚམས་རེར་སེ་ཕེན་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དཔོན་རིགས་སུ་བརྗོད་སྟོང་ཞིང་། ལན་རེར་ཉང་སྤྱ་རེ་གཞུང་གི་མི་ཅུ་ཡང་བརྗོད་སྟོང་བའི་ “ཉེས་པ་” ཡིས། སྤུ་ལེན་གྱི་དམག་གིས་ཁོང་ཉིད་འཛོན་བཟུང་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པ་ཤེས་འཇུག། དེ་མ་ཐག་རང་གི་པ་ལུ་ལུ་མི་ཐ་ལིར་སོས་སོ། །

མཚམས་འདིར་སྐྱོབས་ཆོ། སྐྱག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་སྐྱོག་བརྟན་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུང་སྟེ། རེད། སྐྱོག་བརྟན་ཞིག་རེད། སྐྱོག་བརྟན་དའི་མིང་ལ་ 《པ་ར་སེ་ག》 (Perisca佩拉斯卡) ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་སྐྱོག་བརྟན་པའི་སྟེ་རྒྱ་བཟུངས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟན་པར་མེད་དུ་བསྐྱགས་ཤིང་སྐྱོག་གིན་པའི་སྐྱོག་བརྟན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་གཞུང་པ་ཡང་ 《མིན་དི་ལེར་གྱི་མིང་ཐོ》 (辛德勒名单) དང་འགུན་བཟོད་པའི་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་བརྗོད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྐྱོག་བརྟན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། འདིའི་མི་སྤྱ་གཙོ་བོ་པ་ར་སེ་གའི་གནས་ཚུལ་ནི་དངོས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན་པ་དེའོ། །

དེར་བརྟེན། རྗོལ་སུ་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇུག་ཆེན་གཉིས་པ་མཇུག་གིས་རྗོལ་སུ། དཔའ་དོ་མ(帕多瓦)ཟེར་བའི་ཨི་ཐ་ལིའི་གོང་དལ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་རྒྱ། པ་ར་སེ་གས་རང་གི་སྐྱ་སྐྱམ་དང་ལྷན་དུ་སྐྱོང་འཛིགས་ཀྱི་འཚོ་བ་རོལ་གྱིན་དུས་འདས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐར་ཁོང་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཡ་རུ་དུ་པ་ཚོ་དང་། དེ་དག་གི་ལུ་དང་ལུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཉིད་གས་གང་དུ་བཅལ་བས། སྤྱི་ལོ་1988ལོར། གཞི་ནས་མི་སེམས་སྐལ་བའི་དོ་སྐོལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དུས་བབ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱོ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པར་ལྷུར། ཡིན་ཡང་། ངོ་སྐོལ་བྱུང་བའི་ཁྲིམ་འབྲེག་ཀྱི་པ་ར་སེ་ག་ནི། སྐབས་དེ་དུས་སུ་གོང་དལ་རྒྱུང་ཞིག་རྒྱ་གནས་བཅས་པའི་ཆེས་སྤྱིར་བཏང་གི་བཤེས་སོང་སྤྱི་སྐྱོང་ཅན་ཞིག་ལས་ཅི་ཡང་མིན། ཁོང་གིས་གསར་འགྲོད་པར་བརྗོད་དཔ། “མི་རྣམས་དུང་འགྲོ་ལྟར་བཅོས་ཏེ་མནར་གཙོད་བཏང་དུས་དང་བཟོད་བསམ་མི་རུས་ལ། འབྲེལ་པ་ཚོ་དམར་གསོད་བྱས་པ་མིག་གིས་མཐོང་ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་བཟོད་

ཐབས་གཤམ་ཡོད་ཅིང་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་1992ལོར། ཡ་ཏུ་དུ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨི་ཟེ་རེལ་(以色列)གཞུང་གིས་ཚུན་ཤིང་ཞིག་བཟུགས་ཏེ། ཚུན་ཤིང་དེ་ལ་པ་ར་སི་ཀའི་
མཚན་བཏགས་ནས་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་དུན་པར་བྱས། སྤྱི་ལོ་1994ལོར། སྤྱི་ཞབས་པ་ར་སི་ཀ་མཚན་ཉིད་མི་ཡིས་ནས་གཟིམ་ཁྲིའི་མཐའ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་
ཡང་། “པ་ར་སི་ཀ”ཞེས་བཏགས་པའི་ཚུན་ཤིང་དེ་ནི། ད་ལྟོ་ཡང་ཐུན་བཞེན་དུ་མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་ལྷག་པའི་འདུལ་སྤོང་སྤྱི་ལོ་འཕྲོ་ལྷན་ཡོད་དོ། །

ད་ཅུང་སྐྱོ་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། པ་ར་སི་ཀ་མཚན་གིས་ཐུན་གཞུང་འཕུགས་ཤིང་གི་དུས་སྤྱི་ལོ་ཉང་གླ་རིར་བཞུགས་སྐྱེད་འདམ་ག་མཛད་དེ།
སྤྱི་ལོ་འཛིགས་དང་བལ་བའི་སྤོ་ནས་གཞན་གྱི་ཚོ་སྤོག་བསྐྱབས་པའི་ཟླ་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱར་སྤོང་བ་ཇི་བཞེན་དུ། སྤྱི་ཚེད་མཚུགས་ལ་ཡང་། ཁོང་ཉིད་དཔལ་དོ་མ་
ཞེས་པའི་གྲོང་ཚོ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ཏུ་ཐུན་པའི་རྒྱུས་ཀྱིས་ལུ་སེམ་མེར་བཞུགས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟུགས་རི་བ་ཞིག་ཏུ་ཁོ་བོས་སྐྱམ་སྤྱོ། དས་ནི་ལུ་སེམ་པའི་འཚོ་བ་གང་

དེ་མཚན་བྱེད་དུ་སྐབས་ཚེད་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་འདི་གཉིས་ལུས་ན་འོས་ཤིང་འཚམས་པར་འདོད་དོ། །

ཅིད་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་གཞི་རྒྱུས་ཚེ་ཞིང་། སྤོང་སྤོབས་སྤོ་ན་མཐོ་ལ། བསམ་སྤོ་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་སྤོས་མཚན་དམ་པ་ཚོ་ལ་ནི། དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྲུར་
དག་པོའི་ན་རྒྱུས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་མི་ཞུས་པར་གདོང་གདོང་པའི་སྤོ་སྤོབས་ཐུན་པར་མ་ཟད། རང་གི་མི་ཚོ་དེ་ཞི་འཇམ་སྤོང་འཇགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུད་ཕྱི་དང་བར་
བསྐྱེམས་པའི་རུས་པ་ཡང་ཐུན་གྱི། གཞན་ལུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་རུས་པས་སོ། ། རེད། དེ་འདྲའི་དམ་པ་ཚོས་འཚོ་བ་ཇི་ལྟར་རོལ་ཡང་། སྤོ་སྤོབས་གིས་ཕྱག་ལ་བདེ་
སྤོང་དང་ཐུན་པས། ཁོང་ཅག་གི་གཤིས་ལ་གྲུབ་ཅིང་ཟད་དུ་མེད་པའི་འོད་དཀར་གྱི་སྤོང་བས་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་སྤོང་བར་བྱས་
ཤིང་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། ། (སྤྱི་ལོ་2013ལོའི་《སྤོག་པ་བོ》 ཐེངས་4པའི་སྤོང་བཀོད།)

མཚུགས་གི་གཏམ།

གཅིག

སྤོང་ཉེ་བའི་སྤོག་པ་བོ་ལགས། ང་ཚོ་སྤོང་ཡང་མཇལ་བྱུང་། 《དཔུང་འཚོལ་དང་ལྷ་རྒྱལ་》 ཞེས་སུ་བཏགས་པའི་དེ་བ་རྒྱུང་འདི་བརྒྱུད་ནས་
མཇལ་བྱུང་། དེ་རིང་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་སར་བཏེགས་པའི་ལག་སྤོབས་རྒྱུས་རྒྱུང་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་འབབ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་། ཁོ་བོ་རང་ཉིད་ལ་མཚོན་ན། མི་
ལོ་རེ་བྱུང་གི་ཡུན་ལ་རུལ་རྒྱ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཞེ་འདུང་ཅི་བས་ཆེ། དེ་བ་རྒྱུང་འདི་ཡང་ཐུན་གྱི་བྱིས་ཚོས་ཐུན་པར་ཐུན་པར་དང་འདྲ་བར། རང་ཉིད་
སྤོང་གི་ལྷ་རྒྱལ་དང་དུན་རྒྱལ་རྒྱུས་གསོང་བོར་བརྗོད་པའི་ཞེ་གཏམ་ཅམ་ལས། ལགས་བཤད་དང་བཟུན་བཅོས་སོགས་སུ་བགྲང་རུང་བའི་བརྒྱུས་ཚོས་སྤོ་
ཆེ་གང་ཡང་མིན།

སྤོང་ད་ལྟོ་ལོ་གངས་ཅན་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། བསམ་བཞེན་དང་བསམ་བཞེན་མ་ཡིན་པའི་དང་རིག་གནས་བཅོན་སྤོང་དང་། མི་རིགས་མཚུངས་སྤོང་
གྱི་མཐའ་དབུགས་ཤིན་ཏུ་སྤོག་པོ་ཞིག་ཏུ། ངས་ཟུར་ཀྱང་ནས་མི་རིགས་ཉིས་པའི་སྤོ་བྱེད་སྤོང་བཟུང་དང་། སྤོ་ཡིག་རིག་གཏམ། དམངས་སྤོ་གོམས་
གཤིས་སོགས་རེ་རེ་བཞེན་ཉམ་ང་ཉམ་སྤོ་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབས་འདི་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཆེ། བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་རང་རང་གི་
མོས་པ་དང་། ཁྱེད་ཚོས། འཛོན་རུས་སོགས་གཞིར་བཞག་པའི་སྤོང་། སྤོབས་སུ་གང་བབས་པའི་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ཐད་ནས་ཤུགས་བཏོན་ཏེ་སྤོ་ཐག་གཞན་ལག་
ཏུ་མ་ཤོར་བ་ཞིག་ཨི་ཡོང་ལ་འབད་རྒྱ་ལས་གཤམ་ཆེ་བ་མེད།

དགའ་འོས་པ་ཞིག་ལ། ད་ལྟོ་ཆར་རང་རེ་གངས་ཅན་པ་འཚོ་གནས་ཀྱི་ཉེན་ཁར་རྒྱུང་པའི་དང་རྒྱལ་ཚོར་ཞིང་རྟོགས་པའི་དཔྱད་ཐུན་ཇི་མང་དུ་
འགོ་བཞེན་པར་མ་ཟད། ཁོ་བོ་དག་གིས་རང་རིགས་རྒྱུས་འཛིགས་ཉེན་གྱི་གཡང་ལས་གོལ་ཐབས་སུ་ལས་ཀྱི་སྤོར་བ་སྤོ་ཚོགས་བཅམས་དང་རྒྱུས་བཞེན་པ་དང་།
སྤོག་པར་ཉེ་བའི་མི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་ཅམ་གྱི་རིང་དུ་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤོ་རུ་འཚོ་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ཚོད་པ་ཚོ་ལྟར་ལྟར་དུ་བྱུང་དང་འབྲུང་གིན་པ་
ཡིན་ལ། དེས་ནི་རང་རེ་དག་ལམ་གྱི་དཀྱིགས་མཚམས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། རང་རེས་ཀྱང་རང་ཉིད་འཚོ་ན་མི་འདོད་པའི་ཨམ་གཅིགས་བཟུམས་ཀྱིན་པ་
དཔོག་ཐུབ།

རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ན་འདྲ། མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ན་འདྲ་འདྲ་སྤོ། འཚོ་གནས་ཀྱི་ཉེན་ཁར་སྤོང་ཅིང་། ལམ་གྱི་དཀྱིགས་མཚམས་ཤིག་ཏུ་སྤོབས་དུས།
རང་གི་སྤོལ་རྒྱུ་གྱི་སྤོང་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དགག་སྤོབས་དང་དོགས་སྤོང་བྱས་ཏེ། ལམ་ཁ་བསྐྱར་འདམ་དགོས་པའི་གནས་རྒྱལ་འདི་ནི་འབྲུ་ཅག་ཁོ་ནའི་གནས་
སྤོངས་ཅམ་མ་ཡིན་པར། འཛོན་སྤོང་སྤོང་དཔལ་ཡོན་འཕེལ་སྤོབས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་ཏུ་བཞེན་ན་འདྲ་ཆོག་སྤོ། དུས་རབས་བཅུ་དབུན་པའི་སྤོང་ནས་བཟུང་། མི་
ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་བྱུང་ན་ལུ་བསྤོབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་འཕོ་འགྲུར་རབ་དང་རིམ་བུར་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་། གཞོ་བོ་རིག་གནས་བསམ་སྤོང་སྤོང་ནས་
བསྤོ་སྤོང་དང་། བཀལ་བཏེག་ཚོད་པ་སོགས་ཚོ་ཚོ་ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་མཐུན་སྤོང་ལ་བཞེན་ནས་བསྤོང་བ་ཤ་སྤོག་ཏུ་ངོས་འཛོན་རུང་ལ། ལུ་བསྤོབས་ཀྱི་
འབྲུར་སྤོག་ཚོན་མོ་དེ་དག་གི་ཤར་སྤོབས་ལ་བཞེན་ནས། རིམ་པས་ཤར་སྤོབས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དག་ཏུ་འདྲེད་འབྱོར་རིག་གསུམ་ལ་འབྲུར་བ་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
གོ་རིམ་ཡང་དེ་ཇི་བཞེན་ལས་མ་འདམ་པ་རེད།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཡོད་ཚད་ཀྱང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྐབས་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་སྤྲོས་ཀྱང་བསྐྱོད་ཏུ་མི་བཏུབ་ཨང་།

གཞིས།

གནད་འགག་གི་དུས་སྐབས་འདིར། བོད་མི་རིགས་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་ཀའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མཚེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས། ཁོ་བོ་སྐར་ལ་མཚོན་ན་ནི། རང་ཉིད་ལ་སྐབས་སྤུ་བབས་ཚུལ་ལྟར། རང་ཚོས་ལ་དུས་དང་མཐུན་པའི་གནས་གཞིས་གཙང་མ་ཞིག་བསྐྱར་ཐབས་སྤུ་
འབད་དེ། ད་ལྟོ་གངས་ཅན་པའི་བདེ་སྐྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ནང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱན་མི་ཉམས་པར་བྱས་ན། དེས་ཀྱང་འབྲལ་
ཕྱགས་གཞིས་ཀར་བོད་ལ་ཕན་པའི་དོན་འདྲིན་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་བཅུང་འདིའི་ནང་གི་རྩིས་ཡིག་མང་ཕྱོགས་ཀྱང་སོ་སོའི་ཕྱགས་འདུན་དེ་དང་
འབྲལ་བ་ཆགས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སློབ་མ་པ་ཞིག་ལ། ཕྱི་ནང་གི་གནས་བབས་གང་གི་དོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་“དགོན་པའི་རིག་གནས་”སམ་”འདུལ་བའི་བསྐྱར་
བ་”ནི་ཐག་མི་རིང་བར་མཚུག་རྒྱུ་མེད་པའི་ལྷན་དང་མཚན་མ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་སྟེ། གཞན་གྱི་སྤྱང་དོར། བོད་ཀྱི་དང་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་
རྩ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མ་འགྲུལ་ན་བོད་མིའི་དོ་བོའང་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་ལུས་པ་དང་། དང་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྟེ་བ་ནི་དགོན་པ་རྣམས་ཡིན་པར་
བསམས་ནས། དེ་དག་མེད་པར་བཟོ་འཆར་གྱི་སྦྱར་བ་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་མངོན་མི་མངོན་གཞིས་ཀའི་ཚུལ་དུ་རྩིས་གྱིན་པའི་གནས་སྤངས་འོག་ཏུ། བོད་ཀྱི་དགོན་པ་
ཚོའི་གྲ་པའི་གངས་ཀ་ལོ་རེ་བཞིན་མར་ཆག་གིན་པ་སོགས་ཉམས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གངས་ཚད་དུ་འགྲུལ་གྱི་ཡོད།

དེ་ལས་ཀྱང་མི་བཟད་པའི་ཉམ་ཐག་ཚེན་པོ་གཞན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། མི་དམངས་ཀྱི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མའི་སྤྱི་སྡུལ་མི་ཚེན་ཚོའི་ནང་དུ། བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱོད་གནས་བབས་དང་། རྒྱལ་བསྐྱར་རིན་པོ་ཆའི་འདུལ་འབྱེད་ལ་དོས་པ་དོན་གྱིས་བསམ་སྟོན་གཏོང་མཁན་དང་། དེའི་དོན་དུ་རྒྱ་འབྲས་དང་
འགལ་བའི་རང་དོན་ཉི་ཚེ་བ་རྣམས་སྟོན་གཏོང་མཁན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དེའོ། ། ཁོང་ཅག་ལས་མོ་ཆེས། ད་རུང་ལྷན་གྱི་ཚོས་སྤོང་མཉམ་བཟེས་ཀྱི་ལམ་ཕྱགས་
འུལ་བ་རྣམས་སེམས་ནས་འདོར་མི་བཟོད་པར། ཚོས་ལག་ཆར་སྤུད་དེ་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་འདོད་ཀྱི་འཁྲུལ་སྤངས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་སྟོན་གྱིན་ཡོད་པས།
དགོན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་སྡུལ་གང་ཅུང་ཞིག་གི་དབང་ཤུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་། རྒྱ་ཤུགས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་གནས་སྤངས་བསྐྱར་མི་འདོད་པར་མ་ཟད།
མངའ་ཁོངས་རྒྱ་སྐྱོད་ཀྱི་འདོད་སྲེད་ཚེན་པོས་ལུས་དུས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་གལ་དང་སྤྱི་སྡུལ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མང་དགས་པས། ཕྱིའི་སྤྱོད་པོ་སྟོན་དང་
ལྷན་པ་དག་གི་དོར་དགོན་སྟེ་དང་ཚོས་པ་ཟེར་དུས་ནས་སྤུན་དང་སྤངས་སེམས་སྤེལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་གྲ་བོས་བསམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
ཚོ་ལའང་བསྐྱབ་མི་འདོད་པའི་ཁྲུལ་ལས་སྤྲོ་ཚོགས་བཀའ་ཏེ་སྤུད་ལྷན་གྱིས་སྤོང་མི་ཚུགས་པར་འགྲུལ་གྱི་འདུག་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནས་སྤུ་འདོད་ལྷན་སོང་ཚེ་དེའི་
མཚུག་འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེ་བར་དེས་པས། ད་ནི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྟེ་ཚོ་ལ་གསོན་ཤུགས་གསར་བ་ཞིག་རྒྱས་སྤུབ་པའི་རེ་བ་ཉེན་རེ་བཞིན་རེ་རྒྱང་རེ་རྒྱང་ལ་
འགྲོ་ཡི་འདུག་ཨང་།

ཡིན་ཡང་། འདུལ་བའི་བསྐྱར་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་དོན་གཅིག་མེད་པས། གལ་ཏེ་ནམ་ཞིག་བོད་དུ་འདུལ་བསྐྱར་ཉག་སྤུབ་པར་གྱུར་ཏེ།
དགོན་པ་ཞེས་ཐོས་བསམ་སྟོན་གཉེར་གྱི་སྟེ་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཅུང་། མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་དང་། མངོན་སྟེ་སྟོང་ལས་བྱུང་བའི་རྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་
ད་རུང་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་གི་སྟོན་རྒྱུན་འཛིན་རུང་བར་མ་ཟད། དེའི་རྒྱན་མ་ཉམས་ན་ནི་དེ་ལ་གཏེན་པའི་ཚོས་དད་ཀྱི་རིག་གནས་སོལ་རྒྱན་དང་བཅས་
པའང་གནས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དུས་ལྟར་དུས་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཤེས་བྱ་གཞིའི་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དེ་བའི་ནང་བསྐྱར་
མཚན་ཉིད་རིག་པའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྤོང་དགོན་སྟེའི་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཀྲུ་རྒྱ་ལོ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྟོན་མོ། ། གནང་བའི་གཙུག་ལག་བསྐྱར་བཅོས་
ཀྱི་ཉིད་བརྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་དག་མ་ཉམས་པ་དེ་སྤོང་དུ། བོད་མིའི་སྟོང་པའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དག་གནས་སྤུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་
བ་དང་སྟོན་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་ནས་ཞིག་ལ་འདུལ་བའི་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱང་སྤོང་རྒྱས་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཀྱི། རིག་གནས་རང་སྟོང་གི་
དོན་གྱི་རིན་ཐང་རྣམ་པ་བཀའ་ལ་ཞབས་ཀྱི་ཚེ་ཡན་ལག་སྤུལ་དུ་གཉེན་པར་དུ་གྱུར་པར་མེད་པོ། །

གསུམ།

འདས་ལོའི་ཕྱི་རྒྱ་ལྡོ་པའི་ནང་། ཁོ་བོའི་སྤྱོད་ཀྱི་དགོན་པ་རྩ་བ་ཀའི་དགོན་དུ་དབང་འཛིན་ལས་སྟེ་སྟོན་མོང་གིས། དགོན་པ་དེ་གའི་ཤེས་འགན་ལྟར་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོག་མཚན་མེད་པར། གྲ་བ་ཚོས་རྩིས་ཡིག་འབྲེལ་སྤེལ་མི་ཚོགས་པའི་བཀའ་རྒྱ་《སྟོན་ཚོད་ཡི་གེ》 ཟེར་བ་ཞིག་བཀའ་པ་སྤུན་གྱིས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ།
གནས་མ་ཡིན་པའི་སྐོར་གཙོད་གྱི་ཕྱག་ལས་དེ་རྩ་བ་བསྐྱབས་ན། ཚོས་སྟེ་དེ་གའི་ཤེས་རིག་འདེམ་རྒྱས་ལ་ཕན་ལས་གཞི་ཚེ་བ་ནི་གནང་དང་ཤེས་རིག་དར་
འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་ཟེར་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་ལ་ཤར་སོང་། ཤར་ནས་ཀྱང་རང་གི་དགོན་པའི་ཤེས་ཡོན་འཛིན་སྦྱོང་ལས་གོལ་ཏུ་འཕྱུར་བ་མཐོང་
བཞིན་དུ་ཤ་ཆ་གོས་འདེབས་ཀྱི་གཏམ་ཅན་ཡང་མི་སྤྱི་བར་སྟོང་མ་རྒྱགས་པས། དགོན་པའི་མ་འོངས་པའི་འདེམ་རྒྱས་དང་གྲ་གཞན་ཚོའི་མདུན་ལམ་གྱི་ཕྱིར་དུ།
དབང་འཛིན་པ་ཚོས་ནི་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོ་བསྟངས་མཐོང་ན་ལོགས་ཚུལ་གྱི་འབྲོང་སྐྱུལ་དང་བཅས་རྩིས་ཡིག་ཅིག་སྤུན་གྱིས་སྤེལ་ལོ། །

སྟོན་པའི་ཞིག་ལ། དགོན་པའི་དབང་འཛིན་མཁན་རྣམ་པས་ནི་སོ་སོའི་ཕྱག་ལས་སྤུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱས་ཉེས་ལ་ཡོ་བསྟངས་བྱེད་རྒྱ་སྤེལ་ཞིག་ ཁོང་ཅག་ལ་
ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པར་སྤོང་བའི་ཉེས་པ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས། ཁོ་བོར་བཟོད་དཀའ་བའི་གཞན་དུ་ཤུགས་སྤྲོ་ཚོགས་སྤོང་དེ་རང་ལོ་བཅུ་ནས་
འཚོ་བ་རོལ་བའི་ཁྱིམ་གཞིས་དེ་ལས་མི་འགྲོ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་སོང་། དེ་རྩིས་བྱ་ཚད་གཏོར་བའི་བྱུང་བཞིན་དེས་མང་དུ་འཁྲུལ་དགོས་བྱུང་བའི་བདག་གི་
རྩིས་ལ། ད་རུང་སྤོང་གི་པ་དང་། བསྐྱར་བཤིག་འབྲུང་དཀའ་མཁན། བསྐྱར་བ་རྒྱས་ན་མི་དགའ་བའི་སྤོང་བ་མ་ཆུ་ཅན། ལྷ་སྤོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་སོགས་དམོད་པ་ཆར་
བཞིན་པའི་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུབ་སོང་སོང་གྱི་སྤོང་འབྲུག་སྤོང་བཞིན་པའི་མ་ཟད། སྤོང་ཕྱིན་དགོན་པས་གཏན་ལུང་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཡང་བཏང་བ་
རེད།

འོན་ཏེ་ཁོང་ཚོས་ང་ལ་ཅི་ལྟར་བཞུགས་ཀྱང་ཚོགས་ལ། དམོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ངས་ནི་རང་གི་དགོན་པ་ལ་པན་དུ་རེ་བའི་ཀུན་སྨོན་གཙང་མས། རང་
དོན་ཤུག་ཚོགས་རེ་སྟོན་བཏང་ནས་སྐད་ཆ་དང་མོ་ཞིག་བཤད་ཁྲུལ་བཀྲིས་པ་ཙམ་ལས་ཉེས་པ་ཏིལ་ཙམ་བསགས་མེད་ན། རྣམ་ཡང་སེམས་རྩ་དོད་ཀྱིས་གཏམས་
ཤིང་སེམས་ཁོངས་འོད་ཀྱིས་གང་བཞིན་དུ། མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དུས་ཚོད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་དཀར་ནག་ཞིབ་མོར་འབྱེད་ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་
བཙའས་ཡིད།

དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱོང་རི་བ་ཞིག་ལ། འདས་ལོའི་དོན་རྒྱུན་དེ་ལྟགས་སྐབས། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཆ་ནས་བདེན་དོན་ལ་དགའ་ཞིང། རྒྱ་འབྲས་ལ་དུངས་
པའི་སྐྱེ་བོ་གཟུར་གནས་མང་བོས་ཀྱང་། ཀའི་དགོན་པའི་དབང་འཛིན་པར་གྲོས་འདེབས་ཀྱི་གཏམ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཞུལ་བྱུང་བས། བོད་ཀྱི་ཚོས་རིག་འཕེལ་
རྒྱས་ལ་དོན་གྱིས་ཤ་ཚ་ཞིང་། བདེན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་སྐྱེ་སེར་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་། དགོན་པ་དང་ཚོགས་སྡེ་རྣམས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ལྷག་པར་ལྷད་མེད་མཛའ་བརྩུག་གསེར་གྱི་ཐག་པ་ལྷ་བུས་སེམས་དང་སེམས་པ་སྤེལ་བའི་གོགས་མཚོག་དམ་པ་ཚོས་ནི། སུན་བྱ་སྟེར་གྱི་སྐྱོད་སྐྱུག་
གནས་བབས་ལ་ཕྱགས་ཁྲུར་ཚད་མེད་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་ཡང་གསེར་གྱི་རི་བོ་བཞིན་དུ་སྤོང་ལ་ལྷ་སོང་། དེ་བཞིན་ཚོ་སྦྲོན་ལས་ཀྱིས་སྤེལ་བའི་
མིང་སྲིང་སྤུན་མཚེད་དང། ཕུ་ལུ་གཉེན་ཉེ་དག་གིས་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ལན་རྣམས་ཡང་གཞུལ་ཐབས་མེད་དེ། སུན་ནི་ནང་མི་སྤུན་མཚེད་ཚོའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་
ནར་བརྟེན་ནས་འཚོ་ཞིང་གནས་ཡོད་པས། ཁོང་ཅག་གི་བཀའ་དྲིན་མིན་ན། ངས་ཁ་རྒྱབ་གྱི་ཚད་དུ་སེམས་ཁྲུལ་མེད་པར་སྟོད་སྟོད་དང་རྩོམ་འབྲི་བ་སོགས་གྱི་
ལས་ཀ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་ཏེ་མི་ལུས་སོ། ། དེ་བ་རྒྱུང་འདི་ལ་མཚོན་ནའང་། ཁོ་བོར་རྒྱན་དུ་རྒྱ་འབྲོར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྤུར་ཅིང་སྤྱོད་པའི་ཕུ་བོ་འཛིགས་མེད་དང་
དེད་གཉིས་ཕྱན་མོང་གི་རྩལ་རྒྱས་གྲུབ་པར་བརྟེན་ཚོགས་པས། ཁོང་དང་མ་ཡུམ་སོགས་ནང་མི་སྤུན་མཚེད་རྣམས་དང་། བརྟེན་བའི་གོགས་མཚོག་དམ་པ་ཚོ་ལ་སེམས་
གཏོང་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ། དེ་བ་འདིའི་ལྷས་དག་དང་རྒྱ་ཆ་འཚོལ་སྤུད་སོགས་ལ་རོགས་རམ་གནང་བའི་སེར་སྐྱ་གོགས་པོ་དག་ལའང་
ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་བ་བཙས།

རྩོམ་པ་བོས་ཕྱི་ལོ་2014ལོའི་ཟླ5ཚེས10ལ།

དབྱུང་འཚོལ་དང་ཉ་ཚུལ།

ཚོམ་པ་པོ། རྫོག་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
ཚོམ་སྐྱིག་འགན་འཁུར་བ། ལིའི་མིན་ཡིས།
མདུན་ཤོག་རྩལ་འགོད། བཙན་པོ་གསེར་བ།
པར་སྐྱུན་འབྲེམས་སྡེལ། ཚོམ་པ་པོ་པར་སྐྱུན་ཁང་།
པར་འདེབས། བེ་ཅིང་གིན་ཞིན་པར་ཁང་།

དེབ་ཚད། ཉ་མིད **880×1230 1/32**

པར་ཤོག **7.625**

ཡིག་གྲངས། ལྷི **24**

ཤོག་གྲངས། **396**

པར་ཐེངས། **2014**ལོའི་ཟླ**9**པའི་ནང་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱིགས།

དཔར་ཐེངས། **2014**ལོའི་ཟླ**9**པའི་ནང་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

དཔར་གྲངས། **1- 8000**

དཔེ་ཉུགས། **978-7-5063-7099-8**

རིན་གོང་། ལྷོར **25.00**

པར་དབང་འདི་གར་ཡོད་པས་པར་བཤུས་བརྒྱབ་ན་ཁྲིམས་ཚད་ཕོག
(ཤོག་ངོས་ཚད་ལོར་སྐྱོག་སྐྱོན་གང་ཅུང་ཡོད་ཚེ་པར་ཁང་ལ་དྲི་གཏུག་བྱ།)

